ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម
សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ
(២០១១-២០១៥)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ (២០១១-២០១៥)

សារលិខិត

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រជាជនកម្ពុជាបានធ្វើដំណើរលើផ្លូវមួយយ៉ាងវែងក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ក្នុងការតស៊ូការពារជីវិតរស់នៅ រក្សាការពារអធិបតេយ្យ ឯកភាពជាតិ ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងកិត្តិយសថ្លៃថ្នូររុងរឿង។ តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៩មក ប្រជាជនកម្ពុជាបានខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ជម្នះគ្រប់ឧបសគ្គ ទាញយកឱកាសគ្រប់ការប្រឈម ដើម្បីដំណើរការកសាងជាតិយ៉ាងល្អប្រសើរ ដោយបានប្រែក្លាយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមកជាប្រទេសមួយប្រកបដោយសេចក្តីសង្ឃឹមនិងកិត្តិយសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ រាជរដ្ឋាភិបាលមានចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់ សម្លឹងមើលទៅអនាគតវែងឆ្ងាយក្នុងការជំរុញអនុវត្តកំណែទម្រង់នានាដែលបានដាក់ចេញ ដោយបានបន្សាំទៅគ្រប់ស្ថានភាពដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុ និងធ្វើការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមឲ្យសម្រេចដល់គោលដៅដែលបានគ្រោងទុក។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ក្រោយការបោះឆ្នោតលើកទី១ រាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ហើយបានឆ្លងកាត់គ្រប់ស្ថានភាព និងបានជម្នះឧបសគ្គធំៗជាច្រើន ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពនយោបាយ ដំណើរការស្តារនិងកសាងឡើងវិញនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម រូបវន្តនិងស្ថាប័ន ដោយបានលើកឡើងនូវចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែង។ ក្រោយឆ្នាំ១៩៩៨ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេច និងធានាបានសន្តិភាពរឹងមាំ ដោយលុបបំបាត់ជាស្ថាពរនូវជម្លោះផ្ទៃក្នុងដែលកើតមានពីអតីតកាល។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការថែរក្សាស្ថិរភាពនយោបាយនិងសង្គម សន្តិភាព និងសន្តិសុខផ្ទៃក្នុង និងការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចដោយរឹងមាំនិងរីកចម្រើន បានធ្វើឲ្យយើងសម្រេចអត្រាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ គោលដៅចម្បងរបស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណគឺការជំរុញលើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចការដោះស្រាយការងារសម្រាប់ពលករកម្ពុជា ការធានា

សមធម៌និងយុត្តិធម៌សង្គម និងការលើកស្ទួយប្រសិទ្ធភាពវិស័យសាធារណៈ តាមរយៈផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ច និងកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅនិងប្រទាក់ក្រឡាគ្នាក្នុងគ្រប់ផ្នែក គ្រប់វិស័យ។

ទិសដៅជាសារវន្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺការកសាងជាជំហានៗនូវសង្គមកម្ពុជាមួយដែលរឹងមាំ មានសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម មានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងសមធម៌ ជាមួយនឹងការគោរពយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួននូវគោលការណ៍ប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ការគោរពសិទ្ធិនិងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ជាសង្គមមួយដែលមានកោសិកាផ្សារភ្ជាប់គ្នា និងត្រូវបានពង្រឹង ដើម្បីធានាថាប្រជាជនកម្ពុជាមានចំណេះដឹងខ្ពស់និងវប្បធម៌ជ្រៅជ្រះ មានជីវភាពសមរម្យ និងមានការរស់នៅប្រកបដោយសុខដុមរមនា ទាំងក្នុងក្រុមគ្រួសារ ទាំងក្នុងសង្គមជាតិ។

បញ្ហាប្រឈមដ៏ចម្បងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅនិងគុណភាពជីវិតរបស់ប្រជាជន ដែលកំពុងមានកំណើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចាត់ទុកថា ភាពក្រីក្រគឺជាការខាតបង់តម្លៃធនធានសេដ្ឋកិច្ច ដែលមិនត្រឹមតែមិនអាចទទួលយកបានខាងផ្នែកផ្លូវចិត្តប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាអាចបណ្តាលឲ្យមានការបែកខ្ញែក និងអស្ថិរភាពនៅក្នុងសង្គម ។

ដើម្បីបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីសុវត្ថិភាពសង្គម រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់នីតិកាលទី៤នៃរដ្ឋសភា នឹងផ្តល់អាទិភាពទៅលើការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខខណ្ឌការងាររបស់កម្មករនិងនិយោជិត ដោយការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ និងការបង្កើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងបន្តពង្រឹងការជួយឧបត្ថម្ភឲ្យបានដិតដល់ ចំពោះជនពិការនិងគ្រួសារយុទ្ធជនដែលបានបូជាជីវិតដើម្បីប្រទេសជាតិ ដោយជំរុញការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន និងដំណើរការបេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជនឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ព្រមជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ឧបត្ថម្ភគាំទ្រចំពោះជនពិការនិងគ្រួសារងាយរងគ្រោះ ដោយបង្កើតច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារនិងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ និងរបបគោលនយោបាយចំពោះជនពិការនិងគ្រួសារងាយរងគ្រោះនៅតាមសហគមន៍។

រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថា សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា នៅពុំទាន់មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនៅឡើយ ដូច្នេះយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២បានលើកឡើងការជំរុញអភិបាលកិច្ចល្អនៅក្នុងការផ្តល់សុវត្ថិភាពសង្គម តាមរយៈការពង្រឹងស្ថាប័ន និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍនានា រួមទាំងការពង្រីកបន្ថែមទៀត នូវសេវាសង្គមកិច្ចនិងកម្មវិធីសង្គ្រោះបន្ទាន់ឲ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ។ កិច្ចគាំពារសង្គម ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្ន

កម្ម២០០៩-២០១៣ ហើយប្រការនេះ ជាការបញ្ជាក់ពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមកលើគោលនយោបាយគាំពារសង្គម និងជាការឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិនិងការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់រយៈពេលវែង។

រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់សេវាសង្គមសំខាន់ៗ សម្រាប់ការបង្កើត និងលើកកម្ពស់មូលធនមនុស្ស (វិស័យសុខាភិបាល អប់រំ ជីវភាពរស់នៅ) ហើយក្នុងន័យនេះ ត្រូវបង្កើតបរិស្ថានមួយដែលអាចឲ្យបុគ្គលគ្រប់រូបធ្វើការស្វែងរកឲ្យឃើញ និងធ្វើឲ្យសម្រេចសក្តានុពលពេញលេញរបស់ពួកគាត់ និងរួមចំណែកលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគាត់និងការរីកចម្រើនរបស់ប្រទេសជាតិ។ ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តផ្តល់អន្តរាគមន៍សម្រាប់វិស័យសង្គមកិច្ច ដែលក្នុងនោះរួមមាន ទី១-ការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ជនក្រីក្រ ទី២-វិធានការដើម្បីសម្រាលផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះធម្មជាតិ ទី៣-ការជួយជនរងគ្រោះដោយសារបាតុភូតទាំងនោះ ទី៤-ការពង្រីកកម្មវិធីស្តារលទ្ធភាពពលកម្មនិងកម្មវិធីសមាហរណកម្មឡើងវិញសម្រាប់ជនពិការ ជនដែលរងគ្រោះដោយគ្រឿងញៀន ជនរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរនិងអំពើកេងប្រវ័ញ្ច និងកុមារដែលប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ ក៏ដូចជាការពង្រីកកម្មវិធីសុខុមាលភាពដល់ជនចាស់ជរា កុមារកំព្រា ស្ត្រីមេម៉ាយនិងពោះម៉ាយក្រីក្រ គ្រួសារក្រីក្រដែលមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារ ស្ត្រីរងគ្រោះ ជនគ្មានទីលំនៅ និងអតីតយុទ្ធជនព្រមទាំងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់ ទី៥-ការទប់ស្កាត់បទល្មើស និងការការពារសុវត្ថិភាពសហគមន៍នៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង និងថ្នាក់ជាតិ ដោយសហការក្នុងភាពជាដៃគូអភិវឌ្ឍ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ រួមជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ បានខិតខំរៀបចំចងក្រងយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមនេះឡើងដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផង អំពីបទពិសោធនៅកម្ពុជាផង និងឈរលើមូលដ្ឋាននិងបរិការណ៍សមស្របនៃកម្ពុជា ដើម្បីរួមចំណែកមិនត្រឹមតែក្នុងការស្តារនិងការធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចមានស្ថិរភាពឡើងវិញនៅពេលចំពោះមុខប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងក្នុងការកែលម្អសូចនាករអភិវឌ្ឍន៍មនុស្ស ការអប់រំ សុខភាព និងការរីកចម្រើន ឆ្ពោះទៅសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជានិងទៅអនាគតយូរអង្វែង តាមរយៈការរក្សាបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដោយបានដាក់ចេញយុទ្ធសាស្ត្រនេះឡើងជាចក្ខុវិស័យនៃការគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជា ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ចម្រុះ និងមានស្ថិរភាពសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ជាពិសេសជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ។

គោលបំណងចម្បងនៃយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមនេះ គឺទី១-គាំទ្រដល់ជនក្រីក្របំផុតនិងជនជួបការលំបាកបំផុតដែលមិនអាចជួយខ្លួនឯងបាន ដើម្បីទប់ទល់នឹងភាពក្រីក្រ អសន្តិសុខស្បៀង និងការកេងប្រវ័ញ្ច ទី២-កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃហានិភ័យ ដែលអាចនាំឲ្យប្រជាជនត្រូវប្រើប្រាស់

ដំណោះស្រាយបែបអវិជ្ជមាន និងទី៣-គាំទ្រដល់ជនក្រីក្រឲ្យចាកចេញផុតពីភាពក្រីក្រ តាមរយៈការកសាងមូលធនមនុស្សនិងការបង្កើនកាលានុវត្តភាព រួមមានការទទួលសេវាសុខភាព អាហារូបត្ថម្ភ និងអប់រំសម្រាប់គ្រួសារក្រីក្រ ដើម្បីឲ្យពួកគាត់អាចចេញផុតពីបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ និងប្រែក្លាយជនក្រីក្រ ជនងាយរងគ្រោះ និងសហគមន៍កម្ពុជា ឲ្យទៅជាកម្លាំងមូលដ្ឋានផលិតរបស់ជាតិទាំងមូល និងចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មជាចលនាឋាមវន្តក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកម្ពុជា។

ខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ ទាំងនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍនៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេសទាំងអស់ សូមអនុវត្តឲ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន គ្រប់លក្ខខណ្ឌ គ្រប់ជ្រុងជ្រោយដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ក្នុងការរៀបចំនិងអនុវត្តគម្រោង កម្មវិធី ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងចំគោលដៅដែលបានគ្រោងទុក។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បុព្វកថា

ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី យឹម ឆៃលី
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ

ការគាំពារសង្គម ជាគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ហើយគោលគំនិតផ្តួចផ្តើមដើម្បីរៀបចំប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ជាបំណងប្រាថ្នាដ៏ថ្លៃថ្លានៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបម្រើជូនប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា ដំណាក់កាលទី២ ហើយបានរំលេចយ៉ាងច្បាស់ថែមទៀតនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ក៏ដូចជាក្របខណ្ឌច្បាប់គតិយុត្ត និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិជាច្រើនទៀតដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជាហត្ថលេខី។

នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី១ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានឆន្ទៈក្នុងការបង្កើនអន្តរាគមន៍ទៅលើវិស័យសង្គមកិច្ច ដោយបង្កើនកាលានុវត្តភាពការងារ កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ជនក្រីក្រ បង្កើនជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់សម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិនិងភាពរឹតត្បិត ពង្រីកកម្មវិធីស្តារលទ្ធភាពពលកម្មសម្រាប់ជនពិការ ចាស់ជរា កុមារកំព្រា ស្ត្រីរងគ្រោះ ជនគ្មានផ្ទះសំបែង និងអតីតយុទ្ធជននិងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២បានលើកឡើងនូវការជំរុញអភិបាលកិច្ចល្អនៅក្នុងការផ្តល់សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម តាមរយៈការពង្រឹងស្ថាប័ននិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍនានា និងការពង្រីកបន្ថែមសេវាសង្គមកិច្ចនិងកម្មវិធីសង្គ្រោះបន្ទាន់ឲ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ ។

ភាពចាំបាច់នៃការរៀបចំឲ្យមានជាយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ គឺដើម្បីជំរុញឲ្យមានការរីកចម្រើនជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។ ការអភិវឌ្ឍវិស័យសេដ្ឋកិច្ចជនបទ នឹងត្រូវស្វែងឡើងមិនត្រឹមតែតាមរយៈការស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ ការដោះស្រាយនិកម្មភាពជាលក្ខណៈរដូវកាល ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ឬការផ្តល់មីក្រូឥណទានប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងជាសកម្មភាពដែលនឹងត្រូវធានាគុណភាពជីវិត ដោយមានការបំពេញបន្ថែមជាមួយការអភិវឌ្ឍសង្គមកិច្ច។

ដំណើរនៃការរៀបចំចងក្រងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមនេះ បានចាប់ផ្តើមចេញពីសម័យប្រជុំវេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាលើកទី២ កាលពីថ្ងៃទី៣-៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ នៅរាជធានី

ភ្នំពេញ។ ក្នុងឱកាសនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍបានកត់សម្គាល់ឃើញនូវវឌ្ឍនភាពជាច្រើនដែលត្រូវបានសម្រេចឡើងនាពេលកន្លងមក ពិសេសក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ប៉ុន្តែស្របពេលជាមួយគ្នា ក៏បានទទួលស្គាល់ថាប្រជាជនកម្ពុជាមួយចំនួនកំពុងស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដែលងាយនឹងទទួលរងគ្រោះពីវិបត្តិសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចមួយចំនួន ដែលអាចនឹងរុញច្រានពួកគាត់ឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងភាពក្រីក្រ។ ឆ្លើយតបនឹងបញ្ហានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍបានព្រមព្រៀងពិនិត្យឡើងវិញនូវវិសាលភាពនៃសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម ក្នុងការទប់ទល់ទៅនឹងហានិភ័យដែលបណ្តាលមកពីអស្ថិរភាពថ្លៃអាហារនិងកលិយុគសេដ្ឋកិច្ច ដែលអាចនឹងជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានទៅលើជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ។ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺស្របគ្នានឹងដំណាក់កាលនៅក្រោយវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចសកល និងការឡើងថ្លៃទំនិញនិងប្រេងឥន្ធនៈ ដែលបានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានពិសេសទៅលើក្រុមជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ហើយបានរារាំងនិងពន្យឺតដល់ការសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។ ជំហានដំបូងនៃការងារនេះ គឺការសិក្សា ការពិនិត្យ និងការវិភាគទូទៅដើម្បីកំណត់វិសាលភាពនៃសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានស្រាប់ និងការកំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយនិងជម្រើសជាយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់ការបង្កើតសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមមួយ ដែលមានលក្ខណៈចម្រុះនិងជាប្រព័ន្ធ និងស្របតាមស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។

ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ ត្រូវបានផ្តល់ភារកិច្ចដើម្បីធានាឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួង ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួងនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដែលមានសកម្មភាពការងារផ្តោតលើការផ្តល់ និងការគាំទ្រកម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមទៅឲ្យជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ។ នៅឆមាសទី១នៃឆ្នាំ២០០៩ ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ ដោយមានការគាំទ្រពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ បានធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីកសាងនូវការឯកភាពគ្នាលើទស្សនាទានគន្លឹះនិងទិសដៅទូលំទូលាយ សម្រាប់ការបង្កើតគោលនយោបាយសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម។ លទ្ធផលនៃការរកឃើញ ព្រមទាំងអនុសាសន៍នានា ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងឱកាសវេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ ក្រោមប្រធានបទសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា នាថ្ងៃទី៦-៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩។ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី បានផ្តល់សុន្ទរកថាបិទវេទិកាដោយបានសង្កត់ធ្ងន់ថា ការពង្រឹងសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមសម្រាប់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រចម្បងមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការទប់ទល់នឹងបច្ច័យអវិជ្ជមាន និងហានិភ័យនានា ដែលបានកើតមានពីកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចសកល។ តួនាទីស្នូលនៃសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមគឺការពារដល់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ និងដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិ ក៏ដូចជាការកសាងមូលធនមនុស្សនិងសង្គមសម្រាប់ការពង្រីកកាលានុវត្តភាពសេដ្ឋកិច្ច។ នៅឆមាសទី២នៃឆ្នាំ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ បានធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីរៀបចំបង្កើតនូវយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមសម្រាប់កម្ពុជា

ដោយពិចារណាទៅលើការកំណត់អាទិភាព សម្រាប់កម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមនៅឆ្នាំ២០១១-២០១៥។

កម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម មិនមែនជាការងារថ្មីសម្រាប់កម្ពុជាទេ ប៉ុន្តែការយល់ដឹងពីទស្សនៈនិងអត្ថន័យ នៅមានការយល់ផ្សេងៗពីគ្នា។ កម្ពុជាបានអនុវត្តកម្មវិធីនិងគម្រោងទាំងនោះជាច្រើនមកហើយ ក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មនីតិសម្បទានិងដើម្បីលើកកម្ពស់សន្តិសុខស្បៀង ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពសង្គ្រោះបន្ទាន់ផង និងដើម្បីបង្កើនជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្រីក្រផង។ កម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដែលជាផ្នែកសំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គម ត្រូវបានចងក្រងសមស្របទៅតាមបរិបទកម្ពុជា ព្រមទាំងមានលក្ខណៈចម្រុះនិងជាប្រព័ន្ធ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលអាចឆ្លើយតបភ្លាមៗតាមសភាពការណ៍និងប្រភេទនៃហានិភ័យទាន់ពេលវេលា និងស៊ីសង្វាក់គ្នារវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងមានភាពស័ក្តិសិទ្ធិ សម្រាប់រយៈពេលបន្ទាន់ ពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង។ ឯកសារនេះក៏បំពេញបន្ថែមទៅលើឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការនៃវិស័យដទៃទៀតដែលមានជាប់ទាក់ទងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលទៅនឹងការគាំពារសង្គម ឆ្ពោះទៅកាន់ការកសាងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដ៏ទូលំទូលាយ មានលក្ខណៈចម្រុះនិងស៊ីសង្វាក់គ្នា សម្រាប់ជួយដល់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា។ម្យ៉ាងទៀតដើម្បីឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្ត ក្របខណ្ឌនៃយុទ្ធ-សាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ត្រូវបានរៀបចំតាក់តែងឡើងដោយមានការថ្លឹងថ្លែងរវាងដំណោះស្រាយដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ និងជួយជនក្រីក្រឲ្យមានសមត្ថភាពឆ្លើយតបនូវហានិភ័យដែលកើតឡើងដោយសារហេតុផលសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងបរិស្ថាន ព្រមជាមួយការលើកកម្ពស់សមត្ថភាព ធនធានមនុស្សដើម្បីអាចជៀសផុតពីភាពក្រីក្រដោយខ្លួនឯងនាពេលអនាគត។

ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមនេះ បានរៀបចំចងក្រងតាមលំដាប់លំដោយ ដោយចាប់ផ្តើមពីការកំណត់និយមន័យ វិសាលភាពនៃក្របខណ្ឌការងារ និងទស្សនាទាននៃការគាំពារសង្គមនិងសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម និងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនិងបទពិសោធន៍នៃការងារគម្រោងសកម្មភាពគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជាគ្រប់ប្រភេទដែលបានអនុវត្តកន្លងមក។ ក្របខណ្ឌច្បាប់គតិយុត្ត សន្ធិសញ្ញា និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ព្រមទាំងឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយនៅកម្ពុជាដែលទាក់ទងនឹងការគាំពារសង្គមបានត្រូវលើកយកមកពិចារណាស្វែងយល់ពីទិដ្ឋភាពផ្នែកច្បាប់នៅក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក្នុងទិសដៅរក្សាបាននូវសកម្មភាពបំពេញបន្ថែមគ្នាទៅវិញទៅមក ជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់ថវិកាដែលមានកម្រិតឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងជៀសវាងការជាន់ភារកិច្ចនិងភាពច្រំដែលៗនៃការងារ។ ឯកសារនេះក៏បានធ្វើការសិក្សាវិភាគទៅលើទ្រង់ទ្រាយនិងប្រភេទហានិភ័យ និងឫសគល់នៃភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះ ដើម្បីលើកឡើងនូវគោលនយោបាយ វិធីសាស្ត្រ និងក្របខណ្ឌឧបករណ៍ឆ្លើយតប ឲ្យបានសមស្របនិងមានប្រសិទ្ធភាព ទៅតាមមុខសញ្ញានីមួយៗ។ ឯកសារនេះក៏បានបង្ហាញពីការងារគាំពារ

សង្គមដែលមានស្រាប់សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងបទពិសោធន៍ និងសកម្មភាពអនុវត្តការងារគាំពារសង្គមទាំងនៅកម្ពុជានិងទាំងនៅក្រៅប្រទេស។

យុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមនេះបានកំណត់ជាចក្ខុវិស័យថា ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប ពិសេសជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ នឹងបានទទួលផលប្រយោជន៍ ពីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមនិងរបបសន្តិសុខសង្គមឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ដែលជាផ្នែកនៃប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដ៏មានប្រសិទ្ធភាព សមស្របដែលអាចអនុវត្ត និងមាននិរន្តរភាព។ គោលបំណងចម្បងនៃយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមគឺ ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា នឹងទទួលការគាំពារកាន់តែប្រសើរឡើង ពីភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃនិងភាពអត់ឃ្លាន ភាពខ្វះខាត វិបត្តិ និងមូលហេតុសង្គមនានា ព្រមទាំងទទួលបានប្រយោជន៍ពីការធ្វើវិនិយោគលើធនធានមូលធនមនុស្សរបស់ពួកគាត់។ គោលដៅចម្បងៗ នៃយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមរួមមាន ៖

- ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការមូលដ្ឋានរបស់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះក្នុងស្ថានភាពរងគ្រោះអាសន្ន និងកលិយុគ
- កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះនៃកុមារនិងមាតា ព្រមទាំងបង្កើនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សរបស់ពួកគាត់
- ឆ្លើយតបទៅនឹងភាពខ្វះការងារ និងនិកម្មភាពដែលកើតមានឡើងតាមរដូវកាល និងផ្ដល់ឱកាសសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់
- បង្កើនការថែទាំសុខភាពដែលអាចទទួលយកបានដល់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ
- បង្កើនការគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនងាយរងគ្រោះពិសេសមួយចំនួន។

ការសម្រេចឲ្យបានគោលដៅទាំងនេះ ទាមទារនូវការពង្រីកបន្ថែមនិងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មលើអន្តរាគមន៍ការគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ និងការចាប់អនុវត្តនូវកម្មវិធីថ្មី ដើម្បីបំពេញចន្លោះប្រហោងនៃការគាំពារសង្គម។ ក្នុងលក្ខណៈជាអាទិភាព កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈដើម្បីផ្ដល់ឱកាសការងារនិងប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ នឹងត្រូវពង្រីកជាបន្ត។ គម្រោងឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់សម្រាប់គ្រួសារក្រីក្រដែលមានកូនច្រើន ដោយផ្ដោតលើការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវអាហារូបត្ថម្ភនិងការសិក្សាអប់រំនឹងត្រូវអនុវត្តដើម្បីផ្ដល់ការគាំពារដល់កុមារពីផលប៉ះពាល់ក្នុងរយៈពេលខ្លីនៃកលិយុគនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងរយៈពេលវែង។

ការអនុវត្តអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គម ជាភារកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវនៃក្រសួងជំនាញ ស្ថាប័ននិងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគ្រប់ថ្នាក់។ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមនឹងបំពេញបន្ថែមលើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រសួងជំនាញ ក្នុងការសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅតាមវិស័យ តាមរយៈការផ្ដល់នូវក្របខណ្ឌនៃ

សង្គមមានចរិតជាអន្តរវិស័យ និងទាមទារនូវការសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួង និងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីជៀសវាងការត្រួតជាន់គ្នាជាលក្ខណៈវិស័យនិងតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ក៏ដូចជាដើម្បីធ្វើសុខដុមនីយកម្មលើការអនុវត្តនីតិវិធី និងដើម្បីសម្របសម្រួលការប្រើប្រាស់ធនធានដែលទទួលបានពីថវិកាជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ។ ប្រការនេះតម្រូវឲ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយសកម្ម ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ វិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិល។

ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងពិចារណាបន្ថែមទៀតនូវយន្តការនិងរចនាសម្ព័ន្ធសមស្របសម្រាប់ការសម្របសម្រួលលើការគាំពារសង្គម ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រគោលនយោបាយ ការពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាននិងចំណេះដឹង និងការកសាងសមត្ថភាព។ អាទិភាពចម្បងចំពោះមុខ គឺការរៀបចំស្ថាប័ន ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ននៅក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលថ្នាក់កណ្តាលនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការសម្របសម្រួលដោយមានតួនាទីជាក់លាក់ ព្រមទាំងរចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យសម្រាប់ការបន្តយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គម ក្នុងដំណាក់កាលមធ្យម និងវែង។ កម្មវិធីគាំពារសង្គមដែលកំពុងមានសកម្មភាព និងការសាកល្បងអនុវត្តសកម្មភាពសង្គមកិច្ចថ្មីៗនឹងកាន់តែមានសុខដុមនីយកម្ម និងត្រូវពិចារណាវាយតម្លៃធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងកម្មវិធីកម្រិតជាតិកាន់តែធំជាងមុន ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមក្នុងដំណាក់កាលមធ្យម និងវែង ដើម្បីនាំយកមកនូវគម្រោងការផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមកម្មវិធីដែលមានលក្ខណៈចម្រុះមួយយ៉ាងហោចណាស់ក្នុងរាល់គោលដៅនីមួយៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រ។

ក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវការអរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះការចូលរួមរបស់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ថ្នាក់ដឹកនាំ តំណាងក្រសួង ស្ថាប័ន និងភាគីដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ក្នុងការរៀបចំចងក្រងយុទ្ធសាស្ត្រនេះចាប់តាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ និងស្នើសុំការគាំទ្រ និងសហការជាបន្តទៀតនៅពេលអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍នៅកម្ពុជា។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១១

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ

យឹម ឆៃលី

មាតិកា

ជំពូកទី១. សេចក្តីផ្តើម ៣
១.១ និយមន័យ ៣
១.២ វិសាលភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រ ៦
១.៣ ដំណើរការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ៩
១.៤ ផែនទីគោចរ ១២
ជំពូកទី២. ការគាំពារសង្គមក្នុងអាទិភាពមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ១៥
២.១ ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ១៥
២.២ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ .... ១៦
២.៣ សេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃវេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាលើកទី២ ឆ្នាំ២០០៨ ១៨
២.៤ សេចក្តីសម្រេចនៃវេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ ១៨
២.៥ ការឯកភាពជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ១៩
ជំពូកទី៣. ស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះ ២៣
៣.១ ហានិភ័យ វិបត្តិ និងភាពងាយរងគ្រោះ ២៥
៣.១.១ គ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ ២៦
៣.១.២ បញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍មនុស្ស ២៨
៣.១.៣ ភាពងាយរងគ្រោះទៅនឹងនិកម្មភាព និងអសន្តិសុខស្បៀង ២៨
៣.១.៤ វិបត្តិផ្នែកសុខភាព ៣០
៣.២ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ ៣២
៣.២.១ ទារក និងកុមារ ៣២
៣.២.២ នារី និងស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជ ៣៣
៣.២.៣ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះទៅនឹងនិកម្មភាព និងអសន្តិសុខស្បៀង ៣៤
៣.២.៤ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះផ្សេងទៀត ៣៥
៣.៣ បញ្ហាដែលកើតឡើងពីការដោះស្រាយវិបត្តិរបស់ជនក្រីក្រ ៣៧
៣.៤ តារាងសង្ខេប ៣៨
ជំពូកទី៤. កម្មវិធី ឬគម្រោងគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ៤៥

៤.១ រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ននាពេលបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការគាំពារសង្គម ៤៥
៤.២ កម្មវិធី ឬគម្រោងដែលមានស្រាប់ក្នុងការផ្តល់សេវាគាំពារសង្គម ៤៧
៤.៣ ចន្លោះប្រហោង និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការផ្តល់សេវាគាំពារសង្គម............................ ៥៤
ជំពូកទី៥. យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ៦៣
៥.១ ទស្សនវិស័យ ៦៣
៥.២ គោលបំណង ៦៤
៥.៣ យុទ្ធសាស្ត្ររួមដើម្បីសម្រេចបានគោលបំណង ៦៤
៥.៤ គោលដៅ ៦៦
៥.៤.១ គោលដៅទី ១ .... ៦៨
៥.៤.២ គោលដៅទី ២ .... ៧០
៥.៤.៣ គោលដៅទី ៣ .... ៧៤
៥.៤.៤ គោលដៅទី ៤ .... ៧៧
៥.៤.៥ គោលដៅទី ៥ .... ៧៩
ជំពូកទី៦. ការសម្របសម្រួលលើការអនុវត្ត ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ យ.ជ.គ.ស. ៨៥
៦.១ ការសម្របសម្រួលលើការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម ៨៥
៦.១.១ ការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយ ៨៧
៦.១.២ ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ៨៧
៦.១.៣ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងចំណេះដឹង ស្តីពីការគាំពារសង្គម ៨៩
៦.១.៤ ការកសាងសមត្ថភាពក្នុងកិច្ចគាំពារសង្គម ៩០
៦.២ ការជ្រើសរើស និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផល ៩១
៦.៣ តម្រូវការធនធានថវិកា ៩៥
៦.៤ សកម្មភាពអាទិភាពសម្រាប់អនាគតដ៏ខ្លី ៩៦
ឯកសារពិគ្រោះ ១១៥

រូបភាព

រូបភាពទី១. ការគាំពារសង្គម និងវិភាគទានទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម និងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ.. ៥

រូបភាពទី២. វិសាលភាពនៃ យ.ជ.គ.ស. ដោយផ្តោតលើជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ៧

រូបភាពទី៣. ដំណើរការជាលំដាប់ ឆ្ពោះទៅកាន់ការគាំពារសង្គមដ៏ស៊ីជម្រៅដូចមានចែងក្នុងទស្សនវិស័យក្នុងដំណាក់កាលវែងនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ៨

រូបភាពទី៤. ភាពក្រីក្ររាប់តាមចំនួនមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៩៤-២០០៧ .... ២៣

រូបភាពទី៥. ភាពខុសគ្នានៃអត្រាភាពក្រីក្រតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ២៤

រូបភាពទី៦. ភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះ ២៥

រូបភាពទី៧. ការផ្សារភ្ជាប់កិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់កុមារ វិធីសាស្ត្រវដ្តជីវិត ៧២

រូបភាពទី៨. និន្នាការក្នុងការចំណាយលើកិច្ចការសង្គមទាំងមូល (គិតជាភាគរយនៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប) ៩៥

តារាង

តារាងទី១. ការសង្ខេបស្ដីពីដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់លើ យ.ជ.គ.ស ៩

តារាងទី២. ហានិភ័យ វិបត្តិ កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ និងក្រុមងាយរងគ្រោះ ៣៨

តារាងទី៣. ទិដ្ឋភាពនៃអន្តរាគមន៍ជាលក្ខណៈកិច្ចគាំពារសង្គមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នាពេលបច្ចុប្បន្ន ៥០

តារាងទី៤. ចន្លោះប្រហោង និងបញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងកិច្ចអន្តរាគមន៍ដែលមានស្រាប់ ៥៥

តារាងទី៥. គោលដៅរបស់ យ.ជ.គ.ស. និងការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ៦៦

តារាងទី៦. យន្តការកំណត់គោលដៅសម្រាប់ យ.ជ.គ.ស. ៩៤

តារាងទី៧. សកម្មភាពជាអាទិភាពក្នុងដំណាក់កាលខ្លីរបស់ យ.ជ.គ.ស. និងការប៉ាន់ស្មានចំណាយ ៩៩

តារាងទី៨. ម៉ាទ្រិចនៃលទ្ធផលសម្រាប់ យ.ជ.គ.ស ១០៨

ប្រអប់

ប្រអប់ទី១. មាត្រាមួយចំនួននៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ ទាក់ទងនឹងការគាំពារសង្គម ១៥

ប្រអប់ទី២. អនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃសម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ១៩

អក្សរកាត់

ក.ក.ជ.	:	ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ
គ.អ.ស.ក.	:	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា Cambodian Mellenium Development Goals
យ.ជ.គ.ស.	:	យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ National Social Protection Strategy
ADB	:	Asian Development Bank (ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី)
AusAID	:	Australian Agency for International Development (ទីភ្នាក់ងារអូស្ត្រាលី សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ)
CDCF	:	Cambodian Development Cooperation Forum (វេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា)
DFID	:	UK Department for International Development (នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃចក្រភពអង់គ្លេស)
GDCC	:	Government–Development Parner Coordination Committee (គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍)
GIZ	:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិអាល្លឺម៉ង់)
IFPRI	:	International Food Policy Research Institute (វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយស្បៀងអន្តរជាតិ)
ILO	:	International Labour Organization (អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ)
JFPR	:	Japan Fund for Poverty Reduction (មូលនិធិនៃប្រទេសជប៉ុនសម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ)
ODA	:	Official Development Assistance (ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ)
OECD	:	Organisation for Economic Co-operation and Development (អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ និងសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច)
SPF	:	Social Protection Floor (ការគាំពារសង្គមមូលដ្ឋាន)
SPFI	:	Social Protection Floor Initiative

(គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការគាំពារសង្គមមូលដ្ឋាន)

UNAIDS	:	Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (កម្មវិធីនៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីជំងឺអេដស៍)
UNDAF	:	United Nations Development Assistance Framework (ក្របខណ្ឌជំនួយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ)
UNESCO	:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំ វិទ្យាសាស្រ្ត និងវប្បធម៌)
UNICEF	:	United Nations Children's Fund (មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់កុមារ)
USAID	:	United States Agency for International Development (ទីភ្នាក់ងារនៃសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ)
WB	:	World Bank (ធនាគារពិភពលោក)
WFP	:	World Food Programme (កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ)
WHO	:	World Health Organization (អង្គការសុខភាពពិភពលោក)

ខ្លឹមសារសង្ខេប
យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ
និងជនងាយរងគ្រោះ

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ (យ.ជ.គ.ស.) ជាយុទ្ធសាស្ត្របំពេញបន្ថែមដល់យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការតាមវិស័យដទៃទៀតនៃក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលជាប់ទាក់ទងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលទៅនឹងការគាំពារសង្គម។ ឯកសារនេះមានភាពស្របគ្នា ព្រមទាំងធ្វើឲ្យមានសកម្មភាពប្រតិបត្តិការទៅលើអាទិភាពនានា ដែលមានចែងនៅក្នុងឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និងឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣។

យ.ជ.គ.ស. បានរៀបចំឡើងតាមរយៈដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីតំណាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ព្រមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍ និងសង្គមស៊ីវិលមួយចំនួន។ នាឱកាសនៃកិច្ចប្រជុំវេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាលើកទី២ កាលពីថ្ងៃទី៣-៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍបានព្រមព្រៀងរៀបចំកិច្ចការវិភាគទូទៅ ដើម្បីកំណត់វិសាលភាពនៃសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានស្រាប់ និងកំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយសម្រាប់បង្កើតសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមមួយ ដែលមានលក្ខណៈចម្រុះនិងជាប្រព័ន្ធ និងស្របតាមស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។ ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ (**ក.ក.ជ.**) បានទទួលភារកិច្ចធានាឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួងដោយមានការចូលរួមពីក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ **ក.ក.ជ.**បានបង្កើតក្រុមការងារបណ្តោះអាសន្នស្តីពីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ដែលមានសមាសភាពចូលរួមដោយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីរៀបចំឯកសារទស្សនាទានបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមនិងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ។ នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ក.ក.ជ.បានរៀបចំវេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភក្រោមប្រធានបទសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា ហើយបានទទួលភារកិច្ចបន្តការសម្របសម្រួលរៀបចំបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ។ កិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ និងទស្សនកិច្ចសិក្សាមួយចំនួនត្រូវបានរៀបចំឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីពិនិត្យសាជាថ្មីទៅលើជម្រើសនៃគោលនយោបាយគាំពារសង្គម ដោយផ្តោតទៅលើអន្តរាគមន៍

សង្គមកិច្ចមួយចំនួន រួមមានការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ (ដោយផ្តោតលើកង្វះអាហារូបត្ថម្ភមាតានិងកុមារ កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ[១] ការសិក្សា និងពលកម្មកុមារ។ នៅដើមខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ **យ.ជ.គ.ស.** ត្រូវបានដាក់បង្ហាញនៅក្នុងឱកាសនៃវេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាលើកទី៣ ដើម្បីស្នើសុំការគាំទ្រនិងសហប្រតិបត្តិការ។ ការវិភាគស៊ីជម្រៅនិងការគណនាថវិកាចំណាយលម្អិតនឹងជាការងារចាំបាច់បន្តទៅទៀត សម្រាប់ការលើកគម្រោងនៃកម្មវិធីជាក់លាក់ផ្សេងៗនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ។

ឯកសារ **យ.ជ.គ.ស.**បានរៀបចំឡើងដោយចែកចេញជា៦ជំពូក។ នៅក្នុងជំពូកទី១ ស្តីពី "**សេចក្តីផ្តើម**" ឯកសារនេះបរិយាយពីទស្សនាទាននិងនិយមន័យនៃការគាំពារសង្គម សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម និងវាក្យសព្ទផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទងនឹងការគាំពារសង្គម ព្រមទាំងការកំណត់វិសាលភាពនៃគោលនយោបាយ សកម្មភាព និងដំណើរការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ **ការគាំពារសង្គម** គឺជាការឧបត្ថម្ភដែលផ្តល់ទៅដល់ប្រជាជន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាជាឫសគល់នៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ ព្រមទាំងដើម្បីបង្កើនការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្សក្នុងពេលជាមួយគ្នា។ ការគាំពារសង្គមរួមបញ្ចូលនូវការរៀបចំនិងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជាច្រើនប្រភេទ ដើម្បីការពារបុគ្គល គ្រួសារ និងសហគមន៍ ពីប្រភេទផ្សេងៗនៃផលវិបាកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ដែលកើតឡើងពីហានិភ័យឬវិបត្តិ ដើម្បីជួយពួកគាត់ឲ្យចាកផុតពីភាពក្រីក្រ។ អន្តរាគមន៍នៃការគាំពារសង្គមក្នុងកម្រិតអប្បបរមា រួមមានការធានារ៉ាប់រងសង្គម គោលនយោបាយទីផ្សារពលកម្ម បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម និងសេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គម។

ជំពូកទី២ ស្តីពី "**ការគាំពារសង្គមក្នុងអាទិភាពមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល**" លើកឡើងពីភាពចាំបាច់ និងសារៈសំខាន់នៃការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព នៅកម្ពុជា ផែនការយុទ្ធ-សាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម២០០៩-២០១៣ ក៏ដូចជាលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនិងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិជាច្រើន។

"**ស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ**" ត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងជំពូកទី៣ ដែលបង្ហាញពីស្ថានភាព ប្រភេទ និងការវិនិច្ឆ័យទៅលើភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងការវិភាគទៅលើប្រភេទនៃហានិភ័យ គ្រោះអាសន្ននិងវិបត្តិដែលបានកើតឡើង និងដែលអាចនឹងកើតឡើងនា

---

[១] កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ សំដៅលើគ្រប់សកម្មភាពទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសាងសង់ ជួសជុល ថែទាំសំណង់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តផង និងការបង្កើតការងារផង។

ពេលអនាគត ដោយយោងលើឯកសារស្រាវជ្រាវនិងវិភាគនានា និងការអង្កេតសង្គមកិច្ចសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំ ២០០៨-២០០៩។ ជំពូកនេះក៏បានលើកឡើងពីផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដោយសារវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសកល និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ មកលើជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។

ជំពូកទី៤ នៃឯកសារនេះ លើកឡើងពី "**កម្មវិធីឬគម្រោងគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ**" ដែលរៀបរាប់ពីរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ន អាណត្តិការងារ គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ និងកម្មវិធីសកម្មភាពអន្តរាគមន៍របស់ក្រសួងស្ថាប័ននីមួយៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការផ្តល់សេវាគាំពារសង្គមជូនប្រជាជន។ សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមក្រៅផ្លូវការ និងសកម្មភាពអន្តរាគមន៍របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក៏បានលើកយកមកបង្ហាញដោយសង្ខេបក្នុងឯកសារនេះដែរ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រឲ្យមានសង្គតិភាព។ ជំពូកទី៤ ដើរតួនាទីជាស្ពានផ្សារភ្ជាប់នូវសកម្មភាព និងអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ ជាមួយនឹងស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជន ដើម្បីបង្ហាញនូវគម្លាតនិងចន្លោះប្រហោងក្នុងការអនុវត្ត ដែលត្រូវបំពេញបន្ថែមនៅពេលអនាគត។ ប្រទេសកម្ពុជាបានអនុវត្តគម្រោងនិងកម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមជាច្រើន ដែលភាគច្រើនជាការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពីប្រភពខាងក្រៅ នៅក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មនិងការស្តារឡើងវិញ ដើម្បីកែលម្អសន្តិសុខស្បៀងនិងជីវភាពជូនប្រជាជនក្រីក្រ និងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពបន្ទាន់ អស់រយៈពេលជាង២០ឆ្នាំមកហើយ។ ជោគជ័យជាច្រើន ជាពិសេសនៅក្នុងការផ្តល់ជូនអ្នកទទួលផលក្នុងចំនួនដ៏ច្រើន និងក្នុងការបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបាននូវសេវាកម្ម ស្បៀងអាហារ និងសន្តិសុខនៃការរកប្រាក់ចំណូលរួមមាន ៖

- **ការចែកចាយស្បៀង** ទៅតាមតំបន់អសន្តិសុខស្បៀង ការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន របបស្បៀងយកទៅផ្ទះ និងកម្មវិធីស្បៀងពលកម្ម បានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងអសន្តិសុខស្បៀង ភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ និងក្នុងករណីខ្លះ បញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ។
- **អាហារូបករណ៍** បានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានដោះស្រាយស្ថានភាពក្រីក្រ ចំពោះកុមារដែលពេញវ័យចូលរៀន។
- **កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ** បានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានដល់ការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាអសន្តិសុខស្បៀង ភាពខ្វះការងារ និងភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ នៃប្រជាជនដែលពេញវ័យការងារ។
- **មូលនិធិសមធម៌សុខភាព និងគម្រោងការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍** បានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការគាំពារសុខភាពសម្រាប់ជនក្រីក្រ។
- **សេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គមដល់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស** ដូចជាជនពិការ ចាស់ជរា កុមារកំព្រា ...។ល។

- កម្មវិធីផ្សេងៗទៀតមួយចំនួនដែលជាប្រពៃណី និងវប្បធម៌នៃការចែករំលែកធនធាន សម្រាប់ **បុណ្យហោតុមនុស្សធម៌។**

ប៉ុន្តែកម្ពុជាពុំទាន់មានបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងមានលក្ខណៈចម្រុះ និងជាប្រព័ន្ធនៅឡើយ។ អន្តរាគមន៍ភាគច្រើននៅមានភាពរាយប៉ាយនិងមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ហើយមានភាពពឹងផ្អែកខ្លាំងទៅលើប្រភពហិរញ្ញប្បទានពីស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយ និងវិភាគទានជាលក្ខណៈបុគ្គល។ វិសាលភាពនៃកម្មវិធីគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះនៅមានកម្រិតបំផុត ហើយសកម្មភាពទាំងនោះពុំបានផ្តោតខ្លាំងទៅលើតំបន់ដែលមានភាពក្រីក្របំផុតទេ នៅក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលមានភាពបែកខ្ញែកពីគ្នា ដោយសារការសម្របសម្រួលរវាងក្រសួងនិងស្ថាប័នដែលចូលរួមពាក់ព័ន្ធនៅមានកម្រិត។

ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការវិភាគស្តីពីក្របខណ្ឌផ្នែកច្បាប់នៃការគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជា នៅក្នុងជំពូកទី២ និងស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ នៅក្នុងជំពូកទី៣ ព្រមទាំងអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ និងចន្លោះប្រហោងក្នុងការអនុវត្ត នៅក្នុងជំពូកទី៤ ជំពូកទី៥ ស្តីពី **"យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ"** នឹងបកស្រាយជាពិស្តារអំពីអភិក្រម ទស្សនវិស័យ គោលបំណង និងគោលដៅនៃ **យ.ជ.គ.ស**។ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ទាមទារនូវតុល្យភាពរវាងអភិក្រមបីយ៉ាងដូចខាងក្រោម ៖

- ការទ្រទ្រង់ដល់ជនក្រីក្របំផុតនិងជនដែលងាយរងគ្រោះបំផុត ដែលពុំអាចមានលទ្ធភាពជួយខ្លួនឯង **តាមរយៈសេវាកម្ម និងការឧបត្ថម្ភសង្គម**។
- **ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃហានិភ័យ** ដែលអាចនឹងនាំទៅរកយុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយដែលមានលក្ខណៈអវិជ្ជមាន។
- ការទ្រទ្រង់ដល់ជនក្រីក្រ ឲ្យបានឆ្លងផុតពីភាពក្រីក្រ តាមរយៈ**ការកសាងមូលធនមនុស្ស និងការពង្រីកកាលានុវត្តភាព** របស់ពួកគាត់។

ទស្សនវិស័យទូលំទូលាយនៃ **យ.ជ.គ.ស.** រួមបញ្ចូលគម្រោងការគាំពារសង្គមដោយមាន**នាគទាន** (ការធានារ៉ាប់រងសង្គម) សម្រាប់និយោជិតនៃវិស័យឯកជននិងមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ហើយសំដៅឆ្ពោះទៅកាន់ការអភិវឌ្ឍមនុស្សក្នុងកម្រិតខ្ពស់មួយ ក៏ដូចជាជម្រើសនិងកាលានុវត្តភាពដ៏សមស្របសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប ៖ "ប្រជាជនកម្ពុជារាល់រូប ពិសេស**ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ** នឹងបាន

ទទួលផលប្រយោជន៍ពីបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គម និងរបបសន្តិសុខសង្គម ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ដែលជាផ្នែកនៃប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដ៏មានប្រសិទ្ធភាពសមស្របដែលអាចអនុវត្តនិងមាននិរន្តរភាព"។

គោលបំណងក្នុងដំណាក់កាលមធ្យមនៃ**យ.ជ.គ.ស.**គឺ ៖ **"ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះកម្ពុជា នឹងទទួលការគាំពារកាន់តែប្រសើរឡើងពីភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ ភាពអត់ឃ្លាន វិបត្តិ ភាពខ្វះខាតនិងមូលហេតុសង្គម និងទទួលបានប្រយោជន៍ពីការធ្វើវិនិយោគលើធនធានមូលធនមនុស្សរបស់ពួកគាត់"**។

ក្នុងក្របខណ្ឌឆ្ពោះទៅកាន់ឆ្នាំគោលដៅ២០១៥ **យ.ជ.គ.ស.**នឹងផ្សារភ្ជាប់ស្ថានភាពដែលមានស្រាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ន ជាមួយនឹងការរៀបចំគោលដៅដែលមានលក្ខណៈចម្រុះនិងជាប្រព័ន្ធ និងឆ្ពោះទៅកាន់ការផ្តល់ជូនដល់ប្រជាជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ នូវការគាំពារឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងពីភាពក្រីក្រ និងការវិនិយោគលើធនធានមនុស្ស។ ដើម្បីសម្រេចបានការផ្សារភ្ជាប់នេះ **យ.ជ.គ.ស.**បានរៀបចំជំហានមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ជំរុញឲ្យមានការបញ្ចូលគ្នានៃកម្មវិធីដែលគ្របដណ្តប់លើ ភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ និងភាពក្រីក្រដែលទើបនឹងកើតឡើង ក៏ដូចជាភាពអត់ឃ្លាន ព្រមទាំងជួយលើកកម្ពស់មូលធនមនុស្ស។
- ពង្រឹងការសម្របសម្រួល ការពង្រីក និងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មលើអន្តរាគមន៍ដែលមានស្រាប់ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ប្រភពសំខាន់នៃភាពងាយរងគ្រោះទៅនឹងកម្មវិធីដែលមានស្រាប់។
- វាយតម្លៃដើម្បីធ្វើការកែលម្អក្នុងករណីចាំបាច់ លើយន្តការកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រដែលមានស្រាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ន។
- ពង្រីកវិសាលភាពនៃអន្តរាគមន៍មួយចំនួនដែលកំពុងតែដំណើរការ ដើម្បីបង្កើនឥទ្ធិពល និងប្រសិទ្ធភាព។
- អនុវត្តសាកល្បង វាយតម្លៃ និងពង្រីក ដោយផ្អែកលើប្រសិទ្ធភាពនិងនិរន្តរភាពនូវប្រភេទកម្មវិធីថ្មី ដើម្បីបំពេញចន្លោះប្រហោងនៃកិច្ចគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះ។

គោលដៅចម្បងៗនៃ **យ.ជ.គ.ស.** រួមមាន ៖

- ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ទទួលបានការគាំទ្រដែលរួមមានស្បៀង អនាម័យ ទឹក និងជម្រក ។ល។ ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ពួកគាត់ ក្នុងពេលវេលាមានគ្រោះអាសន្ននិងវិបត្តិ។

- ជនក្រីក្រ កុមារ និងមាតាងាយរងគ្រោះ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងអសន្តិសុខស្បៀង និងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្សតាមរយៈការបង្កើនគុណភាពអាហារូបត្ថម្ភ សុខភាពមាតានិងកុមារ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំ និង ការលុបបំបាត់ពលកម្មកុមារ ជាពិសេសទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ។
- ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ដែលពេញវ័យធ្វើការងារ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីកាលានុវត្តភាពការងារ ដើម្បីធានាឲ្យមានប្រាក់ចំណូល ស្បៀង និងមានការងារធ្វើ ព្រមទាំងចូលរួមក្នុងការកសាងធនធានរូបវន្ត និងធនធានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមដែលមាននិរន្តរភាព។
- ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ទទួលបានការថែរក្សាសុខភាពដែលមានគុណភាព និងដែលអាចទទួលប្រើបាន និងការគាំពារផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពេលមានជំងឺ។
- ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស រួមមានក្មេងកំព្រា ចាស់ជរា ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ ជនពិការ ជនផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ឬអ្នកជំងឺរបេង ។ល។ ទទួលបានការគាំទ្រជាប្រាក់ចំណូល សម្ភារៈ និងចិត្តសាស្ត្រសង្គម ព្រមទាំងការថែទាំសង្គមគ្រប់គ្រាន់។

ជំពូកទី៦នៃឯកសារនេះ លើកឡើងពី "**ការសម្របសម្រួលលើការអនុវត្ត ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ យ.ជ.គ.ស.**"។ ជំពូកនេះសង្កត់ធ្ងន់លើការរៀបចំយន្តការសម្របសម្រួល ពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្ត**យ.ជ.គ.ស.** ដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងតម្រូវការធនធានថវិកាសម្រាប់ការអនុវត្ត **យ.ជ.គ.ស.** ក្នុងដំណាក់កាលមធ្យម។ ការអនុវត្តអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមជាភារកិច្ចនិងជាការទទួលខុសត្រូវនៃក្រសួងស្ថាប័នជំនាញ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលបំណងបំពេញបន្ថែមនូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រសួងជំនាញ ក្នុងការសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅតាមវិស័យពាក់ព័ន្ធនឹងការគាំពារសង្គម តាមរយៈការផ្តល់នូវ**ក្របខណ្ឌនៃការអនុវត្តប្រកបដោយនិរន្តរភាព ប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធិ**។ កម្មវិធីភាគច្រើននៃយុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គម មានលក្ខណៈអន្តរវិស័យ និងទាមទារនូវការសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជៀសវាងការត្រួតជាន់គ្នាជាលក្ខណៈវិស័យនិងតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ក៏ដូចជាដើម្បីធ្វើ**សុខដុមនីយកម្មលើនីតិវិធីនៃការអនុវត្ត** និងដើម្បីសម្របសម្រួលលើការប្រើប្រាស់ធនធានថវិកាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធិ។ ប្រការនេះតម្រូវឲ្យមាន**ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយសកម្ម** ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍនិងសង្គមស៊ីវិល និង**ការគ្រប់គ្រងនិងចែកចាយពត៌មាន**។ **ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន** នៅក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលថ្នាក់កណ្តាល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងជាអាទិភាពចម្បងសម្រាប់អនាគតឆាប់ៗខាងមុខនេះ រួមមានការរៀបចំស្ថាប័ន និងការសម្របសម្រួលដោយមានតួនាទីជាក់លាក់ ព្រមទាំងរចនាសម្ព័ន្ធពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្ត **យ.ជ.គ.ស.** ក្នុងដំណាក់កាលមធ្យម និងវែង។

ជំពូកទី១

សេចក្តីផ្តើម

ជំពូកទី១
សេចក្តីផ្តើម

១.១. និយមន័យ

ការគាំពារសង្គម គឺជាការឧបត្ថម្ភដែលផ្តល់ទៅដល់ប្រជាជន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាជាឫសគល់នៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ ព្រមទាំងដើម្បីបង្កើនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងពេលជាមួយគ្នា។ ការគាំពារសង្គមរួមបញ្ចូលនូវការរៀបចំ និងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជាច្រើនប្រភេទ ដើម្បីការពារបុគ្គល គ្រួសារ និងសហគមន៍ ពីប្រភេទផ្សេងៗនៃផលវិបាកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមដែលកើតឡើងពីហានិភ័យ ឬវិបត្តិ ដើម្បីជួយពួកគាត់ឲ្យចាកផុតពីភាពក្រីក្រ។ អន្តរាគមន៍នៃការគាំពារសង្គមក្នុងកម្រិតអប្បបរមា រួមមានការធានារ៉ាប់រងសង្គម គោលនយោបាយទីផ្សារពលកម្ម បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម និងសេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គម។

កម្មវិធីធានារ៉ាប់រងសង្គម ជាកម្មវិធីដែលរៀបចំឡើងដើម្បីជួយដល់គ្រួសារនានា ក្នុងការការពារពួកគាត់ពីការធ្លាក់ចុះភ្លាមៗនៃប្រាក់ចំណូលពីការងារ ដែលបណ្តាលមកពីជំងឺ លំហែមាតុភាព គ្រោះថ្នាក់ការងារ និកម្មភាព ទុព្វលភាព ជរាភាព (ឧទាហរណ៍ ប្រាក់សោធននិវត្តន៍) និងមរណភាពនៃអ្នកដែលរកចំណូលសម្រាប់គ្រួសារ។ កម្មវិធីទាំងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការធានារ៉ាប់រងដោយមានអាណត្តិការងារ ឬដែលផ្តល់ជាសាធារណៈ ដូចជាគម្រោងធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គម ដែលផ្តល់ជូនប្រជាជននូវការទទួលបានការថែរក្សាសុខភាព។ កម្មវិធីធានារ៉ាប់រងសង្គម ជាកម្មវិធីដែលត្រូវការ**ភាគទាន** គឺមានន័យថាអ្នកទទួលផលត្រូវទទួលប្រយោជន៍ ឬសេវាកម្ម ដែលបានពីការធ្វើភាគទានរបស់ពួកគាត់ទៅកាន់គម្រោងធានារ៉ាប់រង។ ទស្សនាទាននៃការធានារ៉ាប់រងសង្គម តែងត្រូវបានប្រើប្រាស់ច្របល់គ្នាជាមួយនឹងរបបសន្តិសុខសង្គម។

គោលនយោបាយទីផ្សារការងារ រួមបញ្ចូលអន្តរាគមន៍នានាដែលផ្តោតគោលបំណងលើការលើកឡើងនូវការបង្កើតការងារដោយផ្ទាល់ សេវាកម្មការងារ និងការអភិវឌ្ឍជំនាញ ក៏ដូចជាការទ្រទ្រង់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ជនក្រីក្រដែលប្រកបការងារ និងការរៀបចំតាក់តែងច្បាប់ស្តីពីកម្រិតអប្បបរមានៃប្រាក់កម្រៃការងារ ភាគទានសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងសង្គម ឬរបបសន្តិសុខសង្គម និងបទដ្ឋានពលកម្មនានា ការទប់ស្កាត់ពលកម្មកុមារ ដើម្បីធានានូវការរកប្រាក់ចំណូលនិងបទដ្ឋានរស់នៅដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។

កម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម រួមបញ្ចូលអន្តរាគមន៍ដោយមានគោលដៅដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះបំផុត និងឧបត្ថម្ភហិរញ្ញប្បទានដែលមានប្រភពចេញពីផលទុនទូទៅ រួមមានពន្ធអាករ ឬជំនួយអភិវឌ្ឍផ្លូវការដែលប្រការនេះមានភាពផ្ទុយពីការធានារ៉ាប់រងសង្គមដែលពឹងផ្អែកលើការចូលរួមភាគទានជាមុនពីអ្នកទទួលផល។ កម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមរួមមាន **កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ** (កម្មវិធីប្រាក់ពលកម្ម ឬស្បៀងពលកម្ម) **កម្មវិធីឧបត្ថម្ភដោយមានឬគ្មានលក្ខខណ្ឌ** (ឧបត្ថម្ភជាសាច់ប្រាក់ឬសម្ភារៈ) ព្រមទាំង **ការឧបត្ថម្ភធនដោយមានគោលដៅ** ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានាថាជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះអាចទទួលបាននូវសេវាថែទាំសុខភាព ការសិក្សាអប់រំ ផ្ទះសំបែង ឬមធ្យោបាយសាធារណៈផ្សេងៗទៀត ដូចជាទឹកនិងអគ្គិសនី (ក.ក.ជ ២០០៩)។

សេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គម គ្របដណ្តប់លើការថែទាំកុមារ ការថែទាំជនពិការ ជនចាស់ជរាគ្មានទីពឹង ការថែទាំតាមផ្ទះ ការទ្រទ្រង់បង្អែកសម្រាប់អ្នកផ្ទុកជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ការថែទាំគ្រួសារ សេវាកម្មទ្រទ្រង់គ្រួសារនិងសហគមន៍ ការថែរក្សាបន្ត ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍និងសមាហរណកម្មនៃជនភៀសខ្លួន ការឧបត្ថម្ភជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរមនុស្សនិងអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ការទ្រទ្រង់នីតិសម្បទាដល់សិស្សគេចសាលារៀន អ្នកញៀនគ្រឿងញៀន និងពលករកុមារ ក៏ដូចជាសេវាកម្មចិត្តសាស្ត្រសង្គម និងការឧបត្ថម្ភក្នុងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន និងទុក្ខព្រួយ។ សកម្មភាពទាំងនេះជាការជំរុញឥទ្ធិពល និងបំពេញបន្ថែមដល់ការឧបត្ថម្ភជាសាច់ប្រាក់ឬសម្ភារៈ។ ការកំណត់ឲ្យឃើញនូវចំណុចប្រសព្វគ្នានៃការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់និងសេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គម ជាប្រការចាំបាច់មួយនៅក្នុងអភិក្រមចម្រុះ និងដោយមានការសម្របសម្រួលនៃការគាំពារសង្គម។

ការគាំពារសង្គមមូលដ្ឋាន រួមបញ្ចូលការធានាជាមូលដ្ឋាននូវការគាំពារសង្គមដល់ប្រជាជនទាំងអស់តាមរយៈកញ្ចប់នៃប្រយោជន៍ និងសេវាកម្មសង្គមបំពេញបន្ថែម ដើម្បីដោះស្រាយឫសគល់នៃភាពងាយរងគ្រោះចម្បងនានាដែលកើតមានក្នុងវដ្តជីវិតចំពោះកុមារ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងមាតា ប្រជាជនពេញវ័យការងារ និងជនចាស់ជរា។ ការគាំពារសង្គមមូលដ្ឋានកំណត់យកអភិក្រមរួមគ្នា រវាងការផ្តោតលើផ្នែកតម្រូវការ (តម្រូវការសុខភាព ការអប់រំ អាហារ ប្រាក់ចំណូលកម្រិតអប្បរមាដែលប្រជាជនអាចរស់បាន ...) និងការធានានូវភាពអាចរកបាននៃសេវាកម្មសង្គម។

ដូច្នេះ ក្របខណ្ឌគាំពារសង្គមដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ រួមបញ្ចូលវិស័យផ្លូវការ និងកម្មវិធីដែលទាមទារការធ្វើភាគទាន ហើយជាផ្នែកមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ដោយសារក្រុមអ្នកទទួលផលរបស់អន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ខុសគ្នាពីគម្រោងធានារ៉ាប់រងសង្គម បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ដើរតួនាទីបំពេញបន្ថែមដល់គម្រោងធានារ៉ាប់រងសង្គម នៅក្នុងវិស័យសុខាភិ

បាល ការសិក្សាអប់រំ និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ដោយការផ្តល់នូវមធ្យោបាយ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋាន និងគោលនយោបាយដទៃទៀត ដែលមានគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ គ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងភាពងាយរងគ្រោះទាំងមូល។ ការគាំពារសង្គមមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ទៅនឹងវិស័យអភិវឌ្ឍដទៃទៀត។ ការគាំពារសង្គម ការផ្តល់ការងារ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មនិងជនបទ មានទំនាក់ទំនង និងផ្តល់ឥទ្ធិពលឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។ រូបទី ១ បង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងការគាំពារសង្គម និងបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម និងរវាងការគាំពារសង្គម ជាមួយការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងការឆ្លើយតបនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។

រូបទី១. ការគាំពារសង្គម និងវិភាគទានទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម និងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ

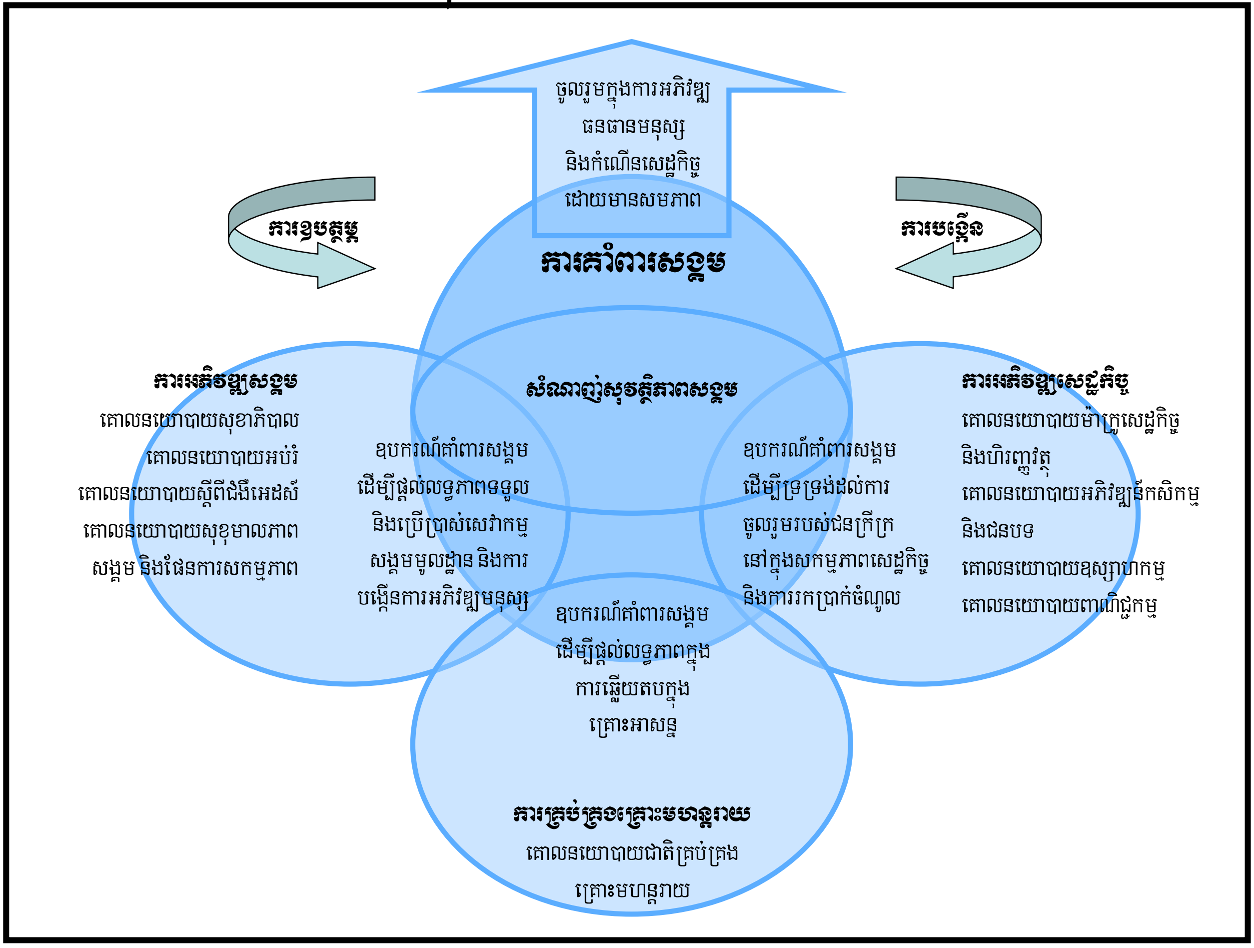

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បង្កើនការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យគាំពារសង្គម ទាំងក្នុងភាពជាវិភាគទានទៅកាន់គោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងរយៈពេលវែង ទាំងក្នុងភាពជាវិធានការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្នឬវិបត្តិក្នុងរយៈពេលខ្លី ដើម្បីដោះស្រាយផលវិបាកនៃកលិយុគនានាដែលជាបញ្ហាប្រឈមរបស់កម្ពុជា និងប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់។ ជាពិសេស ស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះនៃ

ប្រជាជនជាច្រើន បានបង្កើនបន្ទុកឡើងចាប់តាំងពី ឆ្នាំ២០០៧ ដោយអតិផរណានៃថ្លៃស្បៀងអាហារ ក៏ដូចជាកលិយុគសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសកល។ បញ្ហាទាំងនេះ បានជះឥទ្ធិពលទៅលើវិស័យដែលកំពុងមានកំណើន (ពិសេសវិស័យកម្មន្តសាល សំណង់ និងទេសចរណ៍) និងធ្វើឲ្យមានកំណើននិកម្មភាព ការធ្លាក់ចុះនៃប្រាក់ចំណូល ការខូចខាតបណ្តាញប្រាក់បញ្ញើ និងកង្វះការទទួលបានសេវាកម្មចាំបាច់នានារបស់ប្រជាជន។ ការគាំពារសង្គម ជាការវិនិយោគសំដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការអភិវឌ្ឍមនុស្ស និងការចូលរួមនៅក្នុងការកសាងកំណើនដែលអាចបំពេញចន្លោះប្រហោងនានា ដែលបានកើនឡើងដោយសារកលិយុគសេដ្ឋកិច្ច ឆ្ពោះទៅកាន់ការសម្រេចបានគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ **យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ (យ.ជ.គ.ស.)** នឹងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងវិសមភាព។

១.២. វិសាលភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រ

អនុលោមទៅតាមទិសដៅគោលនយោបាយដែលចែងនៅក្នុង **ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា** ក្នុងដំណាក់កាលទី២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងមានដំណើរការជឿនលឿនលើការគាំពារសង្គមសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ ហើយកំពុងដាក់ចេញជាអាទិភាពនូវការពង្រីកកិច្ចអន្តរាគមន៍ ក្នុងគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ។

ក្នុងដំណាក់កាលមធ្យម **យ.ជ.គ.ស.** នឹងផ្តោតលើការគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ។ ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះគឺជា ៖

- ប្រជាជនដែលរស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្ររបស់ជាតិ
- ប្រជាជនដែលពុំអាចទប់ទល់បាននឹងវិបត្តិ ឬដែលមានភាពប្រឈមខ្ពស់ទៅនឹងវិបត្តិ (ក្នុងនោះគឺប្រជាជនដែលកំពុងរស់នៅក្រោម ឬក្បែរបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ ហើយមានភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ជាងគេ)

យ.ជ.គ.ស. ដាក់ចេញអាទិភាពនូវការរៀបចំបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងមាននិរន្តរភាពសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ជាមួយនឹងសេវាកម្មសុខុមាលភាពសាធារណៈបំពេញបន្ថែមសម្រាប់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស ដូចជាអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍[២] និងកុមារកំព្រាដែល

[២] ច្បាប់ស្តីពីការបង្ការ និងការប្រយុទ្ធទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ (មាត្រាទី ២៦) ក៏បានតម្កល់សិទ្ធិជនដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក្នុងការទទួលបានសេវាកម្មសុខភាពបឋមដោយពុំគិតតម្លៃនៅតាមបណ្តាបណ្តាញសុខភាពសាធារណៈ។

ប្រឈមឬរងឥទ្ធិពលដោយមេរោគអេដស៍[៣]។ ការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍ (អន្តរាគមន៍ដោយមានភាគទាន) ក៏ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលដោយសារកម្មវិធីនេះផ្តោតគោលដៅទៅលើប្រជាជនដែលរស់នៅក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ ហើយមានភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ក្នុងការធ្លាក់ចូលទៅក្នុងភាពក្រីក្រ ដែលបណ្តាលមកពីវិបត្តិសុខភាព។ រូបទី ២ នឹងធ្វើការបកស្រាយពីវិសាលភាពនៃ **យ.ជ.គ.ស.**។

រូបទី២. វិសាលភាពនៃ យ.ជ.គ.ស. ដោយផ្តោតលើជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ

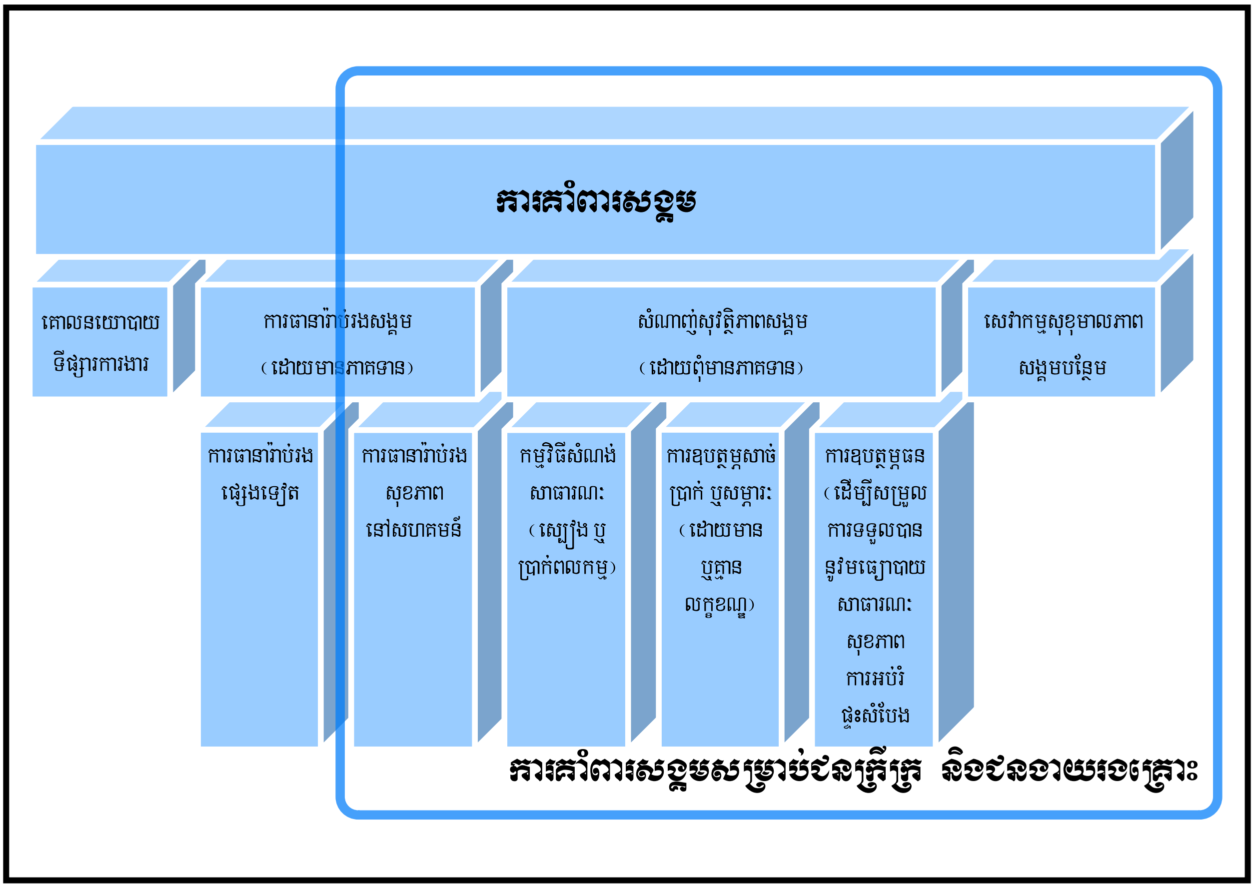

ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ **យ.ជ.គ.ស.** ដាក់ចេញនូវក្របខណ្ឌសម្រាប់ការគាំពារសង្គមដែលមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ និងនិរន្តរភាពសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប ក្នុងដំណាក់កាលវែង។ ប្រការនេះរាប់បញ្ចូលទាំងគម្រោងដោយមាន និងដោយពុំមានភាគទាន។ រូបទី ៣ នឹងបកស្រាយពីទំនាក់ទំនងរវាងការគ្របដណ្តប់នៃការគាំពារសង្គមដោយពុំមានភាគទាន (ដោយពុំទាមទារឲ្យអ្នកទទួលផលត្រូវធ្វើភាគទាន) សម្រាប់ប្រជាជនគ្រប់រូប និងការគ្របដណ្តប់នៃការធានារ៉ាប់រងសង្គមដោយមានភាគទានសម្រាប់ប្រជាជនដែលមានកម្រិតប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ ជាពិសេសមន្ត្រីរាជការក្នុងវិស័យសាធារណៈ។

---

[៣] បញ្ជីនៃក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស នឹងមានបង្ហាញក្នុងជំពូកទី ៣.២។

រូបទី៣. ដំណើរការជាលំដាប់ឆ្ពោះទៅកាន់ការគាំពារសង្គមដ៏ស៊ីជម្រៅដូចមានចែងក្នុងទស្សនវិស័យក្នុងដំណាក់កាលវែងនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ

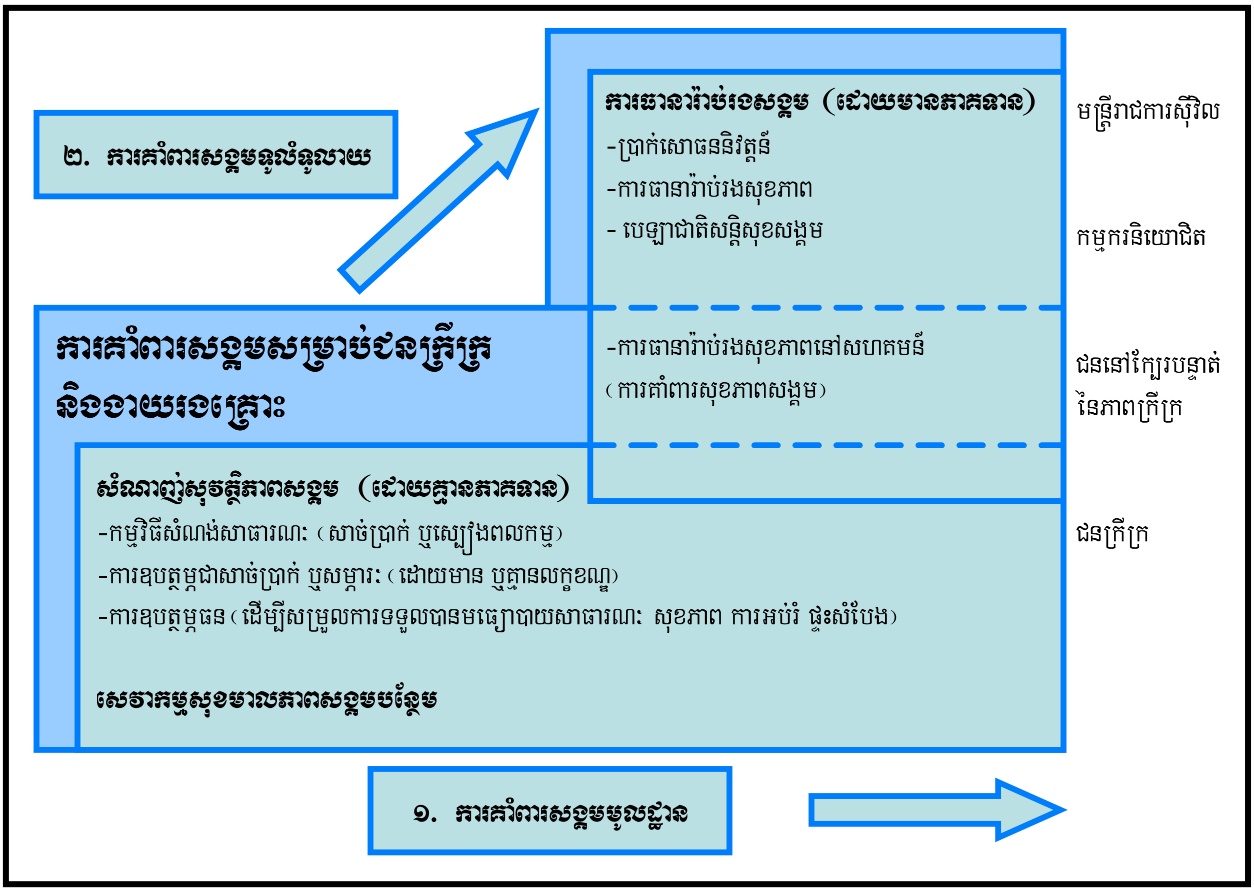

ការបង្កើតឡើងនូវការគាំពារសង្គមដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និងស៊ីជម្រៅ គឺមានន័យថាជាការធានាឲ្យមានការពាក់ព័ន្ធគ្នារវាងសមាសភាពនានា (ដោយមាន និងពុំមានភាគទាន) ហើយត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របគ្នា ឆ្ពោះទៅកាន់ប្រព័ន្ធមួយដែលមាននិរន្តរភាព ដែលក្នុងនោះសម្រាប់អ្នកដែលអាចមានលទ្ធភាពបង់ថ្លៃដល់កម្មវិធីគាំពារសង្គម អាចទទួលយកដោយពឹងផ្អែកទៅលើភាគទានជាផ្លូវការរបស់ពួកគាត់ ហើយសម្រាប់អ្នកដែលពុំអាចមានលទ្ធភាព គាត់នឹងពឹងផ្អែកទៅលើរដ្ឋក្នុងការឧបត្ថម្ភរហូតដល់ពេលដែលពួកគាត់អាចបង្កើតឡើងនូវសមត្ថភាពក្នុងអំឡុងពេលមួយ។ សមាសភាពទាំងពីរនេះ មានទំនាក់ទំនងនិងបំពេញបន្ថែមឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក នៅក្នុងប្រព័ន្ធស៊ីជម្រៅនៃការគាំពារសង្គម[៤]។

---

[៤] រួមបញ្ចូលការគ្របដណ្តប់បន្ថែមនៃអ្នកទទួលផល និងសេវាកម្មសម្រាប់ក្រុមប្រជាជនដែលមានលទ្ធភាពខុសៗគ្នា និងយន្តការហិរញ្ញប្បទានបន្ថែមឆ្ពោះទៅកាន់និរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ដែលក្នុងនោះប្រព័ន្ធដែលទាមទារភាគទាន នឹងផ្តល់ថវិកាដល់ប្រព័ន្ធដែលពុំទាមទារភាគទាន តាមរយៈតួនាទីអន្តរឧបត្ថម្ភធនរបស់វា និងវិភាគទានដោយផ្ទាល់ពីថវិកាចំណូលសាធារណៈ ក៏ដូចជាតាមរយៈការគាំទ្រពីសង្គមកាន់តែខ្លាំងដោយរួមបញ្ចូលទាំងការដកហូតពន្ធ។ គោលបំណងសំខាន់

១.៣. ដំណើរការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ

ក្នុងការរៀបចំតាក់តែង **យ.ជ.គ.ស.** ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ (ក.ក.ជ.) នាឆ្នាំ២០០៩និងក្នុងឆ្នាំ២០១០ បានរៀបចំប្រជុំនិងពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាច្រើន រួមមានតំណាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (ថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ) ដៃគូអភិវឌ្ឍ សង្គមស៊ីវិល និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍមួយចំនួន ដើម្បីផ្តល់ឱកាសក្នុងការស្វែងរកជម្រើសនិងអាទិភាពឲ្យបានស៊ីជម្រៅ។ ដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ដ៏មានតម្លាភាព និងរស់រវើកនេះបានធានាថា លទ្ធផលនៃការវិភាគនិងគោលនយោបាយ បានឆ្លងកាត់កិច្ចពិភាក្សាជាច្រើនជុំ និងជាលទ្ធផលនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នារវាងបណ្តាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

តារាងទី១. ការសង្ខេបស្តីពីដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់លើ យ.ជ.គ.ស.

កាលបរិច្ឆេទ	សកម្មភាព / ព្រឹត្តិការណ៍	លទ្ធផល
៣-៤ ធ្នូ ២០០៨	វេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជា	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាព្រមព្រៀងរៀបចំបង្កើត និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ដែលមានលក្ខណៈចម្រុះ សម្រាប់បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម។
មករា-មិថុនា ២០០៩	ក្រុមការងារបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម (ចេញពីក្រុមការងារបច្ចេកទេសសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ)	ផ្លាស់ប្តូរចំណេះដឹង និងកសាងការព្រមព្រៀងគ្នាលើទស្សនាទានគន្លឹះ និងទិសដៅទូលំទូលាយនៃការរៀបចំគោលនយោបាយ និងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ នៃបណ្តាអន្តរាគមន៍ក្នុងការគាំពារសង្គម ដែលកំពុងមានដំណើរការ។
៦-៧ កក្កដា ២០០៩	វេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ ក្រោមប្រធានបទបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម នៅកម្ពុជា	ក្នុងអំឡុងពេល ២ ថ្ងៃនៃដំណើរការវេទិកា អ្នកចូលរួមចំនួនប្រហែល ៤០០ នាក់ (មកពីស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ សង្គមស៊ីវិល) បានពិភាក្សា យ៉ាងផុលផុស និងបានទទួលអនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពី **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ក្នុងឱកាសបិទវេទិកា។
១៩-២២ តុលា ២០០៩	កិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេស ស្តីពីការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ ដោយផ្តោតលើការលើកឡើងនូវបញ្ហាកង្វះ អាហារូបត្ថម្ភមាតា និងកុមារ	អ្នកចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងសង្គមស៊ីវិល បានផ្តោតការពិភាក្សាក្នុងអំឡុងសិក្ខាសាលានៅរាជធានីភ្នំពេញ។ អ្នកចូលរួមមួយក្រុម បានធ្វើទស្សនកិច្ចស្វែងយល់ពីសេវាកម្មអប់រំនិងសុខាភិបាល និងបានពិភាក្សាជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមន្ត្រីសាលាខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ កិច្ចពិភាក្សាបានទទួលគំនិតពីអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ក្នុងការ

បំផុតនៃប្រព័ន្ធនេះ គឺការធានានូវការគ្របដណ្តប់ជាលក្ខណៈសកល ដើម្បីការពារប្រជាជនពីហានិភ័យ វិបត្តិ និងស្ថានភាពរ៉ាំរ៉ៃ និងភាពងាយរងគ្រោះនានា។

		បង្កើតឡើងនូវ **"ឯកសារស្តីពីការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់"**។
១២-១៤ មករា ២០១០	កិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេស ស្តីពីកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ	អ្នកចូលរួមជាង ៨០នាក់ (មកពីក្រសួងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងសង្គមស៊ីវិល) បានចូលរួមពិភាក្សាក្នុងសិក្ខាសាលានារាជធានីភ្នំពេញ។ ក្រុមស្នូល (ប្រហែល ៣០នាក់) ក៏បានធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សានៅតំបន់ **គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងបន្ទាន់** ដែលប្រើប្រាស់កម្មវិធីស្បៀង និងសាច់ប្រាក់ពលកម្ម (គម្រោងឧបត្ថម្ភដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងកម្មវិធីស្បៀងអាហារ ពិភពលោក) នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ដោយមានការជួបពិភាក្សាជាមួយតំណាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងអ្នកទទួលផលនៃគម្រោង។ កិច្ចពិភាក្សាបានឈានដល់ការបង្កើតឡើងនូវ **"ឯកសារស្តីពីកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ"**។
៣-៤ កុម្ភៈ ២០១០	កិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេស ស្តីពីតួនាទីនៃយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមក្នុងការលើកកម្ពស់មូលធនមនុស្សតាមរយៈការបង្កើនការអប់រំ ការកាត់បន្ថយ និងការលុបបំបាត់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនៃពលកម្មកុមារ	អ្នកចូលរួមជាង១០០ នាក់ (មកពីក្រសួងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងសង្គមស៊ីវិល) បានចូលរួមពិភាក្សាក្នុងសិក្ខាសាលារយៈពេល២ថ្ងៃ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ហើយបានកសាងការឯកភាពគ្នាលើការដាក់បញ្ចូលបញ្ហាពលកម្មកុមារនិងការអប់រំទៅក្នុង **យ.ជ.គ.ស.** ពិសេសជាមួយឧបករណ៍មួយចំនួនដូចជាការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ ក៏ដូចជាតម្រូវការក្នុងការស្វែងរក និងការទទួលបានកាន់តែទូលាយនូវបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ដើម្បីរារាំងបញ្ហាពលកម្មកុមារ និងទាញយកកុមារងាយរងគ្រោះពីបញ្ហានេះ ពិសេសពីទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនានា។ **"ឯកសារស្តីពីពលកម្មកុមារនិងការអប់រំ"** បានរៀបចំឡើងដោយ ក្រុមស្នូលនៃដៃគូអភិវឌ្ឍ ក្នុងភាពជាវិភាគទានមួយដល់ **យ.ជ.គ.ស.**។
មិនា-មេសា ២០១០	កិច្ចពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងនៃ **យ.ជ.គ.ស.**	ក្រុមការងារតាក់តែងសេចក្តីព្រាងបានបង្កើតឡើង ដើម្បីរៀបចំ និងច្របាច់បញ្ចូលគ្នានូវយោបល់នានាទៅក្នុងសេចក្តីព្រាងនៃ **យ.ជ.គ.ស.**។ សេចក្តីព្រាងនៃ **យ.ជ.គ.ស.** ត្រូវបានចែកចាយ និង ពិភាក្សាវែកញែកជាច្រើនដំណាក់នៅក្នុងក្រុមការងារបណ្តោះអាសន្នស្តីពីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម។ ការពិភាក្សាលើខ្លឹមសារ និងគោលដៅ **យ.ជ.គ.ស.** បានធ្វើឡើងជាច្រើនដង ឆ្ពោះទៅកាន់ការសម្រេចជារូបរាងនៃយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា។

លទ្ធផលនៃដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ទាំងនេះ បានស្តែងឡើងនៅក្នុង **ឯកសារមូលដ្ឋានស្តីពី យ.ជ.គ.ស.** មួយចំនួន ហើយដែលឯកសារទាំងអស់នេះត្រូវបានចងក្រងឡើងជាឯកសារពិគ្រោះដាច់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ **យ.ជ.គ.ស.** រួមមាន ៖

- **ឯកសារទី១ "បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា : ទស្សនាទាន និងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ"** (ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩ រៀបចំដោយ ក.ក.ជ. កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក និងធនាគារពិភពលោក) ឯកសារនេះបង្ហាញពីលក្ខណៈចម្បង សមិទ្ធផល ចន្លោះប្រហោង និងបញ្ហាប្រឈមនៃបណ្តាកម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា។ ឯកសារនេះផ្តល់ការពិនិត្យឡើងវិញនូវទស្សនាទានមូលដ្ឋាន សេចក្តីសង្ខេបនៃហានិភ័យនិងភាពងាយរងគ្រោះ បញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានស្រាប់ និងការវិភាគលើចន្លោះប្រហោងរវាងហានិភ័យនិងភាពងាយរងគ្រោះទៅនឹងបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានស្រាប់។
- **ឯកសារទី២ "ឯកសារពិភាក្សាស្តីពីកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ក្នុងការទ្រទ្រង់ដល់ជនក្រីក្រ ព្រមទាំងផ្តោតលើបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភមាតានិងកុមារ"** (ខែមិនា ឆ្នាំ២០១០ រៀបចំដោយធនាគារពិភពលោក ដោយមានការចូលរួមពីមូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសអាល្លឺម៉ង់ អង្គការសុខភាពពិភពលោក និងក.ក.ជ.) ឯកសារនេះជាលទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេស បង្ហាញពីស្ថានភាពកង្វះអាហារូបត្ថម្ភមាតានិងទារកនៅកម្ពុជា ដើម្បីវាយតម្លៃលើសនិទានភាពដែលស្ថិតនៅពីក្រោយការវិនិយោគលើកម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ។ ឯកសារនេះផ្តល់ការបរិយាយអំពីលទ្ធភាពនៃការរៀបចំកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ ក៏ដូចជាការពិភាក្សានិងវាយតម្លៃលើការប៉ាន់ស្មានលើការចំណាយនិងហិរញ្ញប្បទាន។
- **ឯកសារទី៣ "ឯកសារមូលដ្ឋានស្តីពីកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ: ជាផ្នែកមួយនៃការគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ"** (ខែមិនា ឆ្នាំ២០១០ អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ) ឯកសារនេះ ជាលទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ ដែលបង្ហាញពីភាពងាយរងគ្រោះ និងការវិភាគលើសេចក្តីត្រូវការ ព្រមទាំងមានការវាយតម្លៃមួយលើសនិទានភាពក្នុងការវិនិយោគលើកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ និងការពិនិត្យជាទូទៅលើបញ្ហាអភិក្រម និងការលើកគម្រោង។
- **ឯកសារទី៤ "ឯកសារស្តីពីការផ្តោតលើពលកម្មកុមារ និងការបង្កើនការទទួលបាននូវការសិក្សាអប់រំ"** (ខែមិនា ឆ្នាំ២០១០ រៀបចំដោយអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ ដោយមានការចូលរួមពីមូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ និងអង្គការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ) ឯកសារនេះ ជាលទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ ដោយធ្វើការវាយតម្លៃលើការគាំពារសង្គម និងតួនាទីនៅក្នុងការការពារកុមារងាយរងគ្រោះ ជាពិសេសដោយ

ផ្តោតលើការសិក្សាអប់រំនិងពលកម្មកុមារ និងទំនាក់ទំនងរវាងបញ្ហាទាំងនេះ។ ទាក់ទងទៅនឹង **យ.ជ.គ.ស.** ឯកសារនេះធ្វើការបកស្រាយយ៉ាងពិស្តារទៅលើទម្រង់លើកទឹកចិត្តដល់គ្រួសារទាំងឡាយ ដើម្បីធានាឲ្យកូនចៅរបស់ពួកគាត់ចូលរៀននៅសាលារៀន សេវាកម្មនានាសម្រាប់កុមារងាយរងគ្រោះ (រួមទាំងកុមារដែលស្ថិតនៅក្រោមទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ) និងកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ។

- **ឯកសារទី៨ "ឯកសារមូលដ្ឋាន : ឆ្ពោះទៅកាន់យុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ"** (រៀបចំដោយ ក.ក.ជ. និងដៃគូអភិវឌ្ឍ) បង្ហាញពីលទ្ធផលនៃដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ទាំងឡាយ។ ឯកសារនេះ បានបង្ហាញយ៉ាងពិស្តារនូវភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា ក៏ដូចជាបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលកំពុងដំណើរការ និងបញ្ហាប្រឈម ផ្នែកគោលនយោបាយ ក្នុងគោលបំណងទាញចេញជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ គោលដៅ និងជម្រើសនានាសម្រាប់អនាគតឆាប់ៗខាងមុខ។

១.៤. ផែនទីគោចរ

យ.ជ.គ.ស. បានដាក់ឆ្លងសម័យប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី នៅក្នុងឆ្នាំ២០១១។ ជំហានបន្ទាប់មកទៀត គឺការរៀបចំបង្កើតនិងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពជាអាទិភាព រហូតដល់ឆ្នាំ២០១៣។ ការអនុវត្តនឹងត្រូវទទួលការពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំ ព្រមជាមួយនឹងការពិនិត្យតាមដានពាក់កណ្តាលអាណត្តិក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ដែលប្រការនេះនឹងផ្តល់ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាពផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ការអនុវត្តកម្មវិធីនឹងត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃ ហើយ **យ.ជ.គ.ស.** នឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម និងកែសម្រួលជាថ្មីក្នុងករណីចាំបាច់។

២០០៩-២០១១	:	ការរៀបចំបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រ និងទទួលការអនុម័តពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
២០១១-២០១៣	:	ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពអាទិភាពក្នុងដំណាក់កាលខ្លី
២០១៣	:	ការពិនិត្យតាមដានពាក់កណ្តាលអាណត្តិនិងការកែតម្រូវឬធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើផែនការសកម្មភាព
២០១៤-២០១៥	:	ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពបច្ចុប្បន្នកម្ម
២០១៥	:	ការវាយតម្លៃ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ឬកែសម្រួល លើ យ.ជ.គ.ស.

ជំពូកទី២

ការគាំពារសង្គម ក្នុងអាទិភាពមួយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ជំពូកទី២
ការគាំពារសង្គមក្នុងអាទិភាពមួយរបស់
រាជរដ្ឋាភិបាល

ការគាំពារសង្គម ជាអាទិភាពមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ការរៀបចំបង្កើត **យ.ជ.គ.ស.** ធ្វើឡើងដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី១ និងដំណាក់កាលទី២ ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងឯកសារផ្លូវច្បាប់ដទៃទៀត ក៏ដូចជាអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនានាដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជាហត្ថលេខី។

២.១. ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន

រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាក្របខណ្ឌនៃការកំណត់ទំហំដែនកំណត់សម្រាប់ការឧបត្ថម្ភ តាមការគាំពារសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញគ្របដណ្តប់លើសិទ្ធិនៃប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបក្នុងការទទួលបាននូវរបបសន្តិសុខសង្គម និងផលប្រយោជន៍សង្គមផ្សេងទៀត ដូចជាការឧបត្ថម្ភសង្គមសម្រាប់របបសន្តិសុខសង្គមនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញកំណត់អត្តសញ្ញាណក្រុមប្រជាជនពិសេស ដែលអាចទាមទារនូវកិច្ចជំនួយពិសេស ដូចជាស្ត្រីក្រីក្រ កុមារ ជនពិការ ចាស់ជរា និងគ្រួសារយោធិនពលីក្នុងបុព្វហេតុការពារជាតិមាតុភូមិ។

ប្រអប់ទី១. មាត្រាមួយចំនួននៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ[៥] ទាក់ទងនឹងការគាំពារសង្គម

មាត្រា ៣៦	ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ មានសិទ្ធិទទួលការធានារ៉ាប់រងសង្គម និងអត្ថប្រយោជន៍ខាងសង្គមកិច្ចដែលមានចែងក្នុងច្បាប់។
មាត្រា ៤៦	រដ្ឋ និងសង្គមយកចិត្តទុកដាក់បង្កលក្ខណៈឱ្យនារី ជាពិសេសនារីនៅជនបទដែលគ្មានទីពឹង បានទទួលការឧបត្ថម្ភដើម្បីមានមុខរបរ មានលទ្ធភាពព្យាបាលជំងឺ ឱ្យកូនទៅរៀន និងមានជីវភាពរស់នៅសមរម្យ។
មាត្រា ៧៣	រដ្ឋយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកុមារ និងមាតា។ រដ្ឋរៀបចំឱ្យមានទារកដ្ឋាន និងឧបត្ថម្ភនារីដែលមានកូនច្រើនក្នុងបន្ទុក ហើយឥតទីពឹង។
មាត្រា ៧៤	រដ្ឋជួយឧបត្ថម្ភដល់ជនពិការ និងដល់គ្រួសារយុទ្ធជនដែលបានបូជាជីវិតដើម្បីប្រទេសជាតិ។
មាត្រា ៧៥	រដ្ឋចាត់ចែងឱ្យមានរបបសន្តិសុខសង្គម ដល់កម្មករ និងនិយោជិត។

[៥] រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣

ឯកសារច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គម រួមមាន **ច្បាប់ស្តីពីការងារ ច្បាប់ធានារ៉ាប់រង ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ** និង**អនុក្រឹត្យស្តីពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម** ដែលគ្របដណ្តប់លើការធានារ៉ាប់រងការរងរបួសរបស់និយោជិត គម្រោងប្រាក់សោធននិវត្តន៍ និងប្រព័ន្ធទទួលប្រយោជន៍រយៈពេលខ្លី **ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល** ដែលធានារបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អ្នកបម្រើការងារនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ក៏ដូចជា**ច្បាប់ស្តីពីរបបសោធននិវត្តន៍ និងសោធនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ**។ ការគាំពារដោយច្បាប់សម្រាប់ជនងាយរងគ្រោះមួយចំនួនទៀត មានដូចជា**ច្បាប់ស្តីពីការការពារនិងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ ច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ ច្បាប់ស្តីពីស្នុំកូនអន្តរប្រទេស ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្សនិងអាជីវកម្មផ្លូវភេទ**។ល។

២.២. យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម២០០៩-២០១៣

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានកំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយទូលាយ ដើម្បីកែលម្អការគាំពារសង្គម និងកំណត់អាទិភាពសម្រាប់ការបង្កើតបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម។ ឯកសារនេះក៏បានលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងសមភាព ព្រមទាំងកំណត់អាទិភាពលើការកែលម្អការឧបត្ថម្ភនៃការគាំពារសង្គម។ តាមរយៈបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមាននិន្នាការក្នុងការបង្កើនអន្តរាគមន៍ទៅលើវិស័យសង្គម ៖

- ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ ដល់ជនរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ និងគ្រោះធម្មជាតិ។
- កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះនៃជនក្រីក្រ។
- កាត់បន្ថយភាពខុសគ្នានៃសុខភាពមាតា និងទារក និងអសមធម៌នៅក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាកម្មសុខាភិបាលរវាងក្រុមអ្នកមាន និងអ្នកក្រ។
- ការពារ និងដកហូតកុមារពីបញ្ហាពលកម្មកុមារ ពិសេសក្នុងទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ។
- ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងការទទួលបានការអប់រំសម្រាប់កុមារ ដោយមានគុណភាព។
- បង្កើនកាលានុវត្តភាពការងារ។

- ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការឧបត្ថម្ភការលើកលែងថ្លៃ តាមរយៈមូលនិធិសមធម៌សុខភាព[៦] និងគម្រោងឧបត្ថម្ភធន ដើម្បីធានានូវលទ្ធភាពដែលអាចទទួលបាន ទៅកាន់សេវាកម្មថែទាំសុខភាព។
- ពង្រីកកម្មវិធីស្តារលទ្ធភាពពលកម្មសម្រាប់ជនពិការ ក៏ដូចជាកម្មវិធីសុខុមាលភាពសម្រាប់ជនចាស់ជរា កុមារ កំព្រា ស្ត្រីរងគ្រោះ ជនមានផ្ទុកជំងឺអេដស៍ និងរបេង ជនគ្មានផ្ទះសំបែង អតីតយុទ្ធជន និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគាត់។

ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ បន្តលើកឡើងភាពជាក់លាក់នៃសេចក្តីត្រូវការពង្រឹងការគាំពារសង្គម។ ក្នុងការបង្ហាញផ្លូវដល់ការរៀបចំបង្កើត **យ.ជ.គ.ស.** និងអាទិភាពសម្រាប់ដំណាក់កាលខ្លីទៅមធ្យម ឯកសារនេះរំលេចសេចក្តីត្រូវការក្នុងការ ៖

- គាំទ្រវិធានការគាំពារសង្គម ដែលពុំត្រឹមតែផ្តល់ការសម្រាលបន្ទុកជាបន្ទាន់ប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងផ្តល់វិភាគទានទៅឲ្យការកសាងលទ្ធភាព ឬសមត្ថភាពនៃក្រុមប្រជាជនអ្នកទទួលផល ក្នុងការចូលរួមការអភិវឌ្ឍសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគាត់។
- ធានាឲ្យការកំណត់គោលដៅកាន់តែប្រសើរនិងមានតម្លាភាព ក្នុងការផ្តល់ការគាំពារសង្គមដល់ជនក្រីក្រ តាមរយៈការប្រើប្រាស់**កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ**[៧] និងតាមរយៈយន្តការកំណត់គោលដៅសមរម្យផ្សេងមួយទៀត ដែលនឹងត្រូវបង្កើតឡើងសម្រាប់ជនក្រីក្រនៅតំបន់ទីប្រជុំជន ក្នុងពេលដែលនីតិវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រដែលមានស្រាប់ ទទួលការកែសម្រួលដើម្បីប្រើប្រាស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជន។
- កាត់បន្ថយឲ្យបានដល់កម្រិតអប្បបរមា នូវការចំណាយលើការធ្វើផែនការ និងការផ្តល់សេវា (ចំណាយរដ្ឋបាល) សម្រាប់កម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ដើម្បីសម្រេចបានការឧបត្ថម្ភជាអតិបរមានៃធនធានទៅដល់ក្រុមប្រជាជនអ្នកទទួលផល។
- ធានាឲ្យបាននូវការសម្របសម្រួលអន្តរវិស័យ និងការធ្វើសមាហរណកម្មវិធានការគាំពារសង្គមដល់ការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

---

[៦] មូលនិធិសមធម៌សុខភាព គឺជាយន្តការមួយក្នុងការបង់តម្លៃចំណាយលើមធ្យោបាយថែទាំសុខភាពសម្រាប់ការព្យាបាលអ្នកជំងឺ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពក្រីក្រខ្លាំងក្នុងការបង់តម្លៃព្យាបាល។ កម្មវត្ថុនៃប្រការនេះ គឺដើម្បីផ្តល់ជូនដល់ជនក្រីក្រនូវលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មថែទាំសុខភាពសមរម្យ និងការពារពួកគាត់ពីការធ្លាក់ខ្លួនទៅក្នុងភាពក្រីក្រដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាសុខភាព។ មូលនិធិសមធម៌សុខភាព បានបង្កើតឡើងក្នុងក្របខណ្ឌថ្នាក់ជាតិកាលពីឆ្នាំ២០០៣ និងក្នុងគម្រោងទ្រទ្រង់វិស័យសុខាភិបាលឆ្នាំ២០០៤-២០០៨ ហើយបន្តទៅក្នុងគម្រោងទ្រទ្រង់វិស័យសុខាភិបាលលើកទី២ ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣។

[៧] គម្រោងអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ គឺជាប្រព័ន្ធបទដ្ឋាននៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សម្រាប់ការធ្វើបុរេអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ។

២.៣. សេចក្តីសម្រេចនៃវេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាលើកទី២ ឆ្នាំ២០០៨

ការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការចាត់ទុកការគាំពារសង្គមជាអាទិភាពគន្លឹះ បានបង្ហាញឡើងក្នុងឱកាស**វេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាលើកទី២** នាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានគូសបញ្ជាក់ថា ក្នុងពេលដែលវឌ្ឍនភាពដ៏គួរឲ្យកត់សម្គាល់កំពុងតែសម្រេចបានក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ប្រជាជនមួយចំនួននៅតែមានភាពងាយរងគ្រោះដោយសារកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម ដែលរុញច្រានពួកគាត់ឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងភាពក្រីក្រ និងបង្អាក់ពួកគាត់ពីសមភាពនៃកាលានុវត្តភាពក្នុងការចូលរួមក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការគាំពារសង្គម ត្រូវបានជ្រើសរើសជាអន្តរាគមន៍អាទិភាពសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងកលិយុគ និងជាគោលបំណងក្នុងដំណាក់កាលវែងឆ្ងាយដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ប្រជាជន ក្នុងការទប់ទល់ទៅនឹងឥទ្ធិពលនៃព្រឹត្តិហេតុស្រដៀងគ្នាផ្សេងទៀតនាពេលអនាគត។

២.៤. សេចក្តីសម្រេចនៃវេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងឱកាសចូលរួមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាគណៈអធិបតីនៃពិធីបិទ **វេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ ក្រោមប្រធានបទបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា** កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ បានបញ្ជាក់សាជាថ្មីនូវសេចក្តីតាំងចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចំពោះវិស័យគាំពារសង្គម និងការបង្កើតឡើងនូវបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមក្នុងភាពជាផ្នែកដ៏មានសារៈសំខាន់មួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រជំរុញកំណើនក្នុងរយៈពេលយូរ។ ប្រអប់ទី ២ បង្ហាញពីអនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី** ។

អង្គវេទិកា បានបញ្ចប់ដោយបានដាក់ចេញនូវអនុសាសន៍មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- សេចក្តីត្រូវការក្នុងការរៀបចំបង្កើតឡើងនូវយុទ្ធសាស្ត្រ ឬគោលនយោបាយជាតិ និងសកម្មភាពការងារសម្រាប់បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានលក្ខណៈចម្រុះនិងជាប្រព័ន្ធ ក៏ដូចជាការពង្រីកបន្ថែម និងពង្រឹងបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានស្រាប់នៅកម្ពុជា។
- សារៈសំខាន់នៃការឆ្លើយតបទៅនឹងឥទ្ធិពលនៃកលិយុគ និងការលើកឡើងតម្រូវការរបស់បណ្តាជនងាយរងគ្រោះនៅតំបន់ជនបទ ដែលអាចជួបប្រទះបញ្ហាកង្វះខាតស្បៀងក្នុងកម្រិតគ្រួសារ បណ្តាលមកពីកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចសកល និងកំណើនថ្លៃស្បៀងអាហារ។
- ការបង្កើតវិធានការដើម្បីបង្ការ ឆ្លើយតប និងសម្របសម្រួលទៅនឹងកលិយុគដែលអាចកើតមានជាយថាហេតុនៅពេលអនាគត។

- ការពង្រឹងដំណើរការក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម តាមរយៈរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់នូវកិច្ចជំនួយឧបត្ថម្ភដ៏មានប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពទៅដល់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ។
- ការពង្រឹងយន្តការក្នុងការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ។
- ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនៃអាជ្ញាធរគ្រប់កម្រិត ក្នុងការអនុវត្តបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមក្នុងលក្ខណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព អនុលោមទៅតាមគោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២។
- ការផ្តល់អាណត្តិការងារដល់ ក.ក.ជ. ក្នុងការទទួលខុសត្រូវលើការសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ក្នុងការរៀបចំបង្កើត និងអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម។

ប្រអប់ទី២. អនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

"... រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងប្រែក្លាយវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោកនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ឱ្យទៅជាមេរៀនបទពិសោធ និងកាលានុវត្តភាពសម្រាប់កម្ពុជា តាមរយៈការរិះរកមធ្យោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ ជម្រើសគោលនយោបាយ និងយន្តការសម្របសម្រួលនានា ដើម្បីជំរុញដំណើរការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ចជាតិឱ្យរីកលូតលាស់យ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងបន្តការពង្រឹង និងពង្រីកកិច្ចសហការជាមួយបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិលដើម្បីបន្តជំរុញការឧបត្ថម្ភគាំទ្រសំដៅលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន ឈានទៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងធានាបាននូវសន្តិសុខស្បៀងជូនប្រជាជន ស្របតាមគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងនីតិកាលទី ៤ នៃរដ្ឋសភានេះ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ ការពង្រឹង **ប្រព័ន្ធបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម** សម្រាប់សង្គ្រោះ និងផ្តល់ឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់ប្រជាជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះនៅក្នុងសង្គម គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ចម្បងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្រាលផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន និងហានិភ័យទាំងឡាយដែលអាចនឹងកើតមានឡើងដោយសារឥទ្ធិពលនៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។... "

២.៥. ការឯកភាពជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ជាហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិមួយចំនួន ដែលផ្តល់នូវក្របខណ្ឌផ្លូវច្បាប់ដល់ការទទួលស្គាល់សិទ្ធិទទួលបានការគាំពារសង្គម និងការជំរុញឲ្យមានការផ្តល់ឧបត្ថម្ភកិច្ចគាំពារសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ក្នុងចំណោមអនុសញ្ញាទាំងនោះ រួមមាន ៖

- សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស
- អនុសញ្ញានៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ
- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ

- កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌
- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ
- ផែនការសកម្មភាពអន្តរជាតិទីក្រុងម៉ាឌ្រីតស្តីពីមនុស្សចាស់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏បានផ្តល់សច្ចាប័នលើគ្រប់បទដ្ឋានពលកម្មស្នូល ក៏ដូចជាអនុសញ្ញាមួយចំនួននៃអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ រួមមានអនុសញ្ញាលេខ១៣៨ ស្តីពីការកំណត់អាយុអប្បបរមាក្នុងការចូលធ្វើការងារ និងអនុសញ្ញាលេខ១៨២ ស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនៃពលកម្មកុមារ។

ជំពូកទី៣

ស្ថានភាព

នៃភាពក្រីក្រ

និងភាពងាយរងគ្រោះ

ជំពូកទី៣

ស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ[៨]

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងអំឡុងពេលមួយទសវត្សកន្លងទៅ។ ទិន្នន័យដែលគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេសសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៤និង២០០៧បង្ហាញថា អត្រាភាពក្រីក្រសម្រាប់ទូទាំងប្រទេសធៀបនឹងខ្សែបន្ទាត់រួមនៃភាពក្រីក្រ បានធ្លាក់ចុះពី៣៤,៧% នៅឆ្នាំ២០០៤ មកត្រឹម៣០,១%នៅឆ្នាំ២០០៧ ដែលបញ្ជាក់ឲ្យឃើញពីការធ្លាក់ចុះនៃភាពក្រីក្រប្រមាណ ១,២%ក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយនៅឆ្នាំ២០១០ អត្រានៃភាពក្រីក្រធ្លាក់ចុះនៅត្រឹម២៥,៨% (ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យថ្នាក់ឃុំ ឆ្នាំ២០០៩)។ ប៉ុន្តែគម្លាតរវាងអ្នកមាននិងអ្នកក្រ ជាពិសេសវិសមភាពរវាងទីប្រជុំជននិងជនបទ នៅតែជាបញ្ហាប្រឈមនៅឡើយ។

រូបទី៤. ភាពក្រីក្ររាប់តាមចំនួនមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៩៤-២០០៧

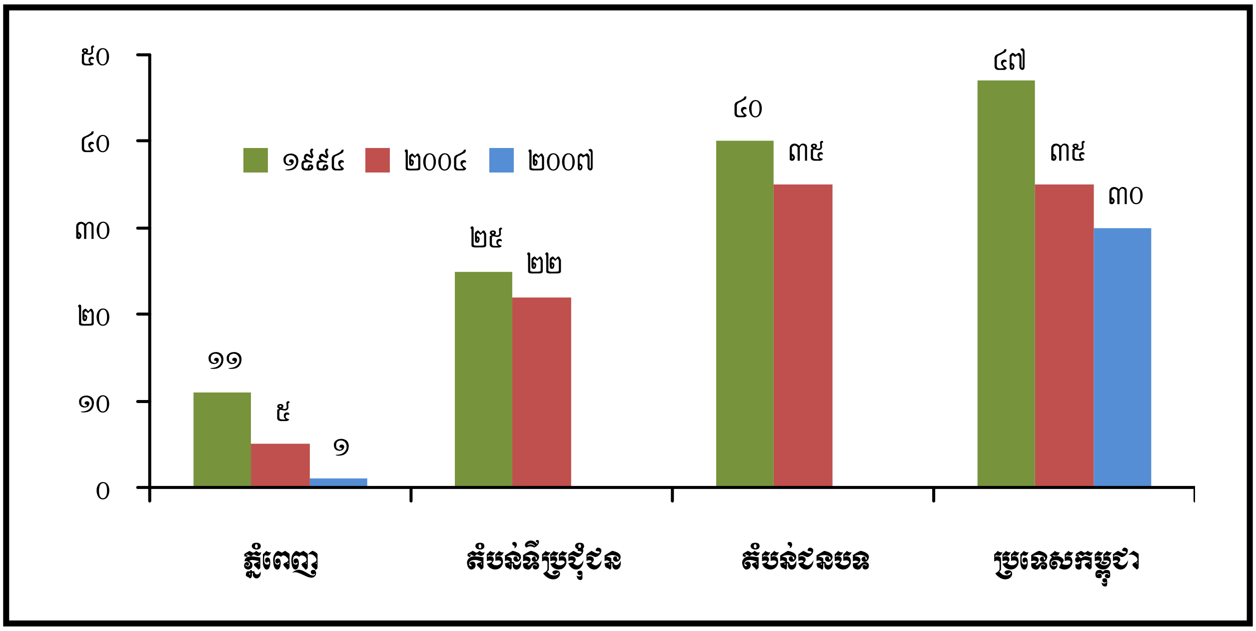

ប្រភព : ការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចកម្ពុជា (២០០៤) និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣

ភាពក្រីក្រមានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ។ ទិន្នន័យតាមតំបន់ចុងក្រោយបំផុតនៅឆ្នាំ២០១០ដែលប្រើប្រាស់ប្រភពទិន្នន័យថ្នាក់ឃុំ បានបង្ហាញថាតំបន់បឹងទន្លេសាប និងតំបន់

[៨] ឯកសារយោងសម្រាប់ការពិពណ៌នាពីជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ មានក្នុងឯកសារមូលដ្ឋាននៃយ.ជ.គ.ស.។

ខ្ពង់រាបនិងតំបន់ភ្នំ មានអត្រានៃភាពក្រីក្រខ្ពស់បំផុតបើរាប់តាមចំនួនមនុស្ស (តំបន់ខ្ពង់រាបនិងតំបន់ភ្នំមាន៣៦,៦% តំបន់បឹងទន្លេសាបមាន៣០,៨% តំបន់វាលទំនាបមាន២២,១% និងតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រមាន២១,៣% ធៀបនឹងអត្រាមធ្យមភាគជាតិ២៥,៨% នៅឆ្នាំ២០១០)[៩]។

រូបទី៨. ភាពខុសគ្នានៃអត្រាភាពក្រីក្រតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ

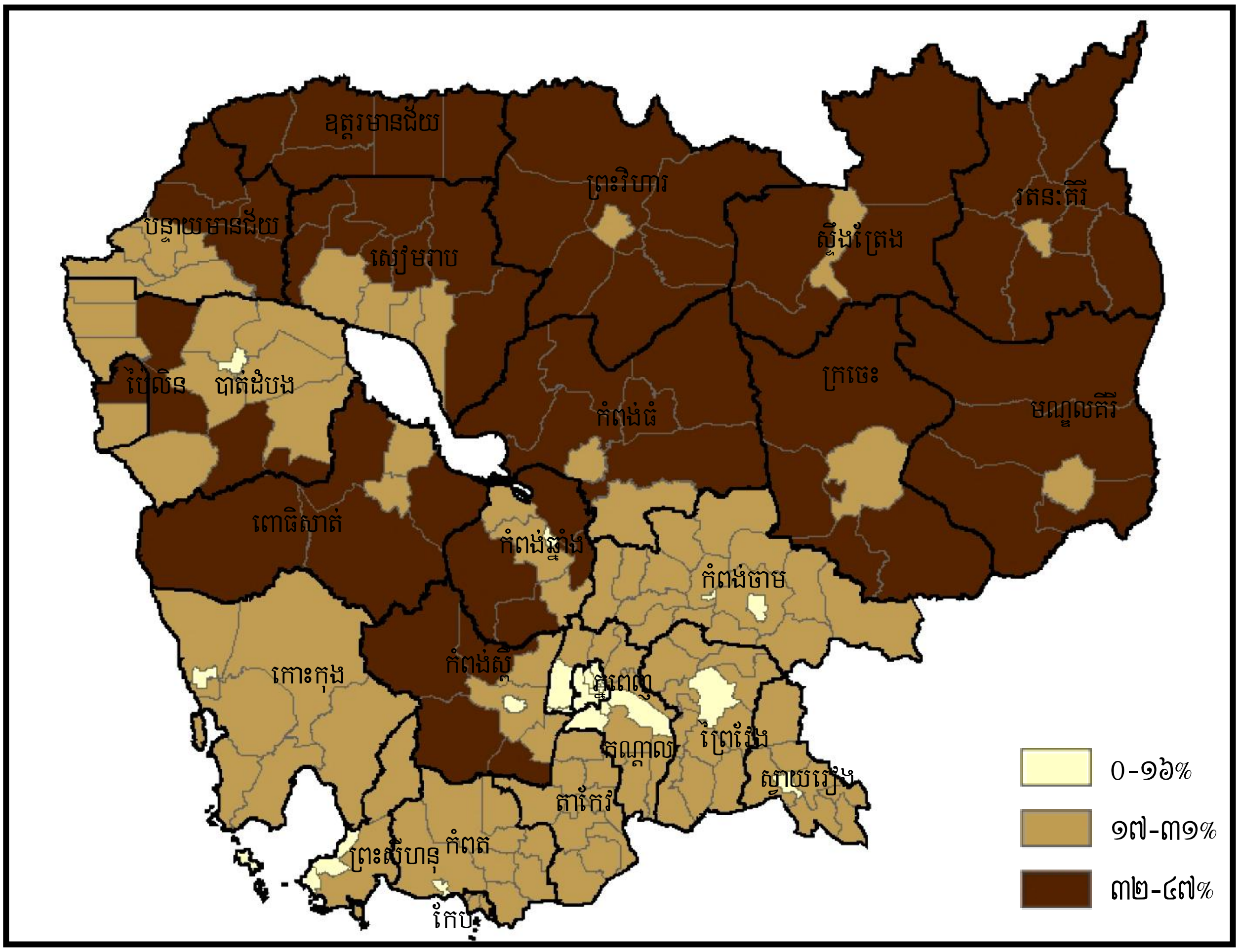

ប្រភព ៖ ប្រភពទិន្នន័យថ្នាក់ឃុំ (២០០៩)

ចាប់តាំងពីដំណាក់កាលនៃការប្រមូលទិន្នន័យស្ដីពីភាពក្រីក្រនេះ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានរងការប៉ះទង្គិចដោយសារកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចសកល ដែលបន្តប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពរបស់ប្រជាជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ក្នុងការទប់ទល់នឹងវិបត្តិមួយចំនួន ដូចជាវិបត្តិស្បៀងនិងប្រេង។ ផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិទាំងនេះមានភាពស្មុគស្មាញ និងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពនិងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនជាច្រើន ជាពិសេសប្រជាជនដែលរស់នៅក្បែរឬក្រោមបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ។

[៩] ទិន្នន័យដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានដកស្រង់ចេញពីឯកសារដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មចុងក្រោយបំផុតតាមដែលអាចរកបាន ប៉ុន្តែដោយសារការអង្កេតមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើឡើងតាំងពីឆ្នាំ២០០៥ ឬ២០០៨ ដូច្នេះទើបធ្វើឲ្យការបកស្រាយមួយចំនួនអាចនឹងពុំឆ្លុះបញ្ចាំងពីវឌ្ឍនភាពនៃស្ថានភាពនាពេលបច្ចុប្បន្ន។

៣.១. ហានិភ័យ វិបត្តិ និងភាពងាយរងគ្រោះ

នៅពេលគ្រួសារមួយប្រឈមនឹងហានិភ័យ គ្រួសារនោះនឹងស្ថិតក្នុងស្ថានភាពកាន់តែងាយរងគ្រោះ និងរុញច្រានឲ្យធ្លាក់ចូលទៅក្នុងភាពក្រីក្រ។ នៅពេលដែលហានិភ័យទាំងនេះកើតមានឡើង គ្រួសារដែលជួបនឹងវិបត្តិនេះ អាចនឹងផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចរបស់ខ្លួនទាំងស្រុង។ កម្រិតនៃការផ្លាស់ប្តូរនេះអាចកើតមានឡើង អាស្រ័យលើទំហំនៃភាពងាយរងគ្រោះរបស់គ្រួសារនោះ។ ភាពងាយរងគ្រោះរបស់មនុស្សម្នាក់ៗឬគ្រួសារនីមួយៗ អាស្រ័យលើកម្រិតនៃការប្រឈម និងលទ្ធភាពរបស់ពួកគាត់ក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិនោះ។

ភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ មានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងខ្លាំង។ ភាពងាយរងគ្រោះ ជាមូលហេតុនៃភាពក្រីក្រ ព្រមទាំងជាសមាសធាតុដែលកំណត់ និងបង្កើនភាពក្រីក្រនេះ។ គ្រួសារក្រីក្រហាក់ដូចជាមានយុទ្ធសាស្ត្រតិចតួច ដើម្បីដោះស្រាយ និងទប់ទល់ទៅនឹងវិបត្តិទាំងនេះ ហើយគ្រួសារងាយរងគ្រោះអាចនឹងងាយរងឥទ្ធិពលដែលអាចជំរុញឲ្យធ្លាក់ចូលក្នុងភាពក្រីក្រ។

រូបទី៦. ភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះ

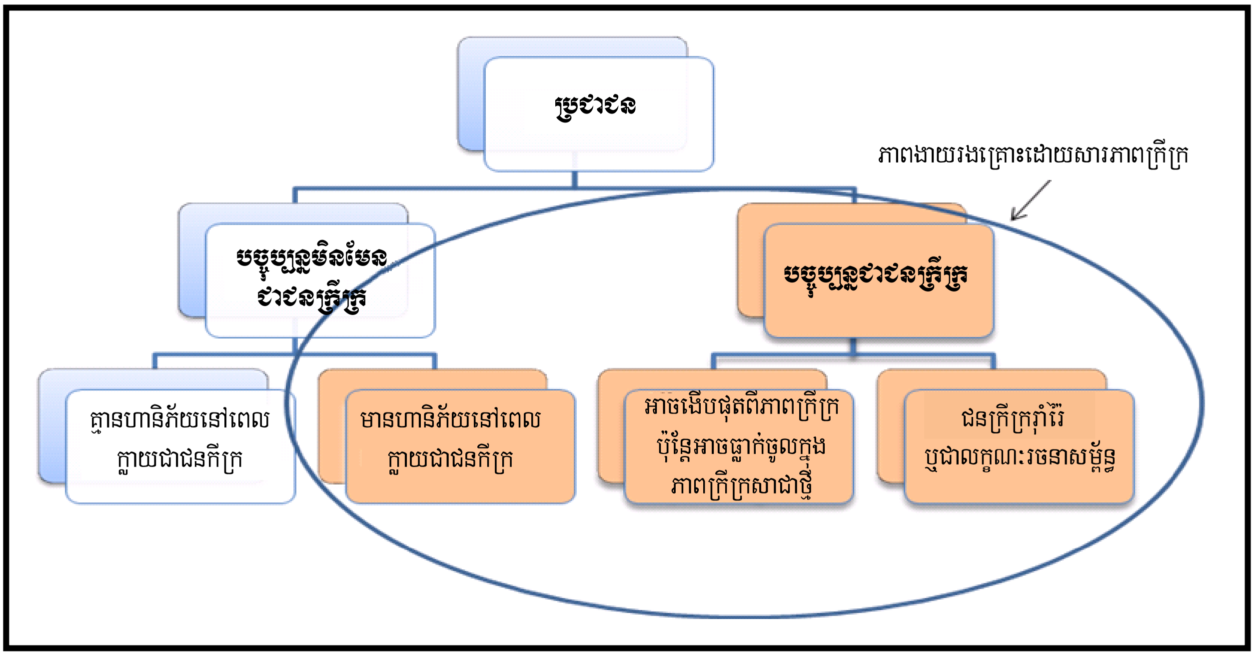

ហានិភ័យ និងវិបត្តិសំខាន់ៗ អាចដាក់បញ្ចូលជាបួនប្រភេទគឺ ៖ ១) គ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ ២) ឧបសគ្គក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ៣) និកម្មភាពតាមរដូវកាល និងកង្វះខាតឱកាសប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត និង ៤) វិបត្តិផ្នែកសុខភាព។

៣.១.១. គ្រោះអាសន្ននិងវិបត្តិ

សេដ្ឋកិច្ចនិងជីវភាពគ្រួសារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានរងការប៉ះទង្គិចដោយ **វិបត្តិស្បៀងអាហារ ប្រេងឥន្ធនៈ ហិរញ្ញវត្ថុ និងសេដ្ឋកិច្ច** នាពេលថ្មីៗនេះ។ ដោយសារព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ដូច្នេះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអាចរងផលប៉ះពាល់វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពីខាងក្រៅ។

ផលប៉ះពាល់នៃបម្រែបម្រួលថ្លៃស្បៀងនិងគ្រឿងឧបភោគមួយចំនួន គឺជាបញ្ហាស្មុគស្មាញមួយ ហើយការសិក្សាស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃកំណើនថ្លៃទៅលើភាពក្រីក្រក្នុងឆ្នាំ២០០៧និងឆ្នាំ២០០៨ (ថ្លៃអង្ករដែលជាស្បៀងចាំបាច់របស់កម្ពុជាបានកើនឡើងប្រហែល១០០%ក្នុងរវាងឆ្នាំ២០០៧ និងឆ្នាំ២០០៨) នៅមិនទាន់បានវិភាគឃើញនៅឡើយ (ការវិភាគលើព័ត៌មានប្រមូលបានពីការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨)។ ថ្លៃអង្ករបានកើនឡើងទ្វេដងនៅទីផ្សារអន្តរជាតិនៅក្នុងចន្លោះត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០០៧ និងត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០០៨ ហើយបានកើនឡើងទ្វេដងជាថ្មីម្តងទៀតតែនៅក្នុង៤ខែដំបូងនៃឆ្នាំ២០០៨។ ប្រជាជនក្រីក្រដែលជាអ្នកទិញស្បៀងអាហារសុទ្ធសាធ មានលទ្ធភាពតិចតួចណាស់ក្នុងការដោះស្រាយ នៅពេលដែលថ្លៃអង្ករកើនឡើងគំហុក។ ប្រជាជនមួយចំនួនបានទទួលផលចំណេញពីកលិយុគនេះ (ដូចជាអ្នកលក់អង្ករ អ្នកលក់ប្រេងឥន្ធនៈ និងអ្នកលក់កម្លាំងពលកម្មក្នុងការងារកសិកម្ម)។

គ្រួសារក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារកលិយុគសេដ្ឋកិច្ច ពិសេសផលប៉ះពាល់លើភាពក្រីក្រនិងសង្គម ហើយស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈនៃឧបសគ្គ។ ស្ត្រីជាច្រើនអាចរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងពីវិបត្តិនេះ ដោយសារការបាត់បង់ការងារយ៉ាងច្រើននៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មកម្មន្តសាល (ដែលភាគច្រើនជាកម្មការិនី) អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារកើតមានច្រើន និងភាពងាយរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរកម្លាំងពលកម្ម និងការកេងប្រវញ្ចផ្លូវភេទ។ កម្មករដែលពុំមានជំនាញខ្ពស់ ក៏ទទួលរងគ្រោះពីវិបត្តិនេះដែរ ពិសេសកម្មករដែលធ្វើការក្នុងវិស័យសំណង់។ ផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនាពេលបច្ចុប្បន្នលើកុមារមកពីគ្រួសារក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ ក៏អាចមានច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ដែរ ដែលធ្វើឲ្យមានហានិភ័យនៃកំណើនពលកម្មកុមារ ហើយធ្វើឲ្យគ្រួសារក្រីក្រផ្លាស់ប្តូរមកទទួលទានអាហារដែលមានតម្លៃអាហារូបត្ថម្ភតិចតួច និងពន្យារពេលទៅព្យាបាលជំងឺ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏មានភាពងាយរងគ្រោះទៅនឹង **មហន្តរាយធម្មជាតិ** ដោយសារលក្ខណៈពិសេសនៃរបបទឹក និងកង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងទឹក។ គ្រោះធម្មជាតិទាំងនេះប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជននិងសន្តិសុខស្បៀង ហើយធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ការរស់នៅ

របស់ប្រជាជន ដែលជំរុញឲ្យប្រជាជនជាច្រើនធ្លាក់ចូលក្នុងភាពក្រីក្រ។ គ្រួសារភាគច្រើនបំផុតនៅជនបទ ពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើកសិកម្មចិញ្ចឹមជីវិត ពោលគឺប្រជាជនកម្ពុជាប្រមាណ៧២% ពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើការនេសាទនិងកសិកម្មសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់។ ការនេសាទនិងកសិកម្ម (ដែលជាប្រភពនៃសន្តិសុខស្បៀងរបស់គ្រួសារ) ត្រូវពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងលើលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ និងអាចប្រែប្រួលពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។

អំឡុងមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅ ទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួតខុសពីធម្មតា បានប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់តំបន់ជនបទភាគច្រើន ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានលើផលិតផលកសិកម្មក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ (ឆ្នាំ២០០០ ២០០២ និង២០០៤)។ នៅឆ្នាំ២០០៩ ខ្យល់ព្យុះកេតសាណា បានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់ចំនួន៤៣នាក់ និងរបួសធ្ងន់ចំនួន៦៧នាក់ ព្រមទាំងធ្វើឲ្យខូចខាតផ្ទះសំបែង ទ្រព្យសម្បត្តិ និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនចំនួន៤៩ ០០០គ្រួសារ ឬប្រជាជនចំនួន១៨០ ០០០នាក់ (ស្មើនឹង១,៤% នៃចំនួនប្រជាជនសរុប)។ ស្រុកភាគច្រើនដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ គឺជាស្រុកដែលមានប្រជាជនក្រីក្របំផុតនៅប្រទេសកម្ពុជា ហើយការខូចខាតយ៉ាងច្រើនលើទ្រព្យសម្បត្តិ ជីវភាពរស់នៅ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ នឹងបង្កឲ្យមានការប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ ក្នុងរយៈពេលវែង (គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ឆ្នាំ២០១០)។

ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត គឺជាវិបត្តិដ៏ចម្បងបំផុតសម្រាប់គ្រួសារក្រីក្រ ហើយ **ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ** នឹងធ្វើឲ្យមានភាពធ្ងន់ធ្ងរពីវិបត្តិទាំងនេះកើនឡើងខ្ពស់មួយកម្រិតទៀត។ ទោះបីតំបន់ជាច្រើនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានលក្ខណសម្បត្តិការពារពីគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលមកពីអាកាសធាតុ តែបណ្តាខេត្តស្ទើរតែទាំងអស់អាចនឹងងាយរងគ្រោះខ្លាំងពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយសារតែសមត្ថភាពសម្របខ្លួនទាប ដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ បច្ចេកវិទ្យា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងបញ្ហាស្ថាប័ន។ ផលប៉ះពាល់របស់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនេះ នឹងបង្កឲ្យមានផលវិបាកគួរឲ្យកត់សម្គាល់មួយចំនួនដល់សន្តិសុខស្បៀង។

ប្រជាជនមួយចំនួនត្រូវការជំនួយពិសេសក្នុងពេលមានវិបត្តិ ដោយសារសមត្ថភាពរបស់ពួកគាត់នៅមានកម្រិតដើម្បីជួយខ្លួនឯង។ ជាពិសេស ប្រសិនបើប្រជាជនទាំងនោះមិនត្រូវបានរួមបញ្ចូលទៅក្នុងបណ្តាញសង្គមនោះទេ ពួកគាត់នឹងជួបការលំបាកក្នុងការវិលត្រឡប់មកកាន់ស្ថានភាពដើមវិញ ហើយពួកគាត់នឹងត្រូវការអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់ ដើម្បីធានាលទ្ធភាពទទួលបានសេវាជាប្រចាំដើម្បីរស់រានមានជីវិត (ឧទាហរណ៍ លទ្ធភាពទទួលបានឱសថប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍ ការស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម ។ល។)។

៣.១.២. បញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍មនុស្ស

វិបត្តិដែលអាចកើតមានជាលក្ខណៈបុគ្គលនៅក្នុង **វដ្តជីវិត** ក៏មានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានលើការអភិវឌ្ឍមនុស្សដែរ។ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ បណ្តាលមកពី**ទម្លាប់ផ្តល់ចំណីអាហារមិនបានគ្រប់គ្រាន់ដល់ទារក និងកុមារ កម្រិតខ្ពស់នៃជំងឺឆ្លងរាគរូស និងអសមត្ថភាពក្នុងការទទួលបាន និងលទ្ធភាពទិញចំណីអាហារដែលមានជីវជាតិគ្រប់គ្រាន់**។ ទោះបីជាមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបុព្វហេតុសំខាន់ៗ ដែលបង្កឲ្យមានកង្វះអាហារូបត្ថម្ភយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏អត្រាកុមារស្គមស្គាំង (៨,៩%) កុមារក្រិន (៣៩,៥%) និងកុមារទម្ងន់ស្រាល (២៨,៨%) នៅតែស្ថិតក្នុងកម្រិតខ្ពស់ (ការអង្កេតមនុស្សសាស្ត្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៨)។

ដោយ **អនក្ខរភាព** ជាប្រភពមួយនៃភាពងាយរងគ្រោះ **លទ្ធភាពទទួលបានការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព** នៅតែជាអាទិភាពដែលក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ត្រូវបន្តដោះស្រាយ ក្នុងនោះរួមមាន អគារសិក្សានៅមូលដ្ឋាន សៀវភៅសិក្សា និងការផ្តល់គ្រូបង្រៀនឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ តាមស្ថិតិក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០០៩-២០១០ អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅកម្រិតបឋមសិក្សាមាន ៩៤.៨% នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិមាន៣១.៩% និងនៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមាន ១៩.៤%។ អត្រាត្រួតថ្នាក់ និងអត្រាបោះបង់ការសិក្សានៅកម្រិតបឋមសិក្សា នៅតែជាកង្វល់របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដែលទាមទារឲ្យមានការកាត់បន្ថយបន្ថែមទៀត ឲ្យស្ថិតនៅក្រោម ១០%។ ជាមធ្យម សិស្សដែលអាចបន្តការសិក្សារហូតដល់បញ្ចប់ភូមិសិក្សាបឋមសិក្សាមាន៨៣% មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិមាន៤៨.៧% និងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមាន២៦%។ គ្រូម្នាក់ត្រូវបង្រៀនសិស្សចំនួន៤៩នាក់នៅកម្រិតបឋមសិក្សា ២៤នាក់នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ និង២៩នាក់នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ កុមាររស់នៅតាមតំបន់ជនបទ ដែលអាចបន្តការសិក្សាទៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិបាន មានចំនួនតិចជាងពីរដងនៃកុមាររស់នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ (២៥%នៃកុមាររស់នៅតំបន់ជនបទ និង៦១%នៃកុមាររស់នៅរាជធានីភ្នំពេញ)។

៣.១.៣. ភាពងាយរងគ្រោះនៅនឹងនិកម្មភាព និងអសន្តិសុខស្បៀង

កម្លាំងពលកម្ម មានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងក្នុងអំឡុងទសវត្សចុងក្រោយនេះ។ នៅឆ្នាំ២០១០ ប្រជាជនដែលមានអាយុលើសពី១៥ឆ្នាំ មានសមមាត្រស្មើនឹង៦១,៨%នៃប្រជាជនសរុប។ អត្រាកម្លាំងពលកម្មដែលជាយុវជន បានធ្លាក់ចុះបន្តិចពី៦០,៧%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ មក៦០,១%នៅឆ្នាំ២០០៨ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីនិន្នាការវិជ្ជមាននៃការចំណាយពេលកាន់តែយូររបស់យុវជន នៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំ។

យោងតាមរបាយការណ៍ស្តីពី**និន្នាការសង្គមនិងពលកម្ម ឆ្នាំ២០១០** របស់ក្រសួងផែនការ និកម្មភាពមានអត្រាទាបនៅកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែ កម្មករប្រហែល៨២,៥% បន្តស្ថិតក្នុង **ការងារដែលមានភាពងាយរងគ្រោះ** រួមមានការងារក្នុងគ្រួសារដោយពុំគិតប្រាក់កម្រៃ និងកម្មករធ្វើការឲ្យខ្លួនឯង។ អត្រាកុមារមិនបានចូលរៀននៅមានកម្រិត១៥%ក្នុងឆ្នាំ២០១០នេះ ទោះបីអត្រានេះបានធ្លាក់ចុះពី១៨,៧%ក្នុងឆ្នាំ២០០៥។ នេះជាបញ្ហាសំខាន់មួយ ដោយសារកុមារដែលមិនបានចូលរៀនទាំងនេះ នឹងចូលប្រឡូកក្នុងទីផ្សារពលកម្ម ដែលទទួលបានការងារនិងប្រាក់ចំណូលទាប។ ក្នុងបរិបទនៃទំនាក់ទំនងទៅនឹងការអប់រំ យុវជនត្រូវប្រឈមទៅនឹងហានិភ័យពីរ គឺ**ការលំបាកក្នុងការស្វែងរកឱកាសការងារ**ចំពោះយុវជនដែលបោះបង់ការសិក្សានិងដែលពុំបានចូលរៀន និង**ភាពមិនត្រូវគ្នារវាងមុខជំនាញដែលបានរៀនជាមួយនឹងតម្រូវការទីផ្សារការងារ** ចំពោះយុវជនដែលបានចូលរៀន តែដែលមានកាលានុវត្តភាពទាបក្នុងការទទួលបានឱកាសការងារ។ សមមាត្រនៃអនក្ខរជន និងជនដែលមិនបានរៀនចប់កម្រិតសិក្សាបឋមសិក្សាដែលមានអាយុលើសពី ១៥ឆ្នាំ ក្នុងចំណោមជនដែលមានការងារធ្វើ បានធ្លាក់ចុះពី៧១,៦%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ មកនៅ ៥៨,៨% នៅឆ្នាំ២០០៨ ប៉ុន្តែតួរលេខនេះនៅតែជាអត្រាដែលមានកម្រិតខ្ពស់។ កម្មករដែលគ្មានជំនាញ ជាក្រុមជនងាយរងគ្រោះដែលរងសម្ពាធធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការស្វែងរកការងារ ហើយភាគច្រើនពួកគាត់នឹងទទួលបានការងារដែលពុំសូវមានសុវត្ថិភាពនិងមានអចាវរភាព (ដែលមិនទៀងទាត់ហើយងាយនឹងបាត់បង់ទៅវិញ) និងទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលទាប។

បញ្ហាប្រឈមជាមូលដ្ឋានសម្រាប់វិស័យការងារនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺតម្រូវការបង្កើន **កំណើនផលិតភាពការងារ** និងការធានាឲ្យបានថាកំណើននេះនឹងត្រូវដើរទន្ទឹមគ្នាជាមួយនឹងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនៃលក្ខខណ្ឌការងារ និងកំណើនប្រាក់កម្រៃការងារ។ កំណើននៃផលិតភាពការងារក្នុងវិស័យកសិកម្មដែលជាវិស័យផ្តល់ការងារធំជាងគេ (៧២,១%នៃអ្នកមានការងារ) មានត្រឹម១,៧% ប៉ុណ្ណោះ គិតជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ (របាយការណ៍ស្តីពីនិន្នាការសង្គមនិងពលកម្ម ឆ្នាំ២០១០ របស់ក្រសួងផែនការ)។

នៅក្នុងឯកសារ**គោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ** ដែលរៀបចំដោយឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ បានគូសបញ្ជាក់ថាជាមួយនឹងផលិតកម្មស្រូវបាន៧,៥៩លានតោន ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការក្នុងស្រុកនិងអាចនាំចេញស្រូវទៅក្រៅប្រទេសប្រមាណ ៣,៥១លានតោន នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩។ នេះសរបញ្ជាក់ថាព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធានាសន្តិសុខស្បៀងនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ។

អសន្តិសុខស្បៀង នៅកម្រិតថ្នាក់គ្រួសារ និងសហគមន៍អាចកើតមានឡើងដោយមានឫសគល់ចេញពីភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ។ ចំនួនប្រជាជនជួបប្រទះនឹងបញ្ហាអសន្តិសុខស្បៀង កើតឡើងក្នុងអំឡុងរដូវខ្វះខាត និងនៅពេលមានគ្រោះធម្មជាតិ មហន្តរាយ និងគ្រោះអាសន្ន។ ក្នុងចំណោមប្រជាជនក្រីក្ររស់នៅតំបន់ជនបទ មូលហេតុសំខាន់ៗដែលបណ្តាលឲ្យមានអសន្តិសុខស្បៀង គឺកង្វះខាតដីធ្លី សត្វចិញ្ចឹម ឥណទាន ទីផ្សារ ទុន និងសម្ភារៈកសិកម្ម។ គ្រួសារក្រីក្រនៅតាមតំបន់ជនបទភាគច្រើនពឹងផ្អែកតែលើការផលិតស្បៀងអាហារបានត្រឹមចិញ្ចឹមជីវិត និងការលក់កម្លាំងពលកម្មដែលទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលទាបនិងមិនទៀងទាត់។

ប្រជាជនក្រីក្រភាគច្រើនរស់នៅតាមតំបន់ជនបទ។ ភាពក្រីក្រពាក់ព័ន្ធនឹងផលិតភាពទាបនៃវិស័យកសិកម្ម និងកាលានុវត្តភាពនៃការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតដែលមានជម្រើសតិចតួច។ តម្រូវការកម្លាំងពលកម្មតាមរដូវកាលក្នុងវិស័យកសិកម្ម ជំរុញឲ្យគ្រួសារជាច្រើន ជាពិសេសគ្រួសារដែលមានដីតិចតួចឬគ្មានដីធ្លីសោះ ត្រូវបង្ខំចិត្តស្វែងរកការងារក្រៅពីកសិកម្មនៅរដូវ ដែលមិនសូវសម្បូរការងារកសិកម្ម ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលបន្ថែមផ្គត់ផ្គង់គ្រួសាររបស់ខ្លួន។ ដោយសារការងារក្រៅពីកសិកម្មនៅមានកម្រិតចង្អៀត គ្រួសារជាច្រើន ជាពិសេសគ្រួសារដែលមានដីតិចតួចឬគ្មានដីសោះ ចាំបាច់ត្រូវពឹងផ្អែកលើប្រាក់ចំណូលដែលទទួលបានពីការងារគ្មានជំនាញច្បាស់លាស់នៅតំបន់ប្រជុំជន ឬប្រទេសជិតខាង ដោយទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលតិចតួច។ ការធ្វើចំណាកស្រុកដោយប្រថុយប្រថានរបស់កម្មករតាមរដូវកាល គឺជាបញ្ហាដែលកើតមានជាប្រចាំ ជាពិសេសនៅតាមបណ្តាខេត្តដែលនៅជិតព្រំដែនថៃ និងវៀតណាម។

៣.១.៤. វិបត្តិផ្នែកសុខភាព

វិបត្តិសុខភាពប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជនក្រីក្រជាច្រើន ដោយសារកត្តាបីយ៉ាង។ ទីមួយ ប្រជាជនក្រីក្រអាចមានប្រេវ៉ាឡង់នៃជំងឺឆ្លង ឧប្បត្តិហេតុនៃការរងរបួស និងជំងឺផ្សេងៗ ខ្ពស់ជាងប្រជាជនដែលពុំក្រីក្រ ដោយសារជាញឹកញយជនក្រីក្រត្រូវធ្វើការងារដោយប្រើកម្លាំងដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ បណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់និងរងរបួស ការទទួលទានអាហារពុំសូវមានជីវជាតិ ការប្រើទឹកមិនស្អាត និងមិនមានអនាម័យល្អ[១០] រស់នៅផ្ទះសំបែងមិនសមរម្យ ហើយមានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាពនិងសង្គម។ ទីពីរ គឺប្រជាជនក្រីក្រត្រូវរងផលប៉ះពាល់តាមរយៈប្រាក់ចំណូលមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយគ្មានលទ្ធភាពសន្សំប្រាក់។ ទីបី គឺគ្រួសារក្រីក្រនឹងធ្លាក់ចូលក្នុងស្ថានភាពមិនល្អ ១) ការចំណាយក្នុងការថែទាំសុខភាពខ្ពស់ ២) ការចំណាយអស់ប្រាក់ពីក្នុងគ្រួសារលើសេវាថែទាំសុខភាព

[១០] គ្រួសារក្រីក្រចំនួនពាក់កណ្តាលនៃបញ្ជាភាគប្រជាជនក្រីក្របំផុត មិនមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ប្រភពទឹកដែលបានកែលម្អហើយនោះទេ ហើយគ្រួសារក្រីក្រចំនួន៨៧,២%រស់នៅកន្លែងគខ្វក់ខ្វះអនាម័យ។

៣) ការជំពាក់បំណុលដែលមានអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់នៅពេលគ្រួសារខ្វះធនធាន[១១] និង ៤) ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ (ជាធម្មតាដីធ្លី) បន្ទាប់ពីចំណាយប្រាក់អស់។ នៅពេលដែលស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រដោយសារវិបត្តិសុខភាពនេះចាប់ផ្តើម គ្រួសារក្រីក្រនឹងមានការលំបាកក្នុង ការចាកចេញពីស្ថានភាពនេះណាស់ ដូចនេះប្រការសំខាន់គឺត្រូវគាំពារគ្រួសារកុំឲ្យធ្លាក់ចូលទៅក្នុងស្ថានភាពនេះ ដោយចាប់ផ្តើមដោះស្រាយចំណាយលើការថែទាំសុខភាព និង**ការចំណាយប្រាក់អស់ពីក្នុងគ្រួសារ**។

មកទល់បច្ចុប្បន្ននេះ វឌ្ឍនភាពក្នុងការលើកកម្ពស់ការផ្តល់សេវាសុខភាព មានសភាពធំធេង គួរឲ្យកោតសរសើរ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រកាន់យកនូវ **អនុក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងវិស័យ** ដើម្បីតម្រង់ទិសដល់ការអភិវឌ្ឍនៃវិស័យ។ គិតមកដល់ឆ្នាំ២០០៨ មូលដ្ឋានសុខាភិបាលជួរមុខដែលផ្តល់**សំណុំសកម្មភាពអប្បបរមា** រួមមានមណ្ឌលសុខភាព និងប៉ុស្តសុខភាព បានកើនចំនួនរហូតដល់៩៦៧ និង ១០៨ ដោយមានទីតាំងក្នុងតំបន់ជនបទដាច់ស្រយាល ហើយចំនួនមន្ទីរពេទ្យបង្អែកបានកើនឡើងដល់ ៨៤។ ទោះជាយ៉ាងណា **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម២០០៩-២០១៣** ក៏បានទទួលស្គាល់ថាបញ្ហាមួយចំនួន នៅកើតមានឡើងក្នុងការផ្តល់សេវាសុខាភិបាលជូនប្រជាជន។ ភាពខុសគ្នានៃ**ស្ថានភាពសុខភាពនិងអត្រាប្រើប្រាស់សេវា** នៅក្នុងក្រុមប្រជាជនដែលមានស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចខុសៗគ្នា បង្ហាញឲ្យឃើញពីបញ្ហាសមធម៌ ដែលចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ថែមទៀត។ ការពង្រាយមិនទាន់សព្វនៅទូទាំងប្រទេសនៃ **សេវាសង្គ្រោះថែទាំសម្ភពបន្ទាន់និងថែទាំទារក** និងភាពចាំបាច់ក្នុងការបង្កើនគុណភាពនៃសេវាថែទាំបន្តសម្រាប់**កម្មវិធីសុខភាពបន្តពូជមាតា-ទារកនិងកុមារ**។ **អត្រាមរណភាពមាតា**នៅមានកម្រិតខ្ពស់ ដោយមានស្ត្រីចំនួន ៤៦១ នាក់ស្លាប់ ក្នុងចំណោមស្ត្រីសម្រាលកូន ១០០ ០០០ នាក់ ដែលប្រការនេះត្រូវការចាំបាច់នូវការវិនិយោគជាបន្តបន្ទាប់បន្ថែមទៀត ក្នុងការផ្តល់សេវា និងក្នុងអន្តរាគមន៍បន្ទាន់[១២]។ ឆ្នាំ២០០៩ មានតែការផ្តល់កំណើតចំនួន ៦៣% ប៉ុណ្ណោះដែលធ្វើឡើងដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ថ្វីត្បិតតែអត្រានេះបង្ហាញពីការកើនឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ២២% ពីឆ្នាំ២០០០ ក៏ដោយ (ក្រសួងសុខាភិបាល ឆ្នាំ២០១០)។ មរណភាពកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ មានចំនួន៨៣នាក់ ក្នុងចំណោមកុមារចំនួន១០០០នាក់នៃកុមារក្នុងបញ្ចភាគគ្រួសារក្រីក្របំផុត ដោយហានិភ័យនៃការស្លាប់មុនពេលកុមារទាំងនេះមានអាយុបានប្រាំឆ្នាំ មានស្ទើរតែបីដងច្រើនជាងកុមារក្នុងបញ្ចភាគខ្ពស់បំផុតនៃគ្រួសារដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិ។

---

[១១] ការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៧ បង្ហាញថាអត្រាការប្រាក់មធ្យមនៃបំណុលដែលទាក់ទងនឹងសុខភាពនៅចន្លោះពី៥០-៦០% ក្នុងមួយឆ្នាំ។

[១២] ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣ ទទួលស្គាល់ថាការស្លាប់របស់មាតា គឺជាបញ្ហាអន្តរវិស័យដែលរងឥទ្ធិពលពីការអប់រំនិងអក្ខរកម្មរបស់ស្ត្រី ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងកម្រិតនៃការចូលរួមរបស់ស្ត្រី ព្រមទាំងបញ្ហាសមធម៌ផ្នែកយេនឌ័រ។

ប្រព័ន្ធហិរញ្ញប្បទានល្អ ជាមធ្យោបាយដ៏សំខាន់ ដើម្បីធានាគុណភាពសេវាសម្រាប់ប្រជាជនទាំងអស់។ ក្នុងអំឡុង២០ឆ្នាំកន្លងមកនេះ ការវិភាជថវិកាសម្រាប់វិស័យសុខាភិបាលពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងពីដៃគូអភិវឌ្ឍ មានការកើនឡើងខ្លាំង។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ការរួមចំណែកពីរាជរដ្ឋាភិបាលនិងពីដៃគូអភិវឌ្ឍគឺប្រហាក់ប្រហែលគ្នា គឺប្រមាណ៨,២៧ដុល្លារអាមេរិកក្នុងប្រជាជនម្នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ប៉ុន្តែប្រជាជនកម្ពុជាត្រូវការ**ចំណាយថវិកាខ្ពស់ដើម្បីទទួលបាន និងប្រើប្រាស់សេវាថែទាំសុខភាពចាំបាច់។** ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំសរុបលើសុខភាព គឺប្រហែល៤០ដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ ដែលក្នុងនោះប្រមាណ៦០%គឺជាការចំណាយចេញពីគ្រួសារ។ **បញ្ញត្តិស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសុខាភិបាល** ដែលបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ ចែងពីការកំណត់របៀបបង់ថ្លៃសេវានៅតាមមណ្ឌលសុខភាពរបស់រដ្ឋ។ បញ្ញត្តិស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសុខាភិបាលនេះ ក៏បានអនុញ្ញាតផងដែរចំពោះប្រព័ន្ធលើកលែងមិនយកថ្លៃសេវាសម្រាប់ប្រជាជនក្រីក្រក្នុងការបង់ថ្លៃសេវាកម្មថែទាំសុខភាព ដើម្បីឲ្យពួកគាត់មានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាថែទាំនៅមណ្ឌលសុខភាពឬមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋ ដោយឥតគិតថ្លៃនៅពេលចាំបាច់។ បច្ចុប្បន្ននេះ **មូលនិធិសមធម៌ និងគម្រោងបង់ថ្លៃជួស** កំពុងត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងស្រុកប្រតិបត្តិចំនួន៥០ (គ្របដណ្តប់លើមន្ទីរពេទ្យបង្អែកចំនួន៥១ និងមណ្ឌលសុខភាពចំនួន១២០)។ **គម្រោងធានារ៉ាប់រងសុខភាពសហគមន៍** ចំនួន១២ ត្រូវបានដាក់ឲ្យដំណើរការនៅក្នុងស្រុកប្រតិបត្តិចំនួន១១ (ក្នុងខេត្តចំនួន៧និងរាជធានីភ្នំពេញ) ដោយគ្របដណ្តប់លើ មណ្ឌលសុខភាពចំនួន៨១និងមន្ទីរពេទ្យបង្អែកចំនួន១១។ តាមការជាក់ស្តែង ប្រព័ន្ធលើកលែងការយកថ្លៃសេវានេះ អនុវត្តបានតែចំពោះប្រជាជនជាងពាក់កណ្តាលនៃចំនួនប្រជាជនដែលក្រីក្រពេកគ្មានលទ្ធភាពបង់ថ្លៃសេវាប៉ុណ្ណោះ (៦៨%នៃប្រជាជនក្រីក្រ ត្រូវបានការពារដោយមូលនិធិសមធម៌និងគម្រោងបង់ថ្លៃជួស គឺស្មើនឹង២ ៨៣២ ៨៤៤នាក់នៃប្រជាជនដែលរស់នៅក្រោមបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ ហើយអ្នកទទួលផលពីគម្រោងធានារ៉ាប់រងសុខភាពសហគមន៍ មានចំនួន៧៣ ៨២៨នាក់)។

៣.២. ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ

ទារកនិងកុមារ ព្រមទាំងនារីនិងស្ត្រីដែលស្ថិតនៅក្នុងវ័យបន្តពូជ និងជាពិសេសគ្រួសារដែលជួបប្រទះអសន្តិសុខស្បៀង មានភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ដោយសារវិបត្តិដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ដូច្នេះហើយ ពួកគាត់គួរតែជាគោលដៅនៃអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គម។

៣.២.១. ទារក និងកុមារ

ទារកនិងកុមារ មានចំនួនច្រើនជាងមួយភាគបីនៃចំនួនប្រជាជនទាំងអស់។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ ស្ថានភាពមរណភាពកុមារមានសភាពប្រសើរឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ដោយបាន

ថយចុះពី៩៥មកត្រឹម៦០នាក់ក្នុងទារក១០០០នាក់ ពីឆ្នាំ២០០០ដល់២០០៨ (ជាការសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្ស) ហើយអត្រាមរណរបស់កុមារក្រោមអាយុ៥ឆ្នាំ បានថយចុះពី១២៤ មកត្រឹម៨៣នាក់ ក្នុងកំណើតទារក១០០០នាក់ (ស្ទើរតែសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សដែលកំណត់យក៧៥នាក់)។ ប៉ុន្តែភាពខុសគ្នាតាមតំបន់នៅមានកម្រិតខ្ពស់ ព្រោះមរណភាពទារកនិងកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ នៅតែមានចំនួនស្ទើរតែ២ដងនៃអត្រាមធ្យមភាគជាតិ ក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ ព្រះវិហារ ស្ទឹងត្រែង ព្រៃវែង មណ្ឌលគិរី និងរតនគិរី ដែលនេះជាបញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយ (ឯកសារ ក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០១០)។

ភាពក្រីក្រអាចបង្កឲ្យមានឧបសគ្គខ្លះដល់លទ្ធភាពបញ្ចប់ការសិក្សាឲ្យបានពេញលេញ។ ការចំណាយដោយប្រយោលមួយចំនួន បានបន្ថែមបន្ទុកលើឪពុកម្តាយកុមារ រួមមានការចំណាយលើឯកសណ្ឋាន សម្ភារៈសិក្សា ចំណីអាហារនៅសាលារៀន ការធ្វើដំណើរ និងថ្លៃសាលារៀនក្រៅផ្លូវការ រួមទាំងតម្រូវការរបស់ឪពុកម្តាយក្នុងការធ្វើចំណាកស្រុកស្វែងរកការងារ និងការទទួលស្គាល់ **តម្លៃឱកាស** ក្នុងការឲ្យកុមារចូលរៀននៅសាលារៀន ធៀបជាមួយនឹងការមិនចូលរៀន ដើម្បីជួយរកប្រាក់សម្រាប់គ្រួសារ។

ទារកនិងកុមារអាចប្រឈមនឹងហានិភ័យ ដោយសារ**យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយនឹងវិបត្តិដែលមានលក្ខណៈអវិជ្ជមាន** ហើយអាចបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់កុមារអស់មួយជីវិត ដូចជាការទទួលបានចំណីអាហារដែលមានជីវជាតិបំប៉នតិចតួចឬមិនល្អ ការមិនបានទៅសាលារៀន ការចូលរួមធ្វើការដោយប្រើកម្លាំងពលកម្មកុមារ និងការក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃការជួញដូរមនុស្ស។ ទារកនិងកុមារជាជនងាយរងគ្រោះបំផុតពីសំណាក់វិបត្តិនានា ពីព្រោះពួកគាត់ខ្វះសមត្ថភាពកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងគ្រប់គ្រងស្ថានភាពមិនបានល្អ។ យោងតាម **ការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខនាពកម្ពុជា** ឆ្នាំ២០០៥ កុមារចំនួន៦៤% នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រឈមនឹងកង្វះខាតសុខុមាលភាព យ៉ាងហោចណាស់លើចំណោមបញ្ហា២ ក្នុងចំណោមបញ្ហាចំនួន៧ រួមមាន អាហារ សុខភាព ការអប់រំ ព័ត៌មាន ទឹក អនាម័យ និងជម្រក។

៣.២.២. នារី និងស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជ

នារី និងស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជ (អាយុ ១៥ ដល់ ៤៩ឆ្នាំ) ក៏ជាជនងាយរងគ្រោះ ទោះបីជាសមភាពនិងឱកាសយេនឌ័រ មានភាពប្រសើរឡើងសម្រាប់ស្ត្រីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ។ ស្ត្រីមានលក្ខណៈពិសេសក្នុងការប្រឈមទៅនឹងភាពងាយរងគ្រោះ ដោយសារតែតម្រូវការសុខភាពរបស់ខ្លួន។ អត្រាមរណភាពមាតា បានថយចុះពី៨៣៧នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ មកត្រឹម៣៤១នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០០៩

ក្នុងទារក១០០ ០០០នាក់ ប៉ុន្តែតួរលេខនេះនៅស្ថិតក្នុងកម្រិតខ្ពស់មួយ (គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឆ្នាំ២០១០)។ ជាងនេះទៅទៀត ស្ត្រីស្ថិតក្នុងសមមាត្រខ្ពស់ក្នុងចំណោមមនុស្សពេញវ័យដែលឆ្លងមេរោគអេដស៍ ច្រើនជាងរយៈពេលកន្លងមក (៥២% ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ធៀបនឹង ៣៨% ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧)[១៣]។ ចំនួនស្ត្រីសរុបដែលជួបបញ្ហាក្នុងការទទួលបានសេវាកម្មថែទាំសុខភាពនៅមានកម្រិតខ្ពស់[១៤]នៅឡើយ ។

៣.២.៣. ក្រុមជនងាយរងគ្រោះនៅនឹងនិកម្មភាព និងអសន្តិសុខស្បៀង

ទោះបីជាបច្ចុប្បន្នអត្រាបោះបង់ចោលការសិក្សាមានការថយចុះ ហើយការចុះឈ្មោះចូលរៀនមានការកើនឡើងគួរឲ្យកត់សំគាល់ ប៉ុន្តែដោយសារសង្គ្រាមជាង២ទសវត្សរ៍ កុមារជាច្រើនដែលដល់វ័យចូលរៀននាពេលនោះ ពុំបានចុះឈ្មោះចូលរៀន ឬបានចុះឈ្មោះចូលរៀនមួយរយៈដែរប៉ុន្តែបានបោះបង់ចោលការសិក្សាវិញដោយសារកង្វះខាតជីវភាពក្នុងគ្រួសារ។ ក្រុមជនទាំងនេះជា**ក្រុមជនបោះបង់ចោលការសិក្សានិងអនក្ខរជន** ហើយបច្ចុប្បន្នកុមារទាំងនោះមួយចំនួនបានក្លាយខ្លួនជាកសិករ ឬកម្មករ ឬអ្នកប្រកបមុខរបរផ្សេងៗក្នុងសង្គម។ ពួកគាត់ភាគច្រើនអាចមានកម្រិតជីវភាពរស់នៅក្បែរបន្ទាត់ក្រីក្រ ហើយអាចប្រឈមនឹងហានិភ័យជាច្រើនដែលតម្រូវឲ្យមានការគាំពារនិងយកចិត្តទុកដាក់។

ជាមួយនិងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងកិច្ចអន្តរាគមន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល កម្លាំងពលកម្មដែលមានជំនាញទាបបានទទួលបានការងារនិងមុខរបរជាច្រើន ជាពិសេសក្នុងការងារឬមុខរបរដែលមានការប្រើប្រាស់កម្លាំងច្រើន **(ការងារអតិពលកម្ម)** ឬធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍។ **ក្រុមជនដែលធ្វើការដោយប្រើកម្លាំងនិងមានជំនាញទាប**ក៏អាចប្រឈមនិងការបាត់បង់ការងារឬប្រាក់ចំណូល ក្នុងករណីមានវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ឬធម្មជាតិណាមួយកើតឡើង។

គ្រួសារជួបប្រទះអសន្តិសុខស្បៀង មានភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ចំពោះប្រភេទនៃគ្រោះអាសន្នផ្សេងៗ ដោយសារអាហារូបត្ថម្ភមិនល្អនិងវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយនៅមានកម្រិត។ បញ្ហាកង្វះខាតស្បៀងអាហារដែលអាចកើតក្នុងកម្រិតគ្រួសារណាមួយ នឹងបង្កើនឱកាសដល់គ្រួសារនោះឲ្យប្រឈមនឹងវិបត្តិ

[១៣] ស្ត្រីដែលទើបមានជំងឺថ្មីក្នុងចំណោមស្ត្រីមានជំងឺ ស្ត្រីចំនួនពីរភាគបីស្ថិតជាស្ត្រីដែលមិនបម្រើផ្លូវភេទ ឬជាក្រុមស្ត្រីដែលប្រឈមនឹង "ហានិភ័យទាប"។

[១៤] នៅឆ្នាំ២០០៥ ស្ត្រីចំនួន៨៩% មានបញ្ហាមួយយ៉ាងតិចក្នុងការទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាព។ ការរកប្រាក់សម្រាប់ព្យាបាលជំងឺនៅតែជាបញ្ហាដ៏សំខាន់មួយ ហើយបន្ទាប់មកគឺបញ្ហាដែលគ្មានអ្នកផ្តល់សេវាឬឱសថ និងអ្នកជំងឺមិនចង់ទៅទទួលសេវាថែទាំសុខភាពតែម្នាក់ឯង (ការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាព កម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៥)។

សុខភាព ដោយសារសុខភាពរបស់ពួកគាត់ត្រូវបំផ្លាញនាពេលកន្លងមក។ លើសពីនេះ គ្រួសារក្រីក្រដែលជួបបញ្ហានេះ មានជម្រើសតិចតួចបំផុតក្រៅពីការដោះស្រាយតាមរយៈការកាត់បន្ថយចំណាយលើស្បៀងអាហារ ដើម្បីដោះស្រាយកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចដ៏ធ្ងន់ធ្ងរទាំងនេះ។

៣.២.៤. ក្រុមជនងាយរងគ្រោះផ្សេងទៀត

ក្រុមជនងាយរងគ្រោះផ្សេងទៀត ត្រូវបានកំណត់ឡើងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម២០០៩-២០១៣ និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃវិស័យផ្សេងៗ ទៅតាមអាយុស្ថានភាពឬលក្ខខណ្ឌរបស់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះទាំងនេះ។ ក្រុមទាំងនេះរួមមាន អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់ ប្រជាជនគ្មានផ្ទះសំបែង ជនពិការ កុមារកំព្រា កុមារនិងយុវជនដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ ជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា ការរំលោភបំពាន និងការកេងប្រវ័ញ្ច ជនជាតិដើមភាគតិច គ្រួសាររបស់ជនចំណាកស្រុកដោយប្រចុយប្រចាន អតីតយុទ្ធជន ចាស់ជរា ។ល។ បញ្ហាប្រឈមសម្រាប់ប្រជាជនទាំងនេះ គឺភាពងាយរងគ្រោះដែលកើតឡើងបណ្តាលមកពីស្ថានភាពរបស់ពួកគាត់ ហើយដែលបន្ថែមបន្ទុកទៅលើភាពក្រីក្រ។ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះទាំងនេះត្រូវការជំនួយដែលមានលក្ខណៈធំទូលាយ ពីព្រោះការឧបត្ថម្ភសង្គមតែមួយមុខមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធានាឲ្យអ្នកទាំងនោះមានសុខុមាលភាព និងមានសិទ្ធិទទួលបានការគាំពារសង្គមពីរដ្ឋឡើយ។ ក្រុមទាំងនេះអាចចាត់ទុកថាជា **ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស** ដោយសារ ១) ស្ថានភាពរបស់ពួកគាត់ទាមទារនូវអាទិភាពក្នុងការពង្រឹងការគាំពារសង្គមសម្រាប់ពួកគាត់ និង ២) ពួកគាត់ត្រូវការអន្តរាគមន៍ផ្នែកការគាំពារសង្គមពិសេសមួយ (ឧទាហរណ៍ តាមរយៈនីតិវិធីកំណត់គោលដៅពិសេស ការពិនិត្យតាមដាន និងការរៀបចំកម្មវិធីពិសេស។ល។)។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងធ្វើការពិភាក្សាជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ស្តីពីវិធីបន្តកែលម្អការគាំពារសង្គមរបស់ក្រុមងាយរងគ្រោះដែលគ្មាន ឬមានសមត្ថភាពជួយខ្លួនឯងតែបន្តិចបន្តួច។

ជនជាតិដើមភាគតិច ប្រឈមនឹងអត្រានៃភាពក្រីក្រ និងគម្លាតនៃភាពក្រីក្រខ្ពស់ជាងអត្រាមធ្យមភាគជាតិ។ ទោះបីជាជនជាតិដើមភាគតិចទាំងនោះមានចំនួនតិចតួចយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់នៅមានកម្រិតទាបជាងមធ្យមភាគថ្នាក់ជាតិ។ លើសពីនេះទៀត ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច ត្រូវប្រឈមមុខនឹងការលំបាកដែលមិនមែនជាបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជាបញ្ហាភាសា ការរស់នៅដាច់ស្រយាល ការទទួលបានសេវាអប់រំនិងសុខភាពមូលដ្ឋានទាប។ ដូច្នេះ ជនជាតិដើមភាគតិច សមនឹងទទួលបានកិច្ចគាំពារសង្គមពិសេស ដែលត្រូវរៀបចំឲ្យបានសមស្របទៅនឹងតម្លៃវប្បធម៌និងយន្តការកំណត់គោលដៅសមស្រប (ឧទាហរណ៍ ខាងផ្នែកភូមិសាស្ត្រ) ដែលអាចឲ្យកម្មវិធីទាំងនេះឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការចាំបាច់របស់ជនជាតិដើមភាគតិចទាំងនោះ។ បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋា-

ភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញគោលនយោបាយជាតិចំនួនពីរ គឺស្ដីពី**ការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច** និងស្ដីពី**ការចុះបញ្ជីនិងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។**

មនុស្សចាស់ជរា ត្រូវការការថែទាំជាពិសេស ដោយសារតែពួកគាត់ខ្វះលទ្ធភាពក្នុងការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត។ ឧទាហរណ៍ មនុស្សចាស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានស្ថានភាពសុខភាពខ្សោយជាងមនុស្សចាស់ក្នុងបណ្ដាប្រទេសជិតខាងផ្សេងៗទៀតក្នុងតំបន់អាស៊ី។ ការថយចុះទ្រព្យសម្បត្តិ ទោះបីជាក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូចក៏ដោយ ក៏អាចនឹងធ្វើឲ្យមានកំណើនបញ្ហាសុខភាពគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ ស្ត្រីវ័យចំណាស់ ជាក្រុមដែលអាចនឹងងាយរងគ្រោះជាងបុរសវ័យចំណាស់ ក្នុងនោះស្ត្រីវ័យចំណាស់ចំនួន ១០% ត្រូវពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើមនុស្សពេញវ័យក្នុងគ្រួសារ បើធៀបជាមួយនឹងបុរសវ័យចំណាស់ ដែលមានត្រឹមតែ ២% ប៉ុណ្ណោះ។

ប្រជាជនដែលមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ត្រូវការការគាំទ្រពីសង្គម ដើម្បីឲ្យពួកគាត់មានភាពម្ចាស់ការ និងនិរន្តរភាពលើជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន។ កុមារក្នុងគ្រួសារទាំងនេះ ជាញឹកញាប់ប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់។ នៅពេលឪពុកឬម្ដាយមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ការចំណាយលើការថែទាំសុខភាពនឹងត្រូវកើនឡើង ហើយធ្វើឲ្យគ្រួសារត្រូវកាត់បន្ថយចំណាយថវិកាសម្រាប់ស្បៀងអាហារ ការសិក្សា និងការចំណាយផ្សេងៗទៀត។ លើសពីនោះទៀត កុមារតូចៗត្រូវដើរតួនាទីដូចមនុស្សពេញវ័យ ដូចជាក្នុងការថែទាំមនុស្សចាស់ដែលមានជំងឺ ការរៀបចំផ្ទះសំបែង ឬមើលថែកុមារតូចដទៃទៀត។

ជំងឺរបេងនៅតែជាកង្វល់ដ៏ចម្បងសម្រាប់វិស័យសុខភាពសាធារណៈ ហើយប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅលេខរៀងទី២១ ក្នុងចំណោមបណ្ដាប្រទេសមានបន្ទុកខ្ពស់នៃជំងឺរបេង។ អត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃជំងឺរបេងគ្រប់ប្រភេទ គឺមានអ្នកជំងឺរបេង៥០០នាក់ ក្នុងចំណោមមនុស្ស១០០ ០០០នាក់ ក្នុងមួយឆ្នាំ។ បន្ទុកទ្វេដងនៃអ្នកជំងឺដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍និងរបេង អាចធ្វើឲ្យមានការបាត់បង់អាយុជីវិតកើនឡើងខ្ពស់។

ករណីអ្នកជំងឺគ្រុនចាញ់ ដែលមកទទួលការព្យាបាលនៅមណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈក្នុងមនុស្ស១០០០នាក់ បានថយចុះពី១១,៤នៅឆ្នាំ២០០០ មកនៅ៤,៤នៅឆ្នាំ២០០៨ (មាន៥៩ ០០០ករណីក្នុងឆ្នាំ២០០៨) ទោះបីមានកំណើនរហូតដល់១០១ ០០០ករណីនៅឆ្នាំ២០០៦ក៏ដោយ។

គ្រួសារដែលមានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ត្រូវទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស ដោយសារពួកគាត់មានភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់បំផុត។ បច្ចុប្បន្ន មានមនុស្សពេញវ័យចំនួន៥៧ ៩០០នាក់ កំពុង

រស់នៅដោយមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយកុមារចំនួន៥ ៤៧៣នាក់ បានឆ្លងមេរោគនេះ។ ភាពក្រីក្រ បង្កឲ្យមានកំណើនជំងឺឱកាសនិយម ហើយអាចប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ការព្យាបាល និងការប្រើថ្នាំពន្យារជីវិត។

ជនពិការកម្ពុជា ជាច្រើននៅពឹងផ្អែកលើការឧបត្ថម្ភដ៏ស្តួចស្តើងពីសំណាក់គ្រួសារដើម្បីរស់។ ជនពិការតិចតួចណាស់ ដែលទទួលបានការស្តារលទ្ធភាពពលកម្មនិងសេវាកម្មជាមូលដ្ឋានសមស្រប។ ភាពងាយរងគ្រោះរបស់អ្នកទាំងនោះ គឺលើសពីកង្វះខាតធនធានហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្រិតបុគ្គលឬគ្រួសារ ដែលហ៊ុមព័ទ្ធដោយរបាំងវប្បធម៌និងសង្គម មានការទទួលបានសេវាកម្មអប់រំសុខភាព និងសេវាស្តារលទ្ធភាពពលកម្មមិនគ្រប់គ្រាន់ កង្វះការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ និងការពឹងផ្អែកខ្លាំងលើអ្នកដទៃ។

មនុស្សចាស់ ជនដែលមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ និងជនពិការ ជាញឹកញាប់ពឹងផ្អែកលើជំនួយពីសហគមន៍ និងសាច់ញាតិ (ក្រីក្រ) ដើម្បីរស់។ ដូច្នេះ ការពង្រឹងការគាំពារសង្គមដល់ក្រុមទាំងនេះនាពេលបច្ចុប្បន្ន អាចបន្ធូរបន្ថយបន្ទុកខ្លះរបស់សហគមន៍ក្រីក្រ និងជាពិសេសកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់លើកុមារ។

៣.៣. បញ្ហាដែលកើតឡើងពីការដោះស្រាយវិបត្តិរបស់ជនក្រីក្រ

គ្រួសារជាច្រើន បានប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយតាមវិធីខុសៗគ្នា នៅពេលប្រឈមនឹងវិបត្តិដែលមិនធ្លាប់បានជួបប្រទះ។ គ្រួសារងាយរងគ្រោះ អាចនឹងប្រើយុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយខ្លះដែលបង្កអន្តរាយ ដែលអាចមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើក្រុមមួយចំនួនដូចជាស្ត្រី និងកុមារ។ យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបែបអវិជ្ជមាន ច្រើនបង្កផលវិបាកយូរអង្វែងដែលអាចនាំទៅរកការប្រឈម និងការកាត់បន្ថយសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងហានិភ័យថែមទៀតផង។ ហានិភ័យមួយចំនួន (គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចសកល) មានផលប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជនគ្រប់រូប ទាំងគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ ទាំងគ្រួសារក្រីក្រ សូម្បីតែនៅប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍខ្ពស់ក៏ដោយ។ ប៉ុន្តែ គ្រួសារក្រីក្រមានភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបែបអវិជ្ជមានខ្លាំងជាងគ្រួសារដែលមានជីវភាពធូរធារ។

យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយដែលប្រជាជនប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ក្នុងពេលមានវិបត្តិ មានដូចជា ការខ្ចីប្រាក់ដែលមានអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់សន្សំផ្ទាល់ខ្លួន ការកាត់បន្ថយការចំណាយលើអាហារ ការប្តូរទៅប្រើអាហារដែលមានថ្លៃថោកជាងមុន និងជាញឹកញាប់ជាអាហារដែលមានជីវជាតិទាប ការកាត់បន្ថយការបរិភោគអាហារ (ជាពិសេសចំពោះស្ត្រី និងក្មេងស្រីវ័យជំទង់) ដែលជំរុញឲ្យមានជាវដ្តនៃសុខភាពខ្សោយ ការទិញអាហារដោយជំពាក់ប្រាក់ ការស្វែងរកការងារថ្មី ការបញ្ឈប់

កុមារមិនឲ្យចូលរៀន និងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ (រួមបញ្ចូលទាំងដីធ្លី)។ ការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់អាហារជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់ស្ត្រី ហើយការបញ្ឈប់កុមារមិនឲ្យចូលរៀន ជាញឹកញាប់បង្កឲ្យមានជាបញ្ហាពលកម្មកុមារ។ ពលកម្មកុមារជាយុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយអវិជ្ជមានមួយដែលគួរឲ្យព្រួយបារម្ភ ពីព្រោះចំនួនពាក់កណ្ដាលនៃកុមារដែលមានអាយុពី៥ ដល់១៤ឆ្នាំ ត្រូវធ្វើការនៅក្នុងទម្រង់ការងារគ្រោះថ្នាក់ ឬទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ (យ.ជ.គ.ស.) លើកឡើងនូវបញ្ហានៃដំណោះស្រាយដែលបង្កឲ្យមានការអន្តរាយទាំងនេះ និងផលវិបាកដែលមិនធ្លាប់ជួបប្រទះចំពោះក្រុមជនងាយរងគ្រោះ។ តាមរយៈការកំណត់គោលដៅក្រុមដែលទទួលផលប៉ះពាល់បំផុតក្នុងកម្មវិធីដែលមានគោលបំណងបំបាត់វដ្តវិលចុះឡើងនៃភាពក្រីក្រនិងភាពខ្វះខាត **យ.ជ.គ.ស.** នឹងផ្ដល់ជម្រើសជាច្រើនដែលអាចបង្កើនសុខុមាលភាពរបស់គ្រួសារនិងបុគ្គលម្នាក់ៗ។

៣.៤. តារាងសង្ខេប

តារាងទី២ សង្ខេបពីហានិភ័យ វិបត្តិ កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ និងក្រុមជនងាយរងគ្រោះដែលបានរៀបរាប់ដោយពិស្ដារខាងលើ។

តារាងទី២. ហានិភ័យ វិបត្តិ កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ និងក្រុមងាយរងគ្រោះ

ហានិភ័យ និងវិបត្តិសំខាន់ៗ		កត្តាកំណត់នៃភាព ងាយរងគ្រោះ	ផលវិបាក	ជនងាយ រងគ្រោះបំផុត
ស្ថានភាព គ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ	*កលិយុគសេដ្ឋកិច្ច (ថ្លៃកើនឡើង សេដ្ឋកិច្ចធ្លាក់ចុះ)*	- មានកាលានុវត្តភាពតិចតួចក្នុងការបង្កើតប្រាក់ចំណូល - ពើបប្រទះនឹងអសន្តិសុខស្បៀង - ទទួលការងារអសុវត្ថិភាព និងមិនមានស្ថិរភាព - ការកាត់បន្ថយចំនួនការងារក្នុងវិស័យសំខាន់ៗនៃសេដ្ឋកិច្ច - ការធ្លាក់ចុះលទ្ធភាពនៃការទិញរបស់បៀវត្សនិងប្រាក់ចំណេញ	- ការកើនឡើងនូវនិកម្មភាព និងកង្វះការងារ - ការកើនឡើងនូវការងារដែលមានប្រាក់បំណាច់ឆ្នាំតិចតួច អសុវត្ថិភាព និងប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ - ការធ្វើប្រាក់បានតិចតួច - កំណើននៃអសន្តិសុខស្បៀង	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ
	មហន្តរាយធម្មជាតិ បរិស្ថាន	- ពឹងផ្អែកលើការដាំដុះដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វសម្រាប់	- ការបំផ្លិចបំផ្លាញ ឬការសឹករេចរឹលនៃទ្រព្យ	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាព

ហានិភ័យ និងវិបត្តិសំខាន់ៗ		កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ	ផលវិបាក	ជនងាយរងគ្រោះបំផុត
	អាកាសធាតុ (ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត)	ផលិតកម្មស្បៀង និងការរកប្រាក់ចំណូលបានត្រឹមតែចិញ្ចឹមក្រពះ - ពឹងផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិ (ដែលជាញឹកញាប់មានភាពរេចរឹល ប្រើប្រាស់ហួសកម្រិត និងមានវិវាទ) ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត - រស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល និងទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីកង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់សហគមន៍ - មានមូលដ្ឋានសន្សំប្រាក់ និងទ្រព្យសម្បត្តិតិចតួច សម្រាប់ដោះស្រាយតម្រូវការបន្ទាន់	សម្បត្តិ និងធនធានធម្មជាតិ - ការកើនឡើងនូវនិកម្មភាព និងកង្វះការងារ - ការកើនឡើងនូវឧប្បត្តិហេតុ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃអសន្តិសុខស្បៀង - ប្រាក់ចំណូលទាប	ក្រីក្រ - អ្នកដែលរស់នៅតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត
ឧបសគ្គលើការអភិវឌ្ឍមនុស្ស	*កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាពមាតា និងទារក*	- មានប្រាក់ចំណូលទាប និងងាយរងគ្រោះដោយសារអសន្តិសុខស្បៀង - មានលទ្ធភាពតិចតួច ក្នុងការទទួលបានការថែទាំសុខភាពមាតា ទារក និងកុមារ ដែលមានគុណភាព	- អត្រាមរណមាតា ខ្ពស់ - អត្រាមរណទារក ខ្ពស់ - កំណើនឧប្បត្តិហេតុ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃកង្វះអាហាររូបត្ថម្ភ ជំងឺគ្រិន និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកបញ្ញាស្មារតី មានកម្រិតទាប	- នារី និងស្ត្រីនៅវ័យបន្តពូជ - ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ - កុមារតូច (០-៥ឆ្នាំ)
	ការទទួលបានការអប់រំដែលមានគុណភាពនៅមានកម្រិត	- កំណើននៃកត្តាអូសទាញឲ្យបម្រើការងារក្នុងស្រុក ជួយការងារជំនួញគ្រួសារ ឬទទួលយកការងារក្រៅស្រុក ដោយសារទទួលបានប្រាក់ចំណូលទាប និងអសន្តិសុខស្បៀងក្នុងគ្រួសារ - មានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មអប់រំ ដែលមានគុណភាពបានតិចតួច	- អត្រាបោះបង់ការសិក្សាខ្ពស់ និងការទទួលបានជំនាញនៅមានកម្រិតទាប - កំណើននៃឧប្បត្តិហេតុនៃពលកម្មកុមារ (ពីអាយុ៦-១៤ឆ្នាំ) - ការកើនឡើងនូវភាពគ្មានការងារ និងកង្វះការងារ	- កុមារពេញវ័យចូលរៀន (៦-១៤ ឆ្នាំ)

ហានិភ័យ និងវិបត្តិសំខាន់ៗ		កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ	ផលវិបាក	ជនងាយរងគ្រោះបំផុត
	ការទទួលបានកម្មវិធីឱកាសថ្មី ដែលមានគុណភាពនៅមានកម្រិត	- កំណើននៃកត្តាអូសទាញឲ្យស្ថិតក្នុងការងារដែលគ្រោះថ្នាក់ និងទទួលបានប្រាក់កម្រៃ ទាប - មានលទ្ធភាពទទួលបានតិចតួច នូវសេវាកម្មបណ្តុះបណ្តាលដែលមានគុណភាព	- កំណើននៃការងារដែលទទួលបានប្រាក់បំណាច់តិចតួច ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ និងអសុវត្ថិភាព - កំណើននៃគ្រោះថ្នាក់ ឬទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ និងដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌនៃពលកម្មកុមារ (១៥-១៧ ឆ្នាំ)	- យុវជន (១៥-២៤ ឆ្នាំ)
និកម្មភាពតាមរដូវកាល និងខ្វះកាលានុវត្តភាពជីវភាព	*កង្វះ និងកម្រិតទាបនៃអាហារូបត្ថម្ភ*	- ពឹងផ្អែកលើការដាំដុះដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វ សម្រាប់ផលិតកម្មស្បៀង និងការរកប្រាក់ចំណូលបានត្រឹមតែចិញ្ចឹមក្រពះ - គ្មានការងារជាប់លាប់ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលបន្ថែម ក្រៅពីការធ្វើកសិកម្ម - ពឹងផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិ (ដែលជាញឹកញាប់មានភាពរេចរឹល ប្រើប្រាស់ហួសកម្រិត និងមានវិវាទ) ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត - មានសមាជិកគ្រួសារស្ថិតក្នុងបន្ទុកច្រើន - មិនមានដីកម្មសិទ្ធិ ឬមានលទ្ធភាពទទួលបានដីមានកម្រិត និងមានដីកាន់កាប់តិចតួច	- អត្រាមរណមាតាខ្ពស់ - កំណើនឧប្បត្តិហេតុ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ជំងឺគ្រិន និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកបញ្ញាស្មារតី មានកម្រិតទាប - កំណើនការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត នៅពេលមានជំងឺ - ការធ្លាក់ចុះសមត្ថភាពសិក្សា ឬការងារប្រកបដោយផលិតភាព	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ - គ្រួសារដែលមានសមាជិកក្នុងបន្ទុកច្រើន - អ្នកគ្មាន និងអ្នកខ្វះដីធ្លី - ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ - កុមារតូច (០-៥ ឆ្នាំ)
វិបត្តិសុខភាព	*សុខភាពខ្សោយ របួស ជំងឺ និងជំងឺរាតត្បាត មរណភាព*	- មានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានទឹកស្អាត និងអនាម័យ - រស់នៅក្នុងផ្ទះស្ថានភាពទុរគត - មានមូលដ្ឋានសន្សំប្រាក់ និង	- អត្រាមរណមាតាខ្ពស់ - អត្រាមរណទារកខ្ពស់ - កំណើនឧប្បត្តិហេតុ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ជំងឺគ្រិន	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ - ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ - កុមារតូច (០-៥ឆ្នាំ) - ជនចាស់ជរា

ហានិភ័យ និងវិបត្តិសំខាន់ៗ		កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ	ផលវិបាក	ជនងាយរងគ្រោះបំផុត
		ទ្រព្យសម្បត្តិតិចតួច ហើយត្រូវចំណាយប្រាក់អស់ពីខ្លួនសម្រាប់ការថែទាំសុខភាព និងមានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានសេវាកម្មគាំពារ និងថែទាំសុខភាពដែលមានគុណភាព - ធ្វើការងារប្រើកម្លាំងកាយដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ និងរបួស	និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកបញ្ញាស្មារតីមានកម្រិតទាប - ការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងកំណើននៃបំណុល	- ជនពិការ
ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស	*អសមត្ថភាពការងារ ភាពឯកោ*	- មានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានការងាររកប្រាក់ចំណូល - ទទួលរងគ្រោះពីភាពឯកោក្នុងសង្គម មានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានសេវាកម្ម និងការមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងកាលានុវត្តភាពផ្សេងៗ	- កំណើនអសន្តិសុខប្រាក់ចំណូល និងស្បៀងអាហារ - កំណើនរបរចិញ្ចឹមជីវិតដែលក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សា ការកេងប្រវ័ញ្ច និងការរំលោភបំពានលើពលកម្ម និងផ្លូវភេទ	- ជនចាស់ជរា - ជនពិការ - អ្នកផ្ទុកជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ - ជនជាតិដើមភាគតិច - កុមារកំព្រា - ពលករកុមារ - ជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា ការកេងប្រវ័ញ្ច និងការរំលោភ - អតីតយុទ្ធជន - គ្រួសារអ្នកចំណាកស្រុក - ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ

- **ហានិភ័យ និងវិបត្តិសំខាន់ៗ** ៖ ហានិភ័យ ជាប្រភពនៃគ្រោះថ្នាក់ ជាលទ្ធភាពនៃការបាត់បង់ឬសំណាងមិនល្អ។ នៅពេលដែលហានិភ័យកើតឡើង វានឹងបង្កឲ្យមានវិបត្តិ។
- **កត្តាកំណត់នៃភាពងាយរងគ្រោះ** ៖ ភាពងាយរងគ្រោះរបស់បុគ្គលឬគ្រួសារ អាស្រ័យលើកម្រិតនៃការប្រឈមមុខ និងសមត្ថភាពដោះស្រាយវិបត្តិ។ ប្រជាជនដែលរស់នៅក្រោម ឬក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រអាចងាយរងគ្រោះដោយសារផលវិបាកអវិជ្ជមាននៃវិបត្តិ។
- **ផលវិបាក** ៖ អាស្រ័យលើភាពងាយរងគ្រោះនៃបុគ្គល និងគ្រួសារ។ ផលវិបាកអាចកើតចេញពីការជួបប្រទះវិបត្តិ។
- **ក្រុមងាយរងគ្រោះបំផុត** ៖ ខណៈពេលដែលជនក្រីក្រនិងជនដែលនៅក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ មានភាពងាយរងគ្រោះដោយសារវិបត្តិនានា ក្រុមប្រជាជនមួយចំនួនមានភាពងាយរងគ្រោះជាងគេ ដោយសារវិបត្តិ។

ជំពូកទី៤

កម្មវិធីឬគម្រោង គាំពារសង្គម ដែលមានស្រាប់ សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ

ជំពូកទី៤
កម្មវិធីឬគម្រោងគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ

៤.១. រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ននាពេលបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការគាំពារសង្គម

ក្រសួងស្ថាប័ននីមួយៗនៃរាជរដ្ឋាភិបាល មានអាណត្តិការងារផ្សេងៗគ្នាក្នុងការផ្តល់សេវាជូនប្រជាជន ដូច្នេះការអនុវត្តសកម្មភាពការងារនានា គឺមានលក្ខណៈជាក់លាក់ទៅតាមវិស័យនីមួយៗ ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាទាំងនោះ។ សកម្មភាពការងារទាំងនេះច្រើនអនុវត្តទៅតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនៃវិស័យ ដែលមានចរិតលក្ខណៈជាបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមនៃការគាំពារសង្គម ដែលចូលរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការកសាងមូលធនមនុស្ស និងការទប់ទល់ទៅនឹងវិបត្តិ។

ក្រសួងដែលមានអាណត្តិការងារពាក់ព័ន្ធជាមួយ **វិស័យសង្គមកិច្ច** ពិសេសគឺក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងកិច្ចការនារី និងក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការអនុវត្តការគាំពារសង្គម និងផ្តល់នូវជំនួយឧបត្ថម្ភ និងសេវាកម្មផ្សេងៗដល់ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ។ កិច្ចគាំពារសង្គមបានក្លាយទៅជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ នៃការកំណត់សកម្មភាពការងាររបស់ក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសង្គមកិច្ច ពិសេសលើការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់របស់យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការនៃវិស័យនីមួយៗទៅលើការកាត់បន្ថយវិសមភាពនៃការទទួលយកបាន និងការប្រើប្រាស់សេវាកម្មសង្គមចាំបាច់នានា ពិសេសនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ក្រសួងជំនាញ ដែលមានអាណត្តិការងារពាក់ព័ន្ធនឹង **ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត** ដូចជាក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានតួនាទីនៅក្នុងការគាំពារសង្គម ទាំងការធានាដល់ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដោយនិរន្តរភាព និងការធានាសន្តិសុខស្បៀង ព្រមទាំងការបង្កើនប្រាក់ចំណូលដល់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ។

ក្រៅពីក្រសួងជំនាញដែលមានអាណត្តិការងារពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសង្គមកិច្ច និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ស្ថាប័នមួយចំនួនទៀតមានសូលនៃអាណត្តិការងារក្នុង **ការគាំពារសង្គម**។ កាកបាទក្រហមកម្ពុជា និងគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ជួយដល់ប្រជាជនក្នុងការទប់ទល់ និងសម្របខ្លួនទៅនឹងឥទ្ធិពលនៃមហន្តរាយ។ ស្ថាប័នទាំងនេះបានចូលរួមដោយជោគជ័យនៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាអសន្តិសុខស្បៀង កង្វះទីជម្រក និងការទទួលបានសេវាកម្មមូលដ្ឋាន រួមមានស្បៀង ទឹក និងអនាម័យ សម្រាប់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារទឹកជំនន់ និងមហន្តរាយធម្មជាតិផ្សេងទៀត។

ទាក់ទងដល់ **ការផ្តល់សុខុមាលភាពដល់កុមារងាយរងគ្រោះ** ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា មានអាណត្តិការងារក្នុងការជំរុញគោលដៅការអប់រំមូលដ្ឋានឲ្យបានដល់ថ្នាក់ទី៩ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងចំណុចដៅនៅក្នុង **ផែនការជាតិអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ឆ្នាំ២០០៣-២០១៥**។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទាំងឡាយនៅក្នុងវិស័យអប់រំ រាជរដ្ឋាភិបាលបានជំរុញឲ្យអនុវត្ត **អនុក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងវិស័យ** តាមរយៈការបង្កើតភាពជាដៃគូក្នុងការកសាងផែនការនិងកម្មវិធីសម្រាប់វិស័យអប់រំ។ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានបង្កើតកាលានុវត្តភាពនៃ **ការងារសមរម្យ** សម្រាប់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ និងបោះជំហានយ៉ាងវិជ្ជមានលើការសម្រេចបាននូវ **គោលដៅឆ្ពោះនៃពលកម្មកុមារ** តាមរយៈការកាត់បន្ថយគ្រប់ទម្រង់នៃពលកម្មកុមារឲ្យបាន៨%នៅឆ្នាំ២០១៥ និងលុបបំបាត់គ្រប់ទម្រង់នៃពលកម្មកុមារនៅឆ្នាំ២០១៦។ ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាល ២០០៣-២០០៧** រួមមានកម្មវិធីចម្បងបីរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល គឺសុខភាពបន្តពូជមាតា-ទារកនិងកុមារ ជំងឺឆ្លង និងជំងឺមិនឆ្លងនិងបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈដទៃទៀត។

ស្ថាប័នមួយចំនួនទៀតដែលមានសកម្មភាពការងារដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោល ក្នុង**ការគាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីកិច្ចគាំពារសង្គម** ឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងរយៈពេលខ្លីឬវែង រួមមានក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងផែនការ ក្រសួងកិច្ចការនារី ក៏ដូចជាអាជ្ញាធរដែនដី។ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់សេវាកម្មតាមបែបវិមជ្ឈការដែលជាអាទិភាពមួយនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកំណត់នូវច្រកចូលដើម្បីធានាគុណភាព និងសមភាពនៃការផ្តល់សេវាកិច្ចគាំពារសង្គមនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ក្រសួងផែនការ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មនិងកំណត់គោលដៅនៃជនក្រីក្រ តាមរយៈ**កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ**ដែលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថាជាការបង្កើតមូលដ្ឋានសម្រាប់ពង្រឹងការផ្តល់សេវា កិច្ចគាំពារសង្គម និងការធានា

អភិក្រមដែលមានសុខដុមនីយកម្មក្នុងការផ្តល់កិច្ចគាំពារសង្គម។ នៅក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានទទួលជោគជ័យនិងសម្រេចបានសមិទ្ធផលគួរឲ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើន ក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ តាមរយៈការអនុវត្ត **ផែនការនារីរតនៈទី២ ២០០៤-២០០៨** របស់ក្រសួងកិច្ចការនារីដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើ វិស័យអាទិភាពចំនួន៥គឺ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចស្ត្រី ការបង្កើនការអប់រំដល់ស្ត្រីនិងក្មេងស្រី ការការពារផ្លូវច្បាប់ដល់ស្ត្រីនិងក្មេងស្រី ការលើកកម្ពស់សុខភាពស្ត្រីនិងក្មេងស្រី ការបង្កើនចំនួនស្ត្រីក្នុងតួនាទីធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងគោលនយោបាយនិងកម្មវិធីជាតិ។

៤.២. កម្មវិធីឬគម្រោងដែលមានស្រាប់ក្នុងការផ្តល់សេវាកិច្ចគាំពារសង្គម

កម្មវិធីផ្សេងៗខាងក្រោមនេះ ជាប្រភេទកម្មវិធីដែលទទួលបានជោគជ័យក្នុងការផ្តល់ជូនដល់អ្នកទទួលផលក្នុងចំនួនច្រើន គឺការទទួលយកបានដោយមានប្រសិទ្ធភាពនូវសេវាកម្មស្បៀងអាហារ និងប្រាក់ចំណូលនៅកម្ពុជា។

អន្តរាគមន៍ស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ

- ការចែកចាយស្បៀងទូទៅ ទៅកាន់តំបន់អសន្តិសុខស្បៀង ក្នុងអំឡុងពេលអាសន្ន
- ការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន និងរបបស្បៀងយកទៅផ្ទះ ឬអាហារូបករណ៍ស្បៀង
- កម្មវិធីស្បៀងពលកម្ម ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាអសន្តិសុខស្បៀង កង្វះការងារតាមរដូវកាល ភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ និងការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយនិរន្តរភាព
- កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាពមាតា និងទារក រួមមានការផ្តល់អាហារដែលបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិ ដោយមានលក្ខខណ្ឌលើការចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីអាហារូបត្ថម្ភ
- ជំនួយស្បៀង ដល់ជនដែលមានផ្ទុកមេរោគហ៊ីវ អ្នកជំងឺរបេង និងកុមារកំព្រា និងកុមារងាយរងគ្រោះ។

អន្តរាគមន៍សុខាភិបាល

- វិធានការអប់រំនិងលើកកម្ពស់សុខភាព និងការចាក់ថ្នាំបង្ការ
- មូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល និងការធានារ៉ាប់រងសុខភាពសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលឆ្លើយតបដល់ការគាំពារសុខភាពមូលដ្ឋានសម្រាប់ប្រជាជនទូទៅ។

អន្តរាគមន៍សិក្សាអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ

- កម្មវិធីផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន និងរបបស្បៀងយកទៅផ្ទះ។

- អាហារូបករណ៍ ដែលឆ្លើយតបដល់បញ្ហាភាពក្រីក្រ និងកង្វះប្រាក់ចំណូលនៃគ្រួសារដែលមានកុមារដល់អាយុត្រូវចូលរៀន។
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរបស់មូលនិធិជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរបស់មូលនិធិពិសេសសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី។
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលតាមលិខិតបញ្ជាក់ របស់គម្រោងសាកល្បងលើបច្ចេកទេសក្រោយប្រមូលផល និងកម្មវិធីស្ពានចម្លងបន្តជំនាញ។
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលតាមគ្រឹះស្ថានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ និងតាមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមសហគមន៍របស់មន្ទីរការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈខេត្ត។
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលពិសេសដល់ជនជាតិភាគតិច និងជនងាយរងគ្រោះ។
- វគ្គសហគ្រិនភាពដល់សិក្ខាកាមក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល។
- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលតាមមុខសញ្ញារបស់ក្រសួងស្ថាប័នជំនាញនានា។
- កម្មវិធីអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលដោយអង្គការ សមាគមន៍ និងស្ថាប័នឯកជន ដែលមានការទទួលស្គាល់ពីស្ថាប័នរដ្ឋ។

អន្តរាគមន៍សុខុមាលភាពសង្គម និងលក្ខខណ្ឌការងារ

- អធិការកិច្ចការងារនិងអធិការកិច្ចពេទ្យការងារ ដើម្បីធានាលក្ខខណ្ឌការងារនៅនឹងកន្លែងធ្វើការ សុខភាព និងសុវត្ថិភាពនៅនឹងកន្លែងធ្វើការ។
- ការពារសុខភាពនិងសុវត្ថិភាពការងារដល់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។
- ចុះបញ្ជីការទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈដើម្បីបង្កើតជាយន្តការផ្សះផ្សាវិវាទនៅនឹងកន្លែង និងយន្តការក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល សំដៅបង្កើនភាពសុខដុមនីយកម្មរវាងកម្មករនិយោជិត និងនិយោជក។
- របបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ។
- ការធានាបណ្តាញសុវត្ថិភាពសម្រាប់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍។
- កម្មវិធីទប់ស្កាត់រាល់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៃពលកម្មកុមារ និងការងារដោយបង្ខំ។
- សេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គមដល់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស រួមមានជនពិការ ជនចាស់ជរា កុមារកំព្រា ...។

អន្តរាគមន៍ទីផ្សារការងារ

- រៀបចំក្របខណ្ឌគុណវុឌ្ឍិជាតិ ស្តង់ដារជាតិសមត្ថភាព និងកញ្ចប់តេស្តសមត្ថភាពដែលជាឧបករណ៍ជាតិក្នុងការវាស់កំរិតសមត្ថភាពរបស់កម្លាំងពលកម្មជម្រុញផលិតភាព និងធ្វើជា

ស្ថានចម្លងសម្រាប់អ្នកដែលមានតែចំណេះធ្វើ ឲ្យក្លាយទៅជាអ្នកដែលមានចំណេះដឹងមានសញ្ញាប័ត្រ។ ឧបករណ៍ជាតិនេះ ក៏ជាឧបករណ៍សម្រាប់ធានាគុណភាពអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ តាមរយៈការទទួលស្គាល់វគ្គឬកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ក៏ដូចជាគ្រឹះស្ថានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរដ្ឋ អង្គការ សមាគម និងឯកជនផងដែរ។

- សេវាការងារសាធារណៈរបស់ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និងការងារ ដែលជាសេវាបំពេញបន្ថែមលើសេវាឯកជនដែលមានស្រាប់ សំដៅធ្វើឲ្យមានសមភាពព័ត៌មានទីផ្សារការងារក្នុងចំណោមកម្លាំងពលកម្មនៅតាមបណ្តាខេត្ត។
- ការធ្វើអធិការកិច្ចហ្វឹកហ្វឺនកូនជាង សំដៅបង្កើនសមត្ថភាពជំនាញនិងលទ្ធភាពទទួលបានពហុជំនាញ។
- ស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយការងារនិងជំនាញវិជ្ជាជីវៈដែលជាតម្រូវការទីផ្សារ សំដៅគ្រប់គ្រង និងធ្វើសមាហរណកម្មកម្លាំងពលកម្មទៅតាមលំដាប់ និងអាទិភាពនៃការបែងចែកកម្លាំងពលកម្មក្នុងទីផ្សារការងារ។

គម្រោងកម្មវិធី និងសេវាកម្មដែលទាក់ទងនឹងកម្មវិធីទាំងនេះភាគច្រើន ជាការចូលរួមកសាង **ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដ៏ទូលំទូលាយ** សម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា។

តារាងទី៣ បង្ហាញពីទិដ្ឋភាពនាពេលបច្ចុប្បន្ននៃអន្តរាគមន៍ជាលក្ខណៈគាំពារសង្គមសំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ តារាងសារពើភណ្ឌពិស្តារ មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ ដែលបកស្រាយយ៉ាងល្អិតល្អន់ពីការចំណាយ អ្នកទទួលផល និងវិសាលភាព។ តារាងបញ្ជីសារពើភណ្ឌនេះ កំពុងស្ថិតនៅក្រោមការរៀបចំនៅឡើយ ហើយបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈកាន់តែពិស្តារជាងនេះនឹងត្រូវរៀបចំឡើងក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត **យ.ជ.គ.ស.**។ កម្មវិធីខាងក្រោមមួយចំនួនបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ **ទិន្នន័យកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ** ដែលអនុវត្តវិធីសាស្ត្រសម្រាប់កំណត់គ្រួសារក្រីក្រដោយប្រើប្រាស់សូចនាករមួយចំនួនសម្រាប់វាស់វែងភាពក្រីក្រ និងដោយមានការរកការឯកភាពទទួលស្គាល់ពីសហគមន៍នៅមូលដ្ឋាន។ កម្មវិធិនេះអនុវត្តដោយក្រសួងផែនការ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងរចនាសម្ព័ន្ធនៅតាមសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ រាជរដ្ឋាភិបាលមាននិន្នាការក្នុងការដាក់ឲ្យប្រើទិន្នន័យកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រនេះ ជាវិធីសាស្ត្រកំណត់គោលដៅចំបងសម្រាប់គ្រប់កម្មវិធីគាំពារសង្គម ក៏ប៉ុន្តែនៅតែអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របំពេញបន្ថែមផ្សេងទៀត បើសិនជាមានមូលហេតុសមស្រប។

តារាងទី៣. ទិដ្ឋភាពនៃអន្តរាគមន៍ជាលក្ខណៈកិច្ចគាំពារសង្គមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនាពេលបច្ចុប្បន្ន

ហានិភ័យ/វិបត្តិ	ប្រភេទកម្មវិធី	កម្មវិធី	ក្រសួងដឹកនាំ
ស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ	*ការចែកស្បៀង*	គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងសង្គ្រោះបន្ទាន់ (ការចែកអង្ករដោយមិនគិតថ្លៃ)	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច
		ការឆ្លើយតប និងបង្ការគ្រោះមហន្តរាយ, ការចែកស្បៀងទូទៅ (ព្យុះ កេតសាណា)	គ.ជ.គ.គ
		កញ្ចប់ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់សម្រាប់ជនងាយរងគ្រោះ និងជនរងគ្រោះដោយសារគ្រោះអាសន្ន (រាប់បញ្ចូលទាំងជនរងគ្រោះដោយសារមីន)	ក្រ.សង្គមកិច្ច
	ការទ្រទ្រង់ថវិកា	គម្រោងកសិកម្មខ្នាតតូច និងប្រតិបត្តិការរៀបចំគោលនយោបាយកិច្ចគាំពារសង្គម	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច
	ការឧបត្ថម្ភជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់តាមរយៈឃុំ សង្កាត់	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់-ជំនួយជាសាច់ប្រាក់ ឬជាសម្ភារៈដល់ឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីជំរុញការសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា	ក្រ.មហាផ្ទៃ
ឧបសគ្គលើការអភិវឌ្ឍមនុស្ស			
កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាពមាតា និងទារក	*កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ*	ការរស់រាននៃកុមារ សមាសភាគក្នុងគម្រោងបង្កើនការថែរក្សាសុខភាពមាតា និងទារកទើបកើត និងការបង្កើនការអនុវត្តគន្លឹះនៃអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាព	ក្រ.សុខាភិបាល
		កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាពមាតា និងកុមារ	
		កម្មវិធីអន្តរាគមន៍ផ្សេងទៀត	
		កម្មវិធីផលិតនិងចែកចាយអំបិលមានជាតិអ៊ីយ៉ូត	ក្រ.ផែនការ
ការទទួលបានការអប់រំដែលមានគុណភាពនៅមានកម្រិត	*អាហារូបករណ៍ជាប្រាក់*	គំនិតផ្តួចផ្តើមតាមដានរហ័ស (ថ្នាក់ទី៤-៦) គម្រោងទ្រទ្រង់វិស័យអប់រំកម្ពុជា (ថ្នាក់ទី៧-៩) មូលនិធិនៃប្រទេសជប៉ុនសម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ (ថ្នាក់ទី៧-៩) កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ និងការអប់រំមូលដ្ឋាន (ថ្នាក់ទី៧-៩) កម្មវិធីកែលម្អគុណភាពអប់រំ (ថ្នាក់ទី១០-១២) អន្តេវាសិកដ្ឋាន (ថ្នាក់ទី១០-១១) គម្រោងផ្សេងៗទៀត (ថ្នាក់ទី៧-៩)	ក្រ.អប់រំ
		គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងបន្ទាន់ (ថ្នាក់ទី៥-៦ និងថ្នាក់ទី ៨-៩)	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច
	កម្មវិធីអប់រំសម្រាប់ឱកាសលើកទី២	កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរបស់មូលនិធិជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ	ក្រ.ការងារ
		កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរបស់មូលនិធិពិសេសសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី	
		កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលតាមលិខិតបញ្ជាក់ គម្រោងសាកល្បងលើបច្ចេកទេសក្រោយប្រមូលផល និងកម្មវិធី	

ហានិភ័យ/វិបត្តិ	ប្រភេទកម្មវិធី	កម្មវិធី	ក្រសួងដឹកនាំ
		ស្ពានចម្លងបន្តជំនាញ	
		កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលតាមគ្រឹះស្ថានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ និងតាមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមសហគមន៍របស់មន្ទីរការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈខេត្ត	
		កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលពិសេសដល់ជនជាតិភាគតិច និងជនងាយរងគ្រោះ	
		វគ្គសហគ្រិនភាពដល់សិក្ខាកាមក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល	
	អាហារូបករណ៍ជាប្រាក់	ប្រាក់ឧបត្ថម្ភជីវភាពសិក្ខាកាមមូលនិធិពិសេសសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី	
ពលកម្មកុមារពិសេសក្នុងទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ	*អន្តរាគមន៍ដោយផ្ទាល់ និងការលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាព*	គម្រោងទ្រទ្រង់ដល់ផែនការសកម្មភាពជាតិដើម្បីលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនៃពលកម្មកុមារ ២០០៨-២០១២	ក្រ.ការងារ
និកម្មភាពជាលក្ខណៈរដូវកាល និងកាលានុវត្តភាពជីវភាព	*កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ*	ស្បៀងពលកម្ម	ក្រ.ជនបទ
		ស្បៀងពលកម្ម (គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងបន្ទាន់)	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច
		សាច់ប្រាក់ពលកម្ម (គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងបន្ទាន់)	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច
	ការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន	ការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន	ក្រ.អប់រំ
		គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងបន្ទាន់	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច
	របបស្បៀងយកទៅផ្ទះ	របបស្បៀងយកទៅផ្ទះ	ក្រ.អប់រំ
	ការទ្រទ្រង់ថវិកា	ឥណទានខ្នាតតូចសម្រាប់បង្កើតមុខរបរខ្លួនឯង នៃមូលនិធិជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ	ក្រ.ការងារ
		ឥណទានខ្នាតតូចសម្រាប់បង្កើតមុខរបរខ្លួនឯង នៃមូលនិធិពិសេសសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី	
វិបត្តិសុខភាព	*ការលើកលែងការបង់ថ្លៃ*	ការលើកលែងនៅតាមមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពជនបទសម្រាប់ជនក្រីក្រ	ក្រ.សុខាភិបាល
	មូលនិធិសមធម៌សុខភាព	មូលនិធិសមធម៌សុខភាពនៅមន្ទីរពេទ្យប្រតិបត្តិចំនួន ៥០	
	ការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍	គម្រោងការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍ ចំនួន ១៣	
ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស	*សុខុមាលភាពសង្គមសម្រាប់ជន*	សេវាកម្ម និងការទ្រទ្រង់ដល់សមាគមជនចាស់ជរា	ក្រ.សង្គមកិច្ច

ហានិភ័យ/វិបត្តិ	ប្រភេទកម្មវិធី	កម្មវិធី	ក្រសួងដឹកនាំ
	ចាស់ជរា		
	សុខុមាលភាពសង្គមសម្រាប់គ្រួសារជនពិការ	មជ្ឈមណ្ឌលស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម ឬសេវាកម្មស្តារលទ្ធភាពពលកម្មនៅសហគមន៍សម្រាប់ជនពិការ	
	សុខុមាលភាពសង្គម និងការរៀបចំគោលនយោបាយសម្រាប់កុមារ និងកុមារកំព្រា	សម្រាប់កុមារកំព្រា កុមាររងគ្រោះដោយសារការជួញដូរ អំពើរំលោភ និងអាជីវកម្មផ្លូវភេទ កុមារជាអនីតិជន និងកុមារគ្រឿងញៀន រួមមានប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ឬនៅមជ្ឈមណ្ឌល	
		ការគាំពារកុមារតាមរយៈច្បាប់ គោលនយោបាយ បទដ្ឋាន និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ដើម្បីគាំពារកុមារពីហានិភ័យជាក់លាក់មួយចំនួន	
	សុខុមាលភាពសង្គមសម្រាប់គ្រួសារជនមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងរបេង	សេវាកម្មសង្គម និងការថែរក្សាកុមារ និងគ្រួសារនៃជនរងគ្រោះ និងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក៏ដូចជាកុមារជាអនីតិជន និងកុមារគ្រឿងញៀន	
		កម្មវិធីយល់ដឹងពីជំងឺអេដស៍នៅកន្លែងធ្វើការ សម្រាប់កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	ក្រ.ការងារ
		ជំនួយឧបត្ថម្ភស្បៀងសម្រាប់អ្នកមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍	ក្រ.សុខាភិបាល ក្រ.សង្គមកិច្ច
		ជំនួយឧបត្ថម្ភស្បៀងសម្រាប់អ្នកជំងឺរបេង	
ផ្សេងៗ (គោលនយោបាយទីផ្សារការងារ របបសន្តិសុខសង្គម និងការធានារ៉ាប់រង	*ធានាលក្ខខណ្ឌការងារ*	អធិការកិច្ចការងារ និងអធិការកិច្ចពេទ្យការងារ ដល់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ	ក្រ.ការងារ
		បញ្ជីការទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ យន្តការផ្សះផ្សាវិវាទនៅនឹងកន្លែង និងយន្តការក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល	
		របបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ (គ្រោះថ្នាក់ការងារ)	
		សំណាញ់សុវត្ថិភាពសម្រាប់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍	
	ព័ត៌មានទីផ្សារការងារ	ក្របខណ្ឌគុណវុឌ្ឍិជាតិ ស្តង់ដារជាតិសមត្ថភាព និងកញ្ចប់តេស្តសមត្ថភាព	
		សេវាការងារសាធារណៈរបស់ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរនិងការងារ	
		អធិការកិច្ចហ្វឹកហ្វឺនកូនជាងសំដៅបង្កើនសមត្ថភាពជំនាញ និងលទ្ធភាពទទួលបានពហុជំនាញ	
		គោលនយោបាយការងារជំនាញវិជ្ជាជីវៈ	
	របបសន្តិសុខ	របបសន្តិសុខសង្គមគ្របដណ្តប់លើបញ្ហារបួសក្នុងការងារ	ក្រ.ការងារ

ហានិភ័យ/វិបត្តិ	ប្រភេទកម្មវិធី	កម្មវិធី	ក្រសួងដឹកនាំ
	សង្គម និងរបបសោធន	របបសោធនសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល របបសោធនអតីតយុទ្ធជន និងរបបសោធនសម្រាប់កម្មករនិយោជិតក្នុងរបបបេឡាសន្តិសុខសង្គម	ក្រ.សង្គមកិច្ច ក្រ.ការងារ
		ការទទួលប្រយោជន៍លំហែមាតុភាពសម្រាប់កម្មករទាំងអស់ (លើកលែងអ្នកបម្រើតាមផ្ទះ) មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងប៉ូលីស (ការឈប់សម្រាកលំហែមាតុភាពចំនួន ៩០ ថ្ងៃ ទទួលប្រាក់បៀវត្សពាក់កណ្តាល ដោយនិយោជកជាអ្នកទទួលបន្ទុកតាមច្បាប់ស្តីពីការងារមាត្រា ១៨៣)	ក្រ.ការងារ ក្រ.សង្គមកិច្ច
		ប្រាក់វិភាជន៍សម្រាប់ឧត្តរជីវី ជាឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលសម្រាប់យុទ្ធជនពលី ប្តីឬប្រពន្ធនៃជនពិការ អ្នកចូលនិវត្តន៍ ឬសម្រាប់អ្នកបាត់បង់ សមត្ថភាពការងារ	
	ការធានារ៉ាប់រង	ការធានារ៉ាប់រងសុខភាពដោយរបបសន្តិសុខសង្គម (ផែនការ) សម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល កងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធ និងប៉ូលីស និងកម្មករទាំងអស់ លើកលែងអ្នកបម្រើតាមផ្ទះ	ក្រ.ការងារ ក្រ.សង្គមកិច្ច

គ.ជ.គ.គ. = គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើរតួនាទីមួយចំនួនក្នុងការជួយដល់គ្រួសារដែលជួបទុក្ខលំបាក។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានប្រើប្រាស់ប្រហែល១០,៤% នៃ**ជំនួយអភិវឌ្ឍផ្លូវការ**សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយទំហំនៃការប្រើប្រាស់នេះអាចនឹងនៅថេរ (១០,៣%) សម្រាប់ឆ្នាំ២០១០ (ប្រភពព័ត៌មានទិន្នន័យជំនួយអភិវឌ្ឍផ្លូវការនៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា)។ ភាគច្រើននៃជំនួយនៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាល បានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការថែរក្សាសុខភាពបឋម និងលទ្ធភាពទទួលយកបាននៃមន្ទីរពេទ្យនិងគ្លីនិក។ នៅក្នុងវិស័យអប់រំ ជំនួយទាំងនេះផ្តោតលើការអប់រំមូលដ្ឋានសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក៏មានសកម្មភាពច្រើននៅក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គម និងសហគមន៍តាមរយៈជំនួយចំពោះកុមារកំព្រា ក៏ដូចជាជំនួយទូទៅសម្រាប់កុមារងាយរងគ្រោះ និងយុវជន។

ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ជាលក្ខណៈប្រពៃណីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈសាច់ញាតិ ក្រុមគ្រួសារ និងបណ្តាញក្រៅផ្លូវការមួយចំនួន។ **សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមក្រៅផ្លូវការ** រួមមានជំនួយសម្រាប់គ្រួសារ ការប្រវាស់កម្លាំងពលកម្មនិងសត្វ ការចែករំលែកផលដំណាំ ការខ្ចីបុលក្រៅផ្លូវការ ការខ្ចីសម្ភារៈប្រើប្រាស់ ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ការឧបត្ថម្ភស្បៀង ការខ្ចីបុលថវិកាដោយមិនយកការប្រាក់ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមនៃក្រុមជួយខ្លួនឯង (ឧទាហរណ៍សមាគមមរណសង្គ្រោះ)។ បណ្តាញ

សុវត្ថិភាពសង្គមក្រៅផ្លូវការអាចមានភាពទូលំទូលាយ ពិសេសនៅក្នុងពេលមានវិបត្តិទូទាំងសហគមន៍ ដែលកើតឡើងផ្ទួនៗគ្នា និងក្នុងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន ប៉ុន្តែយន្តការនៅអាចនឹងមើលរំលងក្រុមគ្រួសារ ងាយរងគ្រោះបំផុតដែលខ្វះលទ្ធភាពសងបំណុល (ឧទាហរណ៍ជនចំណាកស្រុកក្នុងសហគមន៍គ្រួសារ ក្រីក្រខ្លាំង ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច ជនចាស់ជរាឬពិការ ជនដែលមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ)។ ប៉ុន្តែយន្តការនិង មូលដ្ឋាននៃការជួយឧបត្ថម្ភគ្នាទៅវិញទៅមកជាលក្ខណៈប្រពៃណីនេះ កំពុងតែបាត់បង់ទៅយ៉ាងឆាប់ រហ័ស។ ទំនៀមទម្លាប់និងបណ្តាញសង្គម បានរងការផ្លាស់ប្តូរដោយសារកំណើនប្រជាជន កំណើននៃ ការប្រកួតប្រជែងជីវភាព និងការរេចរឹលនៃធនធានធម្មជាតិ ក៏ដូចជាដោយសារនិន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍ រួមមានចលនការចំណូលស្រុក និងអន្តោប្រវេសន៍។

៤.៣. ចន្លោះប្រហោងនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការផ្តល់សេវាគាំពារសង្គម

យោងលើការវិភាគស្តីពីភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះនៅក្នុងជំពូកទី៣ និងឆ្លងតាមការ ពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់រវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាច្រើនដងនាឆ្នាំកន្លងមកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ ចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ថាជាចន្លោះប្រហោងសំខាន់ៗនៅក្នុងការផ្តល់សេវាកិច្ចគាំពារសង្គម ៖

- នៅក្នុងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន និងកលិយុគ កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈគឺជាឧបករណ៍ដ៏ មានប្រសិទ្ធភាព ពិសេសនៅក្នុងដំណាក់កាលស្តារឡើងវិញ ប៉ុន្តែវិសាលភាពនិងការ សម្របសម្រួលសម្រាប់កម្មវិធីនេះនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅមានកម្រិតនៅឡើយ។
- កិច្ចអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាកង្វះការងារ និងអសន្តិសុខស្បៀង ជាលក្ខណៈរដូវកាល រួមមានការចែកចាយស្បៀង ការផ្តល់ស្បៀងនៅសាលារៀន និង កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ ប៉ុន្តែវិសាលភាពនិងការសម្របសម្រួលសម្រាប់កម្មវិធីសំណង់ សាធារណៈនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ហើយការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាននិងជំនួយសម្រាប់កម្ម វិធីទាំងនេះ នៅមានភាពពុំទៀងទាត់។
- កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាពមាតា និងទារក នៅតែជាបញ្ហាដែលទាមទារឲ្យមានការ ដោះស្រាយ ដោយសារវិសាលភាពនៃកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ (កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ និង មូលនិធិសមធម៌សុខភាព) និងមធ្យោបាយសម្ភារៈនៅពុំទាន់ទូលំទូលាយនៅឡើយហើយ សកម្មភាពដែលសំដៅទៅដល់បម្រែបម្រួលអាកប្បកិរិយា នៅពុំទាន់ទទួលបានលទ្ធផល គួរជាទីមោទនៈដែរ។
- ឧប្បត្តិហេតុនៃពលកម្មកុមារ ពិសេសនៅក្នុងទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនៅតែជាបញ្ហាដែលត្រូវដោះ ស្រាយ ដោយសារវិសាលភាពនៃដំណោះស្រាយនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅមានកម្រិត។

- កម្មវិធីអាហារូបករណ៍ និងការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន ជាកម្មវិធីដែលទាមទារឲ្យមានការពង្រីកទៅកាន់តំបន់ដែលមានប្រជាជនក្រីក្រច្រើនរស់នៅ ប៉ុន្តែកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការបង្កើនគុណភាពនៃការអប់រំ គឺជាកត្តាចាំបាច់បំផុតដើម្បីជំរុញឲ្យកូនសិស្សរៀន។
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ ជាកម្មវិធីដែលមានសក្តានុពលក្នុងការឈានទៅដល់យុវជនដែលពុំបានចូលសាលារៀនក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់តម្រូវការនៃនិយោជិតឲ្យកាន់តែសុក្រឹត ហើយនិងទទួលប្រយោជន៍កាន់តែប្រសើរពីប្រព័ន្ធវាយតម្លៃគុណភាពអប់រំ និងវិញ្ញាបនបត្រ។
- ទោះបីវិសាលភាពនៃមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈមានភាពធំទូលាយ គ្របដណ្តប់ស្ទើរទូទាំងប្រទេស (លើកលែងខេត្តព្រះវិហារ និងមណ្ឌលគីរី) ក៏មជ្ឈមណ្ឌលទាំងនេះនៅជួបប្រទះបញ្ហាថវិកានិងសមត្ថភាពបណ្តុះបណ្តាល (កង្វះអគារអន្តេវាសិកដ្ឋានសម្រាប់សិក្ខាកាម សិស្ស និងនិស្សិតជានារីភេទ កង្វះអគារនិងសម្ភារៈបរិក្ខាពិសោធន៍និងអនុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ) ហើយពុំអាចឆ្លើយតបឲ្យបានតាមគ្រប់តម្រូវការរបស់ប្រជាជន និងតម្រូវការទីផ្សារការងារ។
- ប្រព័ន្ធព័ត៌មានទីផ្សារការងារនៅមានកម្រិត ដែលទាមទារឲ្យមានការពង្រីក។
- ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យកម្មករ និយោជិត ទាំងនៅក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស ពុំទាន់សមស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចបច្ចុប្បន្ន។
- លទ្ធភាពទទួលឥណទានខ្នាតតូចសម្រាប់បង្កើតមុខរបរដោយខ្លួនឯង នៅមានកម្រិត។
- ការអភិវឌ្ឍជំនាញបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារការងារ ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព និងឱកាសការងារ នៅមានចន្លោះប្រហោង។
- ជំនួយសម្រាប់ជនងាយរងគ្រោះពិសេស នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដូចជាចំពោះជនចាស់ជរា ជនជាតិដើមភាគតិច ជនមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ (អេដស៍ និងរបេង) និងជនពិការ។

តារាងទី៤ ធ្វើការសង្ខេបលើវឌ្ឍនភាពមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន ក្នុងការផ្តល់កិច្ចគាំពារសង្គមចំពោះភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះ និងចន្លោះប្រហោងនិងការប្រឈម។

តារាងទី៤. ចន្លោះប្រហោង និងបញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងកិច្ចអន្តរាគមន៍ដែលមានស្រាប់

ហានិភ័យ និងវិបត្តិចម្បង		ជនងាយរងគ្រោះ	វឌ្ឍនភាពនៃចម្លើយតប	ចន្លោះប្រហោង និងការប្រឈម
ស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ	*កលិយុគសេដ្ឋកិច្ច*	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ	- កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ ជា	- វិសាលភាព និងការសម្របសម្រួលនៃកម្មវិធីសំណង់

ហានិភ័យ និងវិបត្តិចម្បង		ជនងាយរងគ្រោះ	វិឡូនទាព់នៃចម្លើយតប	ចន្លោះប្រហោង និងការប្រឈម
	មហន្តរាយធម្មជាតិ បរិស្ថាន អាកាសធាតុ	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ - អ្នករស់នៅតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត	ឧបករណ៍នៃបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងពង្រីកបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស ក្នុងពេលមានមហន្តរាយធម្មជាតិ និងកលិយុគ	សាធារណៈដែលមានស្រាប់ នៅមានកម្រិត
ឧបសគ្គលើការអភិវឌ្ឍមនុស្ស	*កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងសុខភាពមាតា និង ទារកទាប*	- នារី និងស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជ - ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ - កុមារតូច (០-៥ឆ្នាំ)	- កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារកមួយចំនួនកំពុងមានសកម្មភាព - ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះបានកើនឡើង	- វិសាលភាព និងគុណភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់អាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារក នៅមានកម្រិត - វិសាលភាពនៃសេវាកម្មនេះពុំមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ - កត្តាផ្នែកតម្រូវការដទៃ (ការបរិភោគ ផ្តល់អាហារ និងថែរក្សា) នៅពុំទាន់ដោះស្រាយឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់
	ការទទួលបានការអប់រំដែលមានគុណភាព នៅមានកម្រិត	- កុមារក្នុងវ័យចូលរៀន (៦-១៤ឆ្នាំ)	- កម្មវិធីអាហារូបករណ៍ និងការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀនបានបង្កើនការមករៀន	- គុណភាពនៃការអប់រំនៅមានកម្រិត - វិសាលភាពនៃសេវាអប់រំនៅមានភាពប្រែប្រួលខុសគ្នា - វិសាលភាពនៃកម្មវិធីការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន និងអាហារូបករណ៍នៅពុំបានដល់គ្រប់តំបន់ក្រីក្រ
	ការទទួលបានកម្មវិធីឱកាសថ្មីដែលមានគុណភាព នៅមានកម្រិត	- យុវជន (១៥-២៤ឆ្នាំ)	- ការបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល - កម្មវិធីផ្តល់ឱកាសថ្មីមួយចំនួនកំពុងដំណើរការ	- គុណភាពនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល នៅមានកម្រិត - ការផ្តល់កម្មវិធីឱកាសថ្មីនៅមានកម្រិតយ៉ាងអប្បរមា - ទំនាក់ទំនងទាបរវាងប្រភេទវគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ហានិភ័យ និងវិបត្តិចម្បង		ជនងាយរងគ្រោះ	វិសាលភាពនៃ ចម្លើយតប	ចន្លោះប្រហោង និងការប្រឈម
				និងតម្រូវការនៃនិយោជិត - ពុំទាន់មានប្រព័ន្ធវាយតម្លៃគុណភាពអប់រំ និងវិញ្ញាបនបត្រពីវិស័យឯកជន
ភាពគ្មានការងារជាលក្ខណៈរដូវកាល និងកាលានុវត្តភាពជីវភាព	*កង្វះ និងកម្រិតទាបនៃអាហារូបត្ថម្ភ*	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ - គ្រួសារដែលមានសមាជិកក្នុងបន្ទុកច្រើន - អ្នកគ្មាន និងអ្នកខ្វះដីធ្លី	- ការចែកស្បៀងដោយមានគោលដៅ - កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ ផ្តល់ជំនួយខ្លះក្នុងពេលមានកលិយុគ ឬនៅរដូវខ្វះខាត	- វិសាលភាព និងការសម្របសម្រួលនៃកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈដែលមានស្រាប់ នៅមានកម្រិត - ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងជំនួយនៅមានភាពពុំទៀងទាត់
វិបត្តិសុខភាព	*សុខភាពខ្សោយ របួស ជំងឺ និងជំងឺរាតត្បាត មរណភាព*	- អ្នកក្រ និងក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ - ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ - កុមារក្មេង (០-៥ឆ្នាំ) - ជនចាស់ជរា - ជនពិការចាស់ជរា	- មូលនិធិសមធម៌សុខភាព ផ្តល់ជាហិរញ្ញប្បទានដល់ការថែរក្សាសុខភាពសម្រាប់ជនក្រីក្រនៅតំបន់ខ្លះ	- គុណភាពនៃការថែទាំសុខភាព នៅមានកម្រិត - វិសាលភាព និងការទទួលបានមូលនិធិសមធម៌សុខភាពនៅពុំទាន់មានលក្ខណៈទូលំទូលាយ
ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស	*អសមត្ថភាពការងារ ភាពឯកោ*	- ជនចាស់ជរា - ជនពិការ - អ្នកផ្ទុកជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ - ជនជាតិដើមភាគតិច - កុមារកំព្រា - ពលករកុមារ - ជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា ការកេងប្រវ័ញ្ច និងការរំលោភ - អតីតយុទ្ធជន - គ្រួសារអ្នកចំណាកស្រុក - ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ	- របបសោធនសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល របបបេឡាសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់និយោជកវិស័យឯកជន - ជំនួយពីស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយខ្លះសម្រាប់ពិការភាព - ជំនួយមួយចំនួនសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច	- នៅពុំទាន់មានរបបសោធនសម្រាប់អ្នកក្រ - ជំនួយសម្រាប់ជនពិការនៅមានកម្រិតតិចតួចបំផុត - ជំនួយសម្រាប់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេសដទៃទៀតនៅមានកម្រិត

បន្ថែមលើនេះទៀត រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ថាឧបសគ្គលើផ្នែកស្ថាប័ន និងក្នុងការអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម ជាបញ្ហាដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធិនៃការផ្តល់កិច្ចគាំពារសង្គម ៖

- ការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ច្រើនឆ្លុះបញ្ចាំងដល់សកម្មភាពបន្ទាន់ (ដូចជាក្នុងការឆ្លើយតបចំពោះកលិយុគហិរញ្ញវត្ថុនិងស្បៀងអាហារ) ជាងការបង្កើតបណ្តាញសុវត្ថិភាពក្នុងទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយ។
- កម្មវិធីជាច្រើនបានអនុវត្តស្របគ្នាជាមួយនឹងរចនាសម្ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ហើយពុំបានផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាពដល់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ក្នុងការទទួលគ្រប់គ្រងលើបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមដោយសន្សឹមៗ ធ្វើឲ្យបង្កើតឡើងនូវវដ្តនៃសមត្ថភាពទាបនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងបន្តឲ្យមានការអនុវត្តកម្មវិធីដោយស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ។
- ការសម្របសម្រួលដល់អន្តរាគមន៍កិច្ចគាំពារសង្គមនៅមានកម្រិត ហើយបណ្តាលឲ្យមានភាពពុំស្មើសាច់នៃវិសាលភាព ការត្រួតជាន់គ្នានៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង កង្វះនិរន្តរភាពនិងឥទ្ធិពលនៃកម្មវិធីទាំងមូល។
- វិសាលភាពជាលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រនៃកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ទោះជាសម្រាប់កម្មវិធីដែលមានវិសាលភាពធំក៏ដោយ ក៏នៅពុំទាន់មានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ហើយកម្មវិធីទាំងនោះពុំបានកំណត់អាទិភាពដល់តំបន់ក្រីក្របំផុតនៅឡើយ។
- យន្តការកំណត់គោលដៅ នៅពុំទាន់បានបញ្ជ្រាបទៅដល់គ្រប់ការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម ហើយកម្មវិធីទាំងនេះភាគច្រើននៅពឹងផ្អែកលើនីតិវិធីកំណត់គោលដៅដែលមានលក្ខណៈជាទម្រង់បណ្តោះអាសន្ន ហើយនៅខ្វះការពិនិត្យតាមដានលើសុក្រឹតភាព ហើយបង្កើនឲ្យមានការចំណាយលើកម្រៃជើងសា និងខ្វះប្រសិទ្ធភាព។
- កម្មវិធីក៏ដូចជាស្ថាប័នមួយចំនួនតូច បានប្រមូលព័ត៌មានស្តីពីការពិនិត្យតាមដានគម្រោងដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យត្រឹមតែអំពីធាតុចូល លទ្ធផល និងបញ្ជីនៃអ្នកទទួលផលតែប៉ុណ្ណោះ ដែលធ្វើឲ្យមានការលំបាកក្នុងការវាយតម្លៃលើប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីដែលកំពុងអនុវត្ត និងដើម្បីកែលម្អកម្មវិធីទាំងនេះក្នុងដំណាក់កាលកំពុងអនុវត្ត។ បន្ថែមលើនេះកម្មវិធីនិងស្ថាប័នមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ដែលបានប្រើប្រាស់ទិន្នន័យពីការពិនិត្យតាមដានគម្រោង ដើម្បីកែលម្អនីតិវិធីជាបន្តបន្ទាប់។ ការវាយតម្លៃលើបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមទាំងមូលនៅមានកម្រិតតិចតួចនៅឡើយ ធ្វើឲ្យមានការលំបាកក្នុងការកំណត់លក្ខណៈសម្បត្តិនៃកម្មវិធីនេះទៅតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ និងដើម្បីដៅរកចំណុចដែលត្រូវកែលម្អ។
- ប្រព័ន្ធដំណោះស្រាយការតវ៉ាជំទាស់និងការផ្តល់មតិ ជាសសរគ្រឹះសម្រាប់ធានាដល់អភិបាលកិច្ចល្អ តម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃអន្តរាគមន៍បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម តែនៅពុំទាន់មានការរៀបចំច្បាស់លាស់។ កម្មវិធីតិចតួចបំផុតបានវាយតម្លៃលើប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធផ្តល់យោបល់។

- ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការអនុវត្តបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គម នៅតែជាបញ្ហាប្រឈម ដោយសារថវិកាសម្រាប់កម្មវិធីនេះភាគច្រើនទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍ និងប្រើប្រាស់សម្រាប់អន្តរាគមន៍ដែលអនុវត្តជាន់គ្នាជាមួយប្រព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាល។

ជំពូកទី៥

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ
គាំពារសង្គម
សម្រាប់ជនក្រីក្រ
និងជនងាយរងគ្រោះ

ជំពូកទី៥
យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម
សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម មានចរិតលក្ខណៈបំពេញបន្ថែមដល់យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការតាមវិស័យផ្សេងៗទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលមានការពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោលជាមួយកិច្ចគាំពារសង្គម។ **យ.ជ.គ.ស.** មានភាពស្របគ្នា និងបង្កើតឲ្យមានដំណើរការសកម្មភាពជាអាទិភាព ដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្មឆ្នាំ២០០៩-២០១៣។

៥.១. ទស្សនវិស័យ

ទស្សនវិស័យរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់កិច្ចគាំពារសង្គម គឺដើម្បីធានាឲ្យមានការធានារ៉ាប់រងជាមូលដ្ឋាននៃកិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់ប្រជាជនទាំងអស់ តាមរយៈកញ្ចប់ផលប្រយោជន៍ និងសេវាកម្មបំពេញបន្ថែម។ ទស្សនវិស័យរបស់យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម រួមមាន **ការឧបត្ថម្ភដែលមានគោលដៅដល់ជនក្រីក្រ** និង **គម្រោងគាំពារសង្គមដោយមានតាគទាន**។ ទស្សនវិស័យនេះ គឺសំដៅសម្រេចឲ្យបានការអភិវឌ្ឍមនុស្សក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ក៏ដូចជាជម្រើសនិងកាលានុវត្តភាពស្មើៗគ្នាសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ ហើយស្របតាមគោលគំនិតនៃកិច្ចគាំពារសង្គមមូលដ្ឋាន។

ទស្សនវិស័យនៃកិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ

ប្រជាជនកម្ពុជារាល់រូប ពិសេស ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ នឹងបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គម និងរបបសន្តិសុខសង្គម ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ដែលជាផ្នែកនៃប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដ៏មានប្រសិទ្ធភាព សមស្រប ដែលអាចអនុវត្ត និងមាននិរន្តរភាព។

៥.២. គោលបំណង

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមមួយដ៏មានប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ គឺដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃនិងអសន្តិសុខស្បៀង ទ្រទ្រង់ដល់ជនក្រីក្រក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិ និងកសាងមូលធនមនុស្សសម្រាប់ពេលអនាគតដើម្បីលុបបំបាត់វដ្តនៃភាពក្រីក្រ។ ដូច្នេះ គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ **យ.ជ.គ.ស.** មានសមាសភាគ៣ រួមមាន ៖

- ការគាំទ្រដល់ជនក្រីក្របំផុតនិងជនជួបការលំបាកបំផុត ដែលមិនអាចជួយខ្លួនឯងបាន
- ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃហានិភ័យ ដែលអាចនាំឲ្យប្រជាជនត្រូវប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយបែបអវិជ្ជមាន និងការធ្វើឲ្យមានភាពក្រីក្របន្ថែមទៀត
- ការគាំទ្រដល់ជនក្រីក្រឲ្យចាកចេញផុតពីភាពក្រីក្រ តាមរយៈការកសាងមូលធនមនុស្ស និងការបង្កើនកាលានុវត្តភាព។

គោលបំណងនៃគិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ

ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះកម្ពុជា នឹងទទួលការគាំពារកាន់តែប្រសើរឡើង ចេញពីភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃនិងភាពអត់ឃ្លាន វិបត្តិ ភាពខ្វះខាត និងមូលហេតុសង្គម និងទទួលបានប្រយោជន៍ពីការធ្វើវិនិយោគលើធនធានមូលធនមនុស្សរបស់ពួកគាត់។

៥.៣. យុទ្ធសាស្ត្ររួមដើម្បីសម្រេចបានគោលបំណង

យុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងដំណាក់កាលនៃការប៉ះទង្គិចជាសកលនៃកលិយុគសេដ្ឋកិច្ច (វិបត្តិស្បៀងអាហារ ប្រេងឥន្ធនៈ និងហិរញ្ញវត្ថុ) ដែលបានបន្ថែមបន្ទុកទៅលើភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃនៃជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះនៅកម្ពុជា។ ក្នុងក្របខណ្ឌឆ្ពោះទៅកាន់ឆ្នាំគោលដៅ២០១៥ **យ.ជ.គ.ស.** នឹងផ្សារភ្ជាប់ស្ថានភាពដែលមានស្រាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ន ជាមួយនឹងការរៀបចំគោលដៅដែលមានលក្ខណៈចម្រុះនិងជាប្រព័ន្ធ និងឆ្ពោះទៅការផ្តល់ជូនដល់ប្រជាជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះនូវការគាំពារបានកាន់តែប្រសើរឡើងចេញពីភាពក្រីក្រ និងការវិនិយោគលើធនធានមនុស្ស។ ដើម្បីសម្រេចបានការផ្សារភ្ជាប់នេះ **យ.ជ.គ.ស.**បានរៀបចំជំហានមួយចំនួនដូចខាងក្រោម។

ការសម្រេចឲ្យបាននៃគោលបំណងទាមទារឲ្យមាន **ការបញ្ចូលគ្នានៃកម្មវិធីដែលគ្របដណ្តប់លើភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃនិងភាពក្រីក្រដែលទើបនឹងកើតឡើង ក៏ដូចជាភាពអត់ឃ្លាន ព្រមទាំងជួយលើកកម្ពស់មូលធនមនុស្ស។** ការដោះស្រាយលើប្រភពសំខាន់ៗនៃភាពងាយរងគ្រោះ (ដែលពុំទាន់បានគ្របដណ្តប់) នឹងចាត់ទុកជា

អាទិភាព ទន្ទឹមនឹងនោះដែរ ក៏មានការបង្កើតចំណុចគោលដៅសំខាន់ៗនៃបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គម ដែលនឹងត្រូវរៀបចំនៅពេលបន្ទាប់។

ការផ្សារភ្ជាប់ប្រភពសំខាន់នៃភាពងាយរងគ្រោះ ទៅនឹងកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ទាមទារឲ្យមាន **ការសម្របសម្រួល ការពង្រីក និងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មលើអន្តរាគមន៍ដែលមានស្រាប់**។ អន្តរាគមន៍មួយចំនួន ដូចជាមូលនិធិសមធម៌សុខភាព ការផ្ដល់អាហារនៅសាលារៀន អាហារូបករណ៍ និងកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ បាននិងកំពុងដោះស្រាយភាពងាយរងគ្រោះចម្បងៗដែលជនក្រីក្រជួបប្រទះ ហើយជាកម្មវិធីដែលមានប្រសិទ្ធភាព។ ទោះបីយ៉ាងណា កម្មវិធីមួយចំនួន ដូចជាកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈកំពុងអនុវត្តដោយដៃគូអភិវឌ្ឍនៅច្រើនស្ថាប័ន ដោយមានលក្ខណៈជាបណ្ដោះអាសន្ន និងគ្មានការសម្របសម្រួល ហើយនិរន្តរភាពរយៈពេលមធ្យមរបស់កម្មវិធីទាំងនេះ នៅតែពុំទាន់មានភាពច្បាស់លាស់នៅឡើយ។ ក្នុងការពង្រីកវិសាលភាពនៃអន្តរាគមន៍ទាំងនេះ ប្រការសំខាន់បំផុតគឺការធ្វើសុខដុមនីយកម្មដំណើរការ ព្រមទាំងការធានាឲ្យមានហិរញ្ញប្បទានទៀងទាត់ ដែលការងារនេះនឹងធានាដល់និរន្តរភាពរយៈពេលមធ្យមនៃកម្មវិធី។ លើសពីនេះទៀត វិសាលភាពនៃកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ទាមទារនូវការវាយតម្លៃជាថ្មីម្ដងទៀត ដើម្បីឲ្យមានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នាទៅនឹងកម្រិតភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះនៅកម្រិតថ្នាក់ខេត្ត និងស្រុក ឲ្យបានកាន់តែប្រសើរ។

យន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារក្រីក្រដែលមានស្រាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ន នឹងត្រូវវាយតម្លៃ ដើម្បីធ្វើការកែលម្អក្នុងករណីចាំបាច់។ ការវាយតម្លៃនេះនឹងត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីរកឲ្យឃើញនូវប្រសិទ្ធភាពយន្តការនិងការបំពេញបន្ថែមជាមួយ **ទិន្នន័យមូលដ្ឋានថ្នាក់ឃុំ** និងដើម្បីកំណត់ឲ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើងនូវក្រុមជនក្រីក្រនិងក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេសក្នុងប្រភេទមួយចំនួន ដែលយន្តការនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅពុំទាន់អាចកំណត់បាន។

អន្តរាគមន៍មួយចំនួនកំពុងតែដំណើរការ ប៉ុន្តែវិសាលភាពនៃអន្តរាគមន៍ទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវពង្រីក ហើយការអនុវត្តអន្តរាគមន៍ទាំងនេះត្រូវពង្រឹងបន្ថែមទៀត ដើម្បីបង្កើនឥទ្ធិពលនិងប្រសិទ្ធភាព។ អន្តរាគមន៍ដែលមានលក្ខណៈថ្មីសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា នឹងយកមកសាកល្បង វាយតម្លៃ និងពង្រីកដោយផ្អែកលើប្រសិទ្ធភាពនិងនិរន្តរភាព។

ចន្លោះប្រហោងនៃកិច្ចគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ នឹងត្រូវដោះស្រាយតាមកម្មវិធីថ្មី ដែលមានគោលបំណងជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ និងលើកកម្ពស់មូលធនមនុស្ស ដូចជាការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ដល់ជនក្រីក្រ ដោយផ្ដោតលើការបង្កើនគុណភាពអាហារូបត្ថម្ភកុមារនិង

មាតា សុខភាពនិងការអប់រំ និងការកាត់បន្ថយពលកម្មកុមារ ក៏ដូចជាកម្មវិធីផ្តល់ឱកាសថ្មី ដែលលើកកម្ពស់ដល់ការបង្កើតជំនាញសម្រាប់យុវជនដែលពុំបានចូលសាលារៀន និងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ពលករជាកុមារ ដើម្បីឲ្យបានវិលត្រឡប់ចូលក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំវិញជាថ្មី។

៥.៤. គោលដៅ

យ.ជ.គ.ស. លើកឡើងនូវគោលដៅចំនួន ៥ ព្រមទាំងអន្តរាគមន៍សំខាន់ៗ ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើភាពងាយរងគ្រោះ និងការវិភាគពីចន្លោះប្រហោងនៃកម្មវិធីគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ ព្រមទាំងឆ្លងកាត់ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេសច្រើនលើក ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩និង២០១០។ តារាងទី ៥ បង្ហាញដោយសង្ខេប ពីគោលដៅ និងជម្រើសកម្មវិធី ក្នុងរយៈពេលមធ្យម។ សូចនាករតាមដានវឌ្ឍនភាពទាក់ទងនឹងគោលដៅទាំងនេះ ត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុងតារាងទី ៨។

តារាងទី ៥. គោលដៅរបស់ យ.ជ.គ.ស. និងការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា[១៥]

វិស័យអាទិភាព និងការផ្សារភ្ជាប់នឹង គ.អ.ស.ក.	គោលដៅ	ជម្រើសកម្មវិធី ឬឧបករណ៍សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម
ឆ្លើយតបនូវតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ក្នុងស្ថានភាពរងគ្រោះអាសន្ន និង កលិយុគ (គ.អ.ស.ក. ១, ៩)	*ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ទទួលបានការគាំទ្រ ដែលរួមមានស្បៀងអនាម័យ ទឹក និង ជម្រក ។ល។ ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ពួកគាត់ ក្នុងដំណាក់កាលមានគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ*	- ការចែកចាយស្បៀងដោយមានគោលដៅ - ការចែកចាយទុន សម្ភារៈកសិកម្ម និង ប្រតិបត្តិការជំនួយក្នុងគ្រោះអាសន្នដទៃទៀត
កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង ភាពងាយរងគ្រោះនៃកុមារ	*ជនក្រីក្រ កុមារ និងមាតាងាយរងគ្រោះ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសំណាញ់*	- ការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ ស្បៀង ឬ សម្ភារៈដទៃទៀតសម្រាប់កុមារនិងស្ត្រី

[១៥] គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជាមាន៩ រួមមាន ការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រនិងភាពអត់ឃ្លាន ការសម្រេចឲ្យបាននូវការអប់រំមូលដ្ឋានសម្រាប់គ្រប់ៗគ្នា បង្កើនសមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រី ការកាត់បន្ថយមរណភាពកុមារ ការបង្កើនសុខភាពមាតា ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងមេរោគអេដស៍ គ្រុនចាញ់ និងជំងឺផ្សេងៗទៀត ការធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន ការរៀបចំបង្កើតភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និង ការបោសសំអាតមីន យុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ និងការទ្រទ្រង់ដល់ជនរងគ្រោះ។

វិស័យអាទិភាព និងការផ្សារភ្ជាប់នឹង គ.អ.ស.ក.	គោលដៅ	ជម្រើសកម្មវិធី ឬឧបករណ៍សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម
និងមាតា និងបង្កើនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់ពួកគាត់ (គ.អ.ស.ក. ១, ២, ៣, ៤, ៥)	*សុវត្ថិភាពសង្គម ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងអសន្តិសុខស្បៀង និងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស តាមរយៈការបង្កើនគុណភាពអាហារូបត្ថម្ភ សុខភាពមាតានិងកុមារ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំ និងការលុបបំបាត់ពលកម្មកុមារ ជាពិសេសទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ*	ដោយកម្មវិធីរួមមួយ (រួមមានការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ដែលផ្តោតលើអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងកុមារ ការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ដែលលើកកម្ពស់ការអប់រំ និងកាត់បន្ថយពលកម្មកុមារ ការផ្តល់អាហារមានជីវជាតិបន្ថែមដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ម្តាយបំបៅដោះកូន និងកុមារ) - ការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន របបស្បៀងយកទៅផ្ទះ - សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយ និង កម្មវិធីឱកាសថ្មីសម្រាប់យុវជននៅក្រៅសាលារៀន និងការគាំទ្រដល់សេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គម
ឆ្លើយតបនូវភាពខ្វះការងារ និងភាពគ្មានការងារដែលកើតមានឡើងតាមរដូវកាល និងផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់ (គ.អ.ស.ក. ១)	*ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះដែលពេញវ័យធ្វើការងារ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីកាលានុវត្តភាពការងារ ដើម្បីធានាឲ្យមានប្រាក់ចំណូល ស្បៀង និងមានការងារធ្វើ ព្រមទាំងចូលរួមក្នុងការកសាងធនធានរូបវន្ត និងធនធានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមប្រកបដោយនិរន្តរភាព*	- កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈអតិពលកម្មជាតិ - គម្រោងស្បៀងពលកម្ម និងសាច់ប្រាក់ពលកម្ម
បង្កើនការថែទាំសុខភាពដែលអាចទទួលយកបានដល់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ (គ.អ.ស.ក. ៤, ៥, ៦)	*ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ទទួលបានដោយមានប្រសិទ្ធភាព នូវការថែរក្សាសុខភាពដែលមានគុណភាព និងដែលអាចទទួលប្រើបាន និងការគាំពារផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពេលមានជំងឺ*	- ការពង្រីកមូលនិធិសមធម៌សុខភាព (សម្រាប់ជនក្រីក្រ) និងការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍ (សម្រាប់ប្រជាជនស្ថិតនៅក្បែរបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ) ដូចមានចែងក្នុងផែនការមេស្តីពីការគាំពារសុខភាពសង្គម (នៅរង់ចាំការអនុម័ត)
បង្កើនការគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនងាយរងគ្រោះពិសេសមួយចំនួន	*ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស រួមមានក្មេងកំព្រា ចាស់ជរា ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ ជនពិការ ជនផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ឬអ្នក*	- សេវាកម្មសុខុមាលភាពសង្គមសម្រាប់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស - ការឧបត្ថម្ភសង្គម និងប្រាក់សោធននិវត្តន៍

វិស័យអាទិភាព និងការផ្សារភ្ជាប់នឹង គ.អ.ស.ក.	គោលដៅ	ជម្រើសកម្មវិធី ឬឧបករណ៍សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម
(គ.អ.ស.ក. ១, ៦, ៩)	*ជំងឺរបេង ។ល។ ទទួលបាន ការគាំទ្រជាប្រាក់ចំណូល សម្ភារៈ និងចិត្តសាស្ត្រសង្គម ព្រមទាំងការថែទាំសង្គមគ្រប់គ្រាន់*	សង្គមសម្រាប់មនុស្សចាស់ និងអ្នកដែលមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ឬជនពិការ

គ.អ.ស.ក. ៖ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា

អត្ថបទខាងក្រោមនេះ គឺជាជំហានដែលនឹងត្រូវធ្វើ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅទាំង ៥ ដោយបង្ហាញពីសកម្មភាពអាទិភាព ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី។ **ជំពូកទី៦** នៃឯកសារនេះ នឹងបកស្រាយយ៉ាងពិស្តារ នូវសកម្មភាពអាទិភាពសម្រាប់អនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខ (២០១១-២០១៣) ដែលបង្ហាញវិសាលភាពនៃអន្តរាគមន៍ តម្រូវការធនធាន និងចន្លោះប្រហោងហិរញ្ញប្បទាន។

៥.៤.១. គោលដៅទី១

គោលដៅទី ១

ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ ទទួលបានការគាំទ្រ ដែលរួមមានស្បៀង អនាម័យ ទឹក និងជម្រក ។ល។ ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ពួកគាត់ ក្នុងពេលវេលាមានគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ។

ដូចបានកំណត់ក្នុង **ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៨-២០១២** ការឧបត្ថម្ភសង្គមដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ដើម្បីឲ្យគ្រួសារដែលជួបប្រទះអសន្តិសុខស្បៀងមានលទ្ធភាពទទួលបានស្បៀងឬមធ្យោបាយទិញស្បៀងអាហារ។ **ការឧបត្ថម្ភសង្គម** នេះត្រូវអនុវត្តចំពោះទាំងក្រុមប្រជាជនដែលពើបប្រទះនឹងអសន្តិសុខស្បៀងរ៉ាំរ៉ៃផង និងទាំងអ្នកដែលទទួលរងឥទ្ធិពលពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ គ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិដទៃទៀតផង។ កម្មវិធីសម្រាប់ដោះស្រាយអសន្តិសុខស្បៀងដែលកើតមានជាលក្ខណៈរ៉ាំរ៉ៃឬតាមរដូវ មានលក្ខណៈសម្បត្តិអាចពង្រីកទំហំបានយ៉ាងងាយស្រួលក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ ជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលក្រោយការសង្គ្រោះបន្ទាន់។ ការឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ ដោយប្រើប្រាស់កញ្ចប់ផលប្រយោជន៍អប្បបរមា និងសេវាកម្មដែលសមស្របទៅនឹងតម្រូវការបន្ទាន់របស់ប្រជាជនដែលរងគ្រោះ គឺជាប្រការចាំបាច់។

កាកបាទក្រហមកម្ពុជា គឺជាស្ថាប័នដ៏សំខាន់មួយដែលផ្តល់ជំនួយក្នុងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន។ បន្ថែមលើនេះ **គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ** មានសមត្ថកិច្ចសហការបង្កើតផែនការរៀបចំ និងឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ននិងវិបត្តិ ហើយក៏មានសមត្ថកិច្ចរៀបចំកម្មវិធី ដើម្បីធានាដល់សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនដែលរងគ្រោះ។ ការរៀបចំត្រៀមទប់ទល់និងឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្ន គឺជាធាតុផ្សំដ៏សំខាន់នៃអាណត្តិការងាររបស់គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ។

ឧបករណ៍សំខាន់ក្នុងការរៀបចំត្រៀមទប់ទល់និងឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្ន ក្នុងបរិបទនៃ **យ.ជ.គ.ស.** គឺការចែកចាយស្បៀងដោយមិនគិតថ្លៃ ការផ្តល់ជម្រក សម្លៀកបំពាក់ ការផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំពេទ្យនិងសេវា ព្រមទាំងសម្ភារៈចាំបាច់ដទៃទៀត ក្នុងរយៈពេលដំបូងនៃគ្រោះមហន្តរាយ។ ការផ្តល់ទាំងនេះគឺមានន័យថាជាការផ្តល់ជំនួយបន្ទាន់ និងជាការកាត់បន្ថយទុក្ខលំបាករបស់ប្រជាជនរងគ្រោះ ហើយការផ្តល់នេះក៏នឹងធ្វើឡើងដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌដោះដូរនឹងការផ្តល់កម្លាំងពលកម្មពីអ្នកទទួលផលឡើយ ដោយសារគោលដៅនៃការឧបត្ថម្ភនេះគឺដើម្បីដោះស្រាយតម្រូវការមូលដ្ឋានរបស់ប្រជាជនដែលពុំមានលទ្ធភាពទទួលបានមធ្យោបាយជាជម្រើសដើម្បីរស់រានមានជីវិតនិងប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត។

បន្ទាប់ពីការឆ្លើយតបជាលក្ខណៈសង្គ្រោះបន្ទាន់បានបញ្ចប់ គឺជាដំណាក់កាលស្រោចស្រង់និងស្តារឡើងវិញ។ កម្មវិធីសាច់ប្រាក់ពលកម្ម និងស្បៀងពលកម្ម គឺជាឧបករណ៍គាំពារសង្គមដែលបានប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ។ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍កម្មវិធីទាំងនេះគឺដោយសារមានតម្រូវការស្តារឡើងវិញនៃធនធានរូបវន្តបន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយ ហើយឧបករណ៍សាច់ប្រាក់ឬស្បៀងពលកម្មនៃកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ ជាប្រភេទសកម្មភាពដែលមានរួចជាស្រេចនិងងាយស្រួលពង្រីកក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌតំបន់និងបរិបទ។ ដូច្នេះកម្មវិធីទាំងនេះអាចប្រើប្រាស់ហើយដោយភ្ជាប់ជាមួយគោលដៅបីយ៉ាង រួមមានការកសាងឡើងវិញនៅក្នុងមូលដ្ឋាន ការផ្តល់ស្បៀងអាហារ និងការផ្តល់ប្រាក់ចំណូល ដើម្បីជួយដល់ប្រជាជនក្នុងការកសាងជីវភាពរបស់ខ្លួនឡើង។ ទោះបីយ៉ាងណា វិសាលភាពរបស់កម្មវិធីទាំងនេះនៅមានកម្រិតក្នុងការជ្រើសរើសកម្មវិធី ក្រុមអ្នកទទួលផល (ប្រជាជនគ្រប់អាយុធ្វើការងារ ដែលមានកាយសម្បទាគ្រប់គ្រាន់អាចធ្វើការងារបាន) និងប្រភេទជំនួយ។ ហេតុដូចនេះ ជានិច្ចកាលកម្មវិធីទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវបំពេញបន្ថែមដោយអន្តរាគមន៍ ដែលកំណត់គោលដៅលើស្ថានភាពនៃក្រុមងាយរងគ្រោះផ្សេងទៀត។

ដើម្បីធានាឲ្យមានកិច្ចគាំពារសង្គមបានទូលំទូលាយក្នុងពេលមានវិបត្តិ **យ.ជ.គ.ស.**កំណត់អាទិភាពសកម្មភាព ដូចខាងក្រោម ៖

- ការលើកកម្ពស់ការសម្របសម្រួលលើយន្តការឆ្លើយតបក្នុងគ្រាមានគ្រោះអាសន្ន និងធានាថា ក្រុមជនងាយរងគ្រោះទាំងអស់ ទទួលបានជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការមូលដ្ឋាន។
- ការធានាឲ្យមានការផ្តល់ជំនួយទាន់ពេលវេលាក្នុងទម្រង់ជាកញ្ចប់ជំនួយច្បាស់លាស់ រួមមានស្បៀង ទឹកនិងអនាម័យ ការផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំពេទ្យ សម្លៀកបំពាក់ ជម្រក ។ល។
- ការកសាងសមត្ថភាពរបស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយថ្នាក់ក្រោមជាតិឲ្យបានទាន់ពេលវេលា និងការឆ្លើយតបសមស្របចំពោះគ្រោះអាសន្នដើម្បីកាត់បន្ថយទំហំនៃផលប៉ះពាល់។
- ការបង្កើនវិសាលភាពនិងប្រសិទ្ធភាពរបស់កម្មវិធីមានស្រាប់ ដែលអាចកាត់បន្ថយបញ្ហាអសន្តិសុខស្បៀង ក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្នឬកលិយុគ តាមរយៈការរៀបចំទុកជាមុន និងការចែកចាយស្បៀងដែលមានក្នុងស្តុកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ល។
- ការពង្រីកកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ដូចជាសាច់ប្រាក់ពលកម្មនិងស្បៀងពលកម្ម ពិសេសក្នុងដំណាក់កាលក្រោយការជួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ នៅពេលដែលមានស្ថានភាពសមស្រប។
- ការធានាថា វិធានការដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះគ្រោះអាសន្ននិងវិបត្តិ មានលក្ខណៈជាកុមារមេត្រី និងមិនជំរុញឲ្យមានពលកម្មកុមារ។

គោលដៅនេះបំពេញបន្ថែមដល់គោលដៅដទៃទៀត (ជាពិសេសគោលដៅទី២ និងទី៥)។ លើសពីនេះ កម្មវិធីនិងគម្រោងជាច្រើន ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងគោលដៅដទៃទៀត មានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងប្រភេទឧបករណ៍គាំពារសង្គម ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការឆ្លើយតបក្នុងពេលមានគ្រោះមានអាសន្ន និងដែលអាចពង្រីកបានក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយឬវិបត្តិ។

៥.៤.២. គោលដៅទី២

គោលដៅទី២

ជនក្រីក្រ កុមារ និងមាតាងាយរងគ្រោះ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងអសន្តិសុខស្បៀង និងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស តាមរយៈការបង្កើនគុណភាពអាហារូបត្ថម្ភ សុខភាពមាតា និងកុមារ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំ និងការលុបបំបាត់ពលកម្មកុមារ ជាពិសេសទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ។

អន្តរាគមន៍នៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងវដ្តជីវិត ទទួលស្គាល់ថា ដំណាក់កាលពិសេសៗដោយឡែកពីគ្នានៃជីវិត (ដូចជាពេលមានផ្ទៃពោះ ពេលឆ្លងទន្លេ វ័យកុមារតូច វ័យជំទង់) គឺជាពេលវេលាដែលមានភាពប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ខុសៗគ្នា។ ពេលវេលាទាំងនេះជាដំណាក់កាលក្នុងជីវិតដែលមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍរាងកាយ អារម្មណ៍ និងបញ្ញាស្មារតីរបស់កុមារកើតមានឡើង។ ចន្លោះប្រហោងសំខាន់ៗ ផ្តោតលើ ៖

- លទ្ធភាពទទួលបាន និងការអនុវត្តការថែទាំមុនពេលសម្រាល ពេលសម្រាល និងក្រោយពេលសម្រាល ដើម្បីទទួលបានសុខភាពជាវិជ្ជមានសម្រាប់មាតា និងកុមារ
- លទ្ធភាពទទួលបានការអភិវឌ្ឍកុមារតូច ជាពិសេសអាហារូបត្ថម្ភកុមារ ដើម្បីធ្វើឲ្យកុមារអាចចុះឈ្មោះចូលរៀន និងមានវត្តមានក្នុងសាលារៀនបឋមសិក្សា
- ការបង្កើនអត្រាបន្តការសិក្សា អត្រាឡើងថ្នាក់ និងឆ្លងកម្រិតសិក្សា ពីការអប់រំកម្រិតបឋមសិក្សាទៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ
- ការការពារ និងការដកហូតកុមារពីពលកម្មកុមារ ជាពិសេសទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៃពលកម្មកុមារ។

ក្រុមដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងគោលដៅនេះ រួមមាន ៖

- ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ម្តាយទើបសម្រាលកូនរួច
- កុមារតូច (ជាពិសេសកុមារដែលមានអាយុក្រោមពីរឆ្នាំ)
- សិស្សបឋមសិក្សា (ជាពិសេសសិស្សរៀនថ្នាក់ទី៤ ទី៥ និងថ្នាក់ទី៦)
- យុវជន (អាយុចាប់ពី១៥ ដល់២៤ ឆ្នាំ)
- កុមារកំព្រានិងកុមារងាយរងគ្រោះ ឬដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍។

ការធ្វើវិនិយោគទៅលើកិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់ស្ត្រីនិងកុមារ ផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងច្រើន។ ការសិក្សាជាច្រើនទៅលើកម្រិតនៃផលចំណេញលើការវិនិយោគក្នុងការអភិវឌ្ឍកុមារតូចបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា រាល់ការដាក់វិនិយោគមួយឯកតានៃថវិកា ផលចំណេញនឹងមានចាប់ពី ២ ដល់ ១៧ ឯកតា។ ប្រសិនបើកុមារបានទទួលការអប់រំនៅមត្តេយ្យសិក្សាចំនួនមួយឆ្នាំ ពួកគេនឹងមានកំណើនសមត្ថភាពពី៧% ដល់១២% នៅពេលក្លាយខ្លួនជាមនុស្សពេញវ័យ។ ផ្ទុយទៅវិញ ការបាត់បង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើននឹងកើតឡើង ដោយសារកង្វះខាតលើការវិនិយោគក្នុងកិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់ស្ត្រីនិងកុមារក្រីក្រដែលងាយរងគ្រោះទាំងនេះ។ ក្នុងករណីផ្សេងទៀត ការសិក្សាលើកុមារ អាយុក្រោមប្រាំឆ្នាំដែលពុំបានទទួលការវិវត្តពេញលេញបានបង្ហាញថា ការចំណាយនៃសេដ្ឋកិច្ចចំពោះបញ្ហាសង្គមស្មើនឹងការខាតបង់ចំណូលជាមធ្យមលើសពី ២០% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ បន្ថែមលើនេះទៀត ការវិភាគស្តីពី

ប្រសិទ្ធភាពនៃការចំណាយ បានរកឃើញនូវផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចដ៏ធំធេង ក្នុងការវិនិយោគដើម្បីលុបបំបាត់ពលកម្មកុមារ។

រូបទី៧. ការផ្សារភ្ជាប់កិច្ចគាំពារសង្គមសម្រាប់កុមារ ៖ វិធីសាស្ត្រវដ្តជីវិត

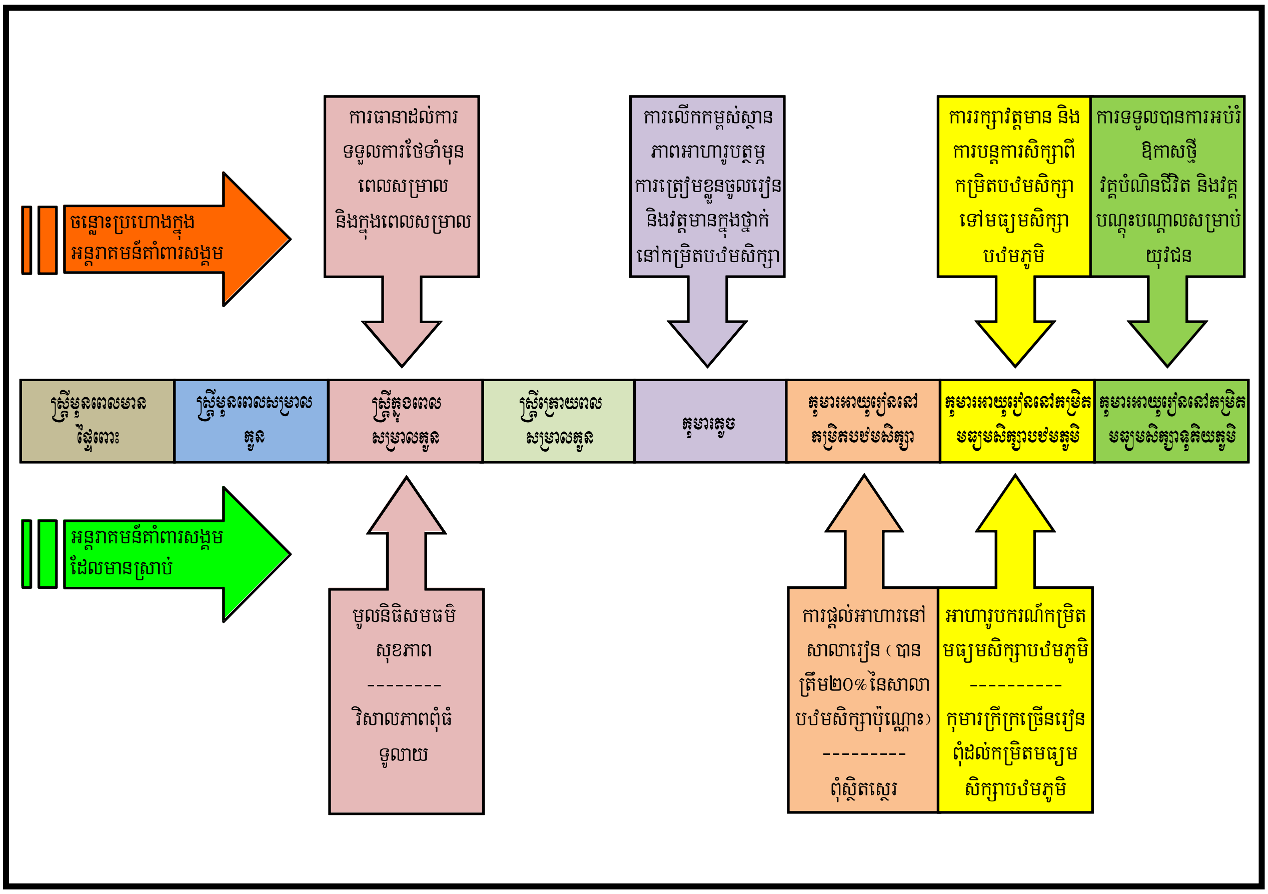

ការផ្តល់កិច្ចគាំពារសង្គម ក្នុងលក្ខណៈជាការឧបត្ថម្ភប្រាក់ចំណូល និងសេវាសុខុមាលភាពសង្គមបំពេញបន្ថែម គឺជាមធ្យោបាយមួយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពឆ្ពោះទៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះសម្រាប់មាតានិងទារក បានយ៉ាងទូលំទូលាយនិងប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ការទ្រទ្រង់វិស័យសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ស្ត្រីមានកូនតូច និងកុមារមានអាយុក្រោមប្រាំឆ្នាំ ជាវិស័យអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ អន្តរាគមន៍ដែលមានស្រាប់ក្នុងវិស័យនេះរួមមានកម្មវិធីផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន(ទាំងការផ្តល់ស្បៀងអាហារនៅនឹងសាលារៀនផ្ទាល់ ទាំងរបបស្បៀងយកទៅផ្ទះប្រចាំខែ) ការបញ្ចុះថ្លៃស្បៀង ការផ្តល់អាហារបំប៉នបន្ថែមដល់កុមារមានអាយុក្រោមពីរឆ្នាំ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ស្ត្រីបំបៅដោះកូន និងការបណ្តុះបណ្តាលពីអាហារូបត្ថម្ភ និងលទ្ធភាពទទួលបានកម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ។ **យ.ជ.គ.ស.**កំណត់សកម្មភាពអាទិភាពខាងក្រោមដោយផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រវដ្តជីវិតឆ្ពោះទៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ជាពិសេសការដោះស្រាយបញ្ហាអសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ ៖

- ផ្តល់ **"កញ្ចប់ផលប្រយោជន៍"** សម្រាប់កុមារនិងស្ត្រី ដើម្បីដោះស្រាយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ពួកគាត់
- ដោះស្រាយតម្រូវការរបស់កុមារនិងស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជដែលក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ តាមរយៈកម្មវិធី ឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ ឬការផ្តល់តាមសក្ខីបណ្ណ
- ពង្រីកកម្មវិធីអាហារូបករណ៍សម្រាប់កុមារនៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ដោយបន្តការផ្តល់កម្មវិធីនេះនៅឆ្នាំសិក្សាចុងក្រោយនៃកម្រិតបឋមសិក្សានិងឆ្នាំទីមួយនៃកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ដើម្បីកាត់បន្ថយការបោះបង់ការសិក្សា
- ផ្តល់អាហារូបករណ៍នៅបឋមសិក្សា និងអនុវត្តកម្មវិធីសាកល្បងដែលមានស្រាប់ ដើម្បីពង្រឹងការអប់រំ
- ពង្រីកកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ដូចជាការផ្តល់ស្បៀងនៅសាលារៀន កម្មវិធីសុខភាពមាតា និងទារក និងកម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភ
- បង្កើតជាការច្របាច់បញ្ចូលគ្នា និងទំនាក់ទំនងរវាងការផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កុមារ និងការផ្តល់សេវាសង្គម រួមមានមូលនិធិសមធម៌សុខភាព ការអប់រំ (ការអភិវឌ្ឍកុមារតូច អាហារូបករណ៍ ការផ្តល់ស្បៀងនៅសាលារៀន) និងសេវាសុខុមាលភាពសង្គម
- ពង្រីកកម្មវិធីអភិវឌ្ឍកុមារតូច
- ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងពលកម្មកុមារ តាមរយៈការផ្តល់អាហារូបករណ៍ សេវាផ្សព្វផ្សាយ និងកម្មវិធីសម្រាប់ឱកាសថ្មីដល់យុវជននៅក្រៅសាលារៀន និងគាំទ្រដល់សេវាសុខុមាលភាពសង្គម
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ក្នុងការកាត់បន្ថយអសន្តិសុខស្បៀង តាមរយៈប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ និងការសម្របសម្រួល
- ធានាដល់ហិរញ្ញប្បទានប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងភាពជាម្ចាស់នៃសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមកម្រិតជាតិ ក្នុងការដោះស្រាយអសន្តិសុខស្បៀង
- គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបន្ថែមនៃប្រព័ន្ធដែលបានធ្វើសុខដុមនីយកម្ម ដើម្បីកំណត់តំបន់និងគ្រួសារដែលជួបប្រទះនឹងអសន្តិសុខស្បៀង រួមទាំងព័ត៌មានស្តីពីស្បៀងដែលអាចរកបាន និងអស្ថិរភាពទីផ្សារស្បៀង។

៥.៤.៣. គោលដៅទី៣

គោលដៅទី៣

ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះដែលពេញវ័យធ្វើការងារ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីកាលានុវត្តភាពការងារ ដើម្បីធានាឱ្យមានប្រាក់ចំណូលស្បៀង និងឱ្យមានការងារធ្វើ ព្រមទាំងចូលរួមក្នុងការកសាងធនធានរូបវន្ត និងធនធានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមដែលមាននិរន្តរភាព។

កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ មានគោលដៅសំខាន់ផ្តោតលើការប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្ម។ កម្មវិធីនេះប្រើប្រាស់ពលករដែលមិនមានជំនាញនៅតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងស្រុក ទោះបីជាមានភាពខុសគ្នាក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេស និងក្នុងចំណាយដែលមិនមែនជាប្រាក់ឈ្នួលក៏ដោយ។ កម្មវិធីមួយចំនួនប្រើប្រាស់ **កម្លាំងពលកម្មមនុស្សជាអតិបរមា**។ កម្មវិធីទាំងនេះ ផ្តោតលើការផ្តល់ប្រភពនៃរបចិញ្ចឹមជីវិត បន្ទាប់ពីមានគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងការផ្តល់ស្បៀងឬសាច់ប្រាក់ក្នុងពេលមានទុក្ខលំបាកធ្ងន់ធ្ងរ។ **យ.ជ.គ.ស.**ចាត់ទុកថាការរៀបចំបង្កើត និងពង្រីកកម្មវិធីសាច់ប្រាក់ពលកម្ម និងកម្មវិធីស្បៀងពលកម្មដែលមានស្រាប់ ជាប្រការចាំបាច់។ ប្រការនេះ ធ្វើឲ្យមានតម្រូវការធនធានបន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាឲ្យមាននិរន្តរភាពដល់ធនធានរូបវន្តនិងសង្គមដែលបានកសាងឡើង។ លើសពីនេះ **កម្មវិធីដែលប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្ម** ដែលមានការចំណាយមិនមែនជាប្រាក់ឈ្នួលខ្ពស់ និងប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មមនុស្សក្នុងកម្រិតតិច ជាការផ្តល់បណ្តាញសុវត្ថិភាពដល់ជនក្រីក្រតាមជនបទ ហើយត្រូវអនុវត្តដោយឈរលើមូលដ្ឋានរយៈពេលវែង។ ស្ថិតក្នុងវិស័យអាទិភាពនៃការឆ្លើយតបទៅនឹងភាពខ្វះការងារនិងនិកម្មភាពដែលកើតមានឡើងតាមរដូវកាលពិសេសនៅតំបន់ជនបទ កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈនឹងផ្តល់ការងារសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ដោយផ្តោតលើ ៖

- **ការធ្វើពិពិធកម្មលើគោលការណ៍មូលដ្ឋានរបស់កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ:** កម្មវិធីនេះនឹងផ្តោតលើការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាច្រើនរួមបញ្ចូលគ្នា ក្នុងគោលដៅបង្កើតឲ្យមានការងារធ្វើចាប់ពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម អាស្រ័យលើអាទិភាពតាមតំបន់។ សាច់ប្រាក់ពលកម្មនិងស្បៀងពលកម្ម ជាប្រភេទកម្មវិធីដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងកម្រិតថ្នាក់ភូមិនិងឃុំ ដូចជានៅផ្លូវក្នុងភូមិ ស្រះសម្រាប់ប្រើប្រាស់រួម ការអភិរក្សទឹក ។ល។ កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ នឹងគ្របដណ្តប់លើ ៖
  - ទិដ្ឋភាពជាក់លាក់នៃកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ដែលមានវិធីសាស្ត្របង្កើតឲ្យមានការងារធ្វើជាអតិបរមា អាចនឹងយកមកប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដូចជាការថែទាំផ្លូវលំនិងការធ្វើប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រខ្នាតតូច។

- កម្មវិធីថ្មីទាំងស្រុង ដូចជាការបង្កើតឬការស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធភូមិ ព្រមទាំងផ្សារភ្ជាប់កម្មវិធីជាតិសំណង់សាធារណៈ ជាមួយកម្មវិធីអាទិភាពដែលស្ថិតក្នុងកម្មវិធីសកម្មភាពជាតិបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីទប់ស្កាត់ បង្ការ និងការពារគ្រោះមហន្តរាយបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ការពង្រីកកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ដូចជាសាច់ប្រាក់ពលកម្មឬស្បៀងពលកម្ម។
- ការកសាងឬការស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម (ឲ្យមណ្ឌលសុខភាពនិងអគារសិក្សា) ដែលជាមធ្យោបាយ ដើម្បីឲ្យប្រជាជនអាចទទួលប្រើប្រាស់បាននូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនេះ។
- កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ ដែលជាអភិក្រមសំខាន់មួយសម្រាប់អ្នកគ្មានដីឬមានដីតិចតួច ដែលត្រូវពឹងផ្អែកលើជម្រើសជាច្រើនសម្រាប់រស់រាននិងសុខុមាលភាពរបស់ខ្លួន។
- ការបង្កើតការងារក្នុងរូបភាពជាការផ្តល់សេវាកម្មសង្គមកិច្ច ក្នុងលក្ខណៈជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ (ការថែទាំជនងាយរងគ្រោះពិសេសក្នុងសហគមន៍ ការធ្វើអនាម័យក្នុងសហគមន៍)។

- **ការពង្រីកកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ឲ្យមានវិសាលភាពទូទាំងប្រទេស** ប្រពលភាពនៃកម្មវិធីដែលនឹងត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងតំបន់មួយ គឺត្រូវអាស្រ័យលើតម្រូវការហេដ្ឋាចេនាសម្ព័ន្ធ និងកម្រិតនៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះនៅក្នុងតំបន់នោះ។ បន្ថែមលើនេះ ការវិភាគពិស្តារនឹងត្រូវធ្វើឡើងទៅលើបម្រែបម្រួលនៃប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយរបស់គ្រួសារប្រចាំខែ ដើម្បីវាយតម្លៃលើពេលវេលានៃតម្រូវការការងារ និងកម្រិតប្រាក់ឈ្នួលសមស្រប។
- **ការបង្កើនហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ:** ការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជួបការលំបាកដោយកង្វះខាតរ៉ាំរ៉ៃនៃហិរញ្ញប្បទាន។ កង្វះខាតនេះស្តែងឡើងយ៉ាងពិតប្រាកដក្នុងវិស័យគមនាគមន៍ផ្លូវគោក ដែលបណ្តាញផ្លូវជាច្រើនទទួលបានការថែទាំតិចតួច ឬគ្មានប្រសិទ្ធភាព។ ផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តនេះ នឹងត្រូវបាត់បង់ដោយសារកង្វះខាតក្នុងការថែទាំ។

ការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេសនឹងត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីធានាឲ្យមានសមធម៌ក្នុងការបង្កើតការងារជាពិសេសការចាត់ចែងប្រកបដោយសមធម៌ចំពោះស្ត្រី សមភាពក្នុងការទទួលព័ត៌មានពីឱកាសការងារ ការជ្រើសរើសឲ្យទទួលការងារ សមភាពក្នុងការទទួលកម្រៃពីទិន្នផលការងារដូចគ្នា និងការលើកទឹកចិត្តស្ត្រីឲ្យធ្វើជាអ្នកដឹកនាំការដ្ឋាន។ កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈនឹងត្រូវកំណត់នូវគោលដៅនិងបង្កើតយន្តការ ដើម្បីដាក់បញ្ចូលនូវក្រុមពិសេសមួយចំនួន ពោលគឺគ្រួសារដែលមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារ យុវវ័យ

និងក្រុមដទៃទៀត។ បន្ថែមលើនេះទៀត ផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈគឺត្រូវផ្តោតលើការផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានស៊ីជម្រៅដល់អ្នកទទួលផលនៃកម្មវិធី នូវបញ្ហាទាក់ទងនឹងសុវត្ថិភាពការងារ និងការបង្ការការពារពីគ្រោះមហន្តរាយនិងគ្រោះអាសន្នដែលអាចកើតមានឡើង។

ក្តីកង្វល់ដ៏ចម្បង គឺការធានាថាកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈនឹងមិនប្រើពលកម្មកុមារ ហើយការផ្តល់ការងារ ត្រូវស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលអាចបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ឪពុកម្តាយដែលកំពុងបំពេញការងារនិងកូនៗរបស់ពួកគាត់ (ឧទាហរណ៍ អាហារ ទឹក ទារកដ្ឋាន... នៅទីកន្លែងផ្ទាល់) ដើម្បីការពារកុមារពីការចូលរួមក្នុងការងារ ឬជួយឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ។ ទាំងជម្រើសការងារបណ្តោះអាសន្ន ទាំងការងាររយៈពេលវែង កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈអាចជួយឲ្យគ្រួសារជាច្រើនឈប់ពឹងផ្អែកលើការរកប្រាក់ចំណូលរបស់កុមារសម្រាប់ចំណាយក្នុងគ្រួសារ និងផ្ទុយមកវិញលើកទឹកចិត្តពួកគាត់ឲ្យបញ្ជូនកុមារទៅសាលារៀន។

កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ អាចនឹងមានទំហំតូចឬធំយ៉ាងណា គឺអាស្រ័យលើលទ្ធភាពស្រូបយករបស់ស្ថាប័នអនុវត្តនៅគ្រប់កម្រិត ព្រមទាំងទំហំនៃការងារកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអាចផ្តល់ការងារធ្វើជាអតិបរមា និងហិរញ្ញប្បទានដែលមាន។

ការធានាឲ្យអ្នកចូលបម្រើការងារថ្មី មានជំនាញសមស្របទៅនឹងតម្រូវការរបស់ការងារថ្មី គឺជាបញ្ហាប្រឈមមួយ ដែលទាមទារឲ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនថែមទៀត ដែលផ្តោតលើការពង្រីកការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ ការធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវការបង្កើតការងារឲ្យបានច្រើនជាងមុនថែមទៀត និងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវផលិតភាពនិងពិពិធកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្ម។ ប្រការនេះគឺអាស្រ័យទៅនឹងពលកម្មជំនាញនិងមីក្រូឥណទាន ដែលអាចត្រូវបានបង្កើតឲ្យមានឡើងតាមរយៈការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ បច្ចេកទេស និងការអភិវឌ្ឍមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងបន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជន និងជាមួយសហគមន៍ជាតិនិងអន្តរជាតិ ដើម្បីបង្កើននិងលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាអប់រំ។ ទន្ទឹមនេះដើម្បីកាត់បន្ថយគម្លាតរវាងការផ្គត់ផ្គង់និងតម្រូវការការងារ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយ បណ្តុះបណ្តាលមុខវិជ្ជាជីវៈផ្សារភ្ជាប់នឹងទីផ្សារពលកម្ម ដោយសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយតួអង្គពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈវិធានការ ៖

- ផ្តល់សេវាសាធារណៈក្នុងការជួយស្វែងរកការងារដល់ជនងាយរងគ្រោះ
- ផ្តល់អាហារូបករណ៍សម្រាប់កម្មវិធីអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈដល់សិស្សដែលបានបោះបង់ការសិក្សា

- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញមូលដ្ឋាន ដល់ប្រជាពលករនៅជនបទ ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូល
- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលវិក្រឹតការដល់ពលករតាមរោងចក្រ ដោយសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនិយោជក
- បន្តជំរុញការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងមុខវិជ្ជាជីវៈ ដោយពង្រីកសេវានេះឲ្យទៅដល់រាជធានី-ខេត្ត ក្នុងនោះរួមទាំងការបញ្ចូលការបណ្តុះបណ្តាលសហគ្រិនទៅក្នុងកម្មវិធី
- ការរៀបចំបង្កើតទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរនិងការងារ និងមជ្ឈមណ្ឌលការងារតាមរាជធានី-ខេត្ត សម្រាប់ជាយន្តការសម្រួលដល់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទីផ្សារការងារ

៥.៤.៤. គោលដៅទី៤

គោលដៅទី៤

ជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ ទទួលបានដោយមានប្រសិទ្ធភាពនូវការថែរក្សាសុខភាពដែលមានគុណភាព និងដែលអាចទទួលប្រើបាន និងការគាំពារផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពេលមានជំងឺ។

ជម្រើសវិធីសាស្ត្រជាច្រើនចំពោះហិរញ្ញប្បទានផ្នែកសុខភាពសម្រាប់ជនក្រីក្រ បានបង្កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ២០០០។ អភិក្រមដែលទទួលបានជោគជ័យបំផុត បានបញ្ចូលទៅក្នុង **ផែនការមេស្តីពីកិច្ចគាំពារសុខភាពសង្គម** ដែលផ្តល់មូលដ្ឋានសម្រាប់ប្រព័ន្ធគាំពារសុខភាពសង្គមដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ។ ផែនការនេះមានគោលដៅធានាឲ្យមានការគ្របដណ្តប់ជាសកល និងប្រកបដោយសមធម៌ ទប់ទល់នឹងវិបត្តិសុខភាពដែលកើតចេញមកពីវិបត្តិសង្គមនិងការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីការពារដល់ជនក្រីក្រ និងដើម្បីទូទាត់សងចំពោះចំណុចខ្វះខាតនៃប្រព័ន្ធលើកលែងថ្លៃ។ ផែនការមេប្រមើលមើលដល់ការសម្រេចបាននូវលទ្ធផលដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសមធម៌ នៃការថែរក្សាសុខភាពប្រកបដោយគុណភាព និងដែលអាចទទួលប្រើបាន សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប ត្រឹមឆ្នាំ២០១៥។

ប្រព័ន្ធគាំពារសុខភាពសង្គម គឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃយន្តការហិរញ្ញប្បទាន ដែលផ្តោតលើលទ្ធភាពទទួលបានជាសកលនិងប្រកបដោយសមធម៌ នូវការគាំពារហិរញ្ញវត្ថុក្នុងករណីមានជំងឺ និងការផ្តល់សេវាសុខភាពដោយសក្តិសិទ្ធិនិងប្រសិទ្ធភាព។ ប្រព័ន្ធនេះមានគោលដៅរៀបចំបង្កើតយន្តការដែលមាននិរន្តរភាពមួយសម្រាប់កិច្ចគាំពារសុខភាពសង្គម ដែលនឹងធានាឲ្យប្រជាជនទាំងអស់ទទួលបានការគាំពារសុខភាពសង្គម ពិសេសដោយផ្តល់អាទិភាពសម្រាប់ជនក្រីក្រ រួមមានកញ្ចប់ផលប្រយោជន៍ថៃទាំ

សុខភាពមូលដ្ឋានដែលមានតម្លៃអាចទទួលយកបាននិងសេវាថែទាំសុខភាពដែលមានគុណភាព និង ផ្តោតលើលទ្ធភាពទទួលបានសេវារបស់អតិថិជន។ គម្រោងគាំពារសុខភាពសង្គមដែលមានស្រាប់ជា ច្រើនគ្របដណ្តប់លើ ៖

- ការមិនយកថ្លៃសេវាពីអ្នកប្រើប្រាស់ ដូចជាការលើកលែងមិនយកថ្លៃសេវា។
- មូលនិធិសមធម៌សុខភាព ប្រើប្រាស់ក្នុងពេលដែលថ្លៃសេវារបស់អ្នកប្រើប្រាស់មិនត្រូវ បានលើកលែង។
- ការធានារ៉ាប់រងសុខភាពសហគមន៍ ពោលគឺគម្រោងចំណាយបង់ទុកមុនជាលក្ខណៈឯក ជន មិនយកប្រាក់ចំណេញ និងដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដែលផ្តោតលើប្រជាជនគោលដៅ ដែល មានលទ្ធភាពបង់បុព្វលាភ ដើម្បីធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍។
- គម្រោងធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គមក្នុងវិស័យផ្លូវការឯកជននិងសាធារណៈមានលក្ខណៈ ជាកាតព្វកិច្ច រួមជាមួយនឹងបុព្វលាភដែលបានចូលរួមរវាងនិយោជកនិងនិយោជិត។

មូលនិធិសមធម៌សុខភាព ដែលជាមធ្យោបាយហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ជនក្រីក្រដោយការចេញ ថ្លៃចំណាយ លើសេវាសុខភាពនៅមណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈ ត្រូវបានពង្រីកចេញពីគម្រោងសាក ល្បងដ៏ជោគជ័យ ដើម្បីឲ្យក្លាយទៅជាយន្តការដ៏សំខាន់ក្នុងការផ្តល់សេវាគាំទ្រដល់ជនក្រីក្រ របស់ ក្រសួងសុខាភិបាល។ យន្តការទាំងនេះ ជួយដល់គ្រួសារជាច្រើនឲ្យជៀសផុតពីការចំណាយលើសុខ ភាពដែលប៉ះពាល់ជាខ្លាំងដល់ទ្រព្យសម្បត្តិគ្រួសារ។ យន្តការទាំងនេះជាយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រី ក្រ និងគាំទ្រដល់ការសម្រេចឲ្យបាននៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ គម្រោងមូលនិធិសមធម៌បានដំណើរការក្នុងស្រុកប្រតិបត្តិចំនួន៥២ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលគ្រប ដណ្តប់លើប្រជាជនគោលដៅរបស់មូលនិធិប្រមាណ៧៣%[១៦]។ ក្រសួងសុខាភិបាលមានគោលដៅ សម្រេចឲ្យបាននូវការគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេសត្រឹមឆ្នាំ ២០១២។

ទោះបីជាមូលនិធិសមធម៌សុខភាពទទួលបានជោគជ័យយ៉ាងធំធេងក៏ដោយ ក៏បញ្ហាប្រឈម ផ្នែកគោលនយោបាយនិងការអនុវត្តជាច្រើន ចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពដល់ការពង្រីក កម្មវិធីនេះនៅទូទាំងប្រទេស ដែលបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះរួមមានការកាត់បន្ថយភាពខុសគ្នារវាងប្រភេទ គម្រោងដែលបានអនុវត្ត ការកាត់បន្ថយភាពខុសគ្នាក្នុងដំណើរការនិងនីតិវិធី និងការធានាឲ្យមាន សមធម៌ក្នុងការគ្របដណ្តប់។

[១៦] របាយការណ៍ហិរញ្ញប្បទានសុខភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៩។

ដើម្បីសម្រេចបានការគ្របដណ្តប់ឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយ និងប្រកបដោយសមធម៌សម្រាប់ជនក្រីក្រតាមរយៈកិច្ចគាំពារសុខភាពសង្គម **យ.ជ.គ.ស.** កំណត់សកម្មភាពអាទិភាពដូចខាងក្រោម ៖

- ការពង្រីកប្រភេទគម្រោងមូលនិធិសមធម៌សុខភាពដែលទទួលជោគជ័យ។
- ការពង្រឹងគម្រោងមូលនិធិសមធម៌សុខភាព ដើម្បីជៀសវាងនូវភាពខុសគ្នាដែលបង្កឲ្យមានវិសមភាព នៃលទ្ធភាពទទួលបានការថែទាំសុខភាពចាំបាច់។
- ការពង្រឹងកញ្ចប់ផលប្រយោជន៍ផ្នែកហិរញ្ញប្បទាន រវាងគម្រោងមូលនិធិសមធម៌សុខភាពផ្សេងៗ រួមទាំងការចំណាយលើការធ្វើដំណើរ ស្បៀងអាហារ និងចំណាយផ្សេងៗទៀត។
- ការធ្វើសុខដុមនីយកម្ម ទៅលើអភិក្រមនៃការកំណត់អ្នកទទួលផលរវាងគម្រោងមូលនិធិសមធម៌សុខភាពផ្សេងៗ និងការបង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៃអ្នកទទួលផលក្នុងគម្រោងដទៃទៀត។

៥.៤.៥. គោលដៅទី៥

គោលដៅទី៥

ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស រួមមានក្មេងកំព្រា ចាស់ជរា ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ ជនពិការ ជនផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ឬអ្នកជំងឺរបេង ។ល។ ទទួលបានការគាំទ្រជាប្រាក់ចំណូល សម្ភារៈ និងចិត្តសាស្ត្រសង្គម ព្រមទាំងការថែទាំសង្គមគ្រប់គ្រាន់។

ការលើកឡើងពីសិទ្ធិរបស់ក្រុមងាយរងគ្រោះពិសេស ទាមទារឲ្យបង្កើតប្រព័ន្ធឆ្លើយតប និងការគាំពារសុខុមាលភាពសង្គម ដែលរារាំងដល់ភាពងាយរងគ្រោះនិងហានិភ័យមិនឲ្យកើតឡើង ព្រមទាំងការពារមនុស្សពីភាពងាយរងគ្រោះនិងហានិភ័យដោយផ្អែកលើនីតិរដ្ឋ អភិបាលកិច្ចល្អ និងពង្រឹងការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ។ ការទទួលបានសេវាសង្គមដូចជាការថែទាំសុខភាព ការអប់រំ ទឹកនិងអនាម័យ ព្រមទាំងសេវាសុខុមាលភាពសង្គមបំពេញបន្ថែម គឺជាប្រការដ៏មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ពួកគាត់ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានសុខុមាលភាពក្នុងកម្រិតមួយគ្រប់គ្រាន់។

ខណៈពេលដែលក្រុមប្រជាជនទាំងនេះរងគ្រោះពីស្ថានភាពរ៉ាំរ៉ៃ (ភាពក្រីក្រ ជំងឺ ពិការភាព ។ល។) ការប្រឈមមុខនឹងហានិភ័យនឹងកើនឡើង ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ល។ ដូច្នេះទំនាក់ទំនងជាលក្ខណៈអន្តរស្ថាប័ន ពិសេសចំពោះស្ថាប័នដែលផ្តល់សេវា និងការគ្រប់គ្រងបញ្ហាទៅតាមតំបន់ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារបស់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ ជាប្រការចាំបាច់ដែលត្រូវរៀបចំឡើង ដោយសារក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេសទាំងនេះ ពុំត្រឹមតែរងការលំបាក

ពីភាពងាយរងគ្រោះពិសេសដែលកើតមានចំពោះខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងភាពងាយរងគ្រោះទូទៅដែលជនក្រីក្រទាំងឡាយជួបប្រទះ។ អភិក្រមបែបនេះ នឹងធានាឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរពីដំណោះស្រាយដែលផ្អែកលើស្ថានភាព ឲ្យក្លាយជាអភិក្រមជាលក្ខណៈអន្តរវិស័យដែលកាន់តែមានភាពទូលំទូលាយតាមរយៈការផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើស្ថានភាពងាយរងគ្រោះជាច្រើនប្រភេទ ដែលជះឥទ្ធិពលមកលើមនុស្សតែម្នាក់ក្នុងពេលតែមួយ។ ការធ្វើបែបនេះ អាចធ្វើឲ្យមានការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រដ៏សមរម្យសម្រាប់ការផ្តល់សេវា។

ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា គឺជាក្រសួងពាក់ព័ន្ធដ៏សំខាន់ ដែលបានចូលរួមក្នុងការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះដែលជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះកំពុងជួបប្រទះ ដោយជួយជនក្រីក្រជួបការលំបាកបំផុត និងផ្តល់ការគាំទ្រចិត្តសាស្ត្រ សង្គមនិងសម្ភារៈ។ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ជួយជាវិភាគទានដ៏សំខាន់មួយចំពោះការពង្រឹងដល់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌។ ការទទួលបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងសមធម៌ និងការផ្តល់សេវាសុខុមាលភាពសង្គមត្រូវការទាមទារឲ្យមានការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ភាពជាដៃគូនិងយន្តការហិរញ្ញប្បទាន។ ភាពសម្បូរបែបនៃធនធាន និងសមត្ថភាពមនុស្សនៅក្នុងក្រុមបុគ្គលិកសង្គមកិច្ចដែលមានតុល្យភាពយេនឌ័រ គឺជាស្នូលកណ្តាលនៃការផ្តល់សេវាសុខុមាលភាពសង្គម។

ដើម្បីអាចសម្រេចបាននូវការពង្រីកវិសាលភាពនៃសេវាសុខុមាលភាពសង្គម សម្រាប់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេសឲ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ និងប្រកបដោយសមធម៌ **យ.ជ.គ.ស.**កំណត់សកម្មភាពអាទិភាពខាងក្រោមក្នុងលក្ខណៈជាសេវាសុខុមាលភាពសង្គម ៖

- ពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាលថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដើម្បីកសាងផែនការ និងថវិកាសម្រាប់វិធានការគាំពារសង្គម រួមទាំងសុខុមាលភាពសង្គម។
- ពង្រឹងលទ្ធភាពទទួលបាននិងគុណភាពនៃសេវាសុខុមាលភាពសង្គម សម្រាប់គ្រួសារក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ រួមទាំងសេវាដែលគាំទ្រដល់គ្រួសារ និងជួយរក្សាគ្រួសារទាំងនោះឲ្យរស់នៅជួបជុំគ្នា។
- ពង្រឹងយន្តការដែលជួយដល់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ធ្វើការកំណត់គ្រួសារងាយរងគ្រោះ និងផ្តល់ឬបញ្ជូនគ្រួសារទាំងនោះទៅរកសេវាសមស្រប។
- បង្កើតប្រព័ន្ធសុខុមាលភាពសង្គម រួមទាំងសមត្ថភាពរចនាសម្ព័ន្ធ យន្តការ និងសេវានានាដើម្បីផ្តល់ការថៃទាំឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ព្រមទាំងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និងទម្លាប់អនុវត្តប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងសង្គម។

- ពង្រឹងការផ្តល់កញ្ចប់ថែទាំទូលំទូលាយ សម្រាប់ស្ត្រីនិងកុមារងាយរងគ្រោះ (រួមទាំងគ្រួសារក្រីក្រដែលមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារ កុមារកំព្រា កុមារអនាថា កុមារពិការ ស្ត្រី និងកុមារផ្ទុកមេរោគអេដស៍។ល។)
- លើកកម្ពស់គុណភាពសេវានិងគ្រឿងបរិក្ខារស្តារនីតិសម្បទាយុវជន។
- ពង្រឹងសេវា និងគុណភាពគ្រឿងបរិក្ខារសុខុមាលភាពនិងស្តារលទ្ធភាពពលកម្មសម្រាប់ជនពិការ។
- ពង្រឹងនិងពង្រីកសេវាសុខុមាលភាពសង្គម សម្រាប់មនុស្សចាស់ជរានិងអតីតយុទ្ធជន។
- ពង្រឹងការថែទាំកុមារតាមរយៈឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម និងការអនុវត្តបទដ្ឋានអប្បបរមានៃការថែទាំកុមារនៅតាមមជ្ឈមណ្ឌល។
- ពង្រឹងសេវាពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ និងការធ្វើផែនទីលម្អិតពីភាពងាយរងគ្រោះ។
- ពង្រឹងការអនុម័តច្បាប់ និងការគ្រប់គ្រងជំនួយសុខុមាលភាពសង្គម។

យ.ជ.គ.ស.កំណត់សកម្មភាពអាទិភាពខាងក្រោម នៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃការឧបត្ថម្ភសង្គម (ជាសាច់ប្រាក់ ឬ សម្ភារៈ) ៖

- ប្រាក់សោធននិវត្តន៍សង្គមសម្រាប់មនុស្សចាស់ជរាក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះ។
- ការឧបត្ថម្ភសង្គមសម្រាប់ជនពិការក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ។
- ការឧបត្ថម្ភសង្គមសម្រាប់គ្រួសារងាយរងគ្រោះ ជាពិសេស អ្នកថែទាំកុមារកំព្រា គ្រួសាររងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឬជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ គ្រួសារមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារនិងគ្រួសារផ្ទុកមេរោគអេដស៍ឬអ្នកជំងឺរបេង ហើយដែលការឧបត្ថម្ភសង្គមសម្រាប់គ្រួសារនិងមនុស្សទាំងនេះ នឹងត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីគាំទ្រសមត្ថភាពគ្រួសារក្នុងការបន្តថែទាំកូនៗរបស់ពួកខ្លួន។

ជំពូកទី៦

ការសម្របសម្រួល លើការអនុវត្ត ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ យ.ជ.គ.ស.

ជំពូកទី៦
ការសម្របសម្រួលលើការអនុវត្ត ការពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃយ.ជ.គ.ស.

ក.ក.ជ.បានទទួលអាណត្តិការងារ ជាគណៈបញ្ជាការឯកភាពនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្របសម្រួលលើសកម្មភាពនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងជនបទ។ នៅឆ្នាំ ២០០៩ អាណត្តិរបស់ ក.ក.ជ. ត្រូវបានពង្រីក ដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការរៀបចំបង្កើត ការអនុវត្ត ការពិនិត្យតាមដាន និងការវាយតម្លៃ នៃ**យ.ជ.គ.ស.** ដើម្បីឲ្យមានលទ្ធភាពទទួលប្រើបាន និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្មឆ្នាំ ២០០៩-២០១៣ ក.ក.ជ. បានទទួលអាណត្តិការងារក្នុងការធានារៀបចំឲ្យមានយន្តការសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រវាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលមានតួនាទីផ្តល់កម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដល់ប្រជាជនក្រីក្រនិងងាយរងគ្រោះ។

ការគាំពារសង្គមជាការងារអន្តរវិស័យ ហើយទាមទារឲ្យមានការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរវាងក្រសួងជំនាញនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ក៏ដូចជាការចូលរួមកិច្ចពិភាក្សាពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍនិងសង្គមស៊ីវិលជាច្រើនទៀត។ កម្មវិធីភាគច្រើនក្នុង **យ.ជ.គ.ស.** គឺជាការងារអន្តរវិស័យ ហើយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួងនានាជាកត្តាចាំបាច់ ដើម្បីជៀសវាងការជាន់ភារកិច្ចគ្នាតាមវិស័យនិងតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ដើម្បីសម្របសម្រួលនីតិវិធីអនុវត្ត និងសម្របសម្រួលការប្រើប្រាស់មូលនិធិដែលទទួលបានពីថវិកាជាតិ និងបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធិ។

៦.១. ការសម្របសម្រួលលើការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម

ការអនុវត្តសកម្មភាពគាំពារសង្គម គឺជាតួនាទីរបស់ក្រសួងពាក់ព័ន្ធនិងស្ថាប័នរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ **យ.ជ.គ.ស.** ផ្តល់គុណតម្លៃទៅដល់សកម្មភាពនេះ តាមរយៈការផ្តល់នូវក្របខណ្ឌការងារដើម្បីគាំទ្រដល់ក្រសួងនិងស្ថាប័នរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងការផ្តល់អន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមប្រកបដោយនិរន្តរភាព ប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធិ។ កត្តាចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចបាននូវអន្តរាគមន៍បែបនេះ គឺការរៀបចំស្ថាប័ននិងការសម្របសម្រួលដែលរួមមាន ការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយ ការពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ ការគ្រប់គ្រងចំណេះដឹងនិងគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងការកសាងសមត្ថភាព។

ការសម្របសម្រួល គឺជាការពិនិត្យវាយតម្លៃយ៉ាងទៀតទាត់ និងជាការលើកកម្ពស់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មលើកម្មវិធី និងលើអន្តរាគមន៍។ ការសម្របសម្រួលដល់សកម្មភាពអនុវត្តអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គម ធ្វើឡើងដើម្បី ៖

- ជៀសវាងការផ្តល់កិច្ចគាំពារសង្គមជាន់គ្នាក្នុងទីតាំងភូមិសាស្ត្រតែមួយ ឬចន្លោះប្រហោងក្នុងការផ្តល់កិច្ចគាំពារសង្គម
- ជៀសវាងការកំណត់គោលដៅច្រើនហួស ឬចន្លោះប្រហោងក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកទទួលផល
- ធ្វើសុខដុមនីយកម្មនីតិវិធីអនុវត្ត
- ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ក្រសួង និងស្ថាប័នអនុវត្តអន្តរាគមន៍គាំពារសង្គម
- គាំទ្រដល់រចនាសម្ព័ន្ធវិមជ្ឈការនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការអនុវត្តកិច្ចគាំពារសង្គម
- ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើស្ថានភាពនៃភាពងាយរងគ្រោះ
- ពង្រឹងការពិនិត្យតាមដាន និងការវាយតម្លៃអន្តរាគមន៍កិច្ចគាំពារសង្គម
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងសម្រាប់កិច្ចគាំពារសង្គម
- ពង្រឹងការចូលរួមរបស់អ្នកទទួលផល (ក្នុងយន្តការរៀបចំ វាយតម្លៃ និងផ្តល់យោបល់ត្រឡប់)
- សម្របសម្រួលការប្រើប្រាស់មូលនិធិដែលមាន។

សកម្មភាពទី១

បង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធនិងយន្តការសមស្របមួយ ដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការបង្កើត និងការអនុវត្ត **យជគស** ដែលធានាឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយ ការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ ការគ្រប់គ្រងចំណេះដឹងនិង ព័ត៌មាន និងការកសាងសមត្ថភាព។

តួនាទីនិងមុខងារ ក៏ដូចជាសមាសភាព និងវិធីសាស្ត្រប្រតិបត្តិ នៅក្នុងការសម្របសម្រួល នឹងត្រូវរៀបចំលម្អិតបន្ថែមទៀត ដោយមានការពិភាក្សាជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ។ **ក.ក.ផ.** នឹងរៀបចំបង្កើតអង្គភាពសម្របសម្រួល ព្រមទាំងមានលេខាធិការដ្ឋានមួយ ដើម្បីអនុវត្តការងារនេះ។

ការរៀបចំបង្កើតក្របខណ្ឌស្ថាប័នប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពមួយ សម្រាប់ការសម្របសម្រួល គឺជាការងារអាទិភាពមួយ ដែលនឹងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំដំបូងនៃការអនុវត្តរបស់ **យ.ជ.គ.ស.**។

៦.១.១. ការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយ

ការអនុវត្តកម្មវិធីគាំពារសង្គម គឺជាតួនាទីរបស់ក្រសួងពាក់ព័ន្ធនានានិងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំរួមមួយ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងបង្កើតយន្តការ និង រចនាសម្ព័ន្ធសម្របសម្រួលសមស្រប រវាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ដើម្បីធានាឲ្យការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដានរបស់ **យ.ជ.គ.ស.** នេះមានប្រសិទ្ធភាព។

ការសម្របសម្រួលលើការគាំពារសង្គមនៅប្រទេសកម្ពុជា ក៏ត្រូវទាមទារឲ្យមានទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រវាងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ តាមរយៈយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេស[១៧]។ លើសពីនេះ ដើម្បីឲ្យការអនុវត្តប្រព្រឹត្តទៅបានប្រកបដោយជោគជ័យ ប្រការចាំបាច់បំផុតគឺការចូលរួមពីរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និង ឃុំ សង្កាត់)។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏នឹងធានាឲ្យមានការសម្របសម្រួលសកម្មភាពគាំពារសង្គមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រវាងមន្ទីររបស់ក្រសួងនានា និងសង្គមស៊ីវិលដែលកំពុងអនុវត្តការងារនៅថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង និងស្រុក។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ (រួមមានគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារ) នឹងត្រួតពិនិត្យការកំណត់គោលដៅ និងការអនុវត្តសកម្មភាពគាំពារសង្គមនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

៦.១.២. ការពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ

ការពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃដោយផ្អែកលើលទ្ធផល ទៅលើកម្មវិធីនីមួយៗដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រទាំងមូល គឺជាតម្រូវការចាំបាច់មួយសម្រាប់ប្រសិទ្ធភាពនៃការគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជា និងការបន្តរៀបចំនិងកែលម្អ **យ.ជ.គ.ស.** បន្ថែមទៀត។ **យ.ជ.គ.ស.** នឹងត្រូវមានភាពទន់ភ្លន់សម្រាប់ការកែតម្រូវទៅតាមបរិយាកាសដែលកំពុងប្រែប្រួល និងប្រភពនៃភាពងាយរងគ្រោះ ហើយ យុទ្ធសាស្ត្រនេះក៏ត្រូវពិចារណាជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ ទៅលើមេរៀនជាបទពិសោធក្នុងអំឡុងពេលកំពុងអនុវត្ត។

ការពិនិត្យតាមដានលើអន្តរាគមន៍ និងលើកម្មវិធីជាក់លាក់មួយចំនួន នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រសួងស្ថាប័នជំនាញដែលកំពុងអនុវត្តសកម្មភាពការងារ។ ប៉ុន្តែ **ក.ក.ជ.** ក្នុងនាមជាស្ថាប័នសម្របសម្រួលលើ **យ.ជ.គ.ស.** និងដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងស្អិតរមួតជាមួយនឹងស្ថាប័នសំខាន់ៗផ្សេងទៀត នឹងត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្របសម្រួលការពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃ ព្រមទាំងផ្តល់

[១៧] បច្ចុប្បន្ននេះ ក.ក.ជ ដឹកនាំជាប្រចាំនូវកិច្ចប្រជុំរវាងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងសង្គមស៊ីវិលមួយចំនួន តាមរយៈយន្តការក្រុម**ការងារបណ្តោះអាសន្នស្តីពីបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម** ដែលជាយន្តការបើកទូលាយមួយ ដើម្បីធានាដល់ការស្ម័គ្រចិត្តនិងការចូលរួមពីគ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

អនុសាសន៍សម្រាប់កិច្ចគាំពារសង្គមទាំងមូល និងដើម្បីរៀបចំ **ការវាយតម្លៃ យ.ជ.គ.ស. នៅពាក់កណ្តាលអាណត្តិដោយឯករាជ្យ** មួយ (ក្នុងឆ្នាំ២០១៣) ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយនូវព័ត៌មានស្តីពីការសម្របសម្រួលរួម និងបន្តការរៀបចំ និងអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ។ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកសាងសមត្ថភាពបន្ថែមទៀតលើ **ការពិនិត្យតាមដានកិច្ចគាំពារសង្គមដោយផ្អែកលើលទ្ធផល** សម្រាប់ **ក.ក.ជ.**។

សកម្មភាពទី២

រៀបចំបង្កើតក្របខណ្ឌការងារត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃសម្រាប់ **យ.ជ.គ.ស.** ដើម្បីធានាឱ្យមានការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ភាពសក្តិសិទ្ធិក្នុងការចំណាយនិងតម្លាភាព និងផ្តល់មតិអនុសាសន៍ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងសម្រាប់ បន្តការរៀបចំអភិវឌ្ឍកម្មវិធី និងអន្តរាគមន៍នានារបស់ **យ.ជ.គ.ស.** ទៀត។

ក្របខណ្ឌការងារនេះនឹងផ្តោតលើលទ្ធផលនិងសូចនាករ ដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្ត និងការសម្របសម្រួលយុទ្ធសាស្ត្រ ហើយនឹងពង្រីកសមាសភាគជាច្រើនឲ្យបានកាន់តែធំទូលាយថែមទៀត រួមមាន ៖

- ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មបញ្ជីសារពើភណ្ឌរបស់កម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ជាមួយនឹងព័ត៌មានបឋមមួយចំនួន ដូចជាវិសាលភាពភូមិសាស្ត្រ ប្រភេទ និងចំនួនអ្នកទទួលផលនិងថវិកា ដើម្បីសម្រួលដល់ការស្វែងយល់លើបញ្ហាចន្លោះប្រហោងឬការត្រួតស៊ីគ្នា។
- បង្កើតប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៅថ្នាក់ជាតិ សម្រាប់កម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដែលនឹងត្រូវបង្កើតថ្មី។
- បង្កើតប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដាននិងវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ ដែលមានលក្ខណៈចម្រុះមួយដោយផ្អែកលើប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់ (ឧទាហរណ៍ ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណគ្រួសារក្រីក្រ)។ ប្រព័ន្ធនេះនឹងផ្តល់នូវទិន្នន័យនិងការវិភាគទៅតាមពេលវេលាពិតប្រាកដ ព្រមទាំងបង្ហាញពីភាពងាយរងគ្រោះដែលលេចឡើងថ្មីៗ និងការឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលា។ ការធ្វើបែបនេះនឹងជួយសន្សំធនធានហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការឆ្លើយតបយ៉ាងឆាប់រហ័ស។
- រៀបចំការវាយតម្លៃកម្មវិធីគាំពារសង្គមជាក់លាក់ ដែលរួមមានការសិក្សាបែបគុណភាពដើម្បីស្វែងយល់ពីភាពពេញចិត្តរបស់អ្នកទទួលផលនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្ត ព្រមទាំងការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់តាមបែបបរិមាណដែលមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ ដើម្បីវិភាគលើប្រសិទ្ធភាពនិងភាពសក្តិសិទ្ធិរបស់កម្មវិធីទាំងនោះដោយផ្អែកលើលទ្ធផល។

- រៀបចំការវាយតម្លៃពីសមិទ្ធផលពាក់កណ្តាលអាណត្តិកម្មវិធី និងផលប៉ះពាល់របស់យុទ្ធសាស្ត្រជារួម ដើម្បីធានាដល់ការគាំទ្រនិងការពិភាក្សាដោយផ្អែកលើភស្តុតាង លើការបន្តរៀបចំអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ ការសម្របសម្រួល និងការធ្វើសុខដុមនីយកម្ម។
- ជំរុញការពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីដោយមានការចូលរួម ដើម្បីកាត់បន្ថយកំហុសឆ្គងនៃការកំណត់គោលដៅអ្នកទទួលផលលើសឬតិចជាងចំនួនជាក់ស្តែង ក៏ដូចជាការប្រឹក្សាជាមួយនឹងអ្នកទទួលផលស្តីពីការរៀបចំ និងលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការអនុវត្តកម្មវិធី (ឧទាហរណ៍ តាមរយៈឯកសាររបាយការណ៍របស់ប្រជាជន។ល។)
- រៀបចំការពិនិត្យតាមដានដំណើរការហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយរបស់អន្តរាគមន៍។

ប្រភពទិន្នន័យសម្រាប់ការពិនិត្យតាមដាននិងការវាយតម្លៃរបស់**យ.ជ.គ.ស.** នឹងដាក់បញ្ចូលស្ថិតិផ្លូវការ (ការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពកម្ពុជា ឬការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកម្ពុជា) ព្រមទាំងស្ថិតិរដ្ឋបាលដែលទទួលបានពីក្រសួងជំនាញ ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានកម្មវិធី រួមជាមួយនឹងការអង្កេត និងវាយតម្លៃបន្ថែម។

សកម្មភាពទី៧

រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពី **យ.ជ.គ.ស.** តាមរយៈដំណើរការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេសជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

ក.ក.ជ. នឹងរៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពី **យ.ជ.គ.ស.** ដោយផ្អែកលើសូចនាករក្នុងក្របខណ្ឌពិនិត្យតាមដាន និងព័ត៌មានដែលទទួលបានពីស្ថាប័នអនុវត្ត។ លទ្ធផលនៃការពិនិត្យតាមដាននឹងត្រូវដាក់បង្ហាញដល់គ្រប់ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ស្ថាប័នអនុវត្ត និងដៃគូអភិវឌ្ឍយ៉ាងទៀងទាត់ (ក្នុងក្របខណ្ឌរបស់គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ និងវេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍកម្ពុជា) ដើម្បីជាជំនួយដល់ការរៀបចំផែនការកម្មវិធី និងរៀបចំអន្តរាគមន៍នៅពេលអនាគត និងការគ្រប់គ្រងធនធានរួម។

៦.១.៣. ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាននិងចំណេះដឹងស្តីពីការគាំពារសង្គម

ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាននិងចំណេះដឹង ជាកត្តាចាំបាច់មួយសម្រាប់ការសម្របសម្រួល ប៉ុន្តែនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ព័ត៌មានស្តីពីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដែលមានស្រាប់នៅកម្ពុជា នៅតែស្ថិតនៅ

ដាច់ដោយឡែក និងមិនគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាននិងចំណេះដឹងដែលមានលក្ខណៈប្រសើរ នឹងលើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនងនិងលំហូរព័ត៌មានរវាងដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ទំនាក់ទំនង និងលំហូរព័ត៌មាននេះទាក់ទងនឹងការប្រមូលនិងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ព្រមទាំងការបង្កើតនិងការអប់រំផ្សព្វផ្សាយនូវផលិតផលចំណេះដឹងនិងសេវា។ លទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មានស្តីពីនវានុវត្តន៍ និងមេរៀនស្តីពីបទពិសោធ ព្រមទាំងសមត្ថភាពដើម្បីបង្កើតនិងផ្ទេរចំណេះដឹង ជាប្រការចាំបាច់ក្នុងការជំរុញឲ្យកម្មវិធីគាំពារសង្គមទទួលបានជោគជ័យ។

សកម្មភាពទី៤

ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងព័តិមាននិងចំណេះដឹងស្តីពីការគាំពារសង្គម ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវបច្ចុប្បន្នភាពនៃការប្រមូល បង្កើត និងផ្សព្វផ្សាយព័តិមានសម្រាប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

យុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន នឹងបង្កើនការយល់ដឹងអំពីកម្មវិធីគាំពារសង្គម។ លទ្ធផលរបស់ **យ.ជ.គ.ស.** និងកម្មវិធីផ្សេងៗនៅក្នុង **យ.ជ.គ.ស.** នឹងត្រូវបានចែករំលែកតាមរយៈសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ សិក្ខាសាលាផ្លាស់ប្តូរយោបល់ថ្នាក់តំបន់ និងសិក្ខាសាលាតាមវិស័យផ្សេងៗ។ ការជជែកពិភាក្សាស្តីពីកិច្ចគាំពារសង្គមនៅកម្រិតថ្នាក់ស្រុក និងឃុំ នឹងធានាឲ្យមានយន្តការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ទៅកាន់ថ្នាក់ខេត្ត និងជាតិ។ **ក.ក.ជ.** នឹងរៀបចំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាននិងកម្មវិធីផ្តល់ចំណេះដឹងនៅលើវេបសាយស្តីពីកិច្ចគាំពារសង្គម ដើម្បីណែនាំនូវគំនិតថ្មីៗ ព្រមទាំងជំរុញឲ្យមានទំនាក់ទំនងជាលក្ខណៈអន្តរក្រសួងនិងដៃគូអភិវឌ្ឍស្តីពីកិច្ចគាំពារសង្គម។ ទោះបីជាគេហទំព័រនេះ នឹងផ្តល់សារៈប្រយោជន៍ដល់បុគ្គល និងស្ថាប័នជាច្រើនក៏ដោយ ក៏រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិឬស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិមួយចំនួន នឹងនៅមានការលំបាកក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានេះ។ ដូច្នេះដើម្បីបំពេញបន្ថែមទៅលើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានទំនើបបែបនេះ ការបង្កើតព្រឹត្តិបត្រនិងទស្សនាវដ្តីតាមពេលវេលាទៀតទាត់ គឺជាជម្រើសមួយ។

៦.១.៤. ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការគាំពារសង្គម

ដើម្បីឲ្យការអនុវត្តកម្មវិធីគាំពារសង្គមប្រព្រឹត្តទៅបានដោយជោគជ័យ ការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ននៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺជាកត្តាចាំបាច់ ដែលក្នុងនោះរួមមានចំណេះដឹង បច្ចេកទេស និងធនធាន ក្នុងការរៀបចំបង្កើត ការអនុវត្ត ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដានយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមជាលក្ខណៈអន្តរវិស័យ។

សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើវិភាគលើស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងភាពងាយរងគ្រោះ ព្រមទាំងការរៀបចំ និងការកែសម្រួលលើអន្តរាគមន៍សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម នៅក្នុងបរិយាកាសសង្គមសេដ្ឋកិច្ចដែលកំពុងផ្លាស់ប្តូរ នឹងត្រូវរៀបចំបន្ថែមទៀតសម្រាប់មន្ត្រីរាជការនៅ**ក.ក.ជ.** និងនៅក្រសួងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការអនុវត្ត **យ.ជ.គ.ស.**។ ការពង្រឹងសមត្ថភាពក៏ត្រូវធ្វើឡើងសម្រាប់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋានថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទៅតាមស្ថានភាពសមស្របមួយ ស្របទៅតាមសកម្មភាពពង្រឹងសមត្ថភាពដែលមានស្រាប់ នៅក្នុងបរិបទរបស់កម្មវិធីជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

សកម្មភាពទី៥

កសាងសមត្ថភាព ដើម្បីធានាឱ្យមានការយល់ដឹង និងកសាងជំនាញ សម្រាប់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃ យ.ជ.គ.ស. នៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ការវាយតម្លៃលើ**សេចក្តីត្រូវការកសាងសមត្ថភាព** ដើម្បីបំពេញបន្ថែមទៅលើការវាយតម្លៃដែលមានស្រាប់ នឹងកំណត់ពីតម្រូវការជាក់លាក់នៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិនិងថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ ផែនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនិងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល នឹងត្រូវរៀបចំឡើងនៅឆ្នាំ ២០១១ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការអនុវត្តនេះ។

គ្រូឧទ្ទេសមកពីក្រសួងនិងស្ថាប័នជំនាញ នឹងត្រូវរៀបចំឲ្យមាន ដើម្បីធានាដល់ការកសាងសមត្ថភាពស្តីពីកិច្ចគាំពារសង្គម នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០១២-២០១៣។ មន្ត្រីបង្គោលនៅថ្នាក់ខេត្ត និងថ្នាក់ស្រុកនឹងត្រូវបណ្តុះបណ្តាលក្នុង **លក្ខណៈជាប្រព័ន្ធនៃការបង្រៀនបន្តគ្នា** ដើម្បីបង្រៀនបន្តដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។ ប្រព័ន្ធនៃការបង្រៀននេះ នឹងត្រូវបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើបទពិសោធដែលបានមកពីគម្រោងអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ ដែលបានអនុវត្តប្រកបដោយជោគជ័យតាមរយៈមធ្យោបាយនៃការបង្រៀនបន្តគ្នាបែបនេះ។

៦.២. ការជ្រើសរើសនិងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផល

យន្តការជ្រើសរើសនិងកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផល សមស្របមួយមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការអនុវត្ត**យ.ជ.គ.ស.** ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពសក្តិសិទ្ធិក្នុងការចំណាយ។ វិធីសាស្ត្រមួយ

ចំនួន ក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកទទួលផលសម្រាប់អន្តរាគមន៍គាំពារសង្គមនឹងត្រូវរៀបចំឡើង រួមមានវិធីសាស្ត្រការកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយអ្នកទទួលផលខ្លួនឯង តាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រនិងគ្រួសារ។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយអ្នកទទួលផលខ្លួនឯង ឬ **ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយស្ម័គ្រចិត្ត** គឺជាយន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណមួយដែលចំណាយតិចបំផុត ដែលក្នុងនោះកម្មវិធីកិច្ចគាំពារសង្គមនឹងត្រូវរៀបចំឡើងក្នុងលក្ខណៈមួយដែលមានតែគ្រួសារដែលគួរទទួលបានសិទ្ធិតែប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះបាន។ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណបែបនេះនឹងត្រូវយកមកអនុវត្តឲ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាននៅក្នុងកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ តាមរយៈការផ្តល់ប្រាក់កម្រៃក្នុងកម្រិតមួយថេរ ប្រហាក់ប្រហែលនឹងអត្រាប្រាក់ឈ្នួលតាមតម្លៃទីផ្សារទូទៅ សម្រាប់ពលករគ្មានជំនាញនៅតាមតំបន់ជនបទ។ ប្រសិនបើប្រាក់កម្រៃមានកម្រិតខ្ពស់ពេក កម្មវិធីនឹងជួបហានិភ័យខ្ពស់ដោយសារពលករដែលចូលរួមអាចនឹងពុំមែនជាជនក្រីក្រ។ ក្នុងករណីដែលតម្រូវការការងារពីកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈមានច្រើនលើសពីលទ្ធភាពដែលកម្មវិធីអាចផ្តល់ជូនបាន ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយអ្នកទទួលផលខ្លួនឯងនឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលជាមួយនឹងការកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ និងយន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារតាមរយៈនីតិវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្ររបស់ក្រសួងផែនការ។ ការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេសនឹងត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីកំណត់រកប្រភេទការងារនិងវិធីទូទាត់ប្រាក់ឈ្នួល ដើម្បីជៀសវាងការរើសអើងដែលអាចកើតឡើងដោយយថាហេតុចំពោះស្ត្រី និងអ្នកដែលពុំមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញការងារ ពិសេសនៅពេលដែលគ្មានជំនួយពីសមាជិកគ្រួសាររបស់ខ្លួន (រួមទាំងកុមារ)។ វិធានការពិសេសនឹងត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីធានាថា ការដ្ឋានសំណង់សាធារណៈនឹងមានលក្ខណៈ **កុមារមេត្រី** (ដែលរួមមាន ការផ្តល់ទឹក អាហារ និងទារកដ្ឋាន។ល។) និងមិនមានការប្រើប្រាស់ពលកម្មកុមារ។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផលតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ ផ្តល់អាទិភាពដល់តំបន់ក្រីក្រ ឬងាយរងគ្រោះបំផុត (ពោលគឺ ខេត្ត ស្រុក និងឃុំ និងរហូតដល់ថ្នាក់ភូមិ)។ ទិន្នន័យនៃកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ អាចនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ដើម្បីរៀបចំបង្កើតជាផែនទីមួយដែលបង្ហាញពីភាពក្រីក្រនៅកម្រិតថ្នាក់តំបន់ភូមិសាស្ត្រតូចណាមួយ។ ទិន្នន័យនៃកម្មវិធីនេះ ក៏ដូចជាផែនទីនៃភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះដែលមានស្រាប់ នឹងត្រូវបន្តប្រើប្រាស់ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម។ ដូច្នេះ ផែនទីមួយដែលអាចផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការប៉ាន់ស្មានទៅលើការកកើតឡើងនៃភាពក្រីក្រ និងភាពងាយរងគ្រោះជាក់លាក់ណាមួយនៅកម្រិតតំបន់ភូមិសាស្ត្រតូចមួយ (ឧទាហរណ៍នៅកម្រិតថ្នាក់ឃុំ) អាចនឹងត្រូវបង្កើតឡើង និងប្រើប្រាស់ដោយបូកបន្ថែមជាមួយនឹងទិន្នន័យដែលបានមកពីជំរឿននៅឆ្នាំ២០០៨ និងការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកម្ពុជា។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារក្រីក្រ នឹងប្រើប្រាស់ជាចំបងនូវបញ្ជីគ្រួសារក្រីក្រ និងសមាជិករបស់គ្រួសារទាំងនេះ ដែលបានបង្កើតដោយកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ។ ទិន្នន័យទាំងនេះអាចប្រើប្រាស់ក្នុងកម្មវិធីការឧបត្ថម្ភសង្គម និងការលើកលែងមិនយកថ្លៃសេវាជាច្រើនប្រភេទ។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៧ ដល់ឆ្នាំ២០០៩ កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ បានអនុវត្តជាសរុបលើភូមិចំនួនជាង ៧១០០ ក្នុងខេត្តចំនួន១៧ ហើយកម្មវិធីនេះគ្រោងនឹងគ្របដណ្តប់ទៅលើគ្រប់ភូមិទាំងអស់នៅតំបន់ជនបទ នៅឆ្នាំ២០១០-២០១១។ វិធីសាស្ត្រនេះ ដែលផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនិងនីតិវិធីបទដ្ឋាន បានបង្កើតឡើងដោយក្រសួងផែនការ និងដោយមានការពិភាក្សាជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ហើយមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងមានអត្រាកំហុសឆ្គងទាបនៃការរាប់បញ្ចូល ឬការមិនរាប់បញ្ចូលគ្រួសារក្រីក្រ។ វិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយសហគមន៍ភាគច្រើន និងទទួលបានការប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើន ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផល សម្រាប់កម្មវិធីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម។ អនុក្រឹត្យមួយ ដែលតម្រូវឲ្យមានការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រជាប្រភពទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីសង្គមកិច្ចភាគច្រើន ក្នុងការកំណត់គ្រួសារក្រីក្រគោលដៅ ត្រូវបានព្រាងឡើងនិងកំពុងតែរង់ចាំការអនុម័តពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។ ប៉ុន្តែបញ្ហាដែលចោទនៅចំពោះមុខ គឺនិរន្តរភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរយៈពេលវែងសម្រាប់កម្មវិធី ដូច្នេះយន្តការហិរញ្ញប្បទានសមស្របមួយ នឹងត្រូវកំណត់ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្ត **យ.ជ.គ.ស.**។

សកម្មភាពអាទិភាពខាងក្រោមនឹងត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីធានាដល់ការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារឲ្យបានប្រសើរ ៖

- ពង្រីកវិសាលភាពរបស់កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ ឲ្យបានទៅដល់គ្រប់ភូមិនៅតំបន់ជនបទទាំងអស់នៅត្រឹមចុងឆ្នាំ ២០១១។
- រៀបចំនីតិវិធី និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់នីតិវិធីសមស្របមួយសម្រាប់ការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារក្រីក្រនៅតំបន់ប្រជុំជន។
- វាយតម្លៃលើសុក្រឹតភាព និងកម្រិតនៃការទទួលស្គាល់កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រនៅថ្នាក់សហគមន៍ និងកែលម្អនីតិវិធីអនុវត្តនៃកម្មវិធីនេះជាបន្តបន្ទាប់។
- ធានាឲ្យមានយន្តការហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលវែងសម្រាប់កម្មវិធីនេះ (ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឲ្យបានទៀងទាត់ រៀងរាល់២ឆ្នាំម្តងលើបញ្ជីគ្រួសារក្រីក្រ)។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារក្រីក្រ ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រនៅក្នុងកម្មវិធីអន្តរាគមន៍មួយចំនួន នឹងត្រូវរួមបញ្ចូលបន្ថែមដោយ **ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផលតាមលក្ខណៈសម្បត្តិ** (ពោលគឺការជ្រើសរើសគ្រួសារផ្អែកតាមចរិតលក្ខណៈពិសេសមួយចំនួន

ដូចជាគ្រួសារដែលមានកូនតូច ឬដែលមានកូនទៅរៀន គ្រួសារដែលមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារ គ្រួសារដែលមានសមាជិកជាជនពិការ។ល។) ហើយនឹងត្រូវបំពេញបន្ថែម ដោយយន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងពេលផ្តល់សេវាកម្ម ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់និងកែលម្អ។ វិធីសាស្ត្រក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណជាលក្ខណៈបំពេញបន្ថែមទាំងនេះអាចនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ រហូតដល់ពេលដែលមានការធានានូវការគ្របដណ្តប់ដ៏ទូលំទូលាយរបស់កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រក្នុងរយៈពេលវែង និងក្នុងករណីដែលតម្រូវឲ្យមានការប្រើប្រាស់នូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យលម្អិតផ្សេងទៀត ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ។ ឧទាហរណ៍មួយនៃឧបករណ៍បំពេញបន្ថែមក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណដែលមានសក្តានុពល គឺ **វិធីសាស្ត្រផែនទីសៅសង្គម** ដែលបានអនុវត្តសាកល្បងដោយ UNICEF ដែលរួមមានសូចនាករសមស្រប ដើម្បីស្វែងយល់ពីភាពងាយរងគ្រោះត្រួតស៊ីគ្នា ដែលកំពុងប៉ះពាល់ដល់កុមារ ឬគ្រួសារដែលមានកូនច្រើន ពោលគឺជាក្រុមអ្នកទទួលផលពីកិច្ចគាំពារសង្គមភាគច្រើន។ ក្នុងពេលអនាគត សូចនាករនិងវិធីសាស្ត្រមួយចំនួនអាចនឹងត្រូវបញ្ជ្រាបទៅក្នុងកម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ ដើម្បីធានាឲ្យមានសង្គតិភាពនៃអភិក្រម និងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការនានាយ៉ាងហ្មត់ចត់។ តារាងទី៦ បង្ហាញដោយសង្ខេបនូវយន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណផ្សេងៗ ដែលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុង **យ.ជ.គ.ស.**។

តារាងទី៦. ការកំណត់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់ យ.ជ.គ.ស.

យន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណ	អ្នកទទួលផល	អន្តរាគមន៍
ការកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយអ្នកទទួលផលខ្លួនឯង (និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផលតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ) (និងការកំណត់គ្រួសារគោលដៅ-ដោយធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ)	និកម្មជន (តាមរដូវ)	កម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ
ការកំណត់គ្រួសារគោលដៅ-ដោយធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ (និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផលតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ) (និងយន្តការកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងពេលផ្តល់សេវាកម្ម)	កុមារអាយុក្រោម ៥ឆ្នាំក្នុងគ្រួសារក្រីក្រ ឬកុមារក្នុងវ័យសិក្សាក្នុងគ្រួសារក្រីក្រ	កម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ដោយមានលក្ខខណ្ឌ (លើការទ្រទ្រង់អាហារូបត្ថម្ភ) កម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ដោយមានលក្ខខណ្ឌ (ការអប់រំ និងកាត់បន្ថយពលកម្មកុមារ)
ការកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទទួលផលតាមលក្ខណៈសម្បត្តិ (និងការកំណត់គ្រួសារគោលដៅ-ដោយធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ)	ក្រុមងាយរងគ្រោះពិសេស	
ការកំណត់គ្រួសារគោលដៅ-ដោយធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ	គ្រួសារក្រីក្រ	មូលនិធិសមធម៌សុខភាព

៦.៣. តម្រូវការធនធានថវិកា

ថវិកាជាតិសម្រាប់ក្រសួងនានាក្នុងវិស័យសង្គម[១៨] បានកើនឡើងប្រមាណ០,៨% ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៦ដល់ឆ្នាំ២០១០ ដែលត្រូវជា៣,៩%នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP)។ ថវិកាសម្រាប់ក្រសួងសុខាភិបាល និងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រួមបញ្ចូលគ្នា មានចំនួនលើសពី៧០%នៃថវិកាជាតិសរុបដែលចំណាយលើវិស័យសង្គម។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ ថវិកាសម្រាប់ក្រសួងសុខាភិបាលបានកើនឡើងប្រហែល០,៥% (រូបទី៨)។

រូបទី៨. និន្នាការក្នុងការចំណាយលើកិច្ចការសង្គមទាំងមូល (គិតជាភាគរយនៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប)

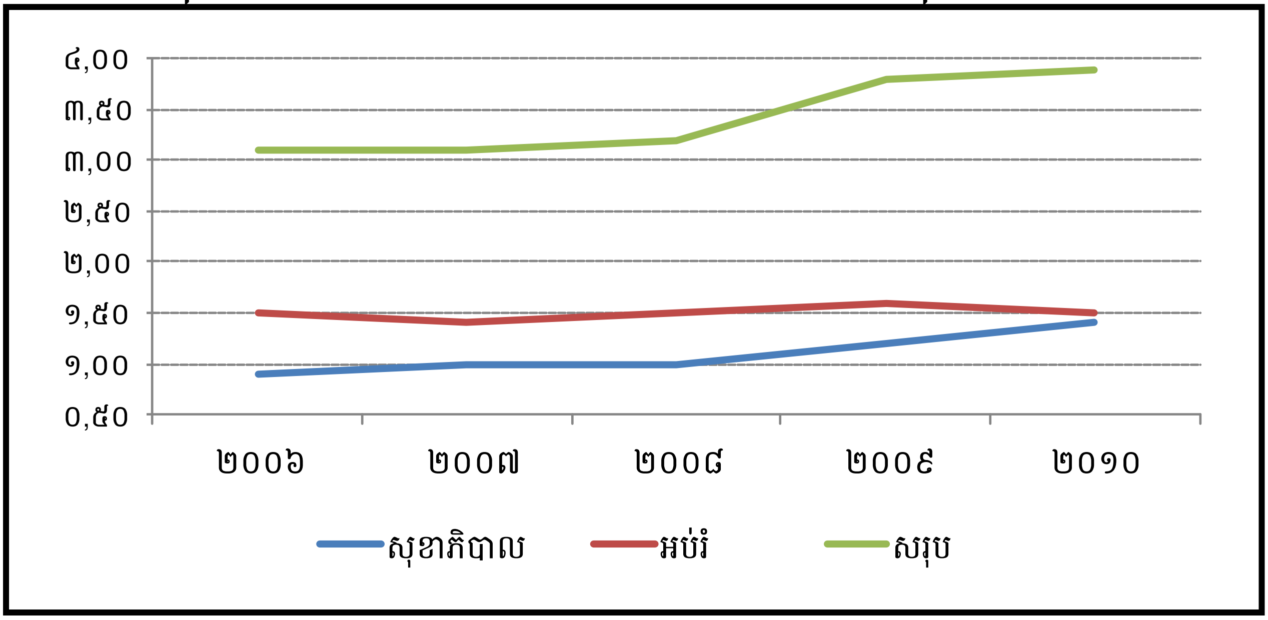

ប្រភព ៖ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

នៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធថវិកាថ្មីដែលបានប្រើចាប់ពីឆ្នាំ២០០៧ មានពីរជំពូក (៦៤ និង ៦៥) ដែលមានចំណុចជាច្រើនប្រើពាក្យថាអន្តរាគមន៍សង្គម[១៩]។ ការចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើចំណុច

[១៨] រួមមានក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ក្រសួងកិច្ចការនារី ក្រសួងពត៌មាន ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងធម៌ការ និងកិច្ចការសាសនា

[១៩] បញ្ជីសារពើភណ្ឌក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ នឹងបង្ហាញពីការបែងចែងដោយពិស្តារនៃថវិកាក្នុងជំពូកទាំងពីរនេះ សម្រាប់គ្រប់ស្ថាប័នរដ្ឋទាំងអស់។ ជំពូក៦៤.៥ មានឈ្មោះថា**ប្រាក់ឧបត្ថម្ភនិងការឧបត្ថម្ភសង្គម** និងរួមបញ្ចូលទាំង ១.គ្រួសារ ២.សុខភាពនិងការផ្តល់កំណើត ៣.មរណភាព ៤.ការចូលនិវត្តន៍ ៥.ការលាលែងពីតំណែង ៦.គ្រោះថ្នាក់ការងារនិងការបាត់បង់លទ្ធភាពការងារ ៧.កុមារកំព្រា ៨.ផ្សេងៗ ៩.ការចុះខ្សោយផ្នែកចំណូល។ ជំពូក៦៥.៧ សំដៅទៅលើ**ជំនួយផ្នែកសង្គម** ដែលរួមមាន ១.ជំនួយសម្រាប់ការចូលសម្រាកក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ២.ថ្នាំពេទ្យ ៣.ស្បៀងអាហារនិងសម្ភារៈ ៤.គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ៥.ការចំណាយលើការងារស្រាវជ្រាវ ៦.ការស្រាវជ្រាវនិងអាហារូបករណ៍ក្នុងស្រុក ៧.ការស្រាវជ្រាវនិងអាហារូបករណ៍សម្រាប់ទៅសិក្សានៅបរទេស ៨.ផ្សេងៗ។ ជំពូក៦៥.៨ សំដៅទៅលើ **ជំនួយទ្រទ្រង់ដល់អង្គភាពខាង**

ទាំងនេះ មានចំនួនសរុបស្មើនឹង១៨១លានដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ស្ថាប័នរដ្ឋទាំងអស់នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ដែលកើនឡើង៥៥% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៧។ ដោយសារកម្រិតនៃការចំណាយថវិកានេះ បានបង្ហាញជាចំនួនសរុប ដូច្នេះការគណនាទៅលើបរិមាណថវិកាដែលនឹងត្រូវចំណាយទៅលើសកម្មភាពកិច្ចគាំពារសង្គម និងប្រភេទផ្សេងៗទៀតនៃអន្តរាគមន៍សង្គម នៅពុំអាចធ្វើបាននៅឡើយ។ ការចំណាយនៅក្នុងកិច្ចគាំពារសង្គមដែលអាចឃើញជាក់ស្តែង គឺផ្តោតគោលដៅចំពោះនិយោជិតរបស់រដ្ឋ និងអ្នកធ្វើការក្នុងវិស័យផ្លូវការ។

ការប៉ាន់ប្រមាណលើថវិកាចំណាយសម្រាប់រយៈពេលមធ្យមនិងរយៈពេលវែង ក្នុងការអនុវត្ត **យ.ជ.គ.ស.** នឹងត្រូវរៀបចំឡើងជាការងារអាទិភាពក្នុងអំឡុងឆ្នាំដំបូងនៃការអនុវត្ត (ដោយរួមមានការចំណាយដោយលម្អិតនៃអន្តរាគមន៍ដែលមានស្រាប់និងដែលបានគ្រោងទុក និងការវិភាគពីចន្លោះប្រហោងផ្នែកសារពើពន្ធ)។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិភាក្សាជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ លើការគ្រប់គ្រងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពិសេសលើការប្រមូលមូលនិធិរួមគ្នា និងដើម្បីបង្កើតឲ្យមានកិច្ចអន្តរាគមន៍សង្គមដែលមានលក្ខណៈជាកម្មវិធីទ្រង់ទ្រាយធំមួយ និងដើម្បីធ្វើឲ្យមានសុខដុមនីយកម្មដល់ការគាំទ្ររបស់ស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយសម្រាប់ **យ.ជ.គ.ស.**។

ដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការសម្របសម្រួលក្នុងការអនុវត្ត**យ.ជ.គ.ស.** (ការកសាងសមត្ថភាព ការធ្វើផែនការ ការពិនិត្យតាមដាន និងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាននិងចំណេះដឹង) រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដាក់ឲ្យមានការរៀបចំមូលនិធិជាកញ្ចប់រួម ដើម្បីឲ្យមានសុខដុមនីយកម្មលើការគាំទ្រជំនួយការបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍ។

៦.៤. សកម្មភាពអាទិភាពសម្រាប់អនាគតដ៏ខ្លី

ការកំណត់អាទិភាពសម្រាប់បង្កើតអន្តរាគមន៍កិច្ចគាំពារសង្គម ក្នុងដំណាក់កាលខ្លីខាងមុខនេះ ធ្វើឡើងដោយសារសមត្ថភាពនៃស្ថាប័នក្នុងការអនុវត្តនៅមានកម្រិត និងចន្លោះប្រហោងផ្នែកសារពើពន្ធ។ តារាងទី៧នឹងបង្ហាញនូវកម្មវិធីនិងសកម្មភាពជាអាទិភាព សម្រាប់រយៈពេលពីរទៅបីឆ្នាំខាងមុខនេះ និងផ្តល់ការប៉ាន់ប្រមាណនូវចំណាយជាបឋម[២០]។

សង្គមនិងវប្បធម៌ រួមមានជំនួយឧបត្ថម្ភដល់ ១.សហគមន៍ ២.មណ្ឌលកុមារកំព្រា ៣.អាហារូបករណ៍សម្រាប់ការធ្វើដំណើរ ៤.កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ៥.សហគមន៍វប្បធម៌និងកីឡា ៦.មជ្ឈមណ្ឌលស្តារនីតិសម្បទា ៧.ព្រះរាជកិច្ច (កម្មវិធីមនុស្សធម៌របស់ព្រះមហាក្សត្រ)។

[២០] ព័ត៌មានពិស្តារស្តីពីការប៉ាន់ប្រមាណលើការចំណាយសម្រាប់កម្មវិធី បានបង្ហាញនៅក្នុងឯកសារមូលដ្ឋានមួយចំនួនទាក់ទងនឹង យ.ជ.គ.ស.។

សកម្មភាពជាអាទិភាព រួមមានការបង្កើតឡើងនូវកម្មវិធីថ្មី (ដូចជាកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ថ្នាក់ជាតិ ឬកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ) កម្មវិធីដែលកំពុងដំណើរការនិងដែលត្រូវការពង្រីកបន្ថែម (ដូចជាមូលនិធិសមធម៌សុខភាព) ការឧបត្ថម្ភលើការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃលើកម្មវិធី **យ.ជ.គ.ស.** នៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ[២១]។

កម្មវិធីគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់និងកម្មវិធីដែលត្រូវបង្កើតថ្មី នឹងត្រូវធ្វើសុខដុមនីយកម្ម និងប្របាច់បញ្ចូលគ្នាបន្ថែមទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត**យ.ជ.គ.ស.**នៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ ដោយអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំ[២២]និងនីតិវិធីដូចគ្នា និងដើម្បីដោះស្រាយភាពងាយរងគ្រោះដែលមានស្រាប់។ ជាទស្សនវិស័យរយៈពេលវែង គឺការដាក់បញ្ចូលគ្នានូវគម្រោងផ្សេងៗគ្នាឲ្យចូលទៅក្នុងកម្មវិធីរួមតែមួយ (យ៉ាងហោចណាស់សម្រាប់ដោះស្រាយគោលបំណងណាមួយនៃ **យ.ជ.គ.ស.**) ដើម្បីជៀសវាងស្ថានភាពដែលគម្រោងផ្តោតលើសលប់តែទៅលើភាពងាយរងគ្រោះតែមួយ ឬកង្វះលក្ខណៈឯកភាពគ្នានៃបទដ្ឋានអនុវត្តដែលមានគុណភាពក្នុងសេវាគាំពារសង្គម។

កម្មវិធីដែលកំពុងអនុវត្ត ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិថ្លៃស្បៀងនិងកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចនាពេលថ្មីៗនេះ នឹងជាមេរៀនមួយសម្រាប់ការចង្អុលបង្ហាញថាតើកម្មវិធីណាដែលនឹងត្រូវពង្រីកបន្ថែម ហើយត្រូវពង្រីកបន្ថែមដោយរបៀបណា។ ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័នសម្រាប់ **ក.ក.ជ.** និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធនឹងក្លាយជាអាទិភាពស្រមាប់អនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខ ព្រោះការរៀបចំស្ថាប័ន ការទ្រទ្រង់ដល់តួនាទីសម្របសម្រួល ព្រមទាំងរចនាសម្ព័ន្ធពិនិត្យតាមដាន គឺជាបុរេលក្ខខណ្ឌដើម្បីរំកិល **យ.ជ.គ.ស.** ទៅកាន់រយៈពេលមធ្យមនិងវែង។

[២១] មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ការងារគាំពារសង្គមបានអនុវត្តដោយក្រសួងផ្សេងៗជាច្រើន ដោយខ្វះការសម្របសម្រួលជារួម។ ជាលទ្ធផល យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អន្តរាគមន៍ក្នុងកម្មវិធីនីមួយៗ ស្ថិតនៅដំណាក់កាលខុសៗគ្នានៃការបង្កើតនិងការអនុវត្ត។ ក្រសួងដែលបានកំណត់អាទិភាពរយៈពេលខ្លីរួច មានដូចជាក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។ អាទិភាពដែលមានទាំងអស់នេះ ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីយ.ជ.គ.ស.។ ក.ក.ជ បានដឹកនាំកិច្ចពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បច្ចេកទេសមួយចំនួន ដើម្បីកំណត់រកនូវអាទិភាពមួយចំនួនទៀតសម្រាប់កិច្ចគាំពារសង្គមក្នុងដំណាក់កាលខ្លីដែលនឹងត្រូវផ្តល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល។

[២២] គោលការណ៍ទាំងនេះ រួមមានអន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធដោយមានភស្តុតាង (ផ្អែកលើភស្តុតាងនិងតម្រូវការ) ប្រសិទ្ធភាពនិងភាពសក្តិសិទ្ធិ និរន្តភាពនៃវិធានការការចូលរួម និងការផ្តល់អំណាចដល់អ្នកទទួលផល (រួមបញ្ចូលទាំងការចូលរួមក្នុងការរៀបចំ ការពិនិត្យតាមដាន និងយន្តការក្នុងការផ្តល់យោបល់ត្រឡប់) ភាពរីកចម្រើន ការពង្រីកកម្មវិធីជាបន្តបន្ទាប់ និងការបំពេញបន្ថែម (ចៀសវាងការត្រួតស៊ីគ្នា និងអន្តរទំនាក់ទំនង)នៃកម្មវិធី។

ការប៉ាន់ប្រមាណចំណាយដែលមានបរិយាយនៅក្នុងតារាងទី៧នេះ គ្រាន់តែជាសូចនាករតែប៉ុណ្ណោះ ហើយការវិភាគលើតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានដែលមានលក្ខណៈពិស្តារ នឹងត្រូវធ្វើឡើងជាបន្តទៀត។ រាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ បានធ្វើការព្រមព្រៀងរួចជាស្រេចលើសកម្មភាពជាអាទិភាពមួយចំនួនរួចហើយ។ ចំណែកសកម្មភាពអាទិភាពមួយចំនួនទៀត គឺជាប្រភេទអន្តរាគមន៍ថ្មី។

តារាងទី៧. សកម្មភាពជាអាទិភាពក្នុងដំណាក់កាលខ្លីរបស់ យ.ជ.គ.ស. និងការប៉ាន់ស្មានចំណាយ

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃកម្រិត និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
សកម្មភាពជាអាទិភាព							
០.១	ផ្សព្វផ្សាយ **យ.ជ.គ.ស.** នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,០៥		
០.២	កំណត់តួនាទី មុខងារ និងរចនាសម្ព័ន្ធសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយនិងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,០៥		
០.៣	គណនាការចំណាយរយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែងរបស់ យ.ជ.គ.ស. និងកំណត់កាលានុវត្តភាពក្នុងការប្រមូលផ្តុំនិងរៀបចំហិរញ្ញប្បទានរួមគ្នាសម្រាប់ការគាំពារសង្គម	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,១០		
០.៤	វាយតម្លៃតម្រូវការកសាងសមត្ថភាព និងបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,១០		
០.៥	កសាងសមត្ថភាព សម្រាប់ការរៀបចំការគាំពារសង្គម ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិ (ក.ក.ជ. និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ) (ក្រុមគ្រូបង្គោល)	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,១០	០,៣០	០,៣០
០.៦	កសាងសមត្ថភាព សម្រាប់ការសម្របសម្រួល និងពិនិត្យតាមដានលើការគាំពារសង្គមនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,៥	០,៥	០,៥

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រប និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាព ហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
០.៧	បង្កើត និងថែរក្សាប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន សម្រាប់ការគាំពារសង្គមសម្រាប់ ក.ក.ជ.	ក.ក.ជ.		កំពុងរក	០,៥	០,៥	០,៥
០.៨	ពង្រីកវិសាលភាព របស់កម្មវិធីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ ឲ្យដល់គ្រប់ភូមិនៅតំបន់ជនបទទាំងអស់ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើបញ្ជីគ្រួសារក្រីក្ររាល់ពីរឆ្នាំម្តង	ក្រ. ផែនការ	២០១០ ៖ ខេត្តចំនួន ១១ ប្រមាណ ១,២ លាន គ្រួសារ ក្នុងគម្រោង ២០១១-១៣ ៖ ក្នុង ១ឆ្នាំ ចំនួន ១២ខេត្ត ប្រមាណ ១,២លាន គ្រួសារ ក្នុងគម្រោង	រកបានសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១០ និង២០១១	៥,៦០	២,៩៥	៣,១០
០.៩	រៀបចំ និងអនុវត្តសាកល្បងការកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រួសារក្រីក្រនៅតំបន់ប្រជុំជន	ក្រ. ផែនការ			០,៥	០,៥	០,៥
គោលដៅទី ១. តម្រូវការមូលដ្ឋាន ក្នុងស្ថានភាពអាសន្ន និងករណីវិបត្តិ							
១.១	ការចែកស្បៀងដល់ក្រុមគោលដៅ	ក្រ. សេដ្ឋកិច្ច	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី/គម្រោងជំនួយស្បៀងសង្គ្រោះបន្ទាន់	រកបាន			
១.២	ការចែកសម្ភារៈកសិកម្ម	ក្រ. សេដ្ឋកិច្ច ក្រ. កសិកម្ម	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី/គម្រោងជំនួយស្បៀងសង្គ្រោះបន្ទាន់ សហគមន៍អឺរ៉ុប/អង្គការស្បៀង និងកសិកម្ម	រកបាន			
១.៣	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់	ក្រ. សង្គមកិច្ច	ផ្អែកលើកម្មវិធីការងារ ឆ្នាំ២០០៨-២០១៣ របស់ ក្រ.សង្គមកិច្ច នៅត្រឹម ឆ្នាំ២០១៣ អ្នកទទួលផលរួមមាន ជនរងគ្រោះចំនួន ២៥០០០០នាក់ (៥០០០០នាក់ ក្នុងមួយឆ្នាំ) រួមមាន ជនរងគ្រោះដោយគ្រោះធម្មជាតិ និងប្រជាជនក្រីក្រជួបប្រទះកង្វះស្បៀង នឹងទទួលបានជំនួយ	រកបាន	ថវិកា ក្រ. សង្គមកិច្ច	ថវិកា ក្រ. សង្គម កិច្ច	ថវិកា ក្រ. សង្គម កិច្ច

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រិត និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាព ហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
			សង្គ្រោះបន្ទាន់				
	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ នៃគណៈកម្មការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ						
គោលដៅទី ២. ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះរបស់កុមារនិងមាតា							
២.១	បង្កើតកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ថ្មី មួយដើម្បីជួយដល់ប្រជាជនក្រីក្រ ដោយផ្តោតលើកង្វះអាហារូបត្ថម្ភកុមារ និងមាតា (រៀបចំ និងអនុវត្តសាកល្បង ក្នុងឆ្នាំ ២០១១-២០១២ និងអនុវត្ត ៥០% ឆ្នាំ២០១៣)	នឹងកំណត់នៅដំណាក់កាលរៀបចំគម្រោង	២០១២ កុមារ/មាតា ចំនួន ៦៤០០០នាក់ ២០១៣ កុមារ/មាតាចំនួន ១៦០០០០នាក់ កម្រិតផលប្រយោជន៍ ៦០ ដុល្លារ ចំពោះកុមារម្នាក់/ឆ្នាំ ចំណាយរដ្ឋបាល ១០%	កំពុងរក	០,២០	៤,០០	១០,០០
២.២	ការផ្តល់ស្បៀងដោយមានគោលដៅ សម្រាប់កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងកុមារ	ក្រ.សុខាភិបាល	២០១០ អ្នកទទួលផល ៥០៤៦០ នាក់ ២០១១ អ្នកទទួលផល ៥០៤៦០ នាក់ ២០១២ អ្នកទទួលផល ៥៥៥០៦ នាក់ ២០១២ អ្នកទទួលផល ៥៥៥០៦ នាក់	កំពុងរក	៣,៤០	៣,៨០	៣,៨០
២.៣	ពង្រីកកម្មវិធីផ្តល់អាហារូបករណ៍ដល់សិស្សមធ្យមសិក្សា ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើកុមារងាយរងគ្រោះដោយសារពលកម្មកុមារ	ក្រ.អប់រំ	សាលារៀនចំនួន ៥២៧ ក្នុងគម្រោងទ្រទ្រង់វិស័យអប់រំកម្ពុជា X កុមារ ៣០នាក់ ជាមធ្យមក្នុងមួយសាលារៀន X ៤៥ដុល្លារ = ១៥.៨០០ អាហារូបករណ៍ដែលអាចឲ្យសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១ (៧១១៤៥០ ដុល្លារ) លទ្ធភាពសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០១២ និង២០១៣ ដើម្បី អនុវត្តដល់សាលារៀនជាច្រើនទៀត	បានផ្តល់ហិរញ្ញ ប្បទាន ដោយ ថវិកាក្រ.អប់រំ			
២.៣	ពង្រីកកម្មវិធីផ្តល់អាហារូបករណ៍ ដល់សិស្ស	ក្រ.អប់រំ	គំនិតផ្តួចផ្តើមតាមដានឆាប់រហ័ស អនុវត្ត	រកបាន	០,២១	០,១៤	

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រប និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
	បឋមសិក្សា ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើកុមារងាយរងគ្រោះដោយសារពលកម្មកុមារ		សាកល្បង ចុងឆ្នាំ២០១២ មាន១០៤៤២ អាហារូបករណ៍ ឆ្នាំ២០១១ មាន៦៨១៤ អាហារូបករណ៍ ឆ្នាំ២០១២ ដោយមាន ២០ដុល្លារ /សិស្សម្នាក់ ក្នុងខេត្តចំនួន ៣ ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់អាចធ្វើក្នុងឆ្នាំ ២០១៣				
២.៤	(ពង្រីក)កម្មវិធីផ្តល់ស្បៀងនៅសាលារៀន	ក្រ.អប់រំ	២០១០ កុមារចំនួន ៤៥៤១០០ នាក់ ២០១១ កុមារចំនួន៥៦៤៦៦០ នាក់ ២០១២ កុមារចំនួន៦២១១២៦ នាក់ ២០១៣ កុមារចំនួន៦២១១២៦ នាក់ (ថ្នាក់ទី១-៦ អាហារមួយពេល /ថ្ងៃ)	កំពុងរក	៩,៨០	១៥,២០	១៥,២០
២.៥	(ពង្រីក) កម្មវិធីផ្តល់អាហារូបករណ៍ជាស្បៀង (របបស្បៀងយកមកផ្ទះ)	ក្រ.អប់រំ	២០១០ អ្នកទទួលផលចំនួន ៨៩៦៩៦ នាក់ ២០១១ អ្នកទទួលផលចំនួន ៩២៤០០ នាក់ ២០១២ អ្នកទទួលផលចំនួន ១៨៤៨០០ នាក់ ២០១៣ អ្នកទទួលផលចំនួន ១៨៤៨០០ នាក់ (អង្ករ ១៥គីឡូ សណ្តែក ២គីឡូ ប្រេងឆា ១គីឡូ ប្រចាំខែ ភាគច្រើនផ្តល់ឲ្យសិស្សជាកុមារី រៀនថ្នាក់ទី២-៦ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ)	កំពុងរក	៣,៣០	៦,៦០	៦,៦០
២.៦	គាំទ្រដល់ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពជាតិ	ក្រ.ការងារ	១២០០០ នាក់ ត្រឹមឆ្នាំ២០១២[២៣]	រកបាន			

[២៣] អ្នកទទួលផលខាងលើ នឹងត្រូវកំណត់ជាគោលដៅដោយផ្ទាល់ក្រោមគម្រោងដែលផ្តល់មូលនិធិដោយអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ។ យ៉ាងណាមិញ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបាននិងកំពុងបញ្ចប់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនៃពលកម្មកុមារត្រឹមឆ្នាំ២០១៦។ ចំពោះការបញ្ចប់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរនៃពលកម្មកុមារនេះ គេបានប៉ាន់ស្មានថានឹងមានការចូលរួមពីធនាគារពិភពលោក មូលនិធិអង្គការសហប្រជា

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រប និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាព ហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
	លុបបំបាត់ពលកម្មកុមារ						
គោលដៅទី ៣. កាត់បន្ថយនិកម្មភាព និងផ្តល់កាលានុវត្តភាពជីវភាព							
៣.១	បង្កើត និងពង្រីកកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈថ្នាក់ជាតិ ដែលមានលក្ខណៈចម្រុះ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានិកម្មភាពតាមរដូវកាលរបស់ប្រជាជនក្រីក្រនៅតំបន់ជនបទ និងកសាងទ្រព្យសម្បត្តិសហគមន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព	នឹងកំណត់នៅដំណាក់កាលរៀបចំគម្រោង	អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១ មានចំនួន ២០៧៥០ នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន ៤២០០០ នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៣ មានចំនួន ១០៥៥០០ នាក់ ការងាររយៈពេល ៤០ថ្ងៃ/ឆ្នាំ អត្រាប្រាក់ឈ្នួល ១០០០០ រៀល ចំណាយមិនមែនជាប្រាក់ឈ្នួល ជាមធ្យម ៣០%	កំពុងរក	០,២០	១០,០០	២៤,០០
៣.២	បន្តកម្មវិធីស្បៀងពលកម្មនិងប្រាក់ពលកម្មដែលកំពុងអនុវត្ត ក) គម្រោងកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ខ) គម្រោងឧបត្ថម្ភស្បៀងបន្ទាន់	ក្រ.សេដ្ឋកិច្ច ក្រ.អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១០ មាន ចំនួន ១៤២៩១៥ នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១ មាន ចំនួន ១៨១២៤៩ នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ មាន ចំនួន ២៥០០០០ នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៣ មាន ចំនួន	កំពុងរក	៣,៣០	៥,០០	៥,០០

ជាតិសម្រាប់កុមារ អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ(គម្រោងស្វែងយល់ពីការងារកុមារ) ដើម្បីស្វែងរកមូលនិធិបន្ថែមចំនួន ៩០ លានដុល្លារអាមេរិក។ ដូច្នេះ សម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ ២០១១-២០១៣ នឹងត្រូវការថវិកាប្រមាណ៤៥លានដុល្លាររអាមេរិក ពោលគឺ១៥លានដុល្លាររអាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ។

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃកម្រិត និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាព ហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
			២៥០០០០ នាក់				
៣.៣	ផ្តល់សេវាការងារ សាធារណៈដល់ក្រុមជនគោលដៅ	ក្រ.ការងារ	អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១១ មានចំនួន ១០ ០០០នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន ១៥ ០០០នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ២០ ០០០នាក់	កំពុងអនុវត្ត និងស្វែងរកបន្ថែម	០,១៥	០,២	០,២៥
៣.៤	បង្កើតឥណទានខ្នាតតូចសម្រាប់បង្កើតមុខរបរដោយខ្លួនឯង		អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១១ មានចំនួន អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន	កំពុងអនុវត្ត និងស្វែងរកបន្ថែម	២,០០	២,៥០	៣,០០
៣.៥	ការអភិវឌ្ឍជំនាញបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព		អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១១ មានចំនួន ១៣៨ ២០៣នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន ១៦៥ ៨៤៤នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ២០៧ ៣០៥នាក់	កំពុងអនុវត្ត និងស្វែងរកបន្ថែម	៩,៣៧	១៣,២៧	១០,៥៤
គោលដៅទី ៤. បង្កើនការថែទាំសុខភាពដែលអាចទទួលយកបានសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ							
៤.១	ពង្រឹង សម្របសម្រួល និងពង្រីកវិសាលភាពរបស់មូលនិធិសមធម៌សុខភាព	ក្រ.សុខាភិបាល		រកបានប៉ុន្តែនៅមានចន្លោះប្រហោង	៩,០០ (នៅខ្វះ ៣,០០)	១០,០០ (នៅខ្វះ ៦,០០)	១២,០០ (នៅខ្វះ ៨,០០)
៤.២	ពង្រីកកម្មវិធីការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅសហគមន៍	ក្រ.សុខាភិបាល	នៅដំណាច់ឆ្នាំ២០០៩ មានគម្រោងចំនួន ១៣ ដែលមានសមាជិក សរុបចំនួន ១២២៨២៩ នាក់	កំពុងរក			

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រិត និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាព ហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
គោលដៅទី ៥. ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនងាយរងគ្រោះពិសេស							
៥.១	បង្កើតទស្សនាទាន សម្រាប់ដោះស្រាយភាពងាយរងគ្រោះចំពោះមនុស្សចាស់ជរាក្រីក្រ អ្នកមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ និងពិការ	ក្រ.សង្គមកិច្ច	យុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែង ក្នុងការលើកកម្ពស់ការគាំពារសង្គម សម្រាប់ប្រជាជនក្រីក្រ ចាស់ជរា ជនពិការ (ឧទាហរណ៍ តាមរយៈការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ ឬសោធនសង្គម) ដែលនឹងរៀបចំ និងព្រមព្រៀងនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣	កំពុងរក	០,១០	០,១០	០,១០
៥.២	ការបែងចែកស្បៀងដោយមានគោលដៅ ដល់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះពិសេស	ក្រ.សុខាភិបាល	អ្នកជំងឺរបេង ឆ្នាំ ២០១០ អ្នកជំងឺចំនួន ២២៨៥៧ នាក់ ចំណាយថវិកា ២ លាន ដុល្លារ	កំពុងរក	៣,៧០	៣,៧០	៣,៧០
			អ្នកផ្ទុកមេរោគអេសដ៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍ ឆ្នាំ ២០១០ ចំនួន ៦៧៤៦០ នាក់ ចំណាយថវិកា ៤,២លានដុល្លារអាមេរិក	កំពុងរក	៤,៩០	៥,៨០	៥,៨០
៥.៣	សេវាសុខុមាលភាពសង្គម រួមមានសុខមាលភាពកុមារ និងការស្តារនីតិសម្បទាយុវជន សុខមាលភាព និងការស្តារលទ្ធភាពពលកម្មសម្រាប់ជនពិការ ប្រជាជនគ្មានផ្ទះសំបែង សុខុមាលភាពសម្រាប់ចាស់ជរា និងអតីតយុទ្ធជន	ក្រ.សង្គមកិច្ច	ផ្អែកលើកម្មវិធីការងារ ឆ្នាំ២០០៨-១៣ របស់ ក្រ.សង្គមកិច្ច នៅត្រឹមឆ្នាំ២០១៣ អ្នកទទួលផលនឹងរួមបញ្ចូលកុមារកំព្រា ចំនួន ១១០០០នាក់ អតីតយុទ្ធជន ចំនួន ១០៥១៦០ នាក់ និងសមាជិកគ្រួសារ ចំនួន ៣១៦២៦០នាក់ កុមារ និងយុវជន ល្មើសច្បាប់ចំនួន ១៥១៨៥ នាក់ ជនពិការចំនួន ៤៥០០ នាក់ (៩០០ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ) ដែលរួមទាំងកុមារពិការ ចំនួន ៦៧៦ នាក់ ប្រជាជនគ្មានផ្ទះសំបែង ចំនួន	បានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដោយថវិកាក្រ.សង្គមកិច្ច	ថវិកា ក្រ. សង្គមកិច្ច	ថវិកា ក្រ.សង្គមកិច្ច	ថវិកា ក្រ.សង្គមកិច្ច

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រិត និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
			៧៥០០ នាក់ (១៥០០ នាក់ ក្នុងមួយឆ្នាំ) ស្ត្រីឆ្លងជំងឺអេដស៍និងកូន និងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់ចំនួន ១៥០០ នាក់ (៣០០ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ) ស្ត្រី និងកុមាររងគ្រោះដោយសារការជួញដូរមនុស្ស ចំនួន ៨៥០០ នាក់ (ចំនួន ១៥១០ នាក់ ក្នុងមួយឆ្នាំ)				
៥.៤	ពង្រីកវិសាលភាពរបបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ ទៅតាមបណ្តាខេត្ត	ក្រ.ការងារ	កម្មករនិយោជិតច្រើនថែមទៀតនឹងទទួលបានការធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ	ប.ស.ស	០,០១	០,០១	០,០១
៥.៥	ផ្សព្វផ្សាយការអនុវត្តរបបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ ទៅដល់ផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ		ការយល់ដឹងពីការអនុវត្តគោលនយោបាយធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយ	ប.ស.ស រដ្ឋ និងអង្គការអន្តជាតិ	០,០៣	០,០៥	០,០៦
៥.៦	រៀបចំអនុវត្តរបបថែទាំសុខភាព		កម្មករនិយោជិតចំនួន ៥៩៤ ៦៨៦នាក់ ទទួលបានការថែទាំសុខភាព	ប.ស.ស រដ្ឋ និងអង្គការអន្តជាតិ	០,០១	០,០២	០,០៣
៥.៧	ពង្រីករបបថែទាំសុខភាពដល់អ្នកក្នុងបន្ទុកកម្មករនិយោជិត		គ្រួសារកម្មកនិយោជិតចំនួន ១ ៧៨៤ ០៥៨ នាក់ ទទួលបានការថែទាំសុខភាព	កំពុងរក			០,៥០
៥.៨	ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្ត		ការអនុវត្តកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព	កំពុងរក	០,០១	០,០១	០,០១
៥.៩	សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតរបបសោធន		កម្មករនិយោជិតទទួលបានរបបប្រាក់សោធន	កំពុងរក		០,០១	០,០១
៥.១០	ការពារសុខភាព និងសុវត្ថិភាពការងារដល់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ		អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១១ មានចំនួន ១០ ០០០នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ មានចំនួន ១៥ ០០០នាក់ អ្នកទទួលផលសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន	កំពុងអនុវត្ត និងស្វែងរកបន្ថែម	០.២០	១.០០	១.២០

កម្មវិធី និងសកម្មភាពអាទិភាពរយៈពេលខ្លី		ស្ថាប័នអនុវត្ត	ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃគម្រិត និងអ្នកទទួលផល	ស្ថានភាព ហិរញ្ញប្បទាន	តម្រូវការថវិកា (គិតជាលានដុល្លារ)		
					២០១០-២០១១	២០១២	២០១៣
			២០ ០០០នាក់				

តារាងទី ៨. ម៉ាទ្រីចនៃលទ្ធផលសម្រាប់ យ.ជ.គ.ស.

ទស្សនវិស័យ ៖ ប្រជាជនកម្ពុជារាល់រូប ពិសេសជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ នឹងបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គមនិងរបបសន្តិសុខសង្គម ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ដែលជាផ្នែកនៃប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដ៏មានប្រសិទ្ធភាព សមស្របដែលអាចអនុវត្តនិងមាននិរន្តរភាព			
លទ្ធផល	**សូចនាករ**	**ទិន្នន័យគោល**	**គោលដៅ**
គោលបំណង ៖ ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ កម្ពុជា នឹងទទួលការគាំពារកាន់តែប្រសើរឡើង ពីភាពក្រីក្ររ៉ាំរ៉ៃ និងភាពអត់ឃ្លាន វិបត្តិ ភាពខ្វះខាត និងមូលហេតុសង្គម និងទទួលបានប្រយោជន៍ ពីការធ្វើវិនិយោគលើធនធានមូលធនមនុស្សរបស់ពួកគាត់	សមមាត្រប្រជាជនដែលមានប្រាក់ចំណូលតិចជាងបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រថ្នាក់ជាតិ	៣០.១% (២០០៧)	១៩.៥% (២០១៥)
	សមមាត្រប្រជាជនស្ថិតនៅក្រោមបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រផ្នែកស្បៀងអាហារ	១៨% (២០០៧)	១០% (២០១៥)
	ការចាត់ថ្នាក់សន្ទស្សន៍គាំពារសង្គមរបស់ប្រទេស	០.១៨ (២០០៧)	០.៣ (២០១៣)
	ចំនួនប្រជាជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះគិតជាភាគរយ ដែលទទួលផលពីបណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គម	នឹងកំណត់	៥០% (២០១៥)
	ប្រេវ៉ាឡង់នៃកុមារមិនគ្រប់ទម្ងន់	២៨.៨% (២០០៨)	១៩.២% (២០១៥)
	សន្ទស្សន៍ទុរភិក្សសកលលោក (វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយស្បៀងអន្តរជាតិ)	២១.២ (២០០៩)	១៥ (២០១៥)
គោលដៅទី ១. ជនក្រីក្រ និង ងាយរងគ្រោះ ទទួលបានការគាំទ្រ ដែលរួមមានស្បៀង អនាម័យ ទឹក និង ជម្រក ។ល។ ដើម្បីបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ពួកគាត់ក្នុងពេលវេលាមានគ្រោះអាសន្ន និងវិបត្តិ	ចំនួនប្រជាជនគិតជាភាគរយដែលទទួលបានជំនួយ រួមមាន ស្បៀង អនាម័យ ទឹក ទីជម្រក ក្នុងពេលមានគ្រោះអាសន្ន និងទទួលបានអន្តរាគមន៍បន្ទាន់ផ្សេងទៀត ក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់	នឹងកំណត់	៨០% (ក្របខណ្ឌជំនួយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
	រៀបចំផែនការអន្តរវិស័យថ្នាក់ជាតិ ដោយមានការសម្របសម្រួល មានលក្ខណៈចម្រុះ សម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងគ្រោះអាសន្ន	មិនមាន	រៀបចំរួច
គោលដៅទី ២. ជនក្រីក្រ កុមារ និងមាតាងាយ	ចំនួនកុមារក្រីក្រគិតជាភាគរយ ដែលទទួលបានអាហារូបករណ៍	២៦៧០០នាក់	ពីរដង (២០១៥)

រងគ្រោះ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងអសន្តិសុខស្បៀង និងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស តាមរយៈការបង្កើនគុណភាពអាហារូបត្ថម្ភ សុខភាពមាតា និងកុមារ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំ និងការលុបបំបាត់ពលកម្មកុមារជាពិសេសទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរ	សម្រាប់ការអប់រំកម្រិតបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	(សាលារៀនបឋមសិក្សា ឆ្នាំ២០០៨)	
	ចំនួនអ្នកទទួលផល ដែលទទួលពីរបបស្បៀងយកមកផ្ទះ និងការផ្តល់អាហារនៅសាលារៀន	៦២០០០០នាក់ (កម្មវិធីស្បៀង អាហារពិភពលោក ២០០៩)	៨០៥០០០នាក់ (២០១៣)
	ចំនួនកុមារអាយុក្រោម ២ឆ្នាំ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងស្ត្រីដែលទើបសម្រាលកូនរួចគិតជាភាគរយដែលទទួល ផលពីកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសង្គម	៦៤២៧៣នាក់ (កម្មវិធីស្បៀងអាហារ ពិភពលោក ២០០៩)	នឹងកំណត់
	ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលបានមកពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងតិចពីរដង ជាមួយបុគ្គលិកសុខាភិបាលជំនាញ មុនពេលសម្រាល	៨១នាក់	៩០នាក់ (២០១៥)
	វឌ្ឍនភាពគិតជាភាគរយ ចំពោះសមិទ្ធផលរបស់ក្រុមគោលដៅជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៃពលកម្មកុមារ	៣១៣០០០នាក់ (២០០៩)	ការលុបបំបាត់ទាំងស្រុងនៃទម្រង់ ធ្ងន់ធ្ងរ (២០១៦)
គោលដៅទី ៣. ជនក្រីក្រ និង ងាយរងគ្រោះដែលពេញវ័យធ្វើ ការងារ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីកាលានុវត្តភាពការងារ ដើម្បីធានាឲ្យមានប្រាក់ចំណូលស្បៀង និងមានការងារធ្វើព្រមទាំងចូលរួម ក្នុងការកសាងធនធានរូបវន្ត និងធនធានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមដែលមាននិរន្តរភាព	ចំនួនថ្ងៃរបស់ប្រជាជនក្រីក្ររស់នៅតំបន់ជនបទ ទទួលបានឱកាសការងារ តាមរយៈកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ ផ្អែកលើកម្លាំងពលកម្ម	ចំនួនថ្ងៃធ្វើការ ១លានថ្ងៃ (២០០៩)	៥ លាន (២០១៣)
គោលដៅទី ៤. ជនក្រីក្រ និង ងាយរងគ្រោះទទួលបានការថែរក្សា សុខភាពដែលមាន	សូចនាករក្នុងផែនការមេសម្រាប់កិច្ចគាំពារសុខភាពសង្គម ចំនួនប្រជាជនគិតជាភាគរយ ដែលទទួលបានមូលនិធិសមធម៌ សុខភាព		

គុណភាព ប្រសិទ្ធភាព និងដែលអាចទទួលប្រើបាន និងការគាំពារផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពេលមានជំងឺ			
គោលដៅទី ៥. ក្រុមជនងាយ រងគ្រោះពិសេស រួមមាន ក្មេងកំព្រា ចាស់ជរា ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ ជនពិការ អ្នកផ្ទុក មេរោគអេដស៍ ឬជំងឺរបេង ។ល។ ទទួលបាន ការគាំទ្រជាប្រាក់ ចំណូល សម្ភារៈ និងចិត្តសាស្ត្រ សង្គម ព្រមទាំងការថែទាំសង្គមគ្រប់គ្រាន់	ចំនួនជនពិការគិតជាភាគរយ ដែលទទួលបានសេវាគាំពារសង្គម	នឹងកំណត់	៥០% (២០១៥)
	ចំនួនចាស់ជរាគិតជាភាគរយ ដែលទទួលបានសេវាគាំពារសង្គម	នឹងកំណត់	នឹងកំណត់
	ចំនួនអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍គិតជាភាគរយ ដែលទទួលបានសេវាគាំពារសង្គម	៧៥៨៧៩នាក់ (កម្មវិធីស្បៀង អាហារពិភពលោក ២០០៩)	៩២០០០នាក់ (កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ២០១៣)
	អ្នកជំងឺរបេងគិតជាភាគរយ ដែលទទួលបានសេវាគាំពារសង្គម	១៩៥០០នាក់ (កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក)	៣៦.០០០នាក់ (២០១៣)
	ចំនួននៃការបង្កើតសមាគមមនុស្សចាស់		
	ចំនួននៃការថែរក្សានៅតាមផ្ទះ គិតជាភាគរយ		
	ចំនួនជនចាស់ជរាឯកោ គិតជាភាគរយ ដែលទទួលការឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់		
ការរៀបចំស្ថាប័ន ៖ ការសម្របសម្រួល	ក្របខណ្ឌពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ដែលមានផែនការចំណាយប៉ាន់ស្មានប្រចាំឆ្នាំ	ពុំទាន់រៀបចំ	រៀបចំរួច

ការកំណត់គោលដៅ ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន យន្តការផ្តល់មូលនិធិ	យុទ្ធសាស្ត្រហិរញ្ញប្បទានថ្នាក់ជាតិក្នុងរយៈពេលវែង សម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ	ពុំទាន់រៀបចំ	រៀបចំរួច
	ថវិកានៃរាជរដ្ឋាភិបាលគិតជា % ដែលបានបែងចែកសម្រាប់កិច្ចគាំពារសង្គម	៥%	៨% (២០១៥ ក្នុងក្របខណ្ឌជំនួយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ)
	ការរៀបចំទិន្នន័យគោលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិទូទៅ ឬការធ្វើសារពើភណ្ឌស្តីពីការគាំពារសង្គម ឬបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម (និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យគោលនេះ)	ពុំទាន់រៀបចំ	រៀបចំរួច
	ការពង្រីកយន្តការកំណត់គោលដៅ	១០ ខេត្ត	១០០%
	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានចម្រុះ សម្រាប់វិភាគភាពងាយរងគ្រោះ ការពិនិត្យតាមដាន និងការរាយការណ៍		
	ចំនួនកិច្ចប្រជុំសម្របសម្រួលក្នុងមួយឆ្នាំ រវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាលជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ	២០០៨ បណ្តោះអាសន្ន	២០១២-២០១៥ រាល់ ២ ខែ

ឯកសារពិគ្រោះ

ឯកសារពិគ្រោះ

ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ច្បាប់ស្តីពីការងារ
- ច្បាប់ធានារ៉ាប់រង
- ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ
- អនុក្រឹត្យស្តីពីបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដែលគ្របដណ្តប់លើការធានារ៉ាប់រងការរងរបួសរបស់និយោជិត
- ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដែលធានារបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អ្នកបម្រើការងារនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ
- ច្បាប់ស្តីពីរបបសោធននិវត្តន៍ និងសោធនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ
- ច្បាប់ស្តីពីការការពារនិងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ
- ច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ
- ច្បាប់ស្តីពីសុំកូនអន្តរប្រទេស
- ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្សនិងអាជីវកម្មផ្លូវភេទ

យុទ្ធសាស្ត្រ គោលនយោបាយ និងការបោះពុម្ពផ្សាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

- ក.ក.ជ (២០០៩) ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រសន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ ២០០៨-២០១២
- ប្រភពទិន្នន័យថ្នាក់ឃុំ (២០០៩)
- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០០៦) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ២០០៦-២០១០
- ក្រសួងសុខាភិបាល (២០០៥) ការអង្កេតគ្រួសារនិងប្រជាសាស្ត្រកម្ពុជា
- ក្រសួងសុខាភិបាល (២០០៨) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យសុខាភិបាល ២០០៨-២០១៥
- ក្រសួងសុខាភិបាល (២០០៨) យុទ្ធសាស្ត្រអាហារូបត្ថម្ភជាតិ ២០០៩-២០១៥
- ក្រសួងសុខាភិបាល (២០០៩) របាយការណ៍ហិរញ្ញប្បទានសុខាភិបាល
- ក្រសួងសុខាភិបាល (២០១០) ផែនការមេស្តីពីការគាំពារសុខភាពសង្គម
- ក្រសួងសុខាភិបាល និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (២០០៨) ការអង្កេតមនុស្សមាត្រសាស្ត្រកម្ពុជា

- ក្រសួងផែនការ (២០១០) ការអង្កេតស្តីពីនិន្នាការសង្គមនិងពលកម្ម
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា (២០០៨) ផែនការសកម្មភាពសុខមាលភាពសង្គម ២០០៨-២០១៣
- ក្រសួងកិច្ចការនារី (២០០៨) A Fair Share for Women, Gender Assessment ២០០៨
- ក្រសួងកិច្ចការនារី (២០០៤) កម្មវិធីនារីរតនៈ ២០០៤-២០០៨
- គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- គណៈកម្មាធិការជាតិប្រជាជននិងការអភិវឌ្ឍ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី (២០០៧) ‘Elderly in Cambodia.’ Presentation for the Seminar on the Social, Health and Economics Consequences of Population Ageing in the Context of Changing Families. Bangkok, 25-27 July
- គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (២០១០) Comprehensive Post-disaster Needs Assessment. Ketsana Recovery and Reconstruction in Cambodia
- វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ (២០០២) ការអង្កេតស្តីពីពលកម្មកុមារនៅកម្ពុជា ២០០១
- វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ (២០០៤) ការអង្កេតស្តីពីការងារកុមារនៅតាមផ្ទះ ២០០៣
- វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ (២០០៤ ២០០៧ និង ២០០៩) ការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចកម្ពុជា
- វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ (២០០៩) ការជំរឿនប្រជាសាស្ត្រទូទៅ ២០០៨
- វេទិកាជាតិសន្តិសុខសង្គម (២០០៩) សមិទ្ធផលនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ និងផែនការសកម្មភាព ២០១០
- សុន្ទរកថាសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងឱកាសចូលរួមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាគណៈអធិបតីនៃពិធីបិទ វេទិកាជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ ក្រោមប្រធានបទបណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០០៣) គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០០៨) យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ សម្រាប់កំណើន ការងារ សមភាព និងប្រសិទ្ធភាព ដំណាក់កាលទី២ ២០០៨-២០១៣
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (២០០៩) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣
- ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ (២០០៩) គោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ

ឯកសារមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម

- ក.ក.ជ. កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក និងធនាគារពិភពលោក (២០០៩) បណ្ដាញសុវត្ថិភាពសង្គមនៅកម្ពុជា៖ ទស្សនាទាន និងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ
- ធនាគារពិភពលោក មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសអាល្លឺម៉ង់ អង្គការសុខភាពពិភពលោក និងក.ក.ជ. (២០១០) ឯកសារពិភាក្សាស្ដីពីកម្មវិធីឧបត្ថម្ភសាច់ប្រាក់ក្នុងការទ្រទ្រង់ដល់ជនក្រីក្រ ព្រមទាំងផ្ដោតលើបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភមាតានិងកុមារ
- អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (២០១០) ឯកសារមូលដ្ឋានស្ដីពីកម្មវិធីសំណង់សាធារណៈ ជាផ្នែកមួយនៃការគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ
- អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ និងអង្គការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (២០១០) ឯកសារស្ដីពីការផ្ដោតលើពលកម្មកុមារ និងការបង្កើនការទទួលបាននូវការសិក្សាអប់រំ
- ក.ក.ជ. និងដៃគូអភិវឌ្ឍ (២០១០) ឆ្ពោះទៅកាន់យុទ្ធសាស្ត្រគាំពារសង្គមសម្រាប់ជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ

ឯកសារដទៃទៀត

- Granthem-McGregor, Sally, Yin Bun Cheung, Paul Glewwe, Linda Richter, Barbara Strupp and the International Child Development Group (2007) Child Development in Developing Countries 1: Developmental Potential in the First 5 Years for Children in Developing Countries. *The Lancet* 369(9555), pp. 60-70
- Heckman, James J. (2000) Policies to Foster Human Capital. Research in Economics 54(1), pp. 3-56
- Heckman, James J. (2006) Skill Formation and the Economics of Investing in Disadvantaged Children. Science 312(5782), pp, 1900-1902
- Heckman, James J. and Pedro Carneiro (2003) Human Capital Policy. In James J. Heckman and Alana B. Krueger Inequality in America: What Role for Human Capital Policy? Cambridge, MA: MIT Press
- Heckman, James J. and Dimitriy V. Masterov. (2006) The Productivity Argument for Investing in Young Children. Minneapolis, MN: Early Childhood Research Collaborative
- ILO (2008) Can Low Income Countries Afford Basic Social Security? Social Security Policy Briefings 3. Geneva: ILO
- ILO (2009) Social Security for All. Investing in Social Justice and Economic Development. Social Security Briefings 7. Geneva: ILO
- ILO and WHO (2009) Social Protection Floor Initiative: Manual and Strategic Framework for Joint Country Operations. Geneva: ILO
- ILO (1952) Social Security Minimum Standards Convention (No. 102)

- ILO (2008) Global TB Control: Surveillance, Planning, Financing. Geneva: WHO
- Young, M.E. (2002) From Early Child Development to Human Development. Washington, DC: World Band

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពដោយ

unicef

unite for children

Kingdom of Cambodia

Nation Religion King

Royal Government of Cambodia

National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable

Supported by unicef

unite for children

Kingdom of Cambodia

Nation Religion King

Royal Government of Cambodia

National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable

Message

Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen

Prime Minister of the Kingdom of Cambodia

The Cambodian people have a long history of defending the life, integrity, unity, independence, territory and pride of their nation. Since 1979, faced with numerous constraints, they have made great efforts to turn challenges into opportunities in developing and transforming the Kingdom of Cambodia into a country of hope and dignity in Southeast Asia. The Royal Government of Cambodia (RGC) has focused on the long-term future through a reform agenda that can adapt to all eventualities, with a vision of gradual improvement towards the achievement of its planned objectives of socioeconomic development.

Since first being elected in 1993, the RGC has faced and overcome formidable challenges to maintaining political stability, developing and rehabilitating the country's social, physical and institutional infrastructure and identifying a long-term vision. From 1998, the RGC achieved and consolidated peace and brought an end to the civil conflicts of the past. These efforts on the part of the RGC to maintain social and political stability, peace and internal security have made possible the continued achievement of high economic growth and poverty reduction in past decades. The main objectives of Cambodia's Rectangular Strategy for Growth, Employment, Equity and Efficiency are to improve economic growth; to address the issue of employment for the Cambodian labour force; to ensure social equity and justice; and to enhance the effectiveness of the public administration by developing action plans, governance and comprehensive reforms in all sectors.

The overriding goal of the RGC is to firmly and steadily build a Cambodian society which enjoys peace, political stability, security, social order and sustainable and equitable development, with strict adherence to the principles of liberal multi-party democracy and respect for human rights and dignity. The social fabric will be strengthened to ensure that the Cambodian people are well-educated, culturally advanced, engaged in dignified livelihoods and living in harmony within both the family and society.

For the RGC, the most formidable development challenge relates to the reduction of poverty and improving the livelihoods and quality of life of the country's rapidly growing population. The RGC considers poverty both morally unacceptable and a waste of a valuable economic resource, as well as being a phenomenon that can result in social polarisation and instability.

In continuing to implement social policy, the RGC of the Fourth Legislature is giving priority to improving conditions for workers and employees through enforcement of social security law for those covered by the Labour Law and through the establishment of the National Social Security Fund (NSSF). The RGC is continuing to strengthen support to disabled people and families of veterans who sacrificed their lives for the nation. Furthermore, the RGC is now supporting retired civil servants and veterans through the Law on the Protection and the Promotion of the Rights of Persons with Disabilities and social benefits for people with disabilities and vulnerable households at community level.

The RGC recognizes that existing social safety nets in Cambodia have not yet been implemented systematically. As such, the Rectangular Strategy Phase II looks to improve governance in social safety net delivery through the establishment of institutional arrangements and collaboration with all stakeholders and through expanded coverage of social services and emergency response. The integration of social protection into the National Strategic Development Plan (NSDP) Update 2009-2013 underlines the strong attention of the RGC to social protection policy as a way to ensure long-term socioeconomic development and to respond to crises.

The RGC has a duty to provide essential services to ensure the development and enhancement of human capital (through health, education and livelihoods). This means creating an environment in which every individual can find and reach their full potential and contribute to their own welfare improvement as well as to national development. Simultaneously, the RGC will continue to intervene in the social sectors, to 1) reduce the vulnerabilities of poor people; 2) alleviate the impacts of natural catastrophes; 3) support the victims of such catastrophes; 4) ensure rehabilitation and integration for people with disabilities, victims of drug addiction, victims of human trafficking and exploitation and children in violation of the law, as well as social welfare for the elderly, orphans, poor widows/widowers, female-headed households, female victims of abuse and rights violations, homeless people and veterans and their families; and 5) prevent abuses of the law and protect communities at commune, district, provincial and national levels in collaboration with partners.

The RGC through the Council for Agricultural and Rural Development (CARD), together with line ministries, relevant stakeholders and development partners, has put great effort and commitment into developing this National Social Protection Strategy (NSPS). The strategy is based on a country-specific contextual analysis, and will contribute not only to the rehabilitation and stability of the economy in the near future, but also to the enhancement of human capital indicators, including those on education, health and livelihood development, towards the longer-term achievement of the Cambodia Millennium Development Goals (CMDGs) in 2015. Maintaining high economic growth and sustainable development will also contribute to the achievement of this longer-term objective. Overall, then, this strategy represents a vision of comprehensive, integrated and sustainable social protection in Cambodia, in particularly for the poor and vulnerable.

The main approaches of this strategy are to 1) protect the poorest and most disadvantaged who cannot help themselves; 2) mitigate risks that could lead to negative coping strategies and further impoverishment; and 3) promote the poor to move out of poverty by building human capital and expanding opportunities, including access to health, nutrition and education services for poor households, so they can move above the poverty line. This will transform poor and vulnerable people and communities into a productive force for the nation and contribute actively and dynamically to the socioeconomic development of Cambodia.

I have the honor of requesting that all line ministries, all stakeholders involved at both national and sub-national level and all national and international development partners implement this strategy consistently, comprehensively and respectfully, incorporating the objectives and values of the NSPS into the design and implementation of their programming.

Phnom Penh, April 2011
Prime Minister

Signed and Stamped

Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen

Preface

H.E Yim Chhay Ly, Deputy Prime Minister

Chairman of Council for

Agricultural and Rural Development

Social protection is a priority for the Royal Government of Cambodia (RGC). Developing the social protection system is the utmost duty of the RGC in serving the Cambodian people, as stated in the Constitution, the Rectangular Strategy for Growth, Employment, Equity and Efficiency Phase II and the National Strategic Development Plan (NSDP) Update 2009-2013, as well as in legal documents and international conventions to which the RGC is a signatory.

In the Rectangular Strategy Phase I, the RGC aimed to enhance social interventions by promoting employment opportunities; reducing the vulnerability of the poor; increasing relief during natural disasters and calamities; and expanding rehabilitation programming for people with disabilities, the elderly, orphans, homeless people and veterans and their families. The Rectangular Strategy Phase II pointed to the importance of promoting good governance in delivering social safety net programmes through institutional strengthening, collaboration with development partners and improving social services and emergency assistance.

The development of a National Social Protection Strategy (NSPS) for the poor and vulnerable is necessary to promote the livelihoods of the people and to ensure achievement of the Cambodia Millennium Development Goals (CMDGs). Rural economic development is to be achieved by rehabilitating and developing rural infrastructure, addressing seasonal unemployment and providing vocational training and microcredit support, as well as through interventions to ensure quality of life and social development.

The development of this NSPS began at the 2nd Cambodia Development Cooperation Forum (CDCF) on December 3-4, 2008. At this meeting, the RGC and development partners acknowledged the significant progress made in reducing overall poverty levels, but recognised that parts of the population remained vulnerable to various economic and social shocks, which were thus pushing them into poverty. To respond to this issue, the RGC and development partners agreed to undertake a scoping and mapping exercise to determine the nature of existing social safety nets to address risks resulting from the instability of food prices and economic crises, which were seen as likely to have had a negative impact on the livelihoods of the poor and vulnerable in Cambodia.

This strategy has been developed against the backdrop of a country reeling from the food and fuel price spikes and the global financial and economic crises, which had negative impacts on the poor and vulnerable and delayed achievement of the CMDGs. The first step of its

development – the exercise to examine the scope of existing social safety nets mentioned above – aimed to identify strategic and political options for the development of an integrated and systematic social safety net programme suitable for the socioeconomic context of Cambodia.

The Council for Agricultural and Rural Development (CARD) was entrusted with ensuring efficient inter-ministerial coordination with the participation of all stakeholders involved in social safety net service delivery to the poor and vulnerable. In the first half of 2009, CARD, with the support of line ministries and development partners, worked to build consensus on key concepts and a comprehensive direction for the development of a social safety net policy.

Findings and recommendations were presented during the National Forum on Food Security and Nutrition under the theme of Social Safety Nets in Cambodia on 6-7 July 2009. Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, Prime Minister of Cambodia emphasised in his closing remarks that improving social safety nets for the vulnerable was a principle strategy of the RGC to mitigate and protect them from the negative impacts of the global economic crisis. The other core role of social safety nets is to promote human capital and expand economic opportunities for such groups. In the second half of 2009, the RGC and development partners worked together to develop the NSPS for Cambodia, focusing particularly on determining priorities for social safety nets in 2011-2015.

Social safety nets are not new to Cambodia, but the term and understandings of it may be conceptually different. Cambodia has implemented such projects and programmes to address both emergency situations and livelihood development for poor people. Social safety net programming is a main component of the NSPS, developed based on the Cambodian context in a systematic and integrated manner to allow the RGC to respond immediately and on time in emergencies and in a comprehensive, effective and efficient manner among all stakeholders involved in short-, medium- and long-term activities. The NSPS complements other sectoral policies, plans and strategies addressing social protection, either directly or indirectly, towards comprehensive, integrated and systematic social protection for the poor and vulnerable. It aims to maintain complementary activities effectively on a limited budget and ensure the overlap of institutional mandates is avoided. Moreover, for effective implementation, the framework has been developed to balance the objectives of addressing chronic poverty, supporting the poor to develop the capacity to address environmental, economic and social difficulties and promoting human capital so they can move from poverty by themselves in the future.

This strategic document is organised accordingly. It begins by reviewing definitions, the scope of the strategy and conceptual understandings of social protection and social safety nets. Legal frameworks, international conventions and various Cambodia-specific strategy papers related to social protection were used as a reference on the legal aspects involved. The strategy also analyses the concepts of poverty and vulnerability in order that policies, instruments and frameworks can present effective and efficient responses. It then details existing social

protection activities for the poor and vulnerable in Cambodia and experiences in implementing social protection at both national and international levels.

As for the strategy itself, the NSPS envisions that all Cambodians, especially the poor and vulnerable, will benefit from improved social safety nets and social security as an integral part of a sustainable, affordable and effective system. The main goal of the NSPS is that poor and vulnerable Cambodians are increasingly protected against chronic poverty and hunger, shocks, destitution and social exclusion and benefit from investments in their human capital. Under this goal, the NSPS has the following objectives:

1. The poor and vulnerable receive support, including food, sanitation, water and shelter, etc., to meet their basic needs in times of emergency and crisis.
2. Poor and vulnerable children and mothers benefit from social safety nets to reduce poverty and food insecurity and enhance the development of human capital by improving nutrition, maternal and child health, promoting education and eliminating child labour, especially its worst forms.
3. The working-age poor and vulnerable benefit from work opportunities to secure income, food and livelihoods, while contributing to the creation of sustainable physical and social infrastructure assets.
4. The poor and vulnerable have effective access to affordable quality health care and financial protection in case of illness.
5. Special vulnerable groups, including orphans, the elderly, single women with children, people with disabilities, people living with HIV, patients of tuberculosis (TB) and other chronic illness, etc., receive income, in-kind and psychosocial support and adequate social care.

Achieving these objectives requires the scaling-up and harmonization of existing social protection programmes and the piloting of new interventions to fill any gaps. As a priority, public work programmes to provide job opportunities and incomes for the poor and vulnerable will be scaled up. Cash transfer programmes for household with many children, geared towards improved nutrition and education, will be implemented to provide protection for children from short-term impacts of crises and to ensure human capital development in the long term.

Implementation is the responsibility of line ministries and decentralised government institutions. The NSPS thus complements the efforts of line ministries in achieving sector targets by developing a framework for sustainable, effective and efficient implementation. Most programmes in the NSPS are by nature inter-sectoral and require coordination across ministries and government agencies, to avoid thematic and geographical overlaps, to harmonize implementation procedures and to coordinate the effective and efficient use of available funds from the national budget and development partners. They also entail active dialogue with supportive development partners and civil society.

To implement the strategy, the RGC will consider structures and mechanisms of coordination to provide policy support, monitoring and evaluation, information and knowledge management and capacity building. The priorities are institutional arrangements, capacity building for coordination agencies at national and sub-national level and functionalized cooperation together with a monitoring structure for medium- and long-term implementation. In the medium- and long-term implementation of the NSPS, ongoing social protection activities and new pilots will be assessed and integrated into a more comprehensive national programme in order to bring various schemes under one integrated programme, at least per objective.

On behalf of CARD, I would like to extend my cordial appreciation to Your Excellencies, representatives of all line ministries and development partners who have taken part in the development of this strategy from the beginning until this final stage. I would like to further request support and collaboration during the implementation phase of this strategy in order that we can together achieve socioeconomic development and the CMDGs in Cambodia.

Phnom Penh, April 2011
Deputy Prime Minister,
Chairman of Council for Agricultural and Rural Development

Signed and Stamped

H.E. Yim Chhay Ly

Contents

Chapter 1 3
Introduction 3
1.1 Definitions 3
1.2 Scope of the Strategy 5
1.3 Process of Strategy Development 7
1.4 Roadmap 9
Chapter 2 Social Protection as a Priority of the Royal Government of Cambodia 13
2.1 Laws and Legal Documents 13
2.2 Rectangular Strategy Phase II and National Strategic Development Plan Update 2009-2013 14
2.3 Commitments at the 2008 Cambodia Development Cooperation Forum 15
2.4 Reaffirmed Commitment at the National Forum on Social Safety Nets 15
2.5 International Commitments 16
Chapter 3 Poverty and Vulnerability Profile 19
3.1 Risks, Shocks and Vulnerabilities 20
3.2 Vulnerable Groups 25
3.3 Issues Related to Detrimental Coping Strategies 28
3.4 Summary 29
Chapter 4 Existing Social Protection for the Poor and Vulnerable 35
4.1 Current Institutional Architecture for Social Protection 35
4.2 Existing Arrangements for Social Protection Provision 36
4.3 Gaps and Challenges in Social Protection Provision 41
Chapter 5 National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable 47
5.1 Vision 47
5.2 Goal 47
5.3 Common Strategic Steps for Achieving the Goal 48
5.4 Objectives 49
Chapter 6 Coordination of NSPS Implementation, Monitoring and Evaluation 61
6.1 Coordination of NSPS Implementation 61
6.2 Beneficiary Selection/Targeting 65
6.3 Resource Requirements 67
6.4 Priority Options for the Near Future 68
References 81

List of Figures, Tables and Boxes

Figure 1: Social protection and its contribution to economic and social development and disaster response 4
Figure 2: Scope of the NSPS, focusing on the poor and vulnerable..6
Figure 3: Gradual progression towards comprehensive social protection, as per the NSPS long-term vision 7
Figure 4: Poverty headcount, 1994-2007 19
Figure 5: Geographic variations in poverty rates (%) 20
Figure 6: Poverty and vulnerability 21
Figure 7: Bridging social protection for children – a life-cycle approach 52
Figure 8: Trends in overall social spending (% of GDP) 67

Table 1: Summary of the NSPS consultation process..7
Table 2: Risks, shocks, determinants of vulnerability and vulnerable groups 29
Table 3: Snapshot of current government social protection interventions 38
Table 4: Gaps and challenges in existing interventions 42
Table 5: Objectives of the NSPS 49
Table 6: Examples of combinations of targeting mechanism for the NSPS 67
Table 7: NSPS short-term priority actions and cost estimates 70
Table 8: NSPS results matrix 75

Box 1: Articles from the 1993 Constitution regarding social protection provision 13
Box 2: Statement of Prime Minister Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen 16

Acronyms

ADB	:	Asian Development Bank
BETT	:	Basic Education and Teacher Training
CARD	:	Council for Agricultural and Rural Development
CBHI	:	Community-Based Health Insurance
CCWC	:	Commune Committee for Women and Children
CDC	:	Council for the Development of Cambodia
CDCF	:	Cambodian Development Cooperation Forum
CDHS	:	Cambodia Demographic and Health Survey
CESSP	:	Cambodia Education Sector Support Project
CMDG	:	Cambodia Millennium Development Goal
CSES	:	Cambodian Socio-economic Survey
ECD	:	Early Childhood Development
EEQP	:	Enhancing Education Quality Project
EFA	:	Education For All
FTI	:	Fast-Track Initiative
GDCC	:	Government–Donor Coordination Committee
GIZ	:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (German Agency for International Development)
HEF	:	Health Equity Fund
HFC	:	Health Financing Charter
HH	:	Household
HIV/AIDS	:	Human Immunodeficiency Virus/Acquired Immune Deficiency Syndrome
IDPoor	:	Identification of Poor Households
IFPRI	:	International Food Policy Research Institute
ILO	:	International Labour Organization
JFPR	:	Japan Fund for Poverty Reduction
M&E	:	Monitoring and Evaluation
MAFF	:	Ministry of Agriculture Forestry and Fishery
MDG	:	Millennium Development Goal
MEF	:	Ministry of Economy and Finance
MoEYS	:	Ministry of Education, Youth and Sports
MoH	:	Ministry of Health
MoI	:	Ministry of Interior
MoLVT	:	Ministry of Labour and Vocational Training
MoP	:	Ministry of Planning
MoSVY	:	Ministry of Social Affairs, Veterans and Youth Rehabilitation
MoWA	:	Ministry of Women's Affairs
MoWRAM	:	Ministry of Water Resource and Meteorology
MPWT	:	Ministry of Public Works and Transport
MRD	:	Ministry of Rural Development

NCDM	:	National Committee for Disaster Management
NGO	:	Non-Governmental Organisation
NPA-WFCL	:	National Plan of Action on the Elimination of the Worst Forms of Child Labour
NP-SNDD	:	National Programme on Sub-national Democratic Development
NSDP	:	National Strategic Development Plan
NSSF	:	National Social Security Fund
NSSF-C	:	National Social Security Fund for Civil Servants
OD	:	Operational District
ODA	:	Official Development Assistance
OVC	:	Orphans and Vulnerable Children
PWP	:	Public Works Programme
RCAF	:	Royal Cambodian Armed Forces
RGC	:	Royal Government of Cambodia
SNEC	:	Supreme National Economic Council
SPF	:	Social Protection Floor
SSM	:	Social Service Mapping
SWAp	:	Sector-wide Approach
SWiM	:	Sector-wide Management
TB	:	Tuberculosis
TVET	:	Technical and Vocational Education and Training
TWG	:	Technical Working Group
UNDAF	:	United Nations Development Assistance Framework
UNESCO	:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNICEF	:	United Nations Children's Fund
WB	:	World Bank
WFCL	:	Worst Forms of Child Labour
WFP	:	World Food Programme
WHO	:	World Health Organization

Executive Summary

The **National Social Protection Strategy (NSPS)** complements other sectoral policy, plans and strategies of line ministries and stakeholders involved directly or indirectly in social protection. The strategy is aligned with and makes operational the priority actions laid out in the Rectangular Strategy and the National Strategic Development Plan (NSDP) Update 2009-2013.

The NSPS has been developed based on a consultative process with active participation from line ministries at both national and sub-national level, development partners and civil society. During the Cambodia Development Cooperation Forum (CDCF) on 3-4 December 2008, the Royal Government of Cambodia (RGC) and development partners agreed to undertake a scoping and mapping exercise and gap analysis on existing social safety nets and to identify a policy direction towards the development of a more integrated social safety net system commensurate to the socioeconomic situation of Cambodia. The Council for Agricultural and Rural Development (CARD) was tasked with ensuring effective coordination among the stakeholders involved.

In February 2009, CARD set up an interim working group involving representatives from line ministries and development partners to develop a concept note and inventory of existing social safety net programmes. In July 2009, CARD organised the National Forum on Food Security and Nutrition under the theme of Social Safety Nets in Cambodia and was mandated to coordinate the development of a National Social Protection Strategy (NSPS) for the Poor and Vulnerable. A number of technical consultations and field studies were carried out to review social protection policy, focusing on several aspects of social interventions, including cash transfer to address maternal and child nutrition, public work programmess, education and child labour. At the beginning of June 2010, the NSPS was presented to the 3rd CDCF for endorsement and collaboration. Upcoming tasks will include a comprehensive analysis and detailed costing exercise for the design of specific activities in the strategy.

The NSPS is organised into six chapters. The introduction defines social protection, social safety nets and other related terms and determines the scope of policy and activities and the development process of this strategy. Social protection helps people cope with major sources of poverty and vulnerability while at the same time promoting human development. It consists of a broad set of arrangements and instruments designed to protect individuals, households and communities against the financial, economic and social consequences of various risks, shocks and impoverishing situations and to bring them out of poverty. Social protection interventions include, at a minimum, social insurance, labour market policies, social safety nets and social welfare services.

The second chapter, "Social Protection as a Priority of the Royal Government of Cambodia," details the need for and importance of the development of such a strategy, based on the Constitution, the Rectangular Strategy for Growth, Employment, Equity and Efficiency Phase II,

the NSDP Update 2009-2013 and national legislation, as well as international conventions to which Cambodia is a signatory.

The third chapter profiles poverty and vulnerability in Cambodia, including an analysis of types of existing and unseen risks, shocks and crises, based on research papers and data obtained from the 2008-2009 Cambodian Socio-Economic Survey (CSES). This chapter also raises the issue of the negative impacts of economic and financial crises and climate change on people's livelihoods.

The fourth of chapter, on "Existing Social Protection for the Poor and Vulnerable," presents line ministries' institutional structures, mandates, sectoral policies and strategies and existing interventions in terms of the provision of social protection services to the people. Informal/traditional social safety nets and civil society interventions are also described. This chapter links with the previous chapter on poverty and vulnerability to identify gaps in implementation.

Over the past 20 years, Cambodia has implemented a number of social safety net projects and programmes, mostly funded by external sources, to improve the livelihoods and food security situation for the poor and to respond to emergency needs. Many successes have been recorded, especially in relation to delivering services to large numbers of beneficiaries and enhancing food and income security:

- **Food distribution** to food-insecure areas, school feeding, take-home rations and food for work have provided the basis for responding to issues of food insecurity, chronic poverty and malnutrition in some cases.
- **Scholarships** have helped address the poverty of school-age children.
- **Public works programmes** have helped address food insecurity, underemployment and chronic poverty among the working-age population.
- **Health equity funds** (HEFs) and **community-based health insurance** (CBHI) have provided the basis for protecting the health of the poor.
- **Social welfare services for special vulnerable groups** have assisted people with disabilities, the elderly and orphans, among others.
- Other programmes have been rooted in tradition and the culture of resource redistribution for **humanitarian purposes.**

Yet Cambodia still does not have an effective and affordable social safety net system in place. Many of the interventions have been patchy and *ad hoc*, and are highly dependent on specific donor funding sources. Coverage for the poor and vulnerable is still very limited: programmes do not necessarily focus on the poorest areas and efforts have been largely fragmented, with weak coordination between the many ministries and institutions involved.

Based on the legal framework analysis presented in the second chapter, the poverty and vulnerability profile in the third chapter and the review of existing social protection

programmes and gaps in implementation in the fourth chapter, the fifth chapter, the "National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable," describes in detail the approaches, vision, goal and objectives of the NSPS. An effective NSPS requires a balance of three approaches:

- Protecting the poorest and most disadvantaged who cannot help themselves;
- Preventing the impact of risks that could lead to negative coping strategies and further impoverishment;
- Promoting the poor to move out of poverty by building human capital and expanding opportunities.

The broad vision of the NSPS includes contributory social security (social insurance) for formal sector and civil servants, as well as a high level of human development and appropriate opportunities for all Cambodians. The NSPS envisions that **all Cambodians, especially the poor and vulnerable, will benefit from improved social safety nets and social security as an integral part of a sustainable, affordable and effective national social protection system**.

The main goal of the NSPS is that **poor and vulnerable Cambodians will be increasingly protected against chronic poverty and hunger, shocks, destitution and social exclusion and benefit from investments in their human capital**.

Within the framework set in place for working towards 2015, the NSPS will link existing programmes by establishing systematic and integrated objectives to enable improved service delivery for the poor and vulnerable, protection from poverty and the promotion of investments in human capital. To achieve this, the NSPS entails several strategic steps:

- Promote the development of a **mix of programmes that cover both chronic and transient poverty as well as hunger and that also help promote human capital;**
- Strengthen the coordination, scaling-up and harmonisation mechanisms of current programmes to ensure they match the root causes of vulnerability;
- Evaluate and, if necessary, improve the current IDPoor programme (the mechanism to identify poor households);
- Scale up coverage of **ongoing interventions** and improve efficiency and effectiveness;
- Pilot, evaluate and scale up new programmes based on effectiveness and sustainability to fill the gaps in existing social protection programmes.

Under this goal, the NSPS has the following objectives:

- The poor and vulnerable receive support, including food, sanitation, water and shelter, etc., to meet their basic needs in times of emergency and crisis.
- Poor and vulnerable children and mothers benefit from social safety nets to reduce poverty and food insecurity and enhance the development of human capital by

improving nutrition, maternal and child health, promoting education and eliminating child labour, especially its worst forms.

- The working-age poor and vulnerable benefit from work opportunities to secure income, food and livelihoods, while contributing to the creation of sustainable physical and social infrastructure assets.
- The poor and vulnerable have effective access to affordable quality health care and financial protection in case of illness.
- Special vulnerable groups, including orphans, the elderly, single women with children, people with disabilities, people living with HIV, patients of TB and other chronic illness, etc., receive income, in-kind and psychosocial support and adequate social care.

The sixth chapter of this document covers "Coordination of Implementation, Monitoring and Evaluation" of the NSPS. This chapter presents arrangements for the coordination, monitoring and evaluation of NSPS implementation through the active participation of all stakeholders and budget requirements for medium-term implementation of the NSPS. Implementation is the responsibility of line ministries and decentralised government institutions. The NSPS thus complements the efforts of line ministries to achieve sector targets by developing a **framework for sustainable, effective and efficient implementation.** Most programmes in the NSPS are by nature inter-sectoral and require coordination across ministries and government agencies, to avoid thematic and geographical overlaps, to **harmonise implementation procedures** and to coordinate the effective and efficient use of available funds from the national budget and development partners. This also entails **active dialogue** with supportive development partners and civil society organisations and **management of information sharing. Capacity development** at the national coordination unit and with stakeholders at national and sub-national level is the immediate priority, including on institutional arrangements, functional coordination and the monitoring and evaluation structure in the medium- and long-term implementation of NSPS.

Chapter 1

Introduction

Chapter 1
Introduction

1.1 Definitions

Social protection helps people cope with major sources of poverty and vulnerability while at the same time promoting human development. It consists of a broad set of arrangements and instruments designed to protect individuals, households and communities against the financial, economic and social consequences of various risks, shocks and impoverishing situations and to bring them out of poverty. Social protection interventions include, at a minimum, social insurance, labour market policies, social safety nets and social welfare services.

Social insurance programmes are designed to help households insure themselves against sudden reductions in work income as a result of sickness, maternity, employment injury, unemployment, invalidity, old age (i.e. pensions) or death of a breadwinner. They include publicly provided or mandated insurance, such as social health insurance schemes to provide access to health care. Social insurance programmes are contributory, meaning that beneficiaries receive benefits or services in recognition of their payment of contributions to an insurance scheme. The terms "social insurance" and "social security" are often used interchangeably. ***Social security*** is closely related to the concept of social protection and can be defined as the protection that a society provides to individuals and households to ensure access to health care and to guarantee income security, particularly in the case of sickness, maternity, employment injury, unemployment, invalidity, old age or loss of a breadwinner.

Labour market policies include interventions to address direct employment generation, employment services and skills development as well as income support for the working poor. Also covered is the setting of appropriate legislation on minimum wages, social security/social insurance contributions, child labour and other labour standards, to ensure decent earnings and living standards.

Social safety net programmes consist of targeted interventions designed for the poorest and most vulnerable and financed out of general revenues – taxation or official development assistance (ODA). This is in contrast with social insurance schemes, which rely on prior contributions from their recipients. Safety net interventions include **public works programmes** (cash for work and food for work); **unconditional and conditional transfers** (in cash or kind); and targeted **subsidies** designed to ensure access to health, education, housing or public utilities, such as water or electricity (CARD, 2009).

Social welfare services cover child care, elderly care, care for people with disabilities, home-based care and referral support for people living with HIV, return and reintegration of refugees, family preservation, family and community support services, alternative care, rehabilitation

support for out-of-school youth, drug users and child labourers and psychosocial services, including in situations of emergency and distress. They are complementary to cash or in-kind benefits and help reinforce outcomes generated by the former. Identifying points of contact between cash and in-kind transfers and social welfare services is essential in a coordinated and integrated approach to social protection.

The ***Social Protection Floor*** (SPF) is a basic guarantee of social protection for the entire population through a package of benefits and complementary social services to address key vulnerabilities throughout the life-cycle, for children, pregnant women and mothers, the working-age population and the elderly. Instead of focusing only on demand (for health, education, food, minimum income security, etc.), the SPF takes a holistic approach by ensuring the availability of social services.

Figure 1: Social protection and its contribution to economic and social development and disaster response

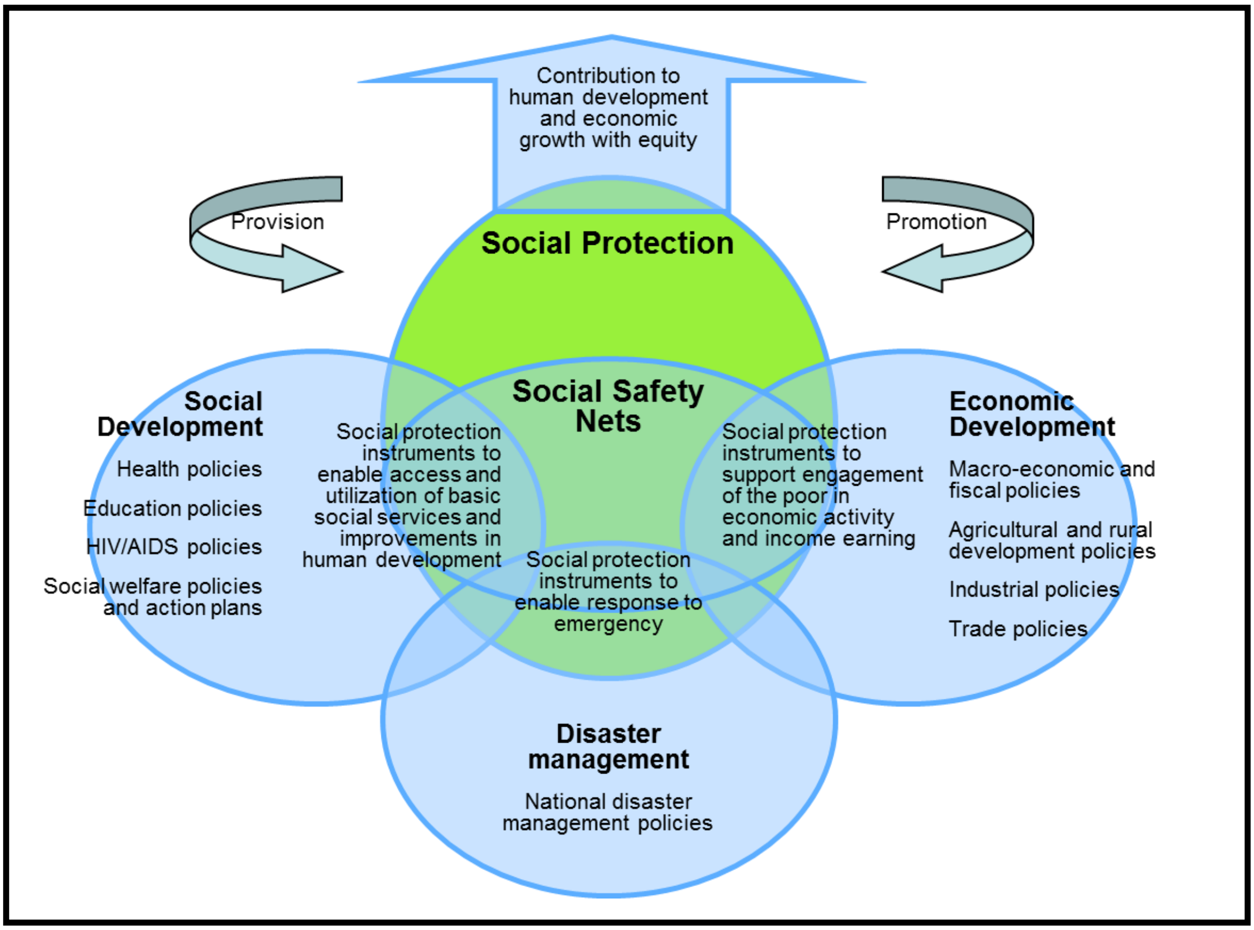

The broader social protection framework, which includes formal sector and contributory programmes, is in turn part of a broader poverty reduction strategy. Social safety nets complement social insurance schemes, as their target groups are usually different, through health, education and financial services; provision of utilities and local infrastructure; and other policies aimed at reducing poverty and managing overall risk and vulnerability. Social protection is closely related to other development fields. In particular, social protection, employment and

agricultural and rural development are interlinked and mutually reinforcing. Figure 1 shows the linkages between social protection and social safety nets, and between social protection and economic development, social development and disaster response.

The Royal Government of Cambodia (RGC) promotes investment in social protection as both a contribution to long-term poverty reduction goals and a short-term emergency/shock response measure to address the consequences of crises confronting Cambodia and its citizens. Specifically, the poverty and vulnerability situation of many people has been exacerbated since 2007 by high food price inflation and the global financial and economic crisis. This latter has affected the fastest-growing sectors of the economy (especially garments, construction and tourism) and resulted in deteriorations with regard to employment, incomes, remittances and access to essential services for the population. Social protection is an investment in poverty reduction, human development and inclusive growth, and can close the gap towards achieving the poverty target, which the economic crisis has further widened. **The National Social Protection Strategy (NSPS) for the Poor and Vulnerable** is thus expected to play a critical role in reducing poverty and inequality.

1.2 Scope of the Strategy

Following the policy directions outlined in the Rectangular Strategy for Growth, Employment, Equity and Efficiency Phase II, the RGC is advancing social protection for the formal sector while prioritizing expanding interventions aimed specially at reducing poverty, vulnerability and risks for the poor and vulnerable.

With regard to the medium term, the NSPS focuses on social protection for the poor and vulnerable. The poor and vulnerable are defined as:

- People living below the national poverty line; and
- People who cannot cope with shocks and/or have a high level of exposure to shocks (of these, people living under or near the poverty line tend to be most vulnerable).

The NSPS prioritises the development of effective and sustainable social safety nets targeted to the poor and vulnerable, with complementary social welfare services for special vulnerable groups, such as people living with HIV and orphans made vulnerable or affected by HIV[1,2]. The contributory intervention of community-based health insurance (CBHI) is also included, as it is targeted at the near poor who are vulnerable to falling into poverty as a result of health shocks. Figure 2 illustrates the scope of the NSPS.

[1] The Law on the Prevention and Control of HIV/AIDS (Article 26) also enshrines the right of people living with HIV to primary health care services, free of charge, in the public health sector network.
[2] For a list of special vulnerable groups, see Chapter 3.2.

Figure 2: Scope of the NSPS, focusing on the poor and vulnerable

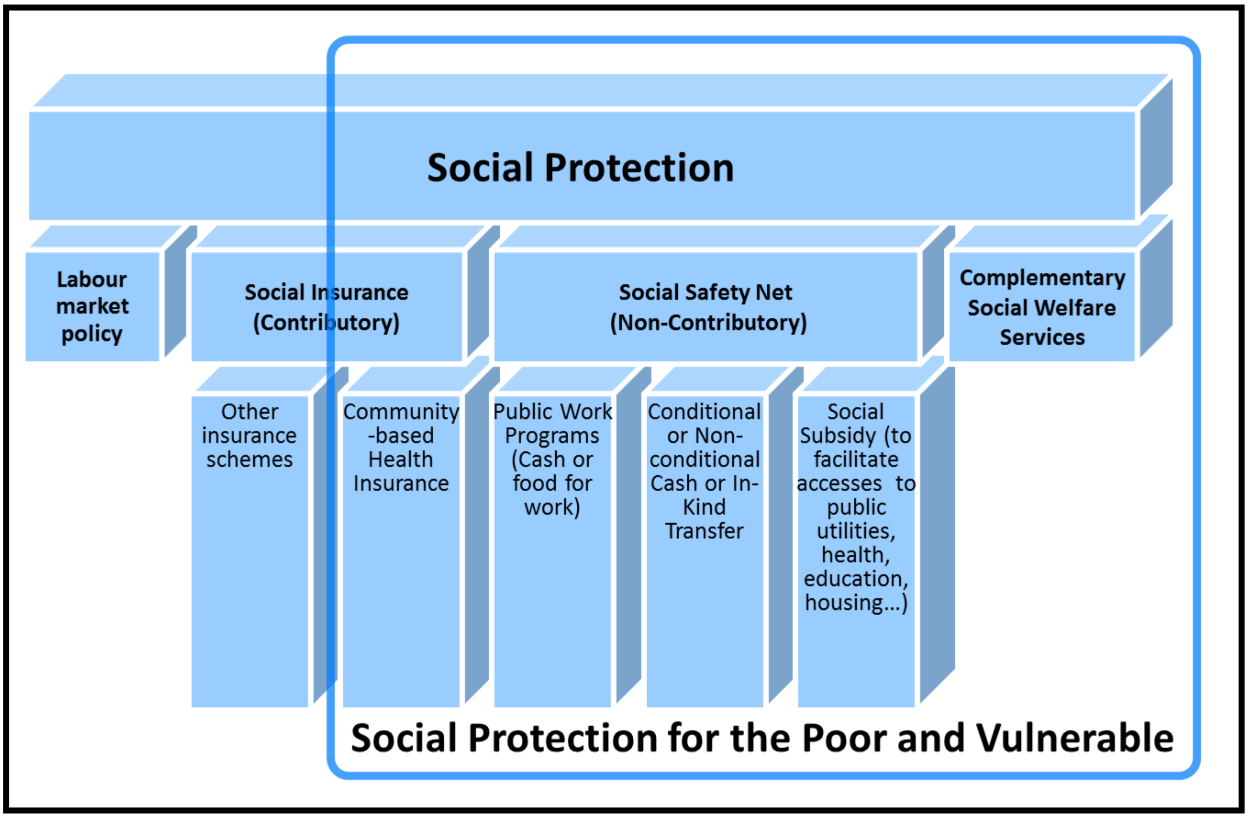

At the same time, the NSPS sets the framework for sustainable and comprehensive social protection for all Cambodians over the long term. This includes both contributory and non-contributory schemes. Figure 3 illustrates the relationship between coverage of basic non-contributory social protection for all and that of contributory social insurance for those with higher incomes, in particular formal sector workers.

The development of comprehensive social protection implies ensuring that the relevant components (non-contributory and contributory) are developed in parallel towards a sustainable system, whereby those who can afford social protection will access it based on their formal contributions and those who cannot will rely on the state for support until they develop such capacity over time. There are linkages and complementarities between the two major components of a comprehensive system of social protection[3].

[3] Including complementary coverage of benefits and services for population groups of different ability; and complementary financing mechanisms towards fiscal sustainability, whereby the contributory system to a large extent funds the development of the non-contributory system through its cross-subsidising function and direct contribution to public revenues, as well as through stronger societal support to the system, including through taxation. The ultimate aim of the dual gradual system is ensuring universal coverage to protect the population against risks, shocks and chronic situations and vulnerabilities.

Figure 3: Gradual progression towards comprehensive social protection, as per the NSPS long-term vision

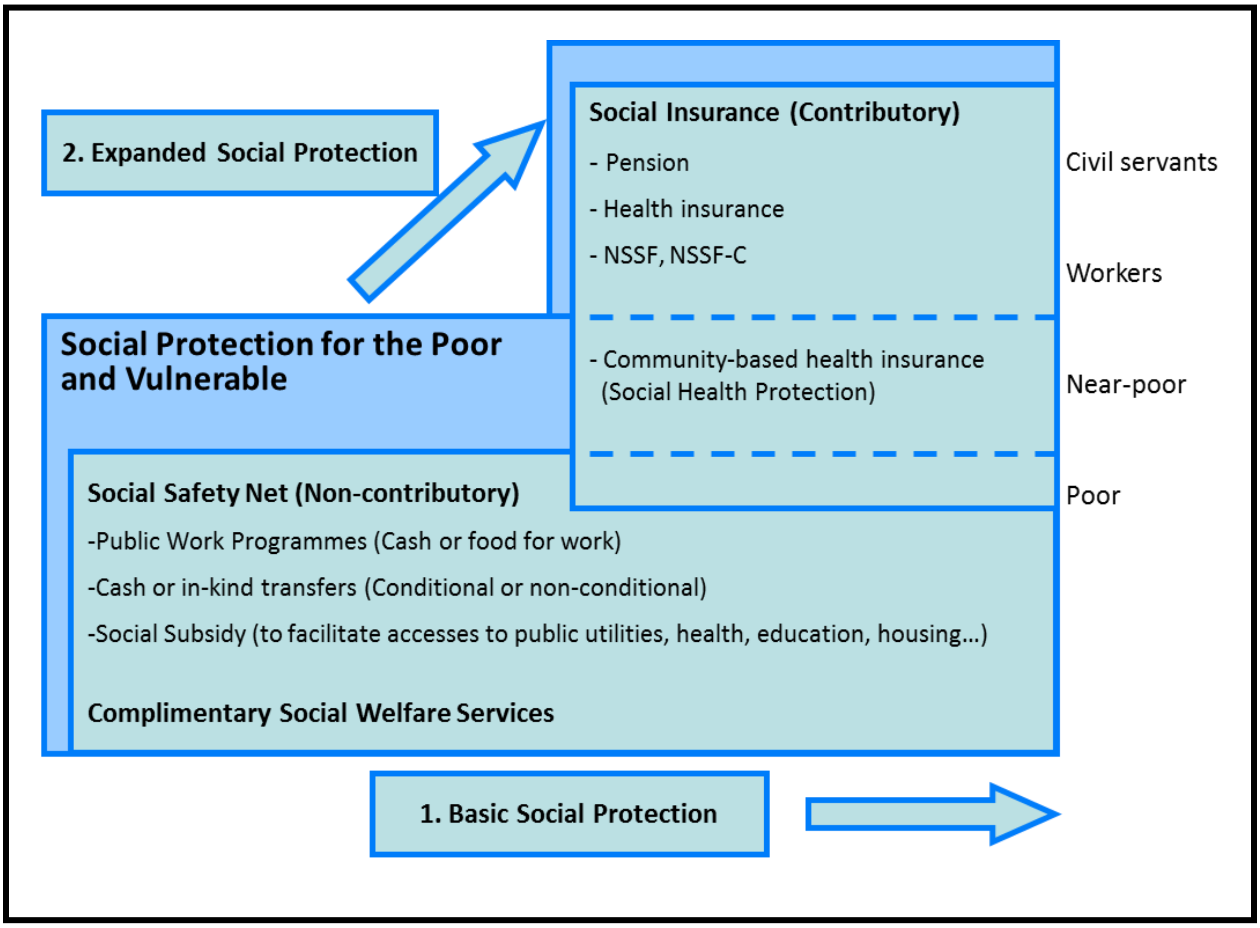

1.3 Process of Strategy Development

In preparing the NSPS, the Council for Agricultural and Rural Development (CARD) in 2009 and 2010 convened meetings and held technical consultations with a broad set of national stakeholders, giving government representatives (national and sub-national), development partners, civil society representatives and other development practitioners the opportunity to explore the options and priorities in-depth. This transparent and rigorous consultation process has ensured that the analytical and policy inputs have gone through several rounds of discussion and are the result of a combined effort by all stakeholders.

Table 1: Summary of the NSPS consultation process

Timeline	Activity/event	Outcomes
3-4 Dec 2008	Cambodia Development Cooperation Forum	RGC commitment to develop and implement an integrated national strategy for social safety nets.
Jan-Jun 2009	Interim Working Group on Social Safety Nets (under the Technical Working Group on Food Security and Nutrition	Shared knowledge and consensus building on the key concepts and broad direction for policy development and inventory of ongoing social protection interventions.
6-7 Jul	National Forum on Food	During the two-day forum, 400 participants (government,

2009	Security and Nutrition under the theme of Social Safety Nets in Cambodia	development partners and civil society) discussed the issue, with **Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, Prime Minister of the Kingdom of Cambodia,** providing the closing address.
19-22 Oct 2009	Technical Consultation on Cash Transfers with a focus on addressing child and maternal malnutrition	Participants from government, development partners and civil society consulted during a workshop in Phnom Penh. A group of participants also visited health and educational services and held discussions with commune councils and the provincial office in Kampong Speu. The consultation culminated in a brainstorming by key stakeholders to produce a Note on Cash Transfers.
12-14 Jan 2010	Technical Consultation on Public Works	80+ participants (government, development partners and civil society) consulted during a workshop in Phnom Penh. The core group (circa 30 participants) also visited sites of cash for work and food for work projects, one of which is the project site of the **Emergency Food Assistance Project** (supported by the Asian Development Bank and the World Food Programme) in Kampong Chhnang, including a consultation with commune council representatives and project beneficiaries. The consultation culminated in a Next Steps Meeting by the Council for Agricultural and Rural Development and a core group of development partners and the production of a Note on Public Works.
3-4 Feb 2010	Technical Consultation on the Role of a National Social Protection Strategy in Augmenting Human Capital through Promoting Education, Reducing Child Labour and Eliminating its Worst Forms	100+ participants (government, development partners and civil society) consulted during a two-day workshop in Phnom Penh. The consultation built consensus on integrating education and child labour issues into the NSPS, particularly in instruments such as cash transfers, as well as the need to explore greater access to safety net schemes to prevent child labour and withdraw vulnerable children from it, especially its worst forms. A Note on Child Labour and Education was prepared by a core group of development partners.
Mar-Apr 2010	Consultations on the draft NSPS	An executive drafting team was set up to prepare and consolidate inputs into the draft NSPS. Several consecutive drafts of the NSPS were shared and discussed in the extended format of the Interim Working Group on Social Safety Nets. Several rounds of consultations on the content of the NSPS and the proposed objectives took place, towards shaping a coherent strategy.

The results of this consultative process have been captured in NSPS Background Papers:

- **Safety Nets in Cambodia: Concept and Inventory, June 2009** (CARD, WFP and WB). *This paper presents the main features, achievements, gaps and challenges faced by safety net programmes in Cambodia. It provides a review of basic concepts, a summary of risks and vulnerabilities, an inventory of existing safety nets and an analysis of the gaps between risks and vulnerabilities and existing safety nets.*
- **Cash Transfer Programme to Support the Poor While Addressing Maternal and Child Malnutrition: A Discussion Note, March 2010** (WB, with contributions from CARD, GIZ, UNICEF, WFP and WHO). *This output of the Technical Consultation profiles maternal and child malnutrition in Cambodia to assess the rationale behind investing in nutrition*

programmes. It gives a description of a possible cash transfer programme, as well as discussing and evaluation and costing and fiscal implications.

- **Background Note on a Public Works Programme as Part of Social Protection for the Poor and Vulnerable, March 2010** (CARD and ILO). *This output of the Technical Consultation presents a vulnerability and needs analysis followed by an assessment of the rationale for investing in a public works programme (PWP), as well as an overview of approach and design issues*.
- **Input on Tackling Child Labour and Increasing Educational Access, March 2010** (ILO, in consultation with UNESCO and UNICEF). *This output of the Technical Consultation assesses social protection and its role in protecting vulnerable children, looking in particular at education and child labour and the linkages between them. With regard to the NSPS, it details incentives for families to ensure children attend school, services for vulnerable children (including those in the worst forms of child labour) and public works.*
- **Background Note: Cambodia – Towards a Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable, forthcoming** (CARD and development partners). *This background note presents the outcomes of the consultation process. It gives a detailed overview of poverty and vulnerability in Cambodia, of safety nets already in place and of policy challenges, in order to generate some conclusions on a social protection strategy for the poor and vulnerable, its objectives and options for the near future.*

1.4 Roadmap

The NSPS was presented for endorsement by the Council of Ministers in 2010. The immediate next steps will be to further develop and implement the priority action plan up to 2013. Implementation will be monitored regularly, with a mid-term review in 2013 that will inform an update of the implementation plan for 2014-2015. In 2015, there will be an evaluation of implementation; the NSPS will subsequently be updated and revised as needed.

2009-2011	:	Strategy formulation and adoption by the Council of Ministers
2011-2013	:	Implementation of short-term priority action plan
2013	:	Mid-term review and adjustment/update of implementation plan
2014-2015	:	Implementation of updated implementation plan
2015	:	Evaluation and updating/revision of NSPS

Chapter 2

Social Protection as a Priority of the Royal Government of Cambodia

Chapter 2

Social Protection as a Priority of the Royal Government of Cambodia

Social protection is a priority of the RGC. The formulation of the NSPS draws on commitments expressed in the Constitution, the Rectangular Strategy, the National Strategic Development Plan (NSDP) and national legislation, as well as in international conventions to which Cambodia is a signatory.

2.1 Laws and Legal Documents

The Constitution of the Kingdom of Cambodia is the framework for social protection provision to the country's citizens. It covers the right of all citizens to obtain social security and other social benefits, as well as making special provisions for social security in the formal sector. The Constitution also identifies particular groups that may require special assistance, such as poor women and children, people with disabilities and the families of combatants who have died serving their country.

Box 1: Articles from the 1993 Constitution regarding social protection provision

Article 36:	Every Khmer citizen shall have the right to obtain social security and other social benefits as determined by law.
Article 46:	The State and society shall provide opportunities to women, especially to those living in rural areas without adequate social support, so they can get employment, medical care, and send their children to school, and to have decent living conditions
Article 73:	The State shall give full consideration to children and mothers. The State shall establish nurseries, and help support women and children who have inadequate support
Article 74:	The State shall assist the disabled and the families of combatants who sacrificed their lives for the nation.
Article 75:	The State shall establish a social security system for workers and employees.

National legislation for statutory social security provision includes the **Labour Law,** the **Insurance Law,** the **Sub-decree on the Establishment of a National Social Security Fund** (NSSF) covering employment injury insurance, the pension scheme, a short-term benefit system, the **Royal Decree on the National Social Security Fund for Civil Servants** (NSSF-C) covering social security for public civil servants as well as the **Law on Pension and Invalidity Benefits for the Royal Cambodian Armed Forces** (RCAF). Other special vulnerabilities are also addressed, through the **Law on the Protection and the Promotion of the Rights of Persons with Disabilities**, the **Law on the Prevention of Domestic Violence and the Protection of Victims,**

the **Law on Inter-country Adoption,** the **Law on Suppression of Trafficking in Humans and Sexual Exploitation,** etc.

2.2 Rectangular Strategy Phase II and National Strategic Development Plan Update 2009-2013

The RGC's Rectangular Strategy sets the broad policy directions for improving social protection and identifies priorities for the development of social safety nets. It promotes sustainable and equitable development and prioritises improvements in social protection provision. Through social safety nets, the RGC intends to increase social sector interventions, thereby:

- Enhancing emergency assistance to victims of natural disasters and calamities;
- Reducing vulnerabilities of the poor;
- Reducing disparities in maternal and child health outcomes and inequities in health service utilisation and access to care between richest and poorest quintiles;
- Preventing and withdrawing children from child labour, especially its worst forms;
- Enhancing access to and quality of children's education;
- Improving employment opportunities;
- Enhancing provision of fee exemptions, health equity funds (HEFs)[4] and subsidy schemes to ensure affordable access to health services; and
- Expanding rehabilitation programmes for the disabled, as well as welfare programmes for the elderly, orphans, female victims of abuse and rights violations, people living with HIV and tuberculosis (TB), the homeless and veterans and their families.

The **NSDP Update 2009-2013** further specifies the need to streamline social protection. In guiding the development of the NSPS and priorities over the short to medium term, it highlights the need to:

- Give preference to social protection measures that not only provide immediate relief but also contribute to building the beneficiary population's ability/capacity to contribute to the social and economic development of their community;
- Ensure greater transparency and better targeting in the delivery of social protection for the poor through the use of the Identification of Poor Households programme (IDPoor)[5], and through another appropriately adapted targeting mechanism for the urban poor while IDPoor is being adjusted to urban areas;
- Minimise the planning and delivery costs (overheads) of social safety net programmes to achieve a maximum net transfer of resources to beneficiary populations; and

[4] The HEF is a mechanism to reimburse health facilities for treating patients who are classified as too poor to pay. The aim is to provide poor people with access to appropriate health services and protect them against health related-impoverishment. HEFs were introduced into the national framework developed in 2003 and the Health Sector Support Project from 2004-2008, and followed through into the second Health Sector Support Project for 2009-2013.

[5] IDPoor is the RGC's standardised system for pre-identifying poor households,

- Ensure cross-sectoral coordination and integration of social protection measures with decentralised development planning.

2.3 Commitments at the 2008 Cambodia Development Cooperation Forum

The RGC's commitment to social protection as a key priority was reaffirmed at the December 2008 Cambodia Development Cooperation Forum (CDCF). The RGC acknowledged that, while significant progress had been made in reducing overall poverty levels, parts of the population remained vulnerable to various economic and social shocks, pushing them into poverty and denying them equal opportunities to participate in economic growth. Improving social protection was selected as a priority intervention for the RGC and development partners in response to the crisis and as a long-term goal to enhance the capacities of the population to withstand the effects of future similar occurrences.

2.4 Reaffirmed Commitment at the National Forum on Social Safety Nets

RGC commitments to social protection and the establishment of a social safety net system, as an important part of a longer-term growth strategy, were reinforced by Prime Minister **Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen,** when presiding over the July 2009 National Forum on Food Security and Nutrition under the theme of Social Safety Nets in Cambodia. Box 2 presents highlights of the Prime Minister's statement.

The Forum concluded by issuing a recommendation statement, which outlined the need to:

- Develop a national policy/strategy and working activities for an integrated and systematic social safety net and the expansion and strengthening of existing Cambodian safety nets;
- Respond to the effects of the food price increase crises and the global economic crisis, addressing the needs of vulnerable people in rural areas who are facing food shortages caused by the shocks;
- Establish measures for preventing, responding to and facilitating response to crises in the future;
- Strengthen the process of implementation of safety net programmes through the sub-national level to enable efficient and transparent provision of assistance to vulnerable groups;
- Strengthening the mechanism for the identification of poor households and vulnerable people;
- Develop capacity at all levels to implement safety nets in an effective, accountable and transparent manner according to policy and the Rectangular Strategy Phase II;
- Delegate to CARD the responsibility for coordination and facilitation with line ministries, institutions and development partners, in the development and implementation of safety net programmes.

Box 2: Statement of Prime Minister Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen

"The Royal Government takes the global economic and financial crisis as a lesson, an experience and an opportunity by figuring out strategic means and selecting policies and mechanisms to accelerate socioeconomic development. In this purpose, the Royal Government has been actively strengthening and expanding its collaboration with development partners, the private sector, and the civil society to improve people's living standard, speed up poverty reduction and ensure food security as stipulated in the national development strategy of the Royal Government of the 4th Legislature of the National Assembly. In this context, the strengthening of 'Social Safety System' for rescuing and supporting vulnerable groups is the Royal Government's major strategy to tackle the negative impact and risks arising from the global economic crisis."

2.5 International Commitments

The RGC is signatory to a number of international conventions which provide a legal framework for the realisation of the right to social protection and the reinforcement of the scope of social protection provision to citizens. These include, among others:

- The Universal Declaration of Human Rights;
- The United Nations Convention on the Rights of the Child;
- The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women;
- The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights;
- The Convention on the Rights of Persons with Disabilities; and
- The Madrid International Plan of Action on Ageing.

The RGC has also ratified all International Labour Organization (ILO) core labour standards and conventions, including Convention No. 138 on the Minimum Age for Admission to Employment and Convention No. 182 on the Elimination of the Worst Forms of Child Labour.

Chapter 3

Poverty and Vulnerability Profile

Chapter 3

Poverty and Vulnerability Profile[6]

Cambodia has enjoyed significant economic growth over the past decade. National data for 2004 and 2007 show that the national poverty rate dropped from 34.7% in 2004 to 30.1% in 2007, indicating a rate of poverty reduction of 1.2% per year. In 2010, the poverty rate had dropped to 25.8% (NSDP Update 2009-2013, Commune Database 2009). However, gaps between the rich and the poor and inequality between rural and urban areas are still challenging issues.

Figure 4: Poverty headcount, 1994-2007

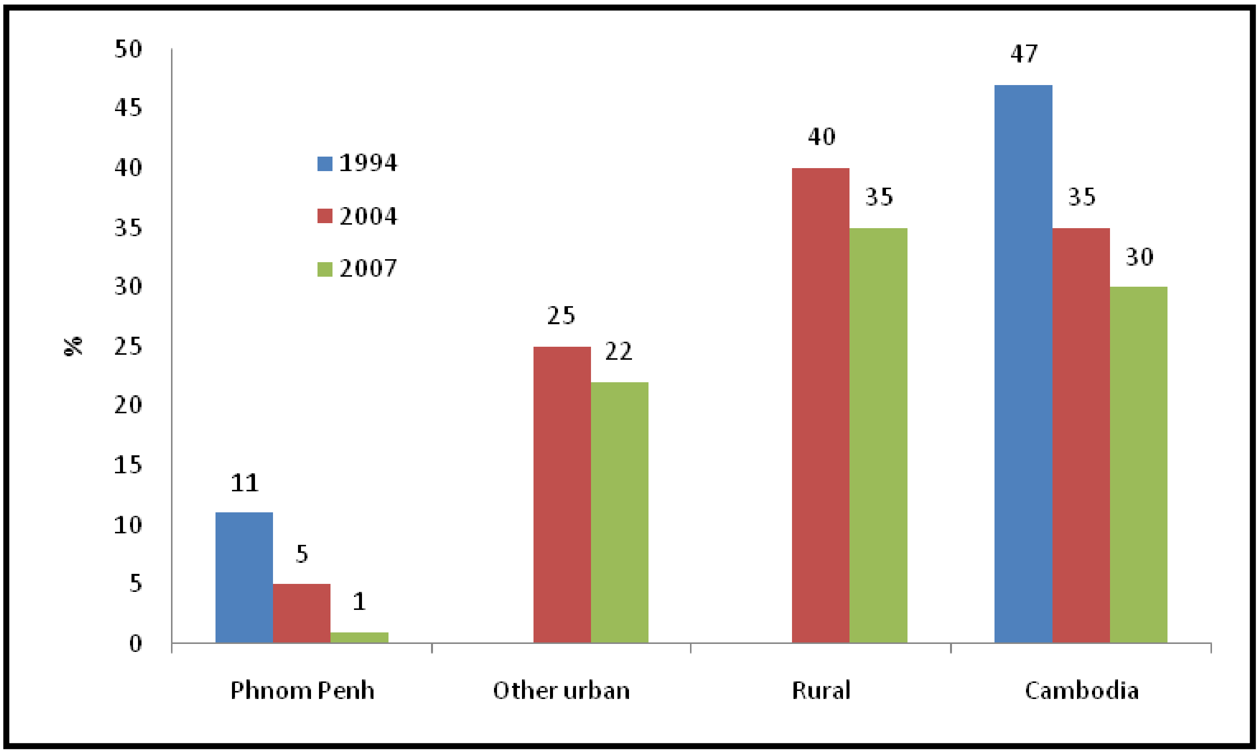

Source: CSES 2004, NSDP Update 2009-2013.

There are regional variations in poverty levels. The most recent data, from 2010, using the **Commune Database,** show that the Tonlé Sap zone and the plateau/mountain zone have the highest poverty headcounts (36.6% for plateau and mountainous areas, 30.8% for the Tonlé Sap zone, 22.1% for the central plain and 21.3% for coastal areas, with a national average of 25.8%).

[6] Data and information used in this chapter come from the most up-to-date documents available. However, given that some surveys have not been conducted recently, such data may not reflect the current situation. Full references for the poverty and vulnerability profile are provided in the Background Note to the NSPS.

Figure 5: Geographic variations in poverty rates (%)

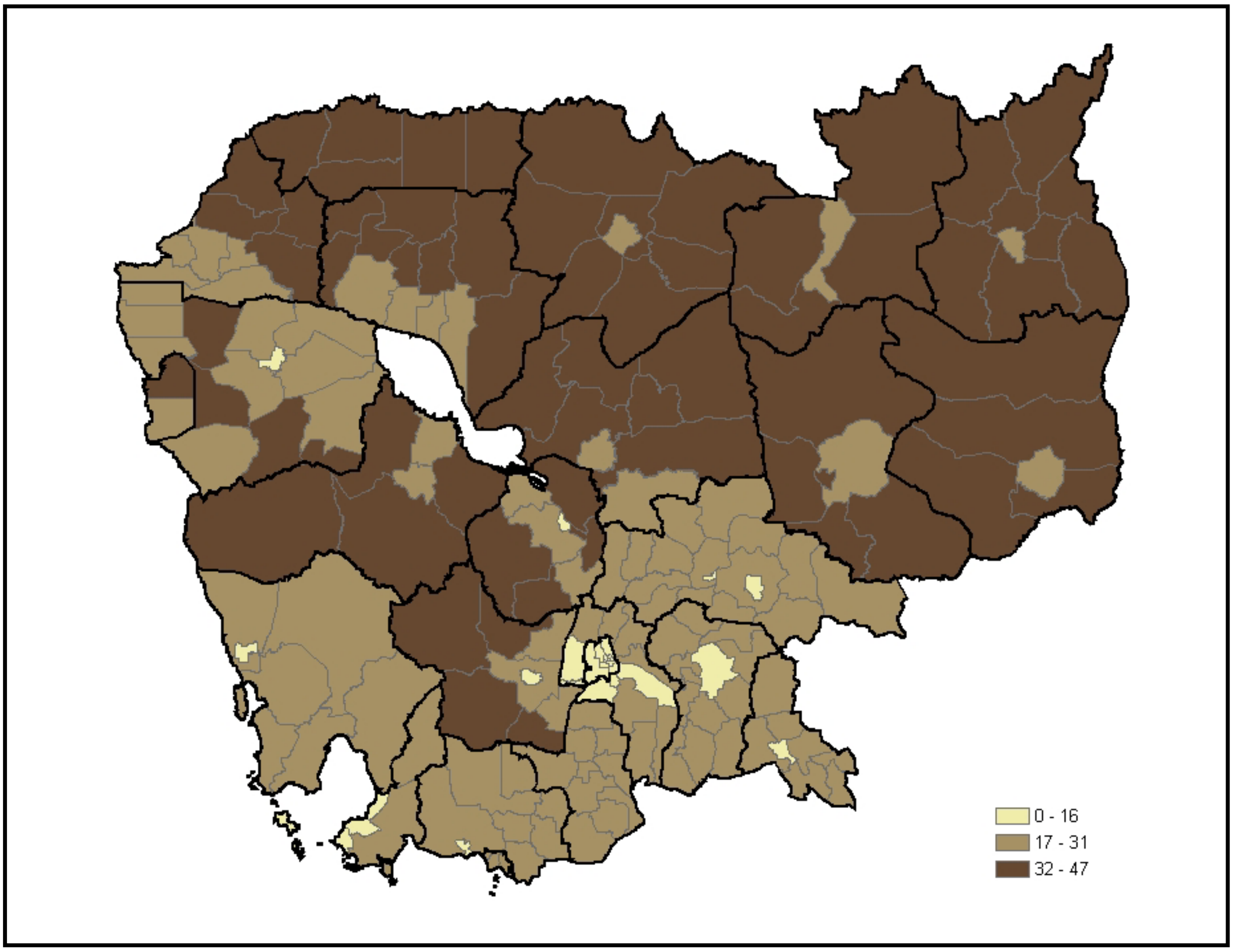

Source: Commune Database 2009.

Cambodia has been hit by consecutive macroeconomic shocks – the food, fuel and financial crises – which have further compromised the ability of the poor and vulnerable to cope. The impacts of these crises have been complex, and have accentuated difficulties and compromised the livelihoods and wellbeing of many, in particular those near or below the poverty line.

3.1 Risks, Shocks and Vulnerabilities

Households face several risks that increase their vulnerability and can push them into poverty. When these risks manifest themselves, households face shocks that can drastically change their socioeconomic situation. The degree to which this change can happen depends on how vulnerable households are to shocks. The vulnerability of an individual or a household depends on their level of exposure and ability to cope with a shock.

Poverty and vulnerability are intrinsically related. Vulnerability is a cause of poverty, as well as a perpetuating and defining element of it. Poor households tend to have fewer coping strategies to protect them against shocks, and vulnerable households are susceptible to being pushed into or deeper into poverty as a result of shocks.

Figure 6: Poverty and vulnerability

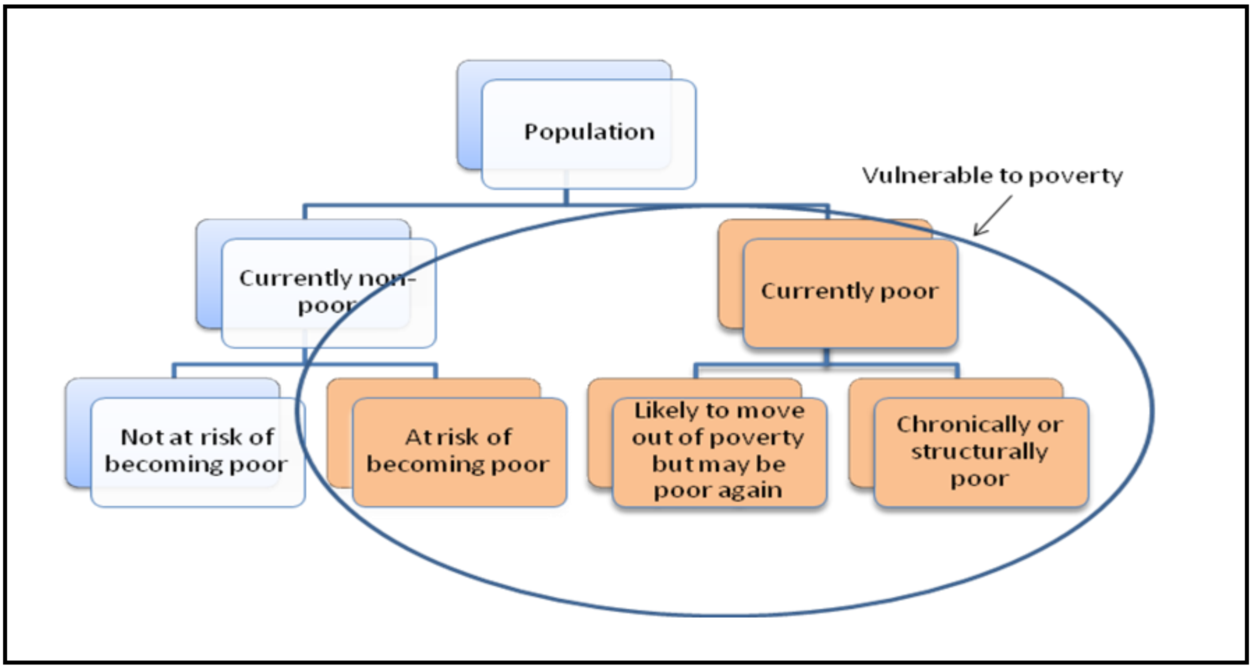

Key risks and shocks can be grouped into four categories: 1) emergencies and crises; 2) human development constraints; 3) seasonal unemployment and income insecurity; and 4) health shocks.

3.1.1 Emergencies and Crises

Cambodia's economy and households were significantly exposed to the recent **food, fuel and financial crises.** As Cambodia becomes more integrated into the global economy, the impact of external economic shocks is likely to become greater.

The impact of price fluctuations is complex, and the aggregate poverty impacts of the 2007-2008 price rises (the price of rice, the staple food crop of Cambodia, increased by approximately 100% between 2007 and 2008) are yet to be determined (pending analysis of the Cambodia Socio-economic Survey (CSES) 2008). The poor are net food buyers, which mean they were least able to cope with the steep rise in prices. There were some winners (for example milled rice sellers, oil sellers and agricultural day labourers).

Poor and vulnerable households have also been hit hard by the economic crisis, with significant social and poverty impacts in constrained circumstances. There are concerns that women may have been disproportionately affected, with a substantial loss of employment in the garment industry (which predominantly employs female workers), increased risk of domestic violence and greater vulnerability to trafficking and exploitation in the commercial sex industry. Low-skilled male workers have also been vulnerable, in particular in the male-dominated construction industry. The effects of the economic crisis for children of poor and vulnerable households are also likely to have been significant, with a risk of increasing child labour and poor families switching to less nutritious food and deferring health treatment.

Cambodia is also vulnerable to **natural disasters,** given its unique hydrological regime and low coverage of water control infrastructure. These affect livelihoods and food security and take a heavy toll on people's living standards, pushing many further into poverty. Most rural households rely heavily on subsistence agriculture: an estimated 72% of Cambodians are dependent on fishing and agriculture for their livelihoods. Fishing and agriculture (and thus households' food security) are heavily dependent on weather conditions and can fluctuate significantly from year to year.

In the past decade, unusual floods and droughts have severely affected large parts of the countryside, resulting in three years of negative agricultural growth (2000, 2002 and 2004). In 2009, Typhoon Ketsana left 43 people dead and 67 severely injured and destroyed the homes and livelihoods of some 49,000 families, or 180,000 people (equivalent to 1.4% of the population). Most of the districts affected were among the poorest in the country, and the widespread damage to property and public infrastructure will have a long-term impact on communities' livelihoods (NCDM, 2010).

Floods and droughts are among the most damaging shocks for rural households, and **climate change** will heighten their severity. Although many regions in Cambodia are relatively shielded from climate hazards, almost all provinces are considered vulnerable to the impacts of climate change owing to low adaptive capacity resulting from financial, technological, infrastructural and institutional constraints. Climate change impacts will have significant implications for food security.

Some groups in the population need **special assistance** during crises because they have limited capacity to help themselves. In particular, if they are not integrated into social networks, they will find it more difficult to recover and may require immediate response to ensure uninterrupted access to services they depend on for survival (e.g. access to antiretroviral drugs, physical rehabilitation, etc.).

3.1.2 Human Development Constraints

Individual crises throughout the **life-cycle** can also have negative impacts on human development. Malnutrition is caused by **inadequate infant and young child feeding practices, high levels of infectious disease and inability to access and afford nutritious food.** Despite efforts to address the underlying causes of malnutrition, proportions of thin (8.9%), short (39.5%) and underweight (28.8%) children remain high (Cambodia Anthropometric Survey 2008).

Because **Illiteracy** is one source of vulnerability, **improving access to quality education** continues to be an RGC priority, including basic school facilities, textbooks and supply of (trained) teachers. According to data from the Ministry of Education, Youth and Sports (MoEYS), in the 2009/10 school year the net enrolment rate at primary, lower secondary and

upper secondary was 94.8%, 31.9% and 19.4%, respectively. Repetition and dropout rates at primary school level are still a concern, with MoEYS aiming to reduce these to lower than 10%. On average, the survival rate to primary, lower secondary and upper secondary is 83%, 48.7% and 26%, respectively. The ratio of teaching staff to pupils at the three education levels is 49, 24 and 29, respectively. Children in rural areas are more than two times less likely to continue to lower secondary than children in Phnom Penh (25% of the former vs. 61% of the latter).

3.1.3 Vulnerability to Unemployment and Food Insecurity

The labour force has undergone demographic changes in the past decade. In 2010, the proportion of the population below 15 years old was 61.8%. The youth labour force dropped slightly from 60.7% in 1998 to 60.1% in 2008, reflecting a positive trend of longer retention of youth in the education system.

According to the Ministry of Planning's (MoP's) **Labour and Social Trends in Cambodia 2010,** the unemployment rate is low in Cambodia. However, 82.5% of workers remain in **vulnerable employment,** which means those acting as unpaid family workers and self-employed workers. The out-of-school rate among children was about 15% in 2010; even though this has dropped from 18.7% in 2005, the issue is of serious concern, since these children will have to take up low-paid jobs in the labour market. Youth have to face two types of risks related to education: **difficulties finding a job** for those who have dropped out of school and a **mismatch between the field of study and labour market demand** for those who have been through school. Although participation in the labour force of illiterate people and those with no primary education over 15 years old dropped from 71.6% in 1998 to 58.8% in 2008, this rate is still very high. Meanwhile, unskilled workers, under strong pressure to find work, are more likely to accept precarious and poorly remunerated jobs.

The fundamental challenge in Cambodia is the need to **increase productivity** in line with better working conditions and wage rates. Average annual growth of productivity in agriculture – the country's largest sector (taking up 72.1% of the employed population) – is only 1.7%.

On the other hand, as stated in the **Policy Document on the Promotion of Paddy Rice Production and Export of Milled Rice** developed by the Supreme National and Economic Council (SNEC), with production of 7.59 million tonnes, Cambodia had the capacity for self-supply and for the export of about 3.51 million tonnes in 2009. This figure confirms that Cambodia has the capacity to ensure food security at the national level.

Food insecurity at household and community level is rooted in chronic poverty. Numbers of food-insecure households rise during the lean season, natural disasters, calamities and shocks. Among the rural poor, the main causes are lack of access to land, livestock, credit, markets and agricultural inputs. Poor rural households are dependent predominantly on their own limited food production and irregular, low-paid, casual wage labour.

The vast majority of poor people live in rural areas. Poverty is associated with low agricultural productivity and limited alternative livelihood opportunities. The seasonality of labour requirements in farming means that households, especially those with little or no land, are obliged to find off-farm employment in the slack agricultural season to supplement the family income. Given the limited availability of non-farm employment, households, especially those with little or no land, increasingly need to rely on income from unskilled wage employment in urban areas or in neighbouring countries. Seasonal labour migration is particularly common in provinces near Thailand and Viet Nam.

3.1.4 Health Shocks

Health shocks affect the poor disproportionately through three channels. First, the poor may have higher prevalence of injuries and illnesses as they are often involved in physical jobs and face greater risk of accidents; have poor nutrition; have less access to clean water and sanitation[7]; live in poorer housing conditions; and have less access to health and social services. Second, the poor are more affected through foregone income when not able to work, because of a lack of savings. Third, poor households get trapped in a vicious cycle of 1) high health care costs; 2) high out-of-pocket expenditures involved in seeking health care; 3) indebtedness at overwhelmingly high interest rates[8] when household resources are insufficient; and 4) selling assets (usually land) when all other funds are depleted. Once the cycle starts it is very difficult to break out of it. As such, it is important to prevent it, starting by tackling high health care costs and **out-of-pocket expenditures.**

Progress in enhancing the delivery of health services has been significant. Early on, the RGC adopted a health sector-wide management (SWiM) approach to guide its efforts. By 2008, the number of health centres and health posts – providing the **Minimum Package of Activities** in remote areas – had increased to 967 and 108, respectively, and the total number of referral hospitals is 84. However, the **NSDP Update 2009-20013** recognises issues in public health service delivery. **Health outcomes and health service utilisation rates** in different socioeconomic groups point to equity issues that need stronger attention. Critical concerns about the uneven distribution of **emergency obstetric neonatal care** services across the country indicate the need to increase the quality of the continuum of care for **reproductive, maternal, newborn and child health programmes.** Because **maternal mortality** remains unacceptably high (461 per 100,000 born), substantial investments in delivery services and fast track interventions are required[9]. Only 63% of births were attended by trained birth attendants in 2009 – although this represented a significant increase from 22% percent in 2003 (Ministry of Health, 2010). Under-five mortality is estimated to be at 83 out of 1,000 children in this age

---

[7] Half of households in the poorest quintile do not have access to improved sources of drinking water and 87.2% live without sanitation.

[8] The CSES 2007 found the average interest rate of health-related debt ranged between 50% and 60% per year.

[9] The NSDP Update 2009-2013 sees maternal mortality as a cross-sectoral problem, influenced by women's education and literacy levels, infrastructure development and levels of women's participation and gender equity.

range, with children in the poorest quintile at almost three times the risk of dying before the age of five than those in the highest wealth quintile.

A good financing system is essential to ensure service quality for all people. Over the past 20 years, the health sector has seen a substantial increase not only in its budget allocations from the RGC but also in funding provided by external development partners. In 2008, contributions of both the RGC and external development partners to the sector were about the same, at around US$8 per capita. However, Cambodians experience **high costs of access to and utilisation of essential health care services.** Total annual health expenditure is about US$40 per capita, of which around 60% is individuals' out-of-pocket spending. The **Health Financing Charter (HFC),** introduced in 1996, regulates the application of user fees at government health facilities and sanctions a fee exemption system for those too poor to pay for health care, to enable them to receive care at government facilities for free when needed. Currently, **HEFs and fee exemption** have been implemented in 50 operational districts (covering 51 referral hospitals and 120 health centres). A total of 12 **CBHI schemes** have been implemented in 11 operational districts (in 7 provinces and Phnom Penh), covering 11 referral hospitals and 81 health centres. Meanwhile, the exemption system covers fewer than half of those considered too poor to pay for services (68% of poor people are protected under HEFs and fee exemption – 2,832,844 persons – whereas CBHI schemes cover 73,828 beneficiaries).

3.2 Vulnerable Groups

Infants and children, girls and women of reproductive age and food-insecure households are particularly vulnerable to the shocks described and therefore should be the target of social protection interventions.

3.2.1 Infants and Children

Infants and children constitute over a third of the population. In recent years, the situation relating to child mortality has improved substantially: infant mortality decreased from 95 to 60 deaths per 1,000 live births between 2000 and 2008, (already reaching the 2010 Cambodia Millennium Development Goal (CMDG) target), and under-five mortality decreased from 124 to 83 deaths per 1,000 live births between 2000 and 2005 (with a 2010 CMDG target of 75). However, there are still wide regional variations that need to be addressed: infant and under-five mortality are still almost double the national average in Kampong Speu, Preah Vihear, Stung Treng, Prey Veng, Mondol Kiri and Ratanak Kiri (MoP, 2010).

Poverty creates a barrier to access to and completion of school. Indirect costs related to uniforms, materials, food at school, transportation and informal school fees, along with parents' need to migrate for work and the **opportunity cost** of having children in school rather than contributing to the family income, place a burden on parents.

Infants and children are at risk of **detrimental coping strategies** that can have life-time consequences, including being fed less or lower quality food, being pulled out of school to enter

into child labour and becoming victims of human trafficking. Infants and children are highly vulnerable to shocks, as they lack the ability to mitigate risks and to control adverse circumstances. According to the Cambodia Demographic and Health Survey (CDHS) of 2005, 64% of children in Cambodia face deprivation in at least two areas of wellbeing (food, health, education, information, water and sanitation and shelter).

3.2.2 Girls and Women at Reproductive Age

Girls and women of reproductive age (15-49) are also vulnerable, despite progress in advancing gender equality and opportunities for women in Cambodia. Women have particular vulnerabilities arising from their health needs: maternal mortality, even though it dropped from 837 in 2006 to 341 per 100,000 live births in 2009 (National Committee for the Management of Decentralization and De-concentration Reform, 2010), remains unacceptably high; women make up a bigger proportion of HIV-infected adults than in the past (52% in 2009 vs. 38% in 1997)[10]; their low nutritional status is a growing concern; and the overall number of women reporting constraints in accessing health care remains high[11].

3.2.3 Households Vulnerable to Food Insecurity and Unemployment

Although school dropout and out-of-school rates have reduced and enrolment rates have increased remarkably, those who were school-age children during the two decades of war in Cambodia either were not fully able to enrol in school or most likely dropped out owing to the poverty of their family. These children are today's low-paid farmers or workers or are employed in other such activities. Most are near poor and facing multiple risks: they require protection.

Low-skilled labourers work mostly in **labour-intensive occupations** or **migrate.** Such workers are at risk of losing their job or income in the case of economic shocks or natural disasters. **Food-insecure households** also remain highly vulnerable to different types of shocks owing to poor nutrition and limited coping strategies. Constant food deprivation increases the chances of food-insecure households facing health shocks, as their health increasingly deteriorates over time. Additionally, few alternatives are left for households that have resorted to cutting food consumption to cope with adverse economic shocks.

3.2.4 Other Special Vulnerable Groups

Other particularly vulnerable groups are identified in the Rectangular Strategy, the NSDP Update 2009-2013 and sector ministries' strategies, by virtue of their age, status, situation or condition. These groups include people living with HIV and their families; homeless people; people with disabilities; orphan children and at-risk children and youth; victims of violence, abuse and exploitation; indigenous and ethnic minorities; families of migrants; veterans; and the elderly. These groups face particular challenges because of the overlapping vulnerabilities

---

[10] Of all new infections among women, two-thirds will be among non-sex workers or women at "low risk".
[11] In 2005, 89% of women reported at least one problem in accessing health care. Getting money for treatment remains the main one, followed by the concern that no provider or drugs are available and not wanting to go to health services alone (CDHS 2005).

that are often experienced on top of income poverty. They require comprehensive forms of assistance, as social transfers alone are not sufficient to ensure their wellbeing, and are entitled to special protection from the state. They can be considered **special vulnerable groups** because 1) they warrant priority action in terms of strengthening their social protection; and/or 2) they require a particular design of social protection intervention (e.g. through specific targeting procedures, monitoring or customised programming, etc.). The RGC consults with relevant stakeholders on how to further improve the social protection of vulnerable groups without or with only limited self-help capacity.

Ethnic minorities face higher poverty rates and much higher poverty gaps than the national average. Although ethnic minorities represent a small share of the population, their living standards are much lower than the national average. Moreover, they face non-monetary disadvantages related to language, remoteness and discrimination. They therefore deserve particular attention in social protection support, in terms of both tailoring programmes to cultural values and finding appropriate targeting mechanisms (e.g. geographical) that allow programmes to cover their particular needs. The RGC has issued two policies in this regard: the **Policy for the Development of Indigenous Communities** and the **Policy on Land Registration and Land Use Rights of Indigenous Communities.**

The **elderly** need special care given their limited ability to participate in economic life. Cambodia's elderly have lower health status than older adults in neighbouring Asian countries, for example. Even marginal reductions in wealth can result in substantial rises in health problems among the elderly. Elderly women may be particularly vulnerable: 10% of elderly women are the sole adults in the household, compared with only 2% of elderly men.

Similarly, Cambodians **living with chronic illnesses** have very little support to pursue independent and sustainable livelihoods (including low access to education, vocational training and income generation). Children in these households are often at greater risk. When a parent is ill for a protracted period, health care expenditure increases, often resulting in a reduction of funds available for food, education and other household expenses. Moreover, children often assume adult roles, such as caring for the sick adult, running the household or caring for other children in the family.

Tuberculosis also remains a major public health concern: Cambodia ranks 21st among countries with the highest burden of TB. The incidence rate for all forms of TB is 500 per 100,000 people per year. The twin burden of the TB and HIV epidemics can have devastating consequences.

The number of malaria cases treated in the public health sector per 1,000 population (malaria incidence) declined from 11.4 in 2000 to about 4.4 in 2008 (there were about 59,000 cases in 2008), although there was a significant increase to 101,000 cases in 2006.

Particular attention needs to be paid to households with **people living with HIV**, which in general are more vulnerable. There are 57,900 adults living with HIV in Cambodia and 5,473 children are known to be infected. Lack of food security and poor nutrition accelerate progression to AIDS-related illnesses and tend to impact negatively on adherence to treatment and response to antiretroviral therapy.

Cambodians with disabilities also have little assistance and often have to rely on limited family support to survive. Very few people with disabilities have access to rehabilitation and appropriate basic services. Their vulnerability goes further than mere lack of financial resources at individual and/or family level to encompass cultural and social barriers; inadequate availability of and access to education, health and rehabilitation services; lack of awareness of rights; and dependency on others.

The elderly, people living with chronic illness and people with disabilities often depend on assistance from communities and (poor) relatives to survive: strengthening social protection to these groups may therefore relieve some of the burden currently imposed on poor communities and in particular reduce the impacts on children.

3.3 Issues Related to Detrimental Coping Strategies

Households resort to various types of coping strategies when facing adverse shocks. Some of these have detrimental outcomes, some of which have a negative impact on specific groups, such as women and children. Many negative coping strategies have longer-term consequences and can lead to even greater exposure to and diminished ability to manage risks. While these informal strategies tend to become less dominant with higher per capita income, they remain a cornerstone of risk coping and mitigation strategies, even in the most developed countries.

Frequently seen coping strategies in times of distress are taking loans at very high interest rates; using own savings; cutting back on food consumption; changing food patterns to less expensive and often less nutritious food; reducing intake of food (especially for women and older girls), which perpetuates a cycle of ill health; purchasing food on credit; looking for alternative jobs; pulling children out of school; and selling assets (including land). Reduced food consumption affects women more severely, and pulling children out of school often results in child labour and sexual exploitation. Child labour is a particularly worrying coping strategy, as half of children aged 5-14 work, some in hazardous or "unconditional" worst forms of child labour.

The NSPS addresses these detrimental coping strategies and the adverse consequences for vulnerable groups. By targeting the most affected groups within programmes aimed at breaking vicious cycles of poverty and destitution, the NSPS provides alternatives that can improve the wellbeing of households and individuals.

3.4 Summary

Table 2 summarises the risks, shocks, determinants of vulnerability and vulnerable groups detailed above.

Table 2: Risks, shocks, determinants of vulnerability and vulnerable groups

Main risks and shocks		Determinants of vulnerability	Outcomes	Most vulnerable groups
Situations of emergency and crisis	Economic crises *(price shocks, economic slowdown)*	• Limited income-generating opportunities • Food insecure • Concentrated in insecure, unstable employment • Reductions in number of jobs in key sectors of economy • Reductions in purchasing power of salaries/ earnings	• Rise in under- or unemployment • Increase in poorly remunerated, insecure and risky jobs • Lower remittances • Increase in food insecurity	• All poor and near poor
	Climate, environmental, natural disasters *(floods, droughts)*	• Crop farming and livestock rearing for subsistence and income provision • Dependence on (often degraded, over-exploited and contested) common natural resources for livelihoods • Live in remote, isolated areas and suffer a low level of community infrastructure • Low savings and assets to cover emergency needs	• Destruction or degradation of assets and resources • Increase in under- or unemployment • Increase in incidence and severity of food insecurity • Lower incomes	• All poor and near poor • People living in flood- and drought-prone areas
Human development constraints	Poor maternal and child health and nutrition	• Low income and food insecurity • Poor access to quality maternal, newborn and child health care	• Higher maternal mortality rates • Higher infant mortality rates • Increase in incidence and severity of malnutrition, stunting and poor cognitive development	• Girls and women of reproductive age • Pregnant women • Small children (0-5)
	Poor access to quality education	• Pulled to undertake domestic activities, help with family business and/or take up external employment, given households' low income and food insecurity • Poor access to quality education services	• Higher dropout rates and low level of skills attained • Increased incidence of child labour (6-14)	• School age (6-14)

Main risks and shocks		Determinants of vulnerability	Outcomes	Most vulnerable groups
	Poor access to quality second-chance programmes	• Pulled to remain in paid employment, however precarious and low paid • Poor access to quality training services	• Increase in under- and unemployment • Increase in poorly remunerated, insecure and risky jobs • Increase in incidence of hazardous or unconditional worst forms of child labour (15-17)	• Youth (15-24)
Seasonal unemployment and livelihood opportunities	Under- and poor nutrition	• Subsistence farming with low productivity • No sustained employment to supplement incomes from agricultural activities • Dependence on (often degraded, over-exploited and contested) common natural resources for livelihoods • Greater age dependency • More likely to be landless or have less access to land and relatively smaller landholdings	• Higher maternal mortality rates • Increase in incidence and severity of malnutrition, stunting and poor cognitive development • Increased likelihood of ill health • Decreased capacity to study or work productively	• All poor and near poor • Families with greater age dependency ratio • Landless and land poor • Pregnant women • Small children (0-5)
Health shocks	Ill health, injury, illness, death, pandemics	• Constrained access to clean water and sanitation • Poor housing conditions • Low base of savings and assets to cover out-of-pocket expenditures for health care and poor access to quality preventative and treatment health services • Work in physical jobs with greater risk of accidents and injuries	• Higher maternal mortality rates • Higher infant mortality rates • Increase in incidence and severity of malnutrition, stunting and poor cognitive development • Loss of assets and increased debt	• All poor and near poor • Pregnant women • Small children (0-5) • Elderly • People with disabilities • People living with chronic illness
Special vulnerable groups	Inability to work, marginalisation	• Limited access to income-generating activities • Marginalisation in society, constrained access to services	• Increased income and food insecurity • Increased	• Elderly • People with disabilities • People with

Main risks and shocks		Determinants of vulnerability	Outcomes	Most vulnerable groups
		and exclusion from opportunities • Extra nutritional and medical needs	likelihood of becoming victims of violence, labour and sexual exploitation and abuse	chronic illness • Ethnic minorities • Orphans • Child labourers • Victims of violence, exploitation and abuse • Veterans • Families of migrants • Single mothers

Notes:

Main risks and shocks: A risk is a source of danger, a possibility of incurring loss or misfortune. When a risk occurs, it becomes a shock.

Determinants of vulnerability: The vulnerability of an individual or household depends on their level of exposure and ability to cope with a shock. People living under or near the poverty line tend to be more vulnerable to negative outcomes of shocks.

Outcomes: Depending on the vulnerability of the individual and household, a range of outcomes can result from experiencing the shock.

Most vulnerable groups: While all poor and near poor are vulnerable to shocks, some groups in the population are especially vulnerable to certain shocks.

Chapter 4

Existing Social Protection for the Poor and Vulnerable

Chapter 4

Existing Social Protection for the Poor and Vulnerable

4.1 Current Institutional Architecture for Social Protection

Ministries have a mandate to address disparities in service delivery and have therefore implemented sector-specific schemes to enable the poor and vulnerable to access services. Many of these have been implemented under sector strategic plans. Together, these schemes represent the social safety net component of social protection that has contributed to poverty alleviation and to building human capital and resilience to shocks.

Social sector ministries – in particular the Ministries of Social Affairs, Veterans and Youth Rehabilitation (MoSVY), Health (MoH), Education, Youth and Sports (MoEYS), Women's Affairs (MoWA) and Labour and Vocational Training (MoLVT) – play a critical role in advancing social protection and providing benefits and services to the poor and vulnerable. Social protection has become an important part of social ministries' scope of activities, given the focus of sector strategies and plans on reducing inequality in access and utilisation of essential social services, especially at sub-national levels.

Line ministries with a mandate to improve **physical infrastructure** – such as MoEYS and the Ministries of Agriculture, Forestry and Fisheries (MAFF), Public Works and Transport (MPWT), Rural Development (MRD) and Water Resources and Meteorology (MoWRAM) – have a dual role to play in social protection by ensuring the creation of sustainable physical assets and also ensuring food security and income generation for the poor and vulnerable.

In addition to the social sector and infrastructure ministries, a number of specialised agencies and institutions have **social protection at the core of their mandate.** The Cambodian Red Cross and the National Committee for Disaster Management (NCDM) help people mitigate and cope with the effects of disasters. They have successfully contributed towards addressing food insecurity and lack of shelter and access to basic services, including water and sanitation, for those affected by floods and other natural disasters.

As regards the **wellbeing of vulnerable children,** MoEYS carries the mandate to help achieve nine years of basic education, as aspired to in the Cambodian Constitution and **Education For All** (EFA) goals for 2003-2015. To effectively tackle the enormous challenges in the education sector, the RGC has encouraged the use of a **sector-wide approach** (SWAp) by building partnerships to carry out joint planning and programming. MoLVT works on creating **decent work** opportunities for vulnerable groups and taking proactive steps to reach the **twin goals on**

child labour: to reduce all forms of child labour to 8% by 2015 and to eliminate the worst forms of child labour by 2016. In the health sector, the building blocks of the strategic framework of the **Health Strategic Plan 2003-2007** were the following three main MoH programmes: reproductive, maternal, newborn and child health; communicable diseases; and non-communicable diseases and other health problems.

Other ministries mandated directly or indirectly to **support the implementation of social protection** include the Ministries of Economy and Finance (MEF), Interior (MoI) and Planning (MoP), as well as decentralised structures. In view of the RGC's prioritisation of improved decentralised service provision, MoI plays a critical role in identifying entry points to ensure quality and equitable provision of social protection at sub-national levels. MoP's contribution to identifying and targeting the poor through **IDPoor** is acknowledged as creating the basis for strengthening social protection provision and ensuring a streamlined approach to delivery.

Remarkable progress has been made towards achieving gender equality and women's empowerment in Cambodia through implementation of the RGC's gender strategy, **Neary Rattanak II 2004-2008,** by MoWA, which focused on the following priority areas: economic empowerment of women; enhancing women's and girls' education; legal protection of women and girls; promotion of the health of women and girls; promotion of women in decision-making; and gender mainstreaming in national policies and programmes.

4.2 Existing Arrangements for Social Protection Provision

The following types of programmes have been particularly successful in reaching large numbers of beneficiaries and effectively enabling access to services, food and income in Cambodia.

Food and Nutrition Interventions

- General food distribution to food-insecure areas in times of emergency;
- School feeding and take-home rations or food scholarships;
- Food for work programmes addressing food insecurity, seasonal unemployment, chronic poverty and sustainable asset creation;
- Maternal and child health and nutrition programmes, including transfer of fortified foods conditional on nutrition training;
- Food assistance to people living with HIV, TB patients and orphans and vulnerable children (OVC).

Health Interventions

- Measures to raise awareness on health promotion and vaccination.
- HEFs and CBHIs, addressing basic health protection for the general population.

Education, Technical and Vocational Training Interventions

- Scholarships – addressing poverty of schoolchildren;
- School feeding and take-home rations;
- Training programmes of the National Fund for Poverty Reduction;
- Training programmes of the Special Fund of Samdach Techo Prime Minister;
- Certified training programmes of pilots on post-harvest technology and the skills-bridging programme;
- Training programmes through technical and vocational training centres and community training programmes of the provincial Department of Labour and Vocational Training;
- Training programmes for indigenous and vulnerable people;
- Entrepreneurship courses for participants in training programmes;
- Targeted training programmes for particular stakeholders;
- Training and education programmes through NGOs, associations and private sector actors recognised by the RGC.

Social Welfare and Work Condition Interventions

- Occupational health and safety system inspection to ensure appropriate workplace conditions;
- Expansion of occupational health and safety protection for small enterprises and the informal sector;
- Affiliation to professional associations to establish conflict resolution at the workplace and Arbitration Council to promote harmony between employers and employees;
- Work injury insurance;
- Social safety net for migrants abroad;
- Prevention of all worst forms of child labour and forced labour;
- Social welfare services to special vulnerable groups, including disabled people, the elderly, orphans, etc.

Labour Market Interventions

- Establishment of a national qualification framework, national capacity standards and a capacity test package as tools to measure labour force capacity, promote productivity and transform skilled labourers into certified labourers;
- Ensuring the quality of technical and vocational education and training (TVET) through the recognition of training courses at technical and vocational training centres run by the public sector, the private sector, NGOs or associations;
- Public job service of the National Employment Agency, which complements existing private services to enable equity of labour market information for the labour force at provincial level;
- Thorough inspection of apprenticeship training to increase opportunities for apprentices to acquire a wide range of skills;

- Research on employment and vocational skills required by the market to manage and integrate the labour force gradually and prioritise the division of labour in labour markets.

Many of these schemes and accompanying or related services represent **the building blocks for a comprehensive system of social protection** for the poor and vulnerable in Cambodia.

Table 3 gives a snapshot of the current main government social protection interventions. A full inventory is provided in Appendix 1, which gives details of expenditure, beneficiaries and coverage. This is a work in progress: a comprehensive inventory will be developed during the implementation of the NSPS. Some of these programmes are implemented using **IDPoor,** a targeting methodology based on proxy means testing combined with community validation, implemented by MoP and sub-national government and community structures. The RGC intends to make IDPoor the primary targeting methodology for all social protection schemes, while still allowing for the use of complementary methodologies where their use is justified.

Table 3: Snapshot of current government social protection interventions

Risks and shocks	Programme type	Programmes	Lead ministry
Situations of emergency and crisis	*Food distribution*	Emergency Food Assistance Project (free distribution of rice)	MEF
		Disaster response and preparedness; general food distribution (Ketsana)	NCDM
		Package of emergency relief to vulnerable and victims of emergency (including victims of mines)	MoSVY
	Budget support	Agriculture smallholder and social protection development policy operation	MEF
	Commune transfers for emergency assistance	Emergency assistance – cash and in-kind assistance to communes to support achievement of CMDGs	MoI
Human development constraints			
Poor maternal and child health and nutrition	*Nutrition programmes*	Child survival: components on improving maternal health and newborn care, promotion of key health and nutrition practices	MoH
		Maternal & Child Health and Nutrition Programme	
		Other interventions	
		Iodine salt production and distribution programme	MoP
Poor access to quality education	*Scholarships in cash*	FTI (Grades 4-6); CESSP (Grades 7-9); JFPR (Grades 7-9); BETT (Grades 7-9); EEQP (Grades 10-12); Dormitory (Grades 10-11); various projects (Grades 7-9)	MoEYS
		Emergency Food Assistance Project (Grades 5-6 & 8-9)	MEF
	Second-chance education programme	Training programmes of National Poverty Reduction Fund	MoLVT
		Training programme of Special Fund of Samdach Prime Minister	
		Training with certificates	
		TVET pilot on post-harvest technology and skills-bridging programme	
		Training courses through technical and vocational training institutions and community training course programmes	

Risks and shocks	Programme type	Programmes	Lead ministry
		of provincial Department of Labour and Vocational Training	
		Special training programmes for indigenous and vulnerable people	
		Entrepreneurship course for participants during training courses	
	Scholarships in cash	*Per diem* for participants in the Special Fund of Samdach Prime Minister	
Child labour, especially its worst forms	*Direct intervention and livelihood improvement*	Project of Support to the NPA-WFCL 2008-2012	MoLVT
Seasonal unemployment and livelihood opportunities	*PWPs*	Food for work	MRD
		Food for work (Emergency Food Assistance Project)	MEF
		Cash for work (Emergency Food Assistance Project)	MEF
	School feeding	School feeding	MoEYS
		Emergency Food Assistance Project	MEF
	Take-home rations	Take-home rations	MoEYS
	Financial support	Small-scale credit for self-employment in the National Poverty Reduction Fund	MoLVT
		Small-scale credit for self-employment in the Special Fund of Samdach Prime Minister	
Health shocks	*Fee waiver*	Exemptions at rural facilities for poor patients	MoH
	HEFs	HEFs in 50 ODs	
	CBHI	13 CBHI schemes	
Special vulnerable groups	*Social welfare for elderly*	Elderly persons' association support and services	MoSVY
	Social welfare for families living with disabilities	Physical rehabilitation centres/community-based rehabilitation services for people with disabilities	
	Social welfare and policy development for children and orphans	Orphans: allowance, alternative care, residential care; child victims of trafficking, sexual exploitation and abuse; children in conflict with the law and drug-addicted children	
		Child protection: helps develop laws, policies, standards and raise awareness to protect children at particular risk	
	Social welfare for families living with HIV/AIDS and TB patients	Social services and care to children and families of victims and people affected by HIV/AIDS; children in conflict with the law; and drug-addicted children	
		HIV/AIDS workplace programme for garment factory workers	MoLVT
		Food Assistance to People Living with HIV and AIDS	MoH, MoSVY
		Food Assistance to TB Patients	

Risks and shocks	Programme type	Programmes	Lead ministry
Other (labour market policy, social security, and insurance system)	*Ensuring decent workplace conditions*	Occupational health and safety protection for small enterprises and informal sector	MoLVT
		Affiliation to professional associations to establish mechanism for conflict resolution at workplace and Arbitration Council	
		Work injury insurance	
		Social safety net for migrants abroad	
	Labour market information	National qualification framework, national capacity standards and capacity test package	
		Public job service of National Employment Agency	
		Inspection of apprenticeship training	
		Skills and employment policy	
	Social security and pensions	Social security fund covering work injury	
		Civil servants' and veterans' retirement pensions NSSF employer-based pension schemes	
		Maternity benefits for all workers (except domestic workers), civil servants, armed forces and police; 90 days maternity leave; pay at half salary covered by employer (Labour Law Article 183)	
		Benefits for survivors (parents or dependants) of armed forces, spouses of disabled people, retirees or disabled persons	
	Insurance	Health insurance under NSSF for all workers (except domestic workers), civil servants, armed forces and police	MoLVT MoSVY

Note: BETT = Basic Education and Teacher Training; CESSP = Cambodia Education Sector Support Project; EEQP = Enhancing Education Quality Project; FTI = Fast-Track Initiative; JFPR = Japan Fund for Poverty Reduction; NPA-WFCL = National Plan of Action on the Elimination of the Worst Forms of Child Labour; OD = Operational District.

Non-governmental organisations (NGOs) play a significant role in assisting households in distress. In 2009, NGOs channelled roughly 10.4% of total ODA in Cambodia (Council for the Development of Cambodia (CDC)), and approximately the same in 2010 (10.3%). Within the health sector, much assistance goes towards primary health care and access to hospitals and clinics. In education, it focuses on basic education for the poor and vocational training. NGOs are also very active in providing community and social welfare services through orphanages and general assistance to vulnerable children and youth.

Mutual help has traditionally played an important role in Cambodia, through kinship, family obligation and informal networks. **Informal safety nets** include assistance from family; exchange of labour and animals; sharecropping; sharing household equipment; informal credit arrangements; information exchange; provision of food; lending money at no interest; and self-help initiatives (e.g. funeral associations). Informal safety nets can be overwhelmed by major, repetitive and community-wide shocks and emergencies and they may exclude the most vulnerable households, which are not able to reciprocate assistance (e.g. in-migrants to communities, very poor households, ethnic minorities, the elderly and the infirm, chronically ill persons). Moreover, the practice of and foundations for traditional mutual support are eroding rapidly. Social networks and customs are changing as a result of rapid population growth,

increases in livelihood competition and depletion of common natural resources, as well as developmental trends such as urbanisation and migration.

4.3 Gaps and Challenges in Social Protection Provision

Based on the poverty and vulnerability analysis in Chapter 3 and intensive stakeholder consultations over the past year, the RGC identifies the following major gaps in the current provision of social protection:

- In situations of emergency and crisis, public works have been an effective instrument, especially in the rehabilitation phase, but there is currently limited coverage and coordination.
- To tackle seasonal unemployment and food insecurity, social protection interventions include food distribution, school feeding and public works, but again there is limited coverage and coordination of PWPs, and funding and assistance for these activities remain volatile.
- More needs to be done to address poor maternal and child health and nutrition, as coverage of existing programmes (nutrition, HEF) and facilities is not universal and outreach activities for behavioural changes are not yet showing the desired results.
- More needs to be done to address child labour incidence, especially the worst forms of child labour, as current coverage is limited.
- Scholarships and school feeding programmes need to be expanded to poor areas, but big efforts in improving quality of education are crucial to improving attendance.
- Vocational training has the potential to reach out-of-school youth at a greater scale, to match the requirements of employers more precisely and to benefit from a certification/accreditation system.
- Although technical and vocational training centres are present all over Cambodia (except in Preah Vihear and Mondol Kiri provinces), they still face financial problems and issues related to training capacity, as well as a shortage of dormitories for (especially female) students and a lack of buildings, laboratories and materials. TVET programmes have also not yet been responsive to the needs of the labour market and people's demands.
- The labour market information system needs to be further developed and expanded.
- Domestic and overseas worker/employee data management is not appropriate to the current economic situation.
- Access to small-scale credit for small-scale business is still limited.
- Gaps exist related to technical and vocational skills development and labour market demand, improved productivity and employment opportunities.
- There is limited assistance to special vulnerable groups like the elderly, ethnic minorities and people living with chronic illness, such as HIV, and/or disabilities.

Table 4 summarises progress to date in social protection provision, as well as gaps and challenges within the different responses to poverty and vulnerability.

Table 4: Gaps and challenges in existing interventions

Main risks and shocks		Most vulnerable groups	Progress to date in response	Gaps and challenges in response
Situations of emergency and crisis	Economic crises	• All poor and near poor	• Public works have shown to be an effective and rapidly expandable safety net instrument during crises and natural disasters	• Limited coverage and coordination of existing PWPs
	Climate, environmental, natural disasters	• All poor and near poor • People living in flood- and drought-prone areas		
Human development constraints	Poor maternal and child health and nutrition	• Girls and women of reproductive age • Pregnant women • Small children (0-5)	• Some maternal and child nutrition programmes are in place • Breastfeeding practices are improving	• Supply of maternal and child nutrition services remains limited and of poor quality • Coverage of these services is not universal • Other demand-side factors (eating, feeding and care practices) are not being adequately addressed
	Poor access to quality education	• School age (6-14)	• Scholarships and school feeding programmes are improving attendance	• Quality of education remains poor • Coverage of education services is variable • Coverage of scholarships and school feeding programmes does not reach all poor areas
	Poor access to quality second-chance programmes	• Youth (15-24)	• Establishment of vocational training curricula • Some programmes in place for second-chance education	• Quality of vocational training remains poor • Supply of second-chance programme is minimal • Poor link between training offered and employers' needs • No certification/accreditation system in place for private sector
Seasonal unemployment and livelihoods opportunities	Under- and poor nutrition	• All poor and near poor • Families with greater age dependency ratio • Landless and land poor	• Some targeted food distribution • PWPs are providing some assistance during lean season or crises	• Limited coverage and coordination of existing public works programmes • Funding and assistance remains volatile

Main risks and shocks		Most vulnerable groups	Progress to date in response	Gaps and challenges in response
Health shocks	Ill health, injury, illness, death, pandemics	• All poor and near poor • Pregnant women • Early childhood (0-5) • Elderly People with disabilities	• HEFs are financing health care for the poor in some areas	• Quality of health care remains poor • Coverage/access of HEFs is not universal
Special vulnerable groups	Inability to work, marginalisation	• Elderly • People with disabilities • People living with chronic illness • Ethnic minorities • Orphans • Child labourers • Victims of violence, exploitation and abuse • Veterans • Families of migrants • Single mothers	• Pensions for civil servants, NSSF for private sector employees • Some donor assistance to the disabled • Some assistance to ethnic minorities	• No pensions for the poor • Very limited assistance to people with disabilities • Limited assistance to other special vulnerable groups

In addition, the RGC has identified the following institutional and implementation constraints with regard to effective and efficient provision of social protection:

- Safety net implementation often reflects immediate priorities (such as the need to respond to the food and financial crises) rather than a shared longer-term vision for safety net development.
- Programmes are often implemented in parallel with the RGC structure, failing to build capacity in local government to gradually take over safety net management, therefore generating a vicious cycle of low local capacity and sustained parallel implementation of programmes.
- Limited coordination among social protection interventions has resulted in uneven coverage, duplication of efforts and lack of sustainability and overall impact.
- Geographic coverage of existing programmes, even the largest ones, is far from universal. Moreover, programmes do not necessarily prioritise poor areas.

- Targeting has not yet been mainstreamed into safety net implementation and many safety net programmes still rely on *ad hoc* targeting procedures whose accuracy has not been investigated, adding to transaction costs and inefficiencies.
- Few programmes or institutions are actually collecting critical monitoring information beyond inputs, outputs and the mere list of beneficiaries, which makes it difficult to assess the effectiveness of ongoing programmes and improve them on an ongoing basis. Even fewer are using monitoring data to improve their procedures on a continuous basis. Moreover, there are few rigorous and thorough evaluations of existing safety net interventions, making it difficult to assess how well they perform by international standards and where there are areas for improvement.
- Feedback and complaint resolution systems – a central pillar for guaranteeing good governance, transparency and effectiveness of safety net interventions – tend to remain underdeveloped. Very few programmes have evaluated the effectiveness of their feedback systems.
- As an underlying challenge, the budget for safety net implementation remains low, with the majority of funding provided by development partners and earmarked for interventions that are often implemented in parallel with the RGC system.

Chapter 5

National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable

Chapter 5

National Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable

The NSPS complements other strategies and sector plans adopted by the RGC that pertain directly or indirectly to social protection. It is aligned with and makes operational the priority actions laid out in the Rectangular Strategy and the NSDP Update 2009-2013.

5.1 Vision

The RGC's long-term vision for social protection is to ensure a basic guarantee of social protection for the entire population through a package of benefits and complementary services. The vision of the NSPS comprises **targeted transfers to the poor** as well as **contributory social protection schemes.** It aims to achieve a high level of human development as well as equal choices and opportunities for all Cambodians. This long-term vision is in line with the concept of the SPF.

Vision of Social Protection for the Poor and Vulnerable

Cambodians, especially the poor and vulnerable, will benefit from improved social safety nets and social security, as an integral part of a sustainable, affordable and effective national social protection system.

5.2 Goal

An effective social protection strategy for the poor and vulnerable aims to relieve chronic poverty and food insecurity, assisting the poor to cope with shocks and building human capital for the future to help break the cycle of poverty. The strategic goals of the NSPS thus have three elements:

- Protecting the poorest and most disadvantaged who cannot help themselves;
- Preventing the impact of risks that could lead to negative coping strategies and further impoverishment;
- Promoting the poor to move out of poverty by building human capital and expanding opportunities.

Goal of Social Protection for the Poor and Vulnerable

Poor and vulnerable Cambodians are increasingly protected against chronic poverty and hunger, shocks, destitution and social exclusion and benefit from investments in their human capital.

5.3 Common Strategic Steps for Achieving the Goal

The NSPS has been developed in the context of crisis (food, fuel and financial), which has placed more of a burden on the poor and vulnerable in the country. Its framework entails the bridging of existing programmes by establishing systematic and integrated objectives to enable improved service delivery for the poor and vulnerable, protection from poverty and the promotion of investments in human capital. To achieve such linkages, the NSPS includes several strategic steps.

The achievement of these objectives requires a **mix of programmes that cover both chronic and transient poverty as well as hunger and also help promote human capital.** Addressing major (uncovered) sources of vulnerability will take priority, while simultaneously building the milestones of an effective safety net system that can be further developed.

Matching main sources of vulnerability and existing programmes requires **scaling up and harmonising existing interventions.** HEFs, school feeding, scholarships and public works are already addressing major vulnerabilities faced by the poor and are proving effective. However, as we have seen, some of these programmes, such as public works, tend to be implemented by multiple development partners on an *ad hoc* basis without much coordination, and their medium-term sustainability is often questionable. In scaling up these interventions, it will be of the utmost importance to harmonise processes and ensure regular financing, so as to guarantee medium-term sustainability. In addition, coverage of existing programmes will be reassessed and better aligned with poverty and vulnerability levels of provinces and districts.

The current **mechanism for identifying poor households, IDPoor, will be evaluated** to pinpoint areas for further improvement if necessary. Such an evaluation will determine the effectiveness of the mechanism and complementarities with the **Commune Database** and will identify any categories of poor and vulnerable groups that the current mechanism does not cover.

Ongoing interventions of limited coverage will be scaled up and implementation will be assessed to improve efficiency and effectiveness. New interventions will be piloted, evaluated and scaled up based on effectiveness and sustainability.

Existing social protection gaps for the poor and vulnerable will be addressed by new programmes that intend to help both relieve chronic poverty and promote human capital, such as cash transfers focusing on improvement of child and maternal nutrition, health and

education outcomes and reducing child labour, as well as second-chance programmes that promote skills development for out-of-school youth and provide support to child labourers to re-enter the school system.

5.4 Objectives

The NSPS identifies five objectives, as well as key interventions to achieve them, based on the vulnerability and gap analysis and the consultation process in 2009 and 2010. Table 5 summarises the objectives and medium-term programme options. Indicators to track the progress against the objectives are summarised in the Results Matrix (Table 8).

Table 5: Objectives of the NSPS[12]

Priority area and related CMDG	Objective	Medium-term options for programmatic instruments
Addressing the basic needs of the poor and vulnerable in situations of emergency and crisis *(CMDG 1, 9)*	*1. The poor and vulnerable receive support including food, sanitation, water and shelter, etc., to meet their basic needs in times of emergency and crisis*	• Targeted food distribution, • Distribution of farm inputs • Other emergency support operations
Reducing the poverty and vulnerability of children and mothers and enhancing their human development *(CMDG 1, 2, 3, 4, 5)*	*2. Poor and vulnerable children and mothers benefit from social safety nets to reduce poverty and food insecurity and enhance the development of human capital by improving nutrition, maternal and child health, promoting education and eliminating child labour, especially its worst forms*	• Cash, vouchers, food or other in-kind transfers for children and women towards one integrated programme (e.g. cash transfers focusing on maternal and child nutrition, cash transfers promoting education and reducing child labour, transfer of fortified foods to pregnant women, lactating mothers and children) • School feeding, take-home rations • Outreach services and second-chance programmes for out-of-school youth and supporting social welfare services
Addressing seasonal un- and underemployment and providing livelihood opportunities for the poor and vulnerable *(CMDG 1)*	*3. The working-age poor and vulnerable benefit from work opportunities to secure income, food and livelihoods, while contributing to the creation of sustainable physical and social infrastructure assets*	• National labour-intensive PWPs • Food for work and cash for work schemes
Promoting affordable health care for the poor and vulnerable *(CMDG 4, 5, 6)*	*4. The poor and vulnerable have effective access to affordable quality health care and financial protection in case of illness*	• Expansion of HEFs (for the poor) and CBHI (for the near poor) as envisioned in the Master Plan on Social Health Protection (pending Council of Ministers

[12] The nine CMDgs are 1 Eradicate Extreme Poverty and Hunger, 2 Achieve Universal Primary Education, 3 Promote Gender Equality and Empower Women, 4 Reduce Child Mortality, 5 Improve Maternal Health, 6 Combat HIV/AIDS, Malaria and Other Diseases, 7 Ensure Environmental Sustainability, 8 Forge a Global Partnership for Development and 9 De-mining, Explosive Remnants of War and Victim Assistance.

Priority area and related CMDG	Objective	Medium-term options for programmatic instruments
		approval)
Improving social protection for special vulnerable groups *(CMDG 1, 6, 9)*	*5. Special vulnerable groups, including orphans, the elderly, single women with children, people living with HIV, patients of TB and other chronic illnesses, etc., receive income, in-kind and psychosocial support and adequate social care*	• Social welfare services for special vulnerable groups • Social transfers and social pensions for the elderly and people with chronic illness and/or disabilities

Below are the medium-term specific results to achieve each of the five objectives, indicating priority actions, instruments and programmes. Chapter 6 of this document details priority actions for the near future (2011-2013), indicating scope and coverage of interventions, resource requirements and funding gaps.

5.4.1 Objective 1

The poor and vulnerable receive support to meet their basic needs, including food, sanitation, water and shelter, etc., in times of emergency and crisis.

As identified in the **Strategic Framework for Food Security and Nutrition 2008-2012,** social transfers play an important role in enabling food-insecure households to access food or the means to buy food. **Social transfers** apply both to chronically food-insecure groups and to those affected by natural disasters and other types of emergencies and shocks. Programmes addressing chronic or seasonal food insecurity are easily scale-able in times of emergency and crisis, in particular in the post-relief period. Responding to situations of emergency and crisis with a minimum package of benefits and services tailored to the immediate needs of the affected population is essential.

The **Cambodian Red Cross** plays an essential role in relief operations during emergencies. The **NCDM** has the authority to help plan, prepare and respond to situations of emergency and crisis, and also to design programmes to help ensure the wellbeing of affected populations. Emergency preparedness and response are essential elements of its mandate.

In the context of the NSPS, the main instruments in emergency preparedness and response are free distribution of food, shelter, clothing, medical supplies and other essential indispensable services and items within the initial period of the onset of the disaster. These are meant to provide immediate relief and alleviate the suffering of affected populations, and are never conditioned on provision of labour, as the aim is to address the basic needs of people who have no access to alternative means of survival and subsistence.

Following the immediate relief response is a period of recovery and rehabilitation. Cash for work and food for work are social protection instruments frequently utilised in disaster management. This is because there is a need for physical rehabilitation after disasters, and cash for work or food for work programmes are often already in existence and easily expanded during an emergency, depending on local conditions and contexts. These programmes can thus serve the triple purpose of local reconstruction and provision of food and income to assist people to rebuild their livelihoods. However, their scope is limited in terms of choice of programme, target group (the able-bodied working-age population) and also type of assistance. Therefore, they must always be complemented by interventions that target the situation of other vulnerable groups.

In order to ensure comprehensive social protection in times of crisis, the NSPS prioritises the following actions:

- Improving coordinated emergency response mechanisms and ensuring that all vulnerable groups receive adequate emergency assistance to meet basic needs;
- Ensuring timely provision of relief in the form of a comprehensive package of assistance, including food, water and sanitation, medical supplies, clothing, shelter, etc.;
- Building the capacity of sub-national disaster management committees in timely and appropriate response to emergencies to reduce the scale of impact;
- Increasing coverage and effectiveness of existing programmes that reduce food insecurity in times of emergency or crisis through adequate pre-placement and distribution of food stocks, etc.;
- Scaling up existing programmes such as cash for work and food for work, especially during post-relief efforts, where context allows;
- Ensuring that emergency and crisis response measures are child friendly and do not encourage child labour.

This objective complements all the other objectives (in particular Objectives 2 and 5). Moreover, many of the programmes and schemes proposed under the other objectives are closely aligned with the type of social protection instruments required for emergency response and are expandable in times of disaster or crisis.

5.4.2 Objective 2

Poor and vulnerable children and mothers benefit from social safety nets to reduce poverty and food insecurity and enhance the development of human capital by improving nutrition, maternal and child health, promoting education and eliminating child labour, especially its worst forms.

A life-cycle approach to poverty reduction recognises that discrete points in time (such as pregnancy, childbirth, early childhood, adolescence) are characterised by higher exposure to

risk. These are the periods in life when the foundations for physical, emotional and cognitive development of the child are laid. The major gaps centre around:

- Access to and utilisation of antenatal, delivery and postnatal care, to enable positive health outcomes for the mother and child;
- Access to early childhood development (ECD) services, in particular child nutrition, to enable enrolment and retention in primary school;
- Improving retention, survival and transition from primary to secondary education;
- Preventing and removing children from child labour, especially its worst forms.

The groups concerned include:

- Pregnant women/mothers with newborns;
- Young children (in particular those under two years old);
- Primary school children (in particular in Grades 4, 5 and 6);
- Youth (aged 15-24);
- Orphans and children living with or made vulnerable by HIV.

Figure 7: Bridging social protection for children – a life-cycle approach

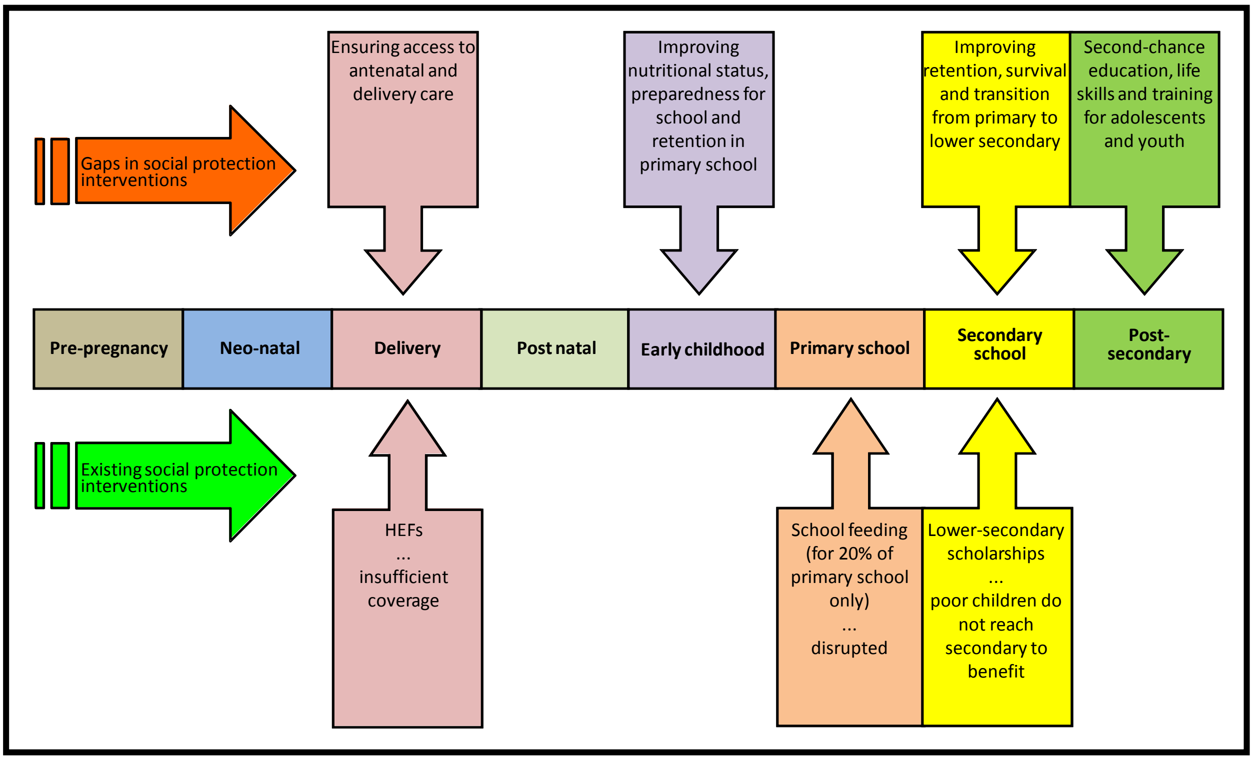

The economic benefits resulting from investments in the social protection of women and children are numerous: a series of studies on the rate of return on investment in ECD revealed that returns range from US$2 to US$17 per dollar invested. In another analysis, just one year of preschool was found to potentially increase a child's earning capacity as an adult by 7% to 12%. On the other hand, significant economic costs can result from lack of investment in social

protection for these poor and vulnerable women and children. Studies on children under five not developing to their full potential estimate that the economic cost to society represents an average income loss of over 20% per year, and global cost benefit analyses have found large economic benefits over the actual financial costs of eliminating child labour[13].

Providing guaranteed social protection through income support and complementary social welfare services is an effective path towards reducing maternal and child poverty and vulnerability in a comprehensive and sustainable manner. Food security and nutrition for pregnant women, mothers with small children and children under five are an RGC priority area. Existing interventions in this area include school feeding programmes (both on-site feeding at schools and monthly take-home rations); subsidised food; supplementary foods to children under two and pregnant and lactating mothers; and nutritional training and facilitated access to (including covering the cost of access) nutrition programmes. The NSPS identifies the following priority actions based on a life-cycle approach to poverty reduction, in particular tackling the issue of food insecurity and nutrition:

- Introduce a package of benefits for children and women to address their vulnerabilities;
- Address the needs of poor and vulnerable children and women of child-bearing age through a cash or voucher transfer programme;
- Expand secondary school scholarship programmes and include transition scholarships for children in the last year of primary and the first year of secondary, to reduce dropouts;
- Introduce primary school scholarships and take existing pilots to scale;
- Scale up existing programmes such as school feeding and mother and child health and nutrition programmes;
- Establish cross-referral and linkages between provision of child benefits and social service provision, including HEFs, education (ECD, scholarships, school feeding) and social welfare services;
- Expand ECD programmes;
- Combat child labour, through scholarships, outreach services and second-chance programmes for out-of-school youth and support to social welfare services;
- Increase effectiveness of existing programmes that reduce food insecurity through improved monitoring and evaluation (M&E) systems and improved coordination among partners;
- Ensure sustainable financing and national ownership of social safety nets addressing food insecurity;
- Support the further development of a harmonised system to identify food-insecure areas and households, including information on food availability and food market instability.

[13] See Granthem-McGregor et al, 2007, Heckman et al, 2000-2006, World Bank, 2002.

5.4.3 Objective 3

The working-age poor and vulnerable benefit from work opportunities to secure income, food and livelihoods, while contributing to the creation of sustainable physical and social infrastructure assets.

PWPs, by their nature, emphasise use of labour. They use local unskilled labour to create local infrastructure, albeit with variations in the level of technical input and in consequence the non-wage costs. Some programmes are **heavily labour intensive.** These focus on providing sources of livelihoods after natural disasters and providing food or cash in times of particular hardship. The NSPS envisions the expansion and development of current cash for work and food for work programmes. These will need additional resources in order to ensure sustainability of the physical and social assets created. In addition, **labour-based programmes,** which involve higher non-wage costs and consequent low levels of labour intensity, will be implemented on a longer-term basis, thus providing a safety net for the rural poor. Under the priority area of reducing underemployment, particularly in rural areas, PWPs will provide jobs for the poor and vulnerable, with a focus on:

- **Diversifying the basic principle of PWPs**: The programme will encompass a range of infrastructure amenable to the creation of employment, from physical to social infrastructure, depending on local priorities. Cash for work and food for work will be applied to village and sub-district infrastructure, such as village roads, communal ponds and water conservation. PWPs will cover:
  - Specific aspects of existing programmes where employment-intensive methods could be effectively introduced, such as tertiary road maintenance and small-scale irrigation;
  - Entirely new programmes, such as establishment/rehabilitation of village infrastructure and climate change mitigation and adaptation work;
  - Expansion of existing programmes, such as cash for work or food for work;
  - Construction/rehabilitation of social infrastructure (health and education facilities) and their physical accessibility;
  - PWPs for community forestry management, with vital functions for the landless and land-poor, who depend on a variety of options for their survival and wellbeing.
  - Creating of job opportunities related to social services as an integral part of PWPs (community care for special vulnerable groups, community sanitation).
- **Expanding existing programmes to have nationwide coverage:** The intensity of the programme in any given area will depend on both the need for infrastructure and levels of poverty and vulnerability. A more detailed analysis is required of the monthly variation of household income and consumption, in order to review the timing of labour inputs and the appropriate wage levels.
- **Improving funding for maintenance of public infrastructure:** Infrastructure maintenance in Cambodia suffers from a chronic lack of funding. This is particularly

evident in the roads sector, where the lower levels of the network receive little or no effective maintenance. The economic and social benefits of the infrastructure facilities are soon lost as a result of lack of maintenance.

Special attention will be paid to ensuring equity in the creation of employment, especially equitable treatment of women, equal access to employment opportunities and recruitment, equal pay for equal work and encouraging women to take part in worksite supervision. Moreover, PWPs will set targets and build in mechanisms for the inclusion of special groups, for example single mothers, young people and other groups. PWPs will also focus on disseminating on issues related to work safety and injury and accident prevention to all beneficiaries.

A special area of concern will be to ensure that PWPs are free from child labour and that provisions are in place that cater to the needs of working parents and their children (e.g. food, water, crèches, etc., on site), in order to prevent children from engaging in work or helping their parents. Either as temporary or longer-term employment options, PWPs may help discourage households from relying on children's income for family expenses and instead encourage them to send children to school.

The overall size of the programme will be conditioned by the absorptive capacity of the implementing agencies at all levels, the scale of the infrastructure works that are amenable to the employment-intensive approach and the funding available.

Ensuring that the skills of the new entrants match with the requirements of the new jobs is a challenge that will require more efforts focused on expanding TVET. Generating more employment and improving agricultural productivity and diversification will depend on the availability of skilled labour and rural credit, which can be developed through TVET and microfinance development.

The RGC will continue to strengthen partnerships with the private sector and the national and international community to improve the quality of education. In order to reduce the gap between demand for and supply of jobs, the RGC will continue to implement vocational training policy linked with the labour market in close cooperation with relevant parties through the following measures:

- A public job search service for vulnerable groups;
- Scholarships for out-of-school youth through TVET programming;
- Basic skills training for people in rural areas to enable increased income generation;
- Training or skills improvement for factory workers in cooperation with employers;
- Continued expansion of TVET to provinces/municipalities, including entrepreneurship training;

- Use of the National Employment Agency and employment centres in provinces/municipalities as mechanisms for the dissemination of labour market information.

5.4.4 Objective 4

The poor and vulnerable have effective access to affordable quality health care and financial protection in case of illness.

A number of alternative approaches to health financing for the poor have emerged since 2000. The most successful are included in the **Master Plan on Social Health Protection,** which provides the basics for a comprehensive system of social health protection. The Master Plan aims to ensure universal and equitable coverage against health shocks caused by social distress and economic loss, to protect the poor and to compensate for the shortcomings of the exemption system. It envisages achieving effective and equitable access to affordable quality health care for all Cambodians by 2015.

The national social health protection system is a combination of financing mechanisms that aim for universal and equitable access, financial protection in case of sickness and efficient and effective delivery of health services. It aims to develop a sustainable system for social health protection that will ensure social health protection coverage for all, with priority for the poor; a basic package of health care benefits at an affordable price; and accessible client-oriented quality health care services. The range of existing social health protection schemes covers:

- User fee exemptions – fee waivers in the social safety nets literature;
- HEFs, applied in an environment where user fees are charged;
- CBHI – private, non-profit, voluntary prepayment schemes that target people who can afford to pay the CBHI insurance premium; and
- Social health insurance schemes in the formal private and public sectors – compulsory in nature, with premiums shared between employer and employee.

HEFs, which channel funding for the poor and purchase health services from public facilities, were expanded from successful pilots to become the main pro-poor service delivery mechanism of MoH. They help households avoid catastrophic health expenditures. They are a poverty reduction strategy and support achievement of the Cambodian Millennium Development Goals (CMDGs). In 2009, HEF schemes operated in 52 ODs in Cambodia, covering an estimated 73% of their target population[14]. MoH aims to reach nationwide coverage by 2012. Despite the great success of HEFs, a number of policy and implementation challenges need to be addressed in order to allow for nationwide expansion, including reducing the great

[14] RGC Health Financing Report, 2009.

variation in the types of schemes implemented, reducing variation in operating modalities and ensuring equity in coverage.

In order to achieve more comprehensive and equitable coverage for the poor through social health protection, the NSPS identifies the following priority actions:

- Expanding successful HEFs;
- Streamlining HEF schemes to avoid variation that results in inequitable access to essential health care;
- Streamlining benefits package financing across HEF schemes, including coverage for transportation, food and other costs;
- Harmonising the targeting approach across schemes and establishing linkages with other beneficiary databases.

5.4.5 Objective 5

Special vulnerable groups, including orphans, the elderly, single women with children, people with disabilities, people living with HIV, patients of TB and other chronic illness, etc., receive income, in-kind and psychosocial support and adequate social care.

Addressing the rights of special vulnerable groups[15] requires building a preventative and responsive social welfare system that both prevents vulnerabilities and risks and protects people from them, based on the rule of law, good governance and effective enforcement or relevant legislation. Effective access to social services – health, education, water and sanitation and complementary social welfare services – is critical for them to be able to achieve an adequate level of wellbeing.

While many of these categories suffer from chronic situations (poverty, illness, disability, etc.), risk exposure increases as a result of shocks, natural disasters, climate change, etc. Given that many of these groups suffer from multiple overlapping vulnerabilities, cross-referral through linkages with service providers and a localised case management approach to their care needs to be pursued. This approach will ensure a shift from a situation-based approach to a more comprehensive cross-sectoral approach, whereby attention is given to how multiple vulnerabilities affect the same person simultaneously. This allows selection of the best approach for service response.

MoSVY is the key line ministry engaged in reducing the vulnerabilities facing the poor and vulnerable, assisting the most disadvantaged people and providing psychosocial and material support. MoSVY makes a significant contribution towards strengthening Cambodia's social

[15] As defined in Chapter 3.2.

protection system, linking closely with the justice system. Effective and equitable access to and provision of quality social welfare services require strengthening institutional capacity, partnerships and financing mechanisms. Improved human capacities through a gender-balanced cadre of social workers are at the core of social welfare provision.

In order to arrive at more comprehensive and equitable coverage of social welfare for these special categories, the NSPS identifies the following priority actions in the area of social welfare services:

- Strengthen local government capacity to plan and budget for social protection measures, including social welfare;
- Strengthen access to and quality of social welfare services for poor and vulnerable households, including services that support families and help keep the family together;
- Strengthen mechanisms that help local government identify vulnerable households and provide or refer them to appropriate services;
- Build the overall social welfare system, including capacities, structures, mechanisms and services, to provide adequate care, supported by social change efforts that address harmful attitudes and practices;
- Strengthen provision of a comprehensive package of care for vulnerable women and children (including poor female-headed households, orphans, street children, children with disabilities, women and children living with HIV, etc.);
- Improve the quality of youth rehabilitation services and facilities;
- Improve welfare and rehabilitation services and facilities for people with disabilities;
- Strengthen and expand social welfare services for the elderly and veterans;
- Strengthen alternative child care and enforcement of minimum standards of centre-based child care;
- Strengthen cross-referral of services and comprehensive mapping of vulnerabilities; and
- Enforce legislation mandating and regulating social welfare support.

The NSPS identifies the following priority actions in the area of social transfers (in cash or in kind):

- Social pensions for poor and vulnerable elderly people;
- Social transfers for poor and vulnerable people with disabilities;
- Social transfers for vulnerable families, especially those caring for orphans; families affected by violence, substance abuse or chronic illness; female-headed households; and families living with HIV and/or TB. These need to be designed to support the family's ability to continue to care for their children.

Chapter 6
Coordination of NSPS Implementation, Monitoring and Evaluation

Chapter 6

Coordination of NSPS Implementation, Monitoring and Evaluation

CARD has a mandate to act as the focal point for the coordination of activities related to agricultural and rural development. In 2009, this mandate was expanded to include coordinating the development, implementation and M&E of the NSPS to enhance its effectiveness and efficiency. As stated in the NSDP Update 2009-2013, CARD has been tasked with ensuring that effective inter-ministerial coordination mechanisms are in place to link up RGC ministries and agencies that are responsible for delivering social safety net programmes to the poor and vulnerable.

Social protection is a cross-cutting issue that requires effective coordination and collaboration between line ministries and stakeholders, as well as active dialogue with development partners and civil society. Most programmes in the NSPS are by nature inter-sectoral and require coordination across ministries, to avoid thematic and geographical overlaps, to harmonise implementation procedures and to coordinate the effective and efficient use of available funds from the national budget and development partners.

6.1 Coordination of NSPS Implementation

Implementation of social protection activities is the responsibility of line ministries and decentralised government institutions. The NSPS adds value by providing a framework to support ministries and sub-national institutions in delivering social protection interventions that are sustainable, effective and efficient. To achieve this, the NSPS sets out the institutional arrangements for social protection coordination, including policy oversight, M&E, knowledge and information management and capacity building.

Coordination is the regular review and promotion of harmonised efforts across programmes and interventions. Through this support to implementing ministries, the RGC aims to:

- Avoid geographical overlaps or gaps in the provision of social protection;
- Avoid over-targeting or gaps in coverage of beneficiaries;
- Harmonise implementation procedures;
- Strengthen the capacity of ministries and agencies to implement social protection interventions;
- Support the decentralised structures of government (provincial, district, commune councils) to engage on social protection;
- Strengthen vulnerability assessment and monitoring;

- Strengthen M&E of social protection interventions;
- Strengthen information and knowledge management for social protection;
- Strengthen the participation of beneficiaries (in design, review, feedback mechanisms);
- Coordinate the use of available funds.

Action 1

Establish an appropriate structure and mechanisms to coordinate the development and implementation of the NSPS, ensuring policy oversight, partnership and dialogue, M&E and information and knowledge management.

Roles and functions, composition and modalities of operations will be detailed further in discussions with stakeholders. CARD will also establish a secretariat to facilitate this work.

Establishing an effective institutional framework for coordination will be a priority task to be carried out over the first year of NSPS implementation.

6.1.1 Policy Oversight and Cohesion

Implementation of the specific social protection programmes will be the responsibility of involved ministries and decentralised government institutions based on a set of commonly shared guiding principles. The RGC will establish appropriate coordination mechanisms and structures, comprising key line ministries and government agencies, to ensure effective coordination and monitoring of the NSPS.

The coordination of social protection development in Cambodia needs also to be linked effectively to the official government–development partner dialogue through technical working groups (TWGs). Moreover, for successful implementation, the involvement of decentralised structures of government (provincial, district, commune councils) is essential. The RGC will ensure effective coordination of social protection activities among implementing departments of ministries and civil society organisations at provincial and district level. The commune council (including the Consultative Committee for Women and Children (CCWC)) will oversee targeting and implementation of social protection activities at local level.

6.1.2 Monitoring and Evaluation

Close **results-based M&E** of individual programmes and of the strategy as a whole is a crucial requirement for effective dialogue on social protection in Cambodia and the further development of the NSPS. The NSPS must be able to adjust to the changing environment and sources of vulnerability, and needs systematically to take into account lessons learnt during implementation.

Monitoring of specific interventions and programmes will be implemented by respective implementing agencies (ministries). However, CARD, as the coordinating agency of the NSPS, in

close cooperation with other key agencies, will be entrusted to coordinate/oversee and provide technical advice for M&E activities on social protection and to organise an independent mid-term review of the NSPS (in 2013) to support a more informed dialogue on overall coordination and further development of the strategy (updated NSPS in 2015). For this, the RGC will build up additional capacities on results-based monitoring of social protection within CARD.

Action 2

Establish an M&E framework for the NSPS in order to ensure effective, cost-efficient and transparent implementation and provide evidence-based feedback for the further development of programmes and interventions of the NSPS.

The framework will be **based on a set of output and process indicators relating to the implementation and coordination of the strategy** and will span a wide range of components:

- An updated inventory of existing programmes with basic information, such as geographical coverage, types and number of beneficiaries and budget, to help understand gaps and overlaps;
- A national results-based monitoring system for new social safety net programmes;
- An integrated vulnerability assessment and monitoring system, building on existing systems (e.g. the World Food Programme (WFP) food and nutrition monitoring system, IDPoor database). The system will provide real-time data and analysis, flagging newly emerging or dramatically worsening vulnerabilities, and tailored responses. It will help save financial resources, through prompt responses;
- Evaluations of specific social protection programmes ranging from simple qualitative studies to enable an understanding of beneficiaries' satisfaction and implementation challenges, to more rigorous quantitative impact evaluations to assess the efficiency and effectiveness of programmes on a range of development outcomes;
- A mid-term review of achievements and impact of the overall strategy to ensure support and evidence-based dialogue on further strategy development, coordination and harmonisation;
- Participatory monitoring of programme implementation to minimise errors of inclusion and exclusion as well as consultation with beneficiaries on design and results from implementation of programmes (e.g. though citizen report cards, etc.);
- Financial process monitoring to manage fiduciary risks and maximise cost effectiveness of interventions.

Data sources for M&E of the NSPS will include official statistics (Census, CDHS, CSES), administrative statistics from sector ministries, programme monitoring systems and specific surveys and assessments.

Action 3

Develop an annual progress report on the NSPS through a technical consultation process.

CARD will compile an annual progress report on the NSPS based on indicators in the monitoring framework and information from implementing agencies. Monitoring results will be presented to policymakers, implementers and development partners on a regular basis (in the framework of the Government–Donor Coordination Committee (GDCC) and CDCF process) to influence programme planning, design of future interventions and overall resource management.

6.1.3 Social Protection Knowledge and Information Management

Information and knowledge management is central to coordination, but information on existing social safety nets in Cambodia is still separate and patchy. Better knowledge and information management will improve linkages and information flows between all stakeholders. This involves the collection and management of information and the generation and dissemination of knowledge products and services. Access to information on innovations and lessons learnt, and capacity to create and transfer knowledge, are important to promote the success of social protection programmes.

Action 4

Strengthen social protection information and knowledge management to ensure the up-to-date collection, generation and dissemination of information among stakeholders.

Information campaigns will create awareness about social protection programmes. The outcome of the NSPS and its programmes will be shared through national and regional fora and thematic workshops. Social protection discussions in districts and communes will ensure a feedback mechanism to the provincial and national policy level. CARD will develop and update a web-based information and knowledge platform on social protection to bring forward new ideas and foster inter-ministerial and development partner dialogue on social protection. While the website will be useful for many individuals and institutions, it will be difficult for sub-national stakeholders or even some national institutions to access. To complement web-based technology, newsletters and magazines at regular intervals are an option.

6.1.4 Capacity Building in Social Protection

Successful implementation of social protection programmes requires strengthened national and sub-national institutional capacities, including resources and technical knowledge to further develop, roll out, coordinate and monitor a cross-sectoral NSPS.

Analytical capacity on poverty and vulnerability and the design and adjustment of social safety net interventions in a changing socioeconomic environment will be increasingly developed for government staff in CARD and relevant line ministries during the initial implementation phase of the NSPS. Capacity will also be developed at sub-national levels, where appropriate linkages will be made with existing capacity-building components in the context of the National Programme on Sub-national Democratic Development (NP-SNDD).

Action 5

Develop capacity to ensure understanding and build skills for effective implementation of the NSPS at national and decentralised levels.

A **capacity-building needs assessment** complementing existing assessments will determine specific needs at national, sub-national and local levels. A human resource development plan and specific training curricula will be developed in 2011, based on the outcome of this exercise.

A pool of trainers from various sector ministries and agencies will be established to ensure capacity building on social protection at national and decentralised levels during 2012 and 2013. In a **cascade system,** focal points at provincial and district levels will be trained to support commune councils to be effectively involved in the implementation of social protection programmes. Lessons will be drawn from the experience of IDPoor, which has successfully built capacity by means of a cascade training system.

6.2 Beneficiary Selection/Targeting

Appropriate **targeting mechanisms** are crucial to the effective and cost-efficient implementation of the NSPS. A range of approaches to selecting beneficiaries for social protection interventions will be adopted, drawing on self-targeting, geographic targeting and household targeting.

Self-targeting is one of the most cost-effective targeting mechanisms, whereby programmes are designed so that only eligible households want to participate. Self-targeting will be applied as much as possible in PWPs, by fixing remuneration at the prevailing market wage rate for unskilled rural labour. If wages are set too high, programmes run the risk of attracting the non-poor. In case demand for public works exceeds employment possibilities, self-targeting can be combined with geographic or household targeting through the IDPoor system. Special attention will be given to identifying the adequate type of work and the form of payment, to avoid unintentional discrimination against women and others who have lesser working ability and who often cannot complete task-based work without the help of their family members (including children). Special measures will be taken to ensure that public works sites are child friendly (including provision of water and food, crèche places, etc.) and free from child labour.

Geographic targeting gives priority to the poorest or most vulnerable regions (e.g. provinces, districts and communes and even villages). IDPoor data, which can be used for establishing maps showing actual incidence of poverty at any disaggregated level, as well as the existing poverty and vulnerability map, will be used and further updated. Using a combination of the 2008 Census and CSES data, maps that estimate the incidence of poverty and specific vulnerabilities at a more disaggregated level (e.g. commune) can be established and used.

Household targeting will primarily use Lists of Poor Households and their members, as established by IDPoor. These data can be used for a wide range of social transfers and fee exemptions. From 2007 through 2009, IDPoor was implemented in a total of more than 7,100 villages in 17 provinces, and its expansion to all rural villages is planned in 2010 to 2011. The methodology, based on standardised criteria and procedures developed by MoP in discussion with stakeholders, has proven to be effective, with low inclusion and exclusion rates. It is largely accepted by communities and has become increasingly adopted in targeting safety net interventions. A sub-decree requiring the use of IDPoor data as the primary source of data by most programmes targeting the poor has been drafted and is awaiting adoption by the Council of Ministers. However, the long-term financial sustainability of IDPoor has still not been achieved, and an appropriate financing mechanism must be defined during the implementation of the NSPS.

The following priority actions are foreseen within the NSPS to ensure optimal household targeting:

- Expand the coverage of IDPoor to all rural villages by the end of 2011;
- Develop procedures and criteria for a harmonised system to identify the urban poor;
- Evaluate the accuracy and level of community acceptance of IDPoor and continually refine its implementation procedures;
- Ensure a long-term financing mechanism for IDPoor (allowing a regular two-yearly update of the IDPoor Lists of Poor Households).

For certain interventions, household targeting based on IDPoor will be combined with **categorical targeting** (e.g. selecting households based on particular characteristics, such as having small or school-aged children, being female headed, having a disabled member, etc.) and may be complemented by post-identification mechanisms to crosscheck and fine-tune household targeting. Complementary identification and targeting methodologies can and should be used until comprehensive coverage of IDPoor is ensured over the long term, and in cases where more detailed targeting criteria are required. An example of a potential complementary tool is the Social Service Mapping (SSM) approach piloted by the United Nations Children's Fund (UNICEF), which includes indicators that are tailored to identify overlapping vulnerabilities affecting children or families with children – a large group of social protection beneficiaries. Over the longer term, the indicators and methods could be

mainstreamed into IDPoor to ensure consistency and comprehensiveness of approach. A summary of the different targeting mechanisms used within the NSPS is given in Table 6.

Table 6: Examples of combinations of targeting mechanism for the NSPS

Targeting mechanisms	Beneficiaries	Intervention
Self-targeting (+ Area targeting) (+ Household targeting – IDPoor)	(Seasonal) Unemployed	Public works
Household targeting – IDPoor (+ Area targeting) (+ Post identification)	Children under 5 in poor families School children in poor families	Conditional cash transfer (nutrition) Conditional cash transfer (education/child labour)
Categorical targeting (+ Household targeting – IDPoor)	Specific vulnerable groups	
Household targeting (IDPoor)	Poor families	HEF

6.3 Resource Requirements

The total RGC budget for social sector ministries[16] increased by 0.8 percentage points between 2006 and 2010 to 3.9% of gross domestic product (GDP). MoH and MoEYS budgets together have consistently accounted for more than 70% of total social sector spending, with the MoH budget increasing one half of a percentage point over this period.

Figure 8: Trends in overall social spending (% of GDP)

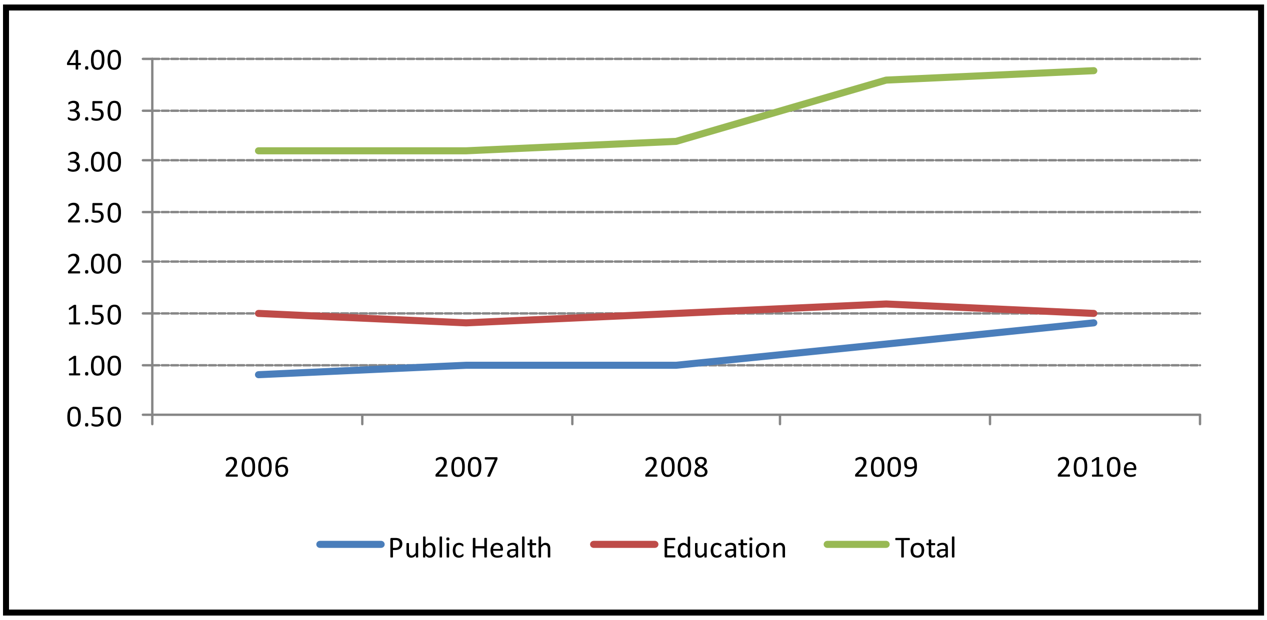

Source: MEF.

[16] MoEYS, MoH, MoLVT, MoSVY, MoWA, Ministry of Information, Ministry of Culture and Fine Arts, Ministry of Environment and Ministry of Cults and Religion.

The new budget structure, in use since 2007, has two chapters (64 and 65), in which there are items labelled as social interventions[17]. Government expenditure on these items amounted to a total of US$181 million across all government agencies in 2008, showing a 55% increase since 2007. Nevertheless, given the level of aggregation in the budget, it is not possible to determine how much of this goes to social protection activities and how much to other types of social intervention. Most of the explicit social protection spending currently targets public employees and formal sector workers.

A costing exercise for the medium- and long-term implementation of the NSPS will be developed as a priority activity during the first year of implementation (including a detailed costing of existing and planned interventions and a fiscal space analysis). Financing arrangements, including joint pool arrangements for certain tasks, will be discussed with development partners to embark on a programme-based approach for social protection in Cambodia and to align and harmonise donor support for the NSPS.

To finance capacity building and planning, monitoring and information and knowledge management activities for the coordination of NSPS implementation, the RGC proposes a pooled fund arrangement to harmonise and align technical assistance support from development partners.

6.4 Priority Options for the Near Future

Limited fiscal space and implementation capacities call for prioritisation of options for social protection development in the short term. Table 7 contains priority programmes and actions for the next two to three years and provides a preliminary cost estimate.

The priority actions include new programmes (like a national cash transfer or PWP), ongoing programmes that need to be expanded (like HEFs), further programme identification and actions to build up capacities for coordination and M&E of the NSPS at national and decentralised level[18].

Ongoing and new social protection programmes will increasingly be harmonised and integrated during the implementation of the NSPS with larger-scale national programmes, following the

[17] The detailed budget allocation for these two chapters across all government agencies is presented in the separate inventory in the Appendix. Chapter 64.5 is called Allowances and Social Transfers and includes: 1. Family 2. Health and birth giving 3. Death 4. Retirement 5. Demission 6. Work Accidents and Invalidity 7. Orphans of Personnel 8. Other 9. Return Attenuation. Chapter 65.7 refers to Social Assistance, which includes 1. Assistance for Hospitalisation 2. Medicaments 3. Food and Supplies 4. Natural Disaster 5. Research Stipends 6. Local Scholarships and Research 7. Scholarships and Research for Abroad 8. Others. Chapter 65.8 refers to Subsidies to Cultural and Social Entities, including subsidies to 1. Communities 2. Orphan Centres 3. Travel Scholarships 4. The Cambodian Red Cross 5. Sport and Culture Community 6. Rehabilitation Centres 7. King Affairs (King's Charity Programmes).

[18] To date, social protection has been implemented by various ministries without overall coordination. As a result, strategies and work plans for each programme intervention are at different stages of development and implementation. A number of line ministries implementing social protection interventions have already identified the short-term priorities for these, namely, MAFF, MoEYS, MoH and MoSVY. These existing priorities are incorporated into the NSPS. Added to these, the CARD-led consultation process on the NSPS has identified further, complementary, short-term priorities for improving the RGC's provision of national social protection.

same guiding principles[19] and procedures and allowing the tackling of existing vulnerabilities. The long-term vision is to bring the various schemes under one integrated programme, at least per objective, so as to avoid a situation of over-proliferation of schemes and also non-uniform application of quality standards in social protection provision. The programmes being implemented in response to the recent food price and economic crisis will provide lessons on what programmes to scale up and how. Building up institutional capacities in CARD and relevant ministries will be of priority for the immediate future, as institutional arrangements and functioning coordination and monitoring structures are a prerequisite for rolling out the NSPS over the medium and long term.

The cost estimates in Table 7 are indicative only: exact financing will be determined through further analyses and assessments. The majority of the priority actions already have committed funding through the RGC budget and the support of development partners. Some of the priority actions are new interventions.

[19] These principles include proofed relevance (needs- and evidence-based) interventions, effectiveness and efficiency as well as sustainability of measures, participation and empowerment of beneficiaries (including their involvement in design, review, feedback mechanisms), progressiveness/continuous expansion of programmes and complementarity (avoiding overlaps and inter-linkages) of programmes.

Table 7: NSPS short-term priority actions and cost estimates

Short-term priority programmes and action		Implementing ministry	Estimated beneficiaries and benefit levels	Funding status	Resource requirements (in US$ m)		
					2010/2011	2012	2013
Overarching priority actions							
0.1	**Disseminate NSPS at national and decentralised level**	CARD		To be confirmed	0.05		
0.2	**Define roles and functions and set up a social protection steering committee and appropriate government/donor coordination structure**	CARD		To be confirmed	0.05		
0.3	**Cost medium- and long-term implementation of NSPS and identify opportunities for joint pooled financing and develop appropriate joint/pooled financing arrangements for social protection tasks**	CARD		To be confirmed	0.1		
0.4	**Conduct capacity need assessment and develop human resource development plan**	CARD		To be confirmed	0.1		
0.5	**Build up capacities for social protection development, coordination and M&E at national level (in CARD and line ministries) (trainer pool)**	CARD		To be confirmed	0.1	0.3	0.3
0.6	**Build up capacities for social protection coordination and monitoring at decentralised level**	CARD		To be confirmed	0.5	0.5	0.5
0.7	**Set up and maintain monitoring and information management system for social protection in CARD**	CARD		To be confirmed	0.5	0.5	0.5

Short-term priority programmes and action		Implementing ministry	Estimated beneficiaries and benefit levels	Funding status	Resource requirements (in US$ m)		
					2010/2011	2012	2013
0.8	**Expand coverage of IDPoor to all rural households and provide updated Lists of Poor Households every two years**	MoP	2010: 11 provinces, approx 1.2 million HHs in coverage area 2011-13: per annum 12 provinces, approx 1.2 million HHs in coverage area	Confirmed for 2010 and 2011	5.6	2.95	3.1
0.9	**Design and pilot system to identify urban households**	MoP				0.5	0.5
Objective 1: Cover basic needs during crisis and emergencies							
1.1	**Targeted food distribution**	MEF	ADB/EFAP	Confirmed			
1.2	**Distribution of agricultural inputs**	MEF, MAFF	ADB/EFAP, EC/FAO Food Facility	Confirmed			
1.3	**Emergency relief assistance**	MoSVY	Based on 2008-2013 MoSVY work platform, by 2013 beneficiaries will have included 250,000 (50,000 per year) work victims of natural disasters and poor people facing food shortages and victims of disasters will have received emergency relief assistance	Confirmed	MoSVY budget	MoSVY budget	MoSVY budget
	Emergency relief assistance – NCDM						
Objective 2: Reduce poverty and vulnerability of poor mothers and children							
2.1	**Set up new cash transfer programme to support the poor while addressing child and maternal malnutrition (preparation and pilot in 2011-2012, 50% implementation in 2013)**	To be confirmed during project design phase	2012: 64,000 children/mothers 2013: 160,000 children/mothers Benefit level: US$60 per child/year Administration cost 10%	To be confirmed	0.2	4	10
2.2	**Targeted food transfer for mother and child nutrition**	MoH	2010: 50,460 beneficiaries 2011: 50,460 beneficiaries 2012: 55,506 beneficiaries 2012: 55,506 beneficiaries	To be confirmed	3.4	3.8	3.8

Short-term priority programmes and action		Implementing ministry	Estimated beneficiaries and benefit levels	Funding status	Resource requirements (in US$ m)		
					2010/2011	2012	2013
2.3	**Expand scholarship programme for secondary school children focusing especially on children vulnerable to child labour**	MoEYS	527 schools currently in CESSP x 30 children on average per school x US$45 = 15,800 potential scholarships for 2011 (US$711,450) Potential in 2012 and 2013 to reach more schools	Financed by MoEYS budget			
2.3	**Expand scholarship programme for primary school children focusing especially on children vulnerable to child labour**	MoEYS	FTI: pilot ending 2012, 10,442 scholarships in 2011, 6,814 in 2012 at US$20/student, 3 provinces Possible impact evaluation in 2013	Confirmed	0.21	0.14	
2.4	**(Expand) School feeding programme**	MoEYS	2010: 454,100 children 2011: 564,660 children 2012: 621,126 children 2013: 621,126 children (Grades 1-6, 1 meal /day)	To be confirmed	9.8	15.2	15.2
2.5	**(Expand) food scholarship programme (“take-home rations”)**	MoEYS	2010: 89,696 beneficiaries 2011: 92,400 beneficiaries 2012: 184,800 beneficiaries 2013: 184,800 beneficiaries (Monthly 15kg rice, 2kg beans and 1kg vegetable oil mostly to school girls, Grades 2-6 for family consumption)	To be confirmed	3.3	6.6	6.6

Short-term priority programmes and action		Implementing ministry	Estimated beneficiaries and benefit levels	Funding status	Resource requirements (in US$ m)		
					2010/2011	2012	2013
2.6	**Support to the implementation of the National Plan of Action on the Elimination of Child Labour**	MoLVT	12,000 by 2012 [20]	Confirmed			
Objective 3: Reduce seasonal unemployment and provide livelihood opportunities							
3.1	**Set up and gradually expand an integrated national public works programme to address (seasonal) rural unemployment of the poor and create sustainable community assets**	To be confirmed during project design phase	Beneficiaries 2011: 20,750 Beneficiaries 2012: 42,000 Beneficiaries 2013: 105,500 Employment for 40 days/year Wage rate: 10,000 Riels Average non-wage cost 30%	To be confirmed	0.2	10	**24**
3.2	**Continue existing food for work/cash for work programming** **a) WFP** **b) EFAP**	MEF, MRD	2010: 142,915 beneficiaries 2011: 181,249 beneficiaries 2012: 250,000 beneficiaries 2013: 250,000 beneficiaries	To be confirmed	3.3	5	**5**
3.3	**Provide public employment service to targeted groups**	MoLVT	2011: 10,000 beneficiaries 2012: 15,000 beneficiaries 2013: 20,000 beneficiaries	Implemented and to be confirmed	0.15	0.20	0.25
3.4	**Establish credit for small-scale business**		2011: 10,000 beneficiaries 2012: 15,000 beneficiaries 2013: 20,000 beneficiaries	Implemented and to be confirmed	2.00	2.50	3.00
3.5	**TVET development for productivity enhancement**		2011: 138,203 beneficiaries 2012: 165,844 beneficiaries 2013: 207,305 beneficiaries	Implemented and to be confirmed	9.37	13.27	10.54

[20] To be targeted directly under an ILO-funded project. However, note that the RGC is committed to ending the worst forms of child labour by 2016. Towards this, a joint World Bank, UNICEF and ILO (Understanding Children's Work Project) study estimates additional necessary funding of $90 million. Thus, for the three-year period 2011-2013, roughly an additional US$45 million will be required, i.e. US$15 million each year.

Short-term priority programmes and action		Implementing ministry	Estimated beneficiaries and benefit levels	Funding status	Resource requirements (in US$ m)		
					2010/2011	2012	2013
Objective 4: Promote affordable health care for the poor and vulnerable							
4.1	**Streamline/harmonise/expand coverage of HEF**	MoH		Confirmed with funding gap identified	9 (Gap 3.0)	10 (Gap 6.0)	12 (Gap 8.0)
4.2	**Expand CBHI?**	MoH	End 2009: 13 schemes with a total of 122,829 members	To be confirmed			
Objective 5: Improve social protection for specific poor and vulnerable groups							
5.1	**Develop concept for addressing vulnerabilities for poor elderly, chronically ill and disabled people**	MoSVY	Long-term strategy to increase social protection for poor, elderly, disabled (e.g. through cash transfers or social pensions) developed and agreed on by 12/2013	To be confirmed	0.1	0.1	0.1
5.2	**Targeted food distribution to specific vulnerable groups**	MoH	TB patients 2010: 22,857 patients, US$2 million People living with HIV/AIDS/OVC 2010: 67,460, US$4.2 million	To be confirmed	3.7 4.9	3.7 5.8	3.7 5.8
5.3.	**Social welfare services, including child welfare and youth rehabilitation, welfare and rehabilitation for people with disabilities, homeless, welfare for elderly and for veterans**	MoSVY	Based on the 2008-2013 MoSVY work platform, by 2013 beneficiaries will have included: 11,000 orphan children; 105,160 veterans and 316,260 family members; 15,185 children and teenagers in conflict with the law; 4,500 people with disabilities (900 per year), including 676 children with disabilities; 7,500 homeless people (1,500 per year); 1,500 AIDS-affected women and children and their families (300 per year); 8,500 women and children victims of human trafficking (1,510 per year)	Financed by MoSVY budget	MoSVY budget	MoSVY budget	MoSVY budget

Short-term priority programmes and action		Implementing ministry	Estimated beneficiaries and benefit levels	Funding status	Resource requirements (in US$ m)		
					2010/2011	2012	2013
5.4	**Expand coverage of working injury insurance to other provinces**	MoLVT	More workers insured against working injury	NSSF	0.01	0.01	0.01
5.5	**Disseminate social security policy on working injury**		Awareness on social security policy on working injury	NSSF, RGC and NGOs	0.03	0.05	0.06
5.6	**Health care service**		594,686 workers to receive health care service	NSSF, RGC and NGO	0.01	0.02	0.03
5.7	**Expand health care service to family members of workers**		1,784,058 family members of workers to receive health care service	To be confirmed			0.05
5.8	**M&E**		More effective implementation	To be confirmed	0.01	0.01	0.01
5.9	**Study on potential of social pensions**		Workers and employees to receive pension	To be confirmed		0.01	0.01
5.10	**Health protection and safety for small-scale business and the informal economy**		2011: 10,000 beneficiaries 2012: 15,000 beneficiaries 2013: 20,000 beneficiaries	NSSF, RGC and NGO	0.20	1.00	1.20

Table 8: NSPS results matrix

Vision: All Cambodians, especially the poor and vulnerable, will benefit from improved social safety nets and social security, as an integral part of a sustainable, affordable and effective national social protection system.			
Results/objectives	**Indicator**	**Baseline**	**Target**
Goal: Poor and vulnerable Cambodians will be increasingly protected against chronic poverty and hunger, shocks, destitution and social exclusion and benefit from investments in their human capital.	Proportion of people whose income is less than the national poverty line	30.1% (2007)	19.5% (2015)
	Proportion of people below the food poverty line	18% (2007)	10% (2015)
	Country's social protection index ranking	0.18 (2007)	0.3 (2013)
	% of poor and vulnerable people who benefit from social safety nets	Baseline: TBD	Target: 50% (2015)
	Prevalence of underweight (weight for age <2 SD) children < 5 years of age	28.8% (2008)	19.2% (2015)
	Ranking on the Global Hunger Index (IFPRI)	21.2 (2009)	15 (2015)

Objective 1. The poor and vulnerable receive support including food, sanitation, water and shelter, etc., to meet their basic needs in times of emergency and crisis	% of people during emergencies receiving assistance including food, sanitation, water, shelter and other immediate response interventions within prescribed timeframes	TBD	80% (UNDAF)
	Develop national, coordinated, integrated multi-sectoral contingency plan for emergency response	None	Developed
Objective 2. Poor and vulnerable children and mothers benefit from social safety nets to reduce poverty and food insecurity and enhance the development of human capital by improving nutrition, maternal and child health, promoting education and eliminating child labour, especially its worst forms	% of poor children who receive scholarships for primary and secondary education.	26,700 (primary school 2008)	Double (2015)
	Number of beneficiaries who benefit from take-home rations and school feeding	620,000 (WFP, 2009)	805,000 (2013)
	% of children under 2, pregnant women and nursing mothers who benefit from social transfers	64,273 (WFP, 2009)	TBD
	Pregnant women with 2 or more antenatal consultations with skilled health personnel	81	90 (2015)
	% progress in achievement of the national target on eliminating the worst form of child labour	313,000 (2009)	Elimination of WFCL (2016)
Objective 3. The working-age poor and vulnerable benefit from work opportunities to secure income, food and livelihoods, while contributing to the creation of sustainable physical and social infrastructure assets	Number of days the rural poor are provided with work opportunities through labour-based PWP	1 million work days (2009)	5 million (2013)
Objective 4. The poor and vulnerable have effective access to affordable quality health care and financial protection in case of illness	Use indicators in the Social Health Protection Master Plan % of people with access to HEFS		
Objective 5. Special vulnerable groups, including orphans, the elderly, single women with children, people with disabilities, people living with HIV, patients of TB and other chronic illness, etc., receive income, in-kind and psychosocial support and adequate social care	% of people with disabilities who receive social protection services	TBD	50% (2015)
	% of elderly people who receive social protection services	TBD	TBD
	% of people living with HIV who receive social protection services	75,879 (WFP) (2009)	92,000 (2013, WFP)
	% of TB patients who receive social protection services	19,500 (WFP)	36,000 (2013)
	% of old people's associations established		
	% of home care established		
	% of most excluded old people receive cash transfer		

Institutional arrangements: **Coordination** **Targeting** **Capacity development** **M&E** **Information management** **Funding mechanisms**	M&E framework with cost-estimated annual plan developed	Not developed	Developed
	Development of a long-term national funding strategy for social protection for the poor and vulnerable	Not developed	Developed
	% of government budget allocated to social protection	5%	8% (2015) (UNDAF)
	Development of comprehensive national/sub-national database or inventory on social protection/social safety nets (and updating it)	Not developed	Developed
	Expansion of targeting mechanisms	10 provinces	100%
	Integrated information system for vulnerability analysis, monitoring and reporting		
	Number of coordination meetings per year between government line ministries and core development partners	2008: *ad hoc*	2012-2015: bi-monthly

Note: IFPRI = International Food Policy Research Institute; UNDAF = United Nations Development Assistance Framework; WFCL = Worst Forms of Child Labour.

References

References

Government legislation

Constitution of Cambodia
Labour Law
Insurance Law
Law on Social Security Schemes
Law on the Prevention and Control of HIV/AIDS
Sub-decree on the Establishment of a National Social Security Fund
Royal Decree on the National Social Security Fund for Civil Servants
Law on Pension and Invalidity Benefits for the Royal Cambodian Armed Forces
Law on the Protection and the Promotion of the Rights of Persons with Disabilities
Law on the Prevention of Domestic Violence and the Protection of Victims
Law on Inter-country Adoption
Law on Suppression of Trafficking in Humans and Sexual Exploitation

Government strategies, policies and other publications

CARD (2009) Strategic Framework for Food Security and Nutrition 2008-2012
Commune Database (2009)
MoEYS (2006) Education Strategic Plan 2006-2010
MoH (2005) Cambodia Demographic Household Survey
MoH (2008) Health Strategic Plan 2008-2015
MoH (2008) National Nutrition Strategy 2009-2015
MoH (2009) Health Financing Report
MoH (2010) Master Plan on Social Health Protection
MoH and WHO (2008) Cambodia Anthropometric Survey
MoP (2010) Labour and Social Trends Survey
MoSAVY (2008) Social Welfare Work Platform 2008-2013
MoWA (2008) A Fair Share for Women, Gender Assessment 2008
MoWA (2004) Neary Rattanak II 2004-2008
NCDD (2010) National Programme on Sub-National Democratic Development
National Committee for Population and Development, Office of the Council of Ministers (2007) ‘Elderly in Cambodia.’ Presentation for the Seminar on the Social, Health and Economics Consequences of Population Ageing in the Context of Changing Families. Bangkok, 25-27 July
NCDM (2010) Comprehensive Post-disaster Needs Assessment. Ketsana Recovery and Reconstruction in Cambodia
NIS, MoP (2002) Cambodia Child Labour Survey 2001
NIS, MoP (2004) Child Domestic Worker Survey 2003
NIS, MoP (2004; 2007) Cambodia Socio-Economic Survey
NIS, MoP (2009) General Population Census of Cambodia 2008
NSSF (2009) Achievements in 2009 and Action Plan in 2010
Prime Minister Samdach Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen (2009) ‘Address at the Closing of the National Forum on Food Security and Nutrition under the theme of Social Safety Nets in Cambodia.’ Phnom Penh, 7 July
RGC (2003) Cambodia Millennium Development Goals
RGC (2008) Rectangular Strategy for Growth, Employment, Equity and Efficiency Phase II 2008-2013
RGC (2009) National Strategic Development Plan Update 2009-2013
SNEC (2010) Policy Document on the Promotion of Paddy Rice Production and Export of Milled Rice

Background papers for the National Social Protection Strategy

CARD, WFP and World Bank (2009) Safety Nets in Cambodia – Concept and Inventory

CARD and Development Partners (2010) Social Protection Note: Cambodia – Towards a Social Protection Strategy for the Poor and Vulnerable

CARD and ILO (2010) Background Note on a Public Works Programme as Part of Social Protection for the Poor and Vulnerable

ILO, in consultation with UNESCO and UNICEF (2010) Input on Tackling Child Labour and Increasing Educational Access

World Bank (2010) A Cash Transfer Program to Support the Poor While Addressing Maternal and Child Malnutrition: A Discussion Note (Contributions from CARD, GIZ, UNICEF, WFP and WHO)

Other references

Granthem-McGregor, Sally, Yin Bun Cheung, Paul Glewwe, Linda Richter, Barbara Strupp and the International Child Development Group (2007) Child Development in Developing Countries 1: Developmental Potential in the First 5 Years for Children in Developing Countries. *The Lancet* 369(9555), pp. 60-70

Heckman, James J. (2000) Policies to Foster Human Capital. *Research in Economics* 54(1), pp. 3-56

Heckman, James J. (2006) Skill Formation and the Economics of Investing in Disadvantaged Children. *Science* 312(5782), pp, 1900-1902

Heckman, James J. and Pedro Carneiro (2003) Human Capital Policy. In James J. Heckman and Alana B. Krueger Inequality in America: What Role for Human Capital Policy? Cambridge, MA: MIT Press

Heckman, James J. and Dimitriy V. Masterov. (2006) The Productivity Argument for Investing in Young Children. Minneapolis, MN: Early Childhood Research Collaborative

ILO (2008) Can Low Income Countries Afford Basic Social Security? Social Security Policy Briefings 3. Geneva: ILO

ILO (2009) Social Security for All. Investing in Social Justice and Economic Development. Social Security Briefings 7. Geneva: ILO

ILO and WHO (2009) Social Protection Floor Initiative: Manual and Strategic Framework for Joint Country Operations. Geneva: ILO

ILO (1952) Social Security Minimum Standards Convention (No. 102)

ILO (2008) Global TB Control: Surveillance, Planning, Financing. Geneva: WHO

Young, M.E. (2002) From Early Child Development to Human Development. Washington, DC: World Bank